

Univerzita Karlova – Filozofická fakulta
Katedra pomocných věd historických a archivního studia

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Bc. Jan Hanousek

**„A kdy se zase půjdeme podívat na velrybu?“
Expozice a výstavy Národního muzea ve druhé polovině
20. století ve světle archivních pramenů.**

„And when will we go back to look at the whale?“
Exhibitions of the National Museum in the second half
of the 20th century in the light of archival sources.

Praha 2018

Vedoucí práce PhDr. Klára Woitschová, Ph.D.

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval za vstřícný a laskavý přístup vedoucí své práce PhDr. Kláře Woitschové, Ph.D. Za diskuse nad tématem práce jsem zavázán poděkovat kolegům z Archivu Národního muzea a v neposlední řadě patří velký dík Aničce, Djangovi, Dorie, Mileně a Miriam za to, že mě v práci trvale podporovali.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně, že jsem řádně citoval všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 18. 8. 2018

Anotace

Práce představuje výsledky bádání o tématu, které dosud téměř nebylo zkoumáno. V první části se zaměřuje na obecné otázky a souvislosti – dobové názory na výstavní činnost, proces realizace výstavy (expoze), typologii pramenů a jejich vypovídací hodnotu, terminologii a promítání vnějších vlivů (politika, cenzura) do expoziční činnosti. V druhé části je pak formou sond do konkrétního materiálu představena expoziční činnost Národního muzea, výstavní činnost v letech 1953–1962, vývoj expozice a výstav mineralogického oddělení a vývoj expozice prehistorického oddělení. V příloze je připojen soupis výstav, odpovídající současnému stavu bádání.

Klíčová slova: Výstavy, expozice, Národní muzeum, archivní prameny.

Summary

This thesis presents results of a research on a topic that has not been studied yet. The first part focuses on general questions and context – contemporary views on exhibition activities, the process of realization of the exhibition (exposition), typology of archival sources and their information value, nomenclature and projection of external influences (politics, censorship) into the exhibition activities. In the other part are (in a form of analysis of a concrete material) presented expositions of National Museum, it's exhibition activities between 1953–1962, expositions and exhibitions of a Mineralogical department and exposition of a Prehistorical department. A list of exhibitions corresponding to the current state of research is connected in the attachment.

Key words: Exhibitions, expositions, National Museum, archival sources.

Obsah

Úvod.....	7
1. Část obecná	9
1.1 Metodologická východiska	9
1.2 Dobový muzeologický pohled na expoziční a výstavní činnost	11
1.3 Modelová realizace výstavy (expoze) a prameny k ní – jejich typologie, dochování, výpovědní hodnota	14
1.3.1 Výstavní řády	14
1.3.2. Návrhové listy, plány výstav	16
1.3.3. Ideový záměr (námět) a libreto	16
1.3.4. Scénář výstavy.....	17
1.3.5. Podklady realizace – technické	18
1.3.6 Podklady realizace – účetní.....	18
1.3.7 Korespondence	18
1.3.8 Propagační materiál (plakáty, pozvánky)	19
1.3.9 Fotografická dokumentace	19
1.3.10 Tiskové zpravodajství, výstřižky.....	19
1.3.11 Publikace k výstavě	20
1.3.12 Návštěvní knihy.....	20
1.4 Terminologie	21
1.5 Typologie prezentačních aktivit ve sledovaném období	23
1.5.1 Klasifikace výstav podle rozsahu a formy	24
1.5.2 Klasifikace výstav podle místa konání.....	24
1.5.3 Klasifikace výstav podle účelu a zaměření na cílovou skupinu.....	25
1.5.4 Klasifikace výstav vzniklých ze zahraniční spolupráce	25
1.5.5 Nerealizované expozice a výstavy	25
1.6 Výstavní činnost Národního muzea v historickém kontextu – Ideologizace výstav, politicky orientovaná témata, cenzura.....	26
1.7 Návštěvnost – statistika návštěvnosti.....	29
2. Popisná část.....	37
2.1 Expozice	37
2. 1. 1 Hlavní budova Národního muzea – přírodovědné expozice	37
2. 1. 2 Hlavní budova Národního muzea – historické expozice.....	37
2. 1. 3 Pražské expozice mimo hlavní budovu Národního muzea	38
2. 1. 4 Mimopražské expozice.....	39
2.2 Výstavy.....	40
2.2.1 Výstavy zahájené v roce 1953	41
2.2.2 Výstavy zahájené v roce 1954.....	43

2.2.3 Výstavy zahájené v roce 1955	47
2.2.4 Výstavy zahájené v roce 1956	49
2.2.5 Výstavy zahájené v roce 1957	51
2.2.6 Výstavy zahájené v roce 1958	53
2.2.7 Výstavy zahájené v roce 1959	56
2.2.8 Výstavy zahájené v roce 1960	57
2.2.9 Výstavy zahájené v roce 1961	61
2.2.10 Výstavy zahájené v roce 1962	63
2.3 Vývoj expozice a výstavy mineralogického oddělení	65
2.4 Vývoj expozice prehistorického oddělení	72
Závěr.....	76
Seznam použitých pramenů a bibliografie	77
Příloha:	102

Seznam zkratk

Seznam neobsahuje běžné zkratky jako jsou inv. č. , kart., KSČ, obr. , příl., s., VŘSR a zkratky názvů států.

ANM = Archiv Národního muzea

HM = Historické muzeum

KNM = Knihovna Národního muzea

LA = Literární archiv

LP = Lobkovický palác

MČH – MAD = Muzeum české hudby – Muzeum Antonína Dvořáka

MČH – MBS = Muzeum české hudby – Muzeum Bedřicha Smetany

MTVS = Muzeum tělesné výchovy a sportu

MVP = Muzejní a vlastivědná práce

NM = Národní muzeum

NpM = Náprstkovo muzeum

PM = Přírodovědecké muzeum

RNM = Registratura Národního muzea

SOP = Středisko osvěty a propagace

V. S. Z. V. I. M = Vědecká společnost zahradnická I. V. Mičurina

VOÚ = Vědecko-osvětový útvar

Úvod

Téma práce jsem si zvolil z ryze praktických důvodů na základě koncepce knihy o dějinách Národního muzea ve 20. století¹, která je připravována v Archivu Národního muzea k příležitosti 200. výročí založení Národního muzea. Zároveň téma koresponduje s obsahem fondu Registratura Národního muzea, Středisko osvěty a propagace, 1953–2003 (dále jen RNM–SOP), jehož původci byla právě agenda realizace expozic a výstav svěřena spolu s řadou dalších úkolů, jako bylo zajišťování propagace, spolupráce se školami, lektorská a osvětová činnost, včetně pořádání přednášek, ediční činnost a podobně. Tento archivní fond v současné době pořádám a inventarizuji. Zároveň je třeba mít na paměti širší souvislosti, pokud jde o výstavy jako společensky významný fenomén, který je jedním ze základních kulturních projevů. Připomeňme si například Všeobecnou zemskou jubilejní výstavu v roce 1891, Národopisnou výstavu československou v roce 1895 a její vliv na naše regionální muzejnictví, Expo 1958 v Bruselu a řadu dalších výstav od uměleckých až po hospodářské veletrhy, které výrazně ovlivnily a ovlivňují společenský vývoj.

Konečná podoba práce postupně krystalizovala během zpracování tématu, neboť se ukázalo, že na některé původně uvažované otázky nebude možné nalézt odpovědi vůbec, na jiné otázky jen po důkladném shromáždění a vyhodnocení velkého množství konkrétních údajů, rozptýlených porůznu v poměrně široké pramenné základně². Naproti tomu vyplynuly při heuristice některé dílčí poznatky, které vedly k rozšíření okruhu otázek i o takové, které v původním záměru nebyly uvažovány.

Práce se ve svém členění rozpadá na dvě hlavní části, z nichž ta první se zabývá obecnými otázkami jako je zhodnocení dostupných pramenů a pokus o jejich typologickou klasifikaci v souvislosti s ideální modelovou přípravou muzejní výstavy, dále možnosti zkoumání a metodická východiska. Další podkapitulu tvoří rozbor používané terminologie, kde se během práce nejen na tématu, ale i na inventáři fondu RNM–SOP, ukázala značná nejednotnost. Samostatná podkapitola je věnována snaze o vytvoření typologie výstavních projektů podle různých hledisek.

Dále je pozornost věnována ideologickému rámci výstav a odrazu ideologických a propagandistických požadavků doby v muzejních expozicích a výstavách. Zde ale k naší

¹ Název této práce je inspirován nejznámějším a nejoblíbenějším exponátem Národního muzea a je převzat z pracovního názvu příslušné kapitoly zmíněné knihy. Za možnost jeho použití děkuji jeho autorce a vedoucí této práce PhDr. Kláře Woitschové, Ph.D.

² Zde můžeme mluvit řádově o stovkách kartonů, většinou neinventarizovaných, vybavených pouze manipulačními seznamy, někdy ale také zcela nepřístupných.

škodě prameny nevypovídají vždy tolik, kolik bychom si přáli. V poslední z teoretických podkapitol je sledována návštěvnost a problematika jejího retrospektivního zkoumání, bohužel i zde jsme poměrně omezeni pramennou základnou a téma statistiky by přesáhlo rámec této práce, jsou zde proto pouze naznačeny základní možnosti, jak k této dílčí otázce přistupovat.

Základem druhé části této práce byla poněkud „pozitivistická“ snaha sestavit podrobný popis výstavní činnosti Národního muzea ve sledovaném období. Ten sice v hrubém obrysu sestaven je, jsem si ale dobře vědom, že zde přiblížení se úplnosti včetně jednotlivých detailů bude ještě během na dlouhou trať. Cílem tohoto snažení bylo nejen poskytnout základnu pro vyvození patřičných závěrů v první části této práce, pro které by snad stačilo určité množství dobře zvolených sond. Zároveň mělo jít o shromažďování jinak značně rozptýlených údajů a jejich systematické uspořádání, čímž takový soupis dostává smysl sám o sobě, jako pomůcka pro práci muzejníka, či přesněji řečeno muzejního archiváře, který je nezřídka nucen zodpovídat dotazy typu „kdy byla určitá výstava“, „na jakých výstavách byl zapůjčen konkrétní sbírkový předmět“ a podobně.

Ve druhé části jsem vedle vlastního pozitivisticky pojatého a stroze popisného seznamu³, který zachycuje pouze nejzákladnější údaje o jednotlivých výstavních akcích, zvolil několik analytických sond, které mají sledovat expozice vybraných oddělení a výstavy ve vybraném časovém úseku. Důvody pro volbu jednotlivých sond jsou uvedeny v podkapitole o metodologických východiscích. Podrobné syntetické zpracování všech expozic a výstav zatím není reálné, neboť materiál je rozptýlen v řadě archivních fondů, z nichž naprostá většina není inventarizována.

Pro tuto práci zvolené sondy se tak zaměřují na konkrétní oblasti, zatímco některá další témata a otázky zatím ponechávám někdy záměrně a někdy z nutnosti stranou, přičemž se tématu expoziční a výstavní činnosti Národního muzea hodlám věnovat i nadále a v delším časovém horizontu jej zpracovat v monografii, která by tuto práci dále doplnila a rozšířila. Tato práce si proto klade za cíl především položit základy pro další možnosti studia tohoto tématu.

³ Vlastní seznam je připojen k práci jako příloha.

1. Část obecná

1.1 Metodologická východiska

Jak je naznačeno již v úvodu práce, její první část se věnuje otázkám obecnějšího rázu, jako jsou problémy muzeologické teorie, zasazení výstav Národního muzea do historického kontextu a širších souvislostí, zatímco druhá část práce obsahuje několik analytických sond, zvolených podle různých hledisek a v příloze připojený vlastní soupis jednotlivých výstavních akcí, který si ovšem neklade nárok na úplnost a přes značný rozsah jej nepochybně bude možné ještě dále rozšířit. Sledované období lze pak vymezit vznikem Vědecko–osvětového útvaru Národního muzea v Praze v roce 1953 a revolučním rokem 1989 na straně druhé, přičemž Vědecko–osvětový útvar existoval (později pod názvem Středisko osvěty a propagace – SOP), až do roku 2003, kdy reorganizací zaniká. K vymezenému období je ovšem nutno vzít v potaz přesah na obě strany, do období staršího (sonda do vývoje mineralogické expozice, kde spatřujeme kontinuální vývoj) i do období porevolučního (srovnání změn v tematické orientaci výstav).

K zaměření jednotlivých sond mě vedlo několik důvodů. Prvním bylo vyloučení těch témat, která by se dostala do kolize s některými jinými badatelskými záměry. V souvislosti s výročím Národního muzea totiž výrazně vzrostl zájem o dějiny vlastní instituce a tak některé součásti Muzea jako Náprstkovo muzeum, Knihovna Národního muzea nebo České muzeum hudby, věnují soustavnou péči studiu vlastní minulosti. Ze stejného důvodu jsem vynechal některé expozice, kterými se samostatně zabývají ve svých pracích někteří další studenti a zaměřil pozornost na zbývající. Zde pak byla druhým kritériem volby jednak dostupnost pramenů a také jejich vypovídací hodnota (za současného stavu zpracování). Archivní fondy jednotlivých oddělení nejsou všechny uspořádány, některé sice mají inventáře, nebo alespoň soupisy, ale bylo zapotřebí zvolit sondy tak, aby bylo možné sledovat některé podstatné rysy expoziční a výstavní činnosti podrobněji a v delším časovém úseku.

Z přírodovědných expozic jsem proto pro analytickou sondu vybral vývoj expozice a také výstavní činnost mineralogického oddělení. Mineralogická expozice je jedna z nejstarších a nejlépe sledovatelných ve svém vývoji, zároveň je možno ji označit za jednu z nejkonzervativnějších, neboť bude i po současné rekonstrukci historické budovy Národního muzea zachována její instalace v původních historických vitrinách, vedle toho je možné vycházet z dobře uspořádané registratury mineralogického oddělení⁴.

⁴ Archiv Národního muzea (dále jen ANM) – PM1 – Mineralogicko–petrologické oddělení, 1867–2000. 2,83 bm, neinventarizováno.

Z historických expozic jsem pro sondu záměrně nezvolil expozici českých dějin, která by se sice nabízela jako nejvhodnější pro sledování způsobu, jakým Národní muzeum prezentuje a interpretuje svému návštěvníkovi české dějiny, ale její instalace v druhé části sledovaného období v Lobkovickém paláci na Pražském hradě je předmětem zkoumání kolegyně Terezy Koplové⁵, tudíž jsem se tomuto tématu záměrně vyhl. Zvolil jsem expozici prehistorickou, jednak opět proto, že její vývoj (a také konání dočasných výstav) můžeme sledovat v pramenech souviseji, jednak proto, že se svým provedením vymykala dobovému standardu.

Pro třetí sondu jsem zvolil nikoli expozici a výstavní činnost jednoho konkrétního oddělení, ale sledoval jsem výstavní činnost celého Národního muzea. Zaměřil jsem se zde na první desetiletí z celého sledovaného období, tj. léta 1953–1962, k čemuž mne vedly opět dva důvody. Prvním je skutečnost, že se jedná o materiál z RNM–SOP, již uspořádaný a připravený k inventarizaci, druhým a pochopitelně závažnějším, neexistence souhrnných podkladů pro přehled výstavní činnosti v podobě programových měsíčních plakátů, měsíčních programových letáčků, nebo souhrnných a pravidelných oznámení v tisku, jmenovitě v časopisu *Muzejní a vlastivědná práce*, který je ovšem otiskoval retrospektivně podle výše uvedených propagačních materiálů.

Metody statistického zpracování nejsou pro naše téma příliš vhodné, jednak proto, že řešit statisticky otázky typu, kolik bylo jakých výstav by bylo zavádějící už jen proto, že nemáme k dispozici kompletní podklady, dále také proto, že například výkazy návštěvnosti máme kusé a podobně. Podrobněji důvody rozebírám v kapitole 1.7 o statistice návštěvnosti.

Se dvěma obecnými problémy jsem se během práce potýkal soustavněji. Jednak s nedostatkem literatury o tématu. Zde je sice k dispozici široké spektrum publikací, ale poté, co z nich vyloučíme katalogy expozic i výstav⁶, které jsou zde spíše pramenem, dobovou muzeologickou literaturu,⁷ byť často řeší konkrétní problémy týkající se expozic a výstav

⁵ Tereza KOPLOVÁ: *Stálá expozice Národního muzea v Lobkovickém paláci*. Zadaná bakalářská práce na Katedře pomocných věd historických a archivního studia Filozofické fakulty Univerzity Karlovy.

⁶ Jednotlivě jsou uváděny na příslušných místech a v závěrečné bibliografii. Obecná typologizace publikací k jednotlivým výstavám (expozicím) je v podkapitole 1.3.11 Publikace k výstavě a také podkapitole 1.4 o terminologii.

⁷ Jen výběrově můžeme zmínit např. Jiří NEUSTUPNÝ: *Muzeum a věda*. Studijní metodický a informační materiál, *Muzejní práce* sv. 13. Praha 1968, 164 s. Zde kapitola V. *Vědecká práce v muzejních výstavách* na s. 70–88. K důležitým encyklopedickým příručkám pro retrospektivní pohled na muzeologii, resp. na teoretické zázemí muzejní činnosti ve sledovaném období slouží také Josef BENEŠ: *Muzeologický slovník*. Praha 1978, 169 s. (+ 20 s. nečíslovaných). Z periodik nutno jmenovat *Časopis Společnosti přátel starožitností v Praze*, především ale od roku 1963, kdy se jeho vydávání pod názvem *Muzejní a vlastivědná práce* ujal Ústřední muzeologický kabinet. Zde se nalézají příspěvky nejružnějšího druhu jak k problematice obecné muzeologické teorie, tak především ke konkrétním tématům, jednotlivým sbírkám, sbírkovým předmětům, pro naše téma jsou však nejpřínosnější články o nových expozicích a výstavách, jejich recenze a zhodnocení, nebo prezentace expozic v článku jejich autorů. Zásadní je potom pravidelný přehled výstav pořádaných jednotlivými institucemi, uspořádaný na základě regionálního klíče a dále podle jednotlivých institucí, který byl také jedním z pramenů

v teoretické, a pro naše téma proto příliš obecné rovině, a literaturu k dějinám Národního muzea⁸, která se naopak z velké části specializuje na období starší. Pro námi sledovaný časový úsek pak zbude poměrně málo, jakkoli je pro zasazení námi vymezeného tématu do širšího kontextu možné, ba dokonce nutné využít i literaturu výše zmíněnou.

Druhým problémem je pak rozptýlenost archivních pramenů a jejich ne vždy úplná přístupnost. Rozptýleností můžeme nazývat situaci, kdy jsou podklady pro jednotlivé expozice a výstavy uloženy v registraturách jednotlivých odborných oddělení, část v registratuře oddělení výstavního, záležitosti expozic ve fondech ředitelství jednotlivých částí muzea, případně ve fondu ředitelství generálního. Další podklady k realizaci výstav se v menší míře nachází také v osobních fondech odborných pracovníků Národního muzea. Velké množství materiálu nikdy do Archivu Národního muzea nepřišlo a zůstalo v odděleních, např. v Náprstkově muzeu nebo Knihovně Národního muzea. Jindy je část fondu s registraturou oddělení na delší dobu zapůjčena původci, například pro badatelské účely původce. Tyto prameny jsou pak dočasně nedostupné, to se týká například části registratury Českého muzea hudby.

Podobně je zatím z důvodu nezpracovanosti nepřístupný fond Výstavnictví, Praha (1947–1990) v Národním archivu, kde lze očekávat další scénáře expozic i výstav (ovšem zdaleka nejen Národního muzea) a jejich technickou dokumentaci. Zpracování evidence ve formě manipulačního seznamu je teprve plánováno⁹ a proto nebylo možné tento nezpracovaný fond pro tuto práci použít. Lze doufat, že jeho budoucím zpřístupněním se nám dostanou do rukou další prameny, umožňující prohloubení znalostí o tomto tématu.

1.2 Dobový muzeologický pohled na expoziční a výstavní činnost

Pokud se snažíme postihnout v dobové muzeologické literatuře podstatu výstavní činnosti, setkáme se se dvěma zásadními přístupy. Zatímco v praxi pracující muzejníci jsou touto literaturou zařazováni do dvou kategorií, muzeologové se shodují na tom, že obě složky by

soupisu obsaženého v příloze této práce.

⁸ Zde nutno zmínit alespoň několik prací. Josef HANUŠ: *Národní muzeum a naše obrození*. I. Praha 1921, 364 s., II. Praha 1923, 505 s.; František KOP: *Národní muzeum, památník našeho kulturního obrození*. Praha 1941, 181 s.; a také oba jubilejní sborníky Gustav SKALSKÝ – Vladimír DENKSTEIN – Miloslav NOVOTNÝ – Jan OBENBERGER a kol.: *Národní muzeum 1818–1948*. Praha 1949, 253 s. + 80 hlubotiskových příloh; Miroslav BURIAN – Jiří ŠPĚT (red.): *150 let Národního muzea v Praze. 1818–1968. Sborník příspěvků k jeho dějinám a významu*. Praha, 1968, 127 s.; dále Karel SKLENÁŘ: *Obraz vlasti. Příběh Národního muzea*. Paseka, Praha – Litomyšl 2001, 424 s. + 32 str. obr. příloh. Jaroslav RICHTER (ed.): *Velká kniha o Národním muzeu*. Praha 2016, 293 s. Obecně se tématu dějin Národního muzea věnuje článek Klára WOITSCHOVÁ – Libor JŮN: *Dějiny Národního muzea jako historiografické téma*. Časopis Národního muzea – řada historická, ročník 184, 2015, č. 1–2, s. 79–92.

⁹ Základní zpracování by mělo proběhnout od září do prosince 2018. Jeho výstupem by měl být přinejmenším manipulační seznam, umožňující alespoň základní zpřístupnění.

měly být v určité rovnováze. Na jedné straně se projevuje názor na muzeum jako instituci s čistě vědeckým zaměřením, na straně druhé názor, že muzeum sice nemůže fungovat bez vědecké složky své činnosti ani bez prezentačních aktivit, tj. osvětové práce. „Prohlídka expozice a výstavy jsou téměř výlučnou a nesporně hlavní formou osvětové práce muzeí. Se svým výzkumným a sbírkovým zázemím jsou v této formě osvětové práce muzea nezastupitelná. I nejzarytější zastánce výlučně badatelsko sběratelského poslání muzeí musí přiznat, že každé poznání nabývá smyslu teprve tehdy, je-li dále sděleno.“¹⁰

Naproti tomu byl vedle obecně poučné, estetické a občas také ideologické složky kladen důraz i na vědecký základ výstavní činnosti, jak dokládá celá kapitola v práci Jiřího Neustupného o vědě v muzejní práci, i zde ovšem v úzké souvislosti s činností prezentační.¹¹ „Jsou sice také vyslovovány názory, že muzeum může být vynikající institucí, i když se vůbec nepokouší o pořádání výstav a spokojuje se výzkumným programem; tím by ovšem muzeum ztratilo spojení s širokou veřejností, upustilo by od výchovné činnosti a stalo by se pouhým dokumentačním střediskem pro vědecké účely. Tím by přestalo být muzeem v dnešním pojetí a jiné „Muzeum“, jiná instituce by musela převzít jeho poslání, především činnost výstavní.“¹²

Neustupný zde dále klasifikuje výstavy podle míry vědecké přípravy a zároveň podle poměru prezentovaného tématu k jeho výzkumnému a publikačnímu zpracování. První a největší skupinu jsou *Výstavy předvádějící (prezentační)*, sem zahrnuje jednak výstavy přírůstků, výstavy předmětů vztahujících se ke konkrétnímu tématu. U tohoto typu výstav je vyzdvihován význam pro širokou veřejnost i pro odborníky. Druhou skupinu vymezuje jako *Výstavy vycházející z vědeckých publikací*. Sem patří prezentace před výstavou již vědecky (ať už na půdě muzea samého či v jiné vědecké instituci) zpracovaných otázek a témat. Tento typ výstav má svou koncepci, výstavy zpravidla vznikají spoluprací muzea a nemuzejní vědecké instituce, vždy by měly odrážet aktuální stav prezentovaného oboru.

Třetím uvedeným typem jsou *Výstavy „premiérové“* které prezentují témata, předem vědecky nezpracovaná, jejichž výzkum probíhá teprve v souvislosti s přípravou výstavy. Jedná se ale o typ výstav nejméně zastoupený. Posledním typem výstav který Neustupný uvádí jsou *Tzv. vědecké výstavy*. Ty jsou určeny především pro poučené zájemce a jejich

¹⁰ ANM, RNM – Sekretariát generálního ředitele, kart. 1976/1, Říša SUK: *Výzkum návštěvnosti muzeí. Závěrečná zpráva rezortního vědeckovýzkumného úkolu R18/72*. 1976, s. 8, strojopis, neinventarizováno.

¹¹ Jiří NEUSTUPNÝ: *Muzeum a věda*. Studijní metodický a informační materiál, Muzejní práce sv. 13. Praha 1968, 164 s. Zde kapitola V. *Vědecká práce v muzejních výstavách* na s. 70–88.

¹² Tamtéž, s. 70.

úkolem je prezentovat systém určitého oboru. Tento typ pak převažuje v prezentaci přírodovědných oborů.¹³

Zvláštní pozornost je potom věnována vědeckému pojetí vlastní prezentace materiálu, pro který je zpracování formou publikace nedostatečné. „Je proto oprávněna úvaha, zda u některých oborů v muzeích zastoupených nemělo mít své místo i zpracování vizuální, doprovázené všemi způsoby potřebných doplňků, textů apod., jimiž by bylo lze podtrhnout směry řešení a učiněné závěry.“¹⁴ Dále je zmiňována potřeba dalšího rozvoje výstavní techniky, přičemž moderní technické prostředky včetně audiovizuálních prvků se v průběhu sledovaného období pozvolna dostávají ke slovu, aby se staly na počátku nového tisíciletí záležitostí zcela běžnou a v některých případech dokonce nadužívanou. „Výstavní technika, která by napomáhala vyjádření takových koncepcí, je sice teprve v rozvoji, ale nelze pochybovat, že ve spolupráci s architekty by se dosahovalo zamýšleného účinku. Tedy úkolem vědeckých pracovníků v muzeích by mělo být i rozvíjení „vědeckého“ výstavnictví, pomáhajícího vizuální cestou příslušným vědním oborům v řešení jejich otázek.“¹⁵ Tento názor je ale poněkud krajní, ovlivněný tématem publikace, pro srovnání stačí odkázat na výše uvedenou pasáž z práce Sukovy. Dále Neustupný rozebírá problematiku výstav nedostatečně připravených, kde exponáty nepodávají jasnou výpověď, ať už z důvodu náhodného výběru nebo nevhodného určení a pozastavuje se nad rozdílem mezi předmětem jakožto pramenem a předmětem jakožto dokladem. Každá výstava má mít nezbytně koncepci a prezentovat určité ideje. Samostatná pozornost je pak věnována jednotlivým oborům, *výstavám dějin, výstavám prehistorie* a otázkám širšího kontextu, jako je *Literární a výstavní zpracování témat, Vědeckost výstav, Přípravava výstav – aplikovaný výzkum?* Zde ovšem opět zdůrazňuje, že je třeba vyváženost mezi prvkem vědecko-osvětovým, tj. poučení širokého okruhu návštěvníků a vědeckým, určeným pro odborníky příslušného oboru. Oba prvky by měly být v rovnováze tak, aby výstava byla přínosná pro odborníka v daném oboru i pro nepoučeného laika.

Naproti tomu práce Richarda Suka o studiu návštěvnosti uvádí pojetí výstavy založené na „muzejní empirii“ a v protikladu k němu „hledisko estetické“ a rozebírá poměr mezi kvalitou a esteticky podaným řešením výstavy, přičemž upozorňuje, že část návštěvníků upřednostňuje původní archaicky pojaté řešení expozic před pojetím moderním, s možností volit předměty vlastního zájmu.¹⁶ Dále je definována jedna z rovin výstavní činnosti.

¹³ Tamtéž, s. 71–75.

¹⁴ Tamtéž, s. 77.

¹⁵ Tamtéž, s. 77.

¹⁶ ANM, RNM – Sekretariát generálního ředitele, kart. 1976/1, Říša SUK: *Výzkum návštěvnosti muzeí. Závěrečná zpráva rezortního vědeckovýzkumného úkolu R18/72*. 1976, 303 s. + nestránkované přílohy, s. 8–9,

„Muzejní expozice a výstavy, opírající se o původní výzkum a sbírky předmětů muzejní hodnoty, představují předpoklad pro osobitou formu sdělování poznatků, kterou muzea dosahují specifického místa na poli vědeckém i kulturním.“¹⁷ Následuje obsáhlejší definice výstavy jako informačního systému, zde bychom se ale již dostali do oblastí souvisejících s naším tématem jen velmi volně. „Expozici je proto potřeba nahlížet jako složitý synkretický sdělovací prostředek, který může působit prostředky vizuálními i akustickými a aktivizuje diváka k pohybu v prostoru. Muzejníci by proto měli expozici tvořit po způsobu dramatu, které dokáže diváka zaujmout, uchovat intenzitu jeho vnímání, působit na jeho cit a umožnit zařazení předložených informací do soustavy předběžných znalostí, ovlivnit jeho přesvědčení a rozhodování.“¹⁸

1.3 Modelová realizace výstavy (expozice) a prameny k ní – jejich typologie, dochování, výpovědní hodnota¹⁹

Pro systematické rozřídění pramenů, relevantních pro naše téma, v obecné rovině použijeme modelový příklad ideální realizace výstavy, a expozice je v tomto ohledu, tj. sledujeme-li vlastní technickou realizaci, pouze dlouhodobou výstavou vycházející z obdobného modelu, byť se liší ve své obsahové koncepci. Představíme postupně tento proces po jednotlivých krocích a s těmito kroky spojené konkrétní typy dokumentů, které tu postupně přicházejí ke slovu a které se, jsou-li ovšem správně uloženy, stávají archiváliemi a tudíž i prameny pro retrospektivní zkoumání expozičních a výstavních aktivit Národního muzea.

Nutno ovšem dodat, že ani u výstav s větším množstvím dochovaných pramenů nemáme zastoupeny všechny níže uvedené typy. Lze doufat, že zpracování fondu n. p. Výstavnictví přinese v tomto směru další materiál, protože to byl právě tento dodavatel, který podklady pro realizaci jednotlivých zakázek od Národního muzea nejen přebíral, ale pro větší akce si je také sám vytvářel.

1.3.1 Výstavní řády

Výstavní řády stojí mimo vlastní prameny k realizaci výstavy, ale vzhledem k oblasti, kterou tento dokument normativního charakteru upravuje, je musíme zmínit na prvním místě. Celý níže popsany proces by měl být regulován právě výstavním řádem, případně by se s ním,

strojopis, neinventarizováno.

¹⁷ Tamtéž, s. 8.

¹⁸ Tamtéž, s. 11.

¹⁹ Většina podkapitol o jednotlivých typech pramenů vznikla především na základě poznatků získaných v praxi při pořádání RNM–SOP.

v některých specifických situacích, pro které není přesná normativní úprava, alespoň neměl dostávat do konfliktu.

Na základě dalších norem (Statut Národního muzea v Praze, Organizační řád) upravuje výstavní řád podmínky pro plánování a realizaci výstavní činnosti tak, aby byla zajištěna koordinace jednotlivých oddělení a složek Národního muzea v této oblasti. Výstavní řády nemáme až na výjimku k dispozici, je ovšem pravděpodobné, že se některé ještě objeví v dosud nezpracovaných a detailně nepopsaných fondech. Pro charakteristiku pramene si vystačíme s pracovní verzí výstavního řádu z roku 1982. V obecné části (I.) vymezuje odpovědnost náměstka pro kulturně výchovnou činnost za výstavní a expoziční činnost muzea. Dále jmenuje výstavní radu jakožto poradní orgán a určuje její zodpovědnost za dodržování pokynů Ministerstva kultury ČSR a daných ideových i ekonomických podkladů. Dále je zde stanoveno, že konkrétní realizaci zajišťuje Vědecko-osvětový útvar, jehož vedoucí „odpovídá na základě schválených plánů za konkrétní provádění prací spojených s výstavní činností.“²⁰

Zvláštní část (II.) tohoto předpisu zdůrazňuje závaznost plánu, určený rozpočet a jeho nepřekročitelnost, dále jsou zmíněny zákonné normy upravující dodavatelsko odběratelské vztahy. Poslední bod této části uvádí: „Shromažďováním, evidencí a archivací podkladů pro celkovou výstavní činnost je pověřen VOÚ.“²¹ Zde nutno zmínit, že v registratuře tohoto oddělení tvoří podklady k výstavám pouze část, i když podstatnou, přesto však zde zdaleka nenajdeme všechny písemnosti, které bychom k výstavní činnosti rádi měli k dispozici, tento bod tedy nebyl důsledně dodržován.

Prováděcí část (III.) popisuje vznik konkrétní výstavy nebo expozice. Nejprve je zde zmíněna zásada, že „Muzejní výstavy a expozice vycházejí z vědecko-výzkumné a sbírkotvorné činnosti NM. Odborná pracoviště zajišťují ideovou, vědeckou a exponátovou náplň.“²² Je zde určeno složení autorského týmu, přičemž autor libreta má za úkol připravit odborné podklady, scénárista zajistit srozumitelnost širokému spektru návštěvníků, výtvarník má řešit prostorové uspořádání a estetickou úpravu včetně grafiky a konečně výstavní referent VOÚ má celý průběh přípravy koordinovat a zajišťovat její provozní stránku.

Bod 2 popisuje jednotlivé fáze přípravy výstavní akce, ve čtyřech krocích – a) ideový záměr, b) libreto, c) scénář, d) výtvarně prostorové či architektonické řešení, přičemž

²⁰ ANM, RNM – Sekretariát generálního ředitele, kart. 105, složka D - výstavní rada, Výstavní řád Národního muzea v Praze, pracovní znění, 1982, I. obecná část, neinventarizováno.

²¹ Tamtéž. II. Zvláštní část, bod 6.

²² Tamtéž, III. Prováděcí část, bod 1.

u menších instalací připouští spojení bodů a) a b). Bod 3 vymezuje návaznost na pětiletý plán a postup při předkládání ročních plánů ministerstvu kultury a Vládní komisi pro výstavnictví.

Čtvrtý bod pověřuje VOÚ výběrem scénáristy, případně grafika po nutné konzultaci s n. p. Výstavnictví, v důsledku smluvně vymezené spolupráce. Pátý bod uvádí náležitosti a formu scénáře a popisuje proces vnitroústavního schválení. Šestý bod upravuje vlastní realizaci – předložení rozpočtu výrobním podnikem, uzavření smluv, dohled na jejich dodržování. Bod 7 určuje povinnosti sbírkového oddělení, bod 8 stanovuje u velkých akcí kontrolní dny. Devátý bod se věnuje specifikům výstav zasílaných do zahraničí, desátý bod vymezuje likvidaci výstav.²³

1.3.2. Návrhové listy, plány výstav

Prvním typem dokumentu, který se týká konkrétní výstavy je návrhový list. Jedná se skutečně o pouhý návrh konkrétního tématu výstavy, zpravidla na jednom listu, někdy na předtištěném formuláři. Jednotlivé návrhy jsou posouzeny k tomu určenou komisí a na jejich základě je sestaven plán výstav. Ten je zpravidla roční nebo pololetní, přičemž vychází z pětiletého plánu, a má několik různých forem. Jednak jde o soupis připravovaných výstav podle jednotlivých oddělení, dále o přehled chronologický a také o přehled obsazení jednotlivých výstavních prostor. Všechny tyto dokumenty mohou posloužit k sestavení soupisu výstav, je zde ovšem potřeba značné kritičnosti, neboť někdy mohou obsahovat i akce, které buďto nebyly realizovány vůbec, nebo u nich došlo k časovému posunu, a to ve smyslu posunu realizace i o několik let nebo zkrácení, případně ke změně místa konání.

1.3.3. Ideový záměr (námět) a libreto

Jak již bylo zmíněno výše, u menších výstavních akcí splýval ideový záměr s libretem, tedy se základním popisem zamýšlené výstavy, kde jsou zpravidla popsány její jednotlivé části, odpovídající prezentovaným tematickým celkům. U velkých výstav a expozic se jednalo o dvě odlišná zpracování téhož, přičemž platí, že libreto už by mělo být výrazně podrobnější a rozsáhlejší než pouhý ideový záměr, přesto ale zcela obecné oproti scénáři.

²³ Tamtéž, III. Prováděcí část, body 1-9.

1.3.4. Scénář výstavy

Scénář expozice nebo výstavy má na rozdíl od následujících skupin pramenů zcela přesně vymezenou formu i obsah, byť i zde může docházet k odchylkám. Uvedeme zde proto definici tak, jak ji přináší Benešův muzeologický slovník a opatříme ji patřičným komentářem. „Scénář muzejní expozice (výstavy – scenario, něm. Drehbuch) – označení textové složky projektu ve třetím a závěrečném stadiu přípravy výstavní akce... Zpravidla má vlevo soupis exponátů (s připomínkami pro způsob prezentace), vpravo pak jim odpovídající texty. Tematicky se člení na oddíly a úseky v souladu s prostorovým a technickým členěním, které řeší grafická složka projektu (architektonický návrh a výtvarné řešení panelů a vitrin). Součástí S. je i úvodní analýza akce z hlediska významu, pojetí, způsobu podání, využití pro výchovně vzdělávací činnost s uvedením potřebných prostředků a opatření organizačně technického rázu (včetně stavebních úprav, instalací atd.). ... Je zpravidla kolektivním dílem, i když základní podklady připravuje odborný pracovník daného oboru. Scénáře významných výstav mimomuzejních zpracovávají profesionální scénáristé, jejichž dílo i výši honoráře schvaluje zvl. komise n. p. Výstavnictví.“²⁴

Výstavní řád upřesňuje „V případě použití fotografií, též jejich seznam s návrhem na umístění... Scénárista zajistí také potřebné fotografie.“²⁵ Dále výstavní řád výslovně upozorňuje, a lze z tohoto upozornění v jinak stručném textu odvozovat, že podobná praxe byla běžným nešvarem scénářů, že „je zbytečné scénář zatěžovat texty, které se na výstavě nemají objevit. Je však vhodné, aby scénárista připojil svůj návrh barevnosti a poznámky o výrobních materiálech, které by mohly být využity.“²⁶

Pokud jde o scénáře jednotlivých výstav, případně expozic, registratura vědecko-osvětového útvaru jich obsahuje jen zlomek, přesto, že se jedná o nejzásadnější z pramenů k jednotlivým prezentačním akcím. Další exempláře jsou porůznu rozptýleny v registraturách sbírkotvorných oddělení, ředitelství jednotlivých složek a nezbývá než doufat, že se nezanedbatelné množství těchto pramenů najde při zpracování fondu n. p. Výstavnictví. Pokud jde o výpovědní hodnotu tohoto druhu pramene, ukazuje, které konkrétní předměty byly do výstavy zahrnuty a jak v ní byly uspořádány (seznam). Dále by mělo být ze scénáře (textů) jasné, jakým způsobem a v jakém kontextu byl tento soubor exponátů prezentován.

²⁴ Josef BENEŠ: *Muzeologický slovník*. Národní muzeum – Ústřední muzeologický kabinet Praha 1978, s. 133–134.

²⁵ ANM, RNM – Sekretariát generálního ředitele, kart. 105, složka D – výstavní rada, Výstavní řád Národního muzea v Praze, pracovní znění, 1982, III.5. Neinventarizováno.

²⁶ Tamtéž.

1.3.5. Podklady realizace – technické

Z podkladů pro vlastní realizaci nutno uvést na prvním místě plány a technické výkresy. Mezi nimi, máme-li je ovšem k dispozici, jsou to návrhy celkového architektonického řešení (plány), ale také detailní výkresy jednotlivých vitrin a jejich součástí, které sloužily pro vlastní výrobu (technické výkresy). Dále jsou to zápisy z instalace výstavy (expozice), jednotlivé práce zaznamenávané po způsobu stavebního deníku. Objevují se také revizní zprávy k elektroinstalaci té které výstavy. Vedle čistě technických výkresů jsou pak občas k dispozici makety jednotlivých panelů, nákresy vitrin, zhotovené rukou výtvarníka (a nezdá se, že jím byl přímo architekt výstavy), ovšem bez měřítka, v podstatě se jedná o návrhy výtvarného řešení.

1.3.6 Podklady realizace – účetní

Vedle výkresů patří k podkladům realizace také účetní materiál. V ideálním případě máme k dispozici rozpočet a doklady k jednotlivým jeho položkám. Tento materiál je ale bohužel často tvořen různými potvrzeními o převzetí a podobně, případně účty za materiál pro řemeslnou realizaci výstavy. Například velké množství potvrzení n. p. Fotografie o převzetí zhotovených zvětšení nám bohužel vůbec nic neřekne o tom, jaké fotografie na výstavě byly použity, bývá uveden pouze počet a rozměry. Podobně je tomu s dalšími účty, někdy se z účtů dozvídáme informace o tom, jaké byly na vernisáž zapůjčeny květiny, nebo jaké a pro kolik osob bylo podáváno pohoštění. Pokud se ale nevěnujeme provozu muzea z pohledu dějin každodennosti, nejsou pro nás tyto informace podstatné. Při archivním zpracování také bude tento materiál z větší části skartován.

1.3.7 Korespondence

Korespondence přijatá i odeslaná by, opět v ideálním případě, mohla zachytit celý proces. Zpravidla se jedná o záležitosti týkající se rozpočtu, termínu, technické realizace. Většinou se ale jedná pouze o část korespondence, která byla k příslušné výstavě vedena. O něco lépe jsou na tom, máme-li podklady výstav dochovány, registratury sbírkotvorných oddělení, registratura Vědecko-osvětového útvaru je v tomto směru chudší.

1.3.8 Propagační materiál (plakáty, pozvánky)

Do této skupiny pramenů můžeme zařadit především plakáty. Každá výstava měla zpravidla svůj vlastní plakát, jejichž autory byli neznámí význační grafici, někdy byl autorem plakátu k výstavě, stejně jako celého jejího grafického řešení, architekt, který zároveň působil ve funkci výtvarníka – grafika. Řada plakátů má vysokou výtvarnou hodnotu. Plakáty výstav jsou uloženy spolu s programovými plakáty pro jednotlivé měsíce v samostatné části fondu RNM–SOP a v současné době probíhá jejich zpracování, po jehož dokončení by mělo dojít k jejich digitalizaci.

1.3.9 Fotografická dokumentace

Rovněž fotografická dokumentace je uložena v samostatné části fondu RNM–SOP, neboť pod oddělení také patřila fotodílna Národního muzea. Nepřekvapí, že starší fotografie jsou černobílé, zatímco od 90. let minulého století se fotografovalo barevně. Z pramenného hlediska můžeme fotografie týkající se výstav rozdělit na tři základní typy. První dokumentuje výstavu jako takovou a v souboru těchto fotografií je zpravidla celkový pohled do výstavního prostoru a poté záběry na jednotlivé vitriny, panely, případně konkrétní exponáty. Druhý typ zachycuje „návštěvníkový provoz“ ve výstavě a byl používán například pro prezentaci v periodickém tisku. Třetí jsou pak soubory fotografií z vernisáží, které ale spíše ukazují společenský život v Národním muzeu a o vlastní podobě a obsahu výstavy se z nich nedozvídáme zpravidla téměř nic.

1.3.10 Tiskové zpravodajství, výstřižky

K jednotlivým výstavám byly vydávány Vědecko-osvětovým útvarem tisková zpravodajství – stručný rozmnožený text o jenom, nebo několika málo stranách formátu A4, který byl zpravidla k dispozici na tiskové besedě, která většinou předcházela vernisáži výstavy. Na základě tohoto textu a dalších informací pak byly publikovány zprávy v tisku, které se prostřednictvím výstřižkové služby dostaly do Národního muzea. Zde byly shromažďovány jednak výstřižky týkající se muzea obecně, tedy jakýsi výstřižkový archiv. Samostatně pak byly ukládány soubory výstřižků do složek jednotlivých výstav. Většinou se ale jedná o drobné zprávy, případně krátké články, nepřesahující svým obsahem výstavní zpravodajství.

1.3.11 Publikace k výstavě

Také tuto skupinu pramenů můžeme dále členit a to na publikace, týkající se přímo výstavy a publikace, případně tiskoviny, které jsou vydány u příležitosti výstavy, tematicky s ní souvisí, ale nezachycují její vlastní obsah. Do první skupiny patří záležitosti typu průvodce výstavou a katalogu, jejichž vztahem se zabývám podrobněji níže, v podkapitole 1.4 o terminologii, do druhé pak patří všechny další publikace a tiskoviny, ať se jedná o knihu se souvisejícím tématem, nebo příležitostné tisky jako grafické listy, pohlednice a jejich soubory, facsimile dokumentů nebo knižní záložky.

1.3.12 Návštěvní knihy

Návštěvní knihy, teoreticky určené pro zaznamenání dojmu návštěvníků po shlédnutí výstavy, můžeme v Národním muzeu rozdělit podle obsahu do dvou typů. První typ jsou knihy, určené pro konkrétní výstavu, většinou jsou na titulním listu označeny nadepsáním názvu výstavy, případně datací, bylo-li knih pro jednu větší výstavu více, jsou označeny také pořadovým číslem na titulním listu. Označení nadepsáním může být suplováno vlepením pozvánky na konkrétní výstavu na titulní list knihy, často se tento způsob objevuje u druhého typu, kdy je chronologicky pokračováno v jedné knize a za poslední zápis je vlepena pozvánka následující výstavy.

Samotný obsah pak o výstavě samé příliš nevypovídá, většinou se jedná o řady jmen a podpisů, občas doplněné například o uvedení názvu školy u stránky popsané podpisy dětí z konkrétní třídy. Jediný sledovatelný ukazatel jsou cizojazyčné přípisky a jména s uvedením země původu návštěvníků, objevuje se ledacos, kromě Polska, Maďarska, Rumunska a Ruska také třeba Švédsko, Dánsko nebo Austrálie. Rovněž zápisy v orientálních jazycích a písmech, zejména čínské apod., které jsou ovšem pro běžného badatele paleograficky i jazykově nezvládnutelné. Absence dalších souvislostí ale neumožňuje podrobnější analýzu.

Hodnotící poznámky jsou zpravidla typu „Moc se mi zde líbilo.“ „Je to tu moc hezké.“ „Je to velmi pěkná výstava“. Zcela ojediněle se vyskytuje konkrétní hodnocení s výpovědní hodnotou. Různé přípisky s výstavou nesouvisející a podpisy přes celou stránku knihy jsou pak spíše pramenem pro psychologa, o výstavě se z nich nedozvídáme vůbec nic.

Poněkud přeceněný je význam návštěvních knih v práci Ríši Suka o výzkumu návštěvnosti muzeí, což je ale dáno poněkud odlišným kontextem, zde v souvislosti s výkladem o počátcích výzkumu návštěvníků: „Jakousi prehistorií této práce jsou knihy návštěv, do nichž diváci zapisují nejenom svá jména, ale i přání a dojmy, chválu i hanu.

I vedení knihy návštěv a zvláště pak rozbor zápisů v nich obsažených, lze považovat za určitou formu výzkumu, a právě zde vidíme, že myšlenka zkoumat názory diváků není v našich muzeích zcela nová.²⁷

1.4 Terminologie

V oblasti označování některých pojmů panuje značná nejednotnost, v podstatě se označování neřídí žádnými pravidly, jednotlivé termíny se užívají promiskue. Pokusím se proto vymezit několik problematických okruhů, kde se tento jev objevuje.²⁸

První velký okruh, kde dochází k nepřesnému používání termínů je názvosloví jednotlivých prezentačních aktivit, od stálé expozice až po krátkodobé vystavení exponátu měsíce. Tato problematika ovšem není pouze záležitostí terminologickou, do jisté míry vychází z níže popsané typologie výstavních projektů. Starší období používalo výrazu „navštívte sbírky“, přičemž je zde nutné brát v úvahu způsob vystavování. Tento termín má totiž svůj původ v dobách, kdy ještě neexistovaly samostatné depozitáře (někdy označované jako „skladiště“) a sbírky byly ve výstavních sálech prezentovány ve své úplnosti, nikoli jako pouhý výběr, ukazující základní přehled příslušného oboru. Tento termín se udržel ještě poměrně dlouho i v době, kdy už reálná situace byla výrazně odlišná²⁹.

Jedním ze dvou základních prvků prezentační složky muzejní činnosti je výstava. Pro definici opět použijeme citaci z Benešova Muzeologického slovníku a doplníme ji komentářem.

„VÝSTAVA MUZEJNÍ (angl. temporary exhibition, fr. exposition temporaire, něm. Kurzfristige Ausstellung, Sonderausstellung) označení pro krátkodobé výstavní zpracování tematicky, obsahově dílčí ve srovnání s komplexně pojatou EXPOZICÍ, uplatněné jako dynamická složka muzejního programu. Oživuje programy pro veřejnost, zvyšuje atraktivitu a získává muzeu nové návštěvníky, resp. podněcuje opakované návštěvy muzea. Z muzejního hlediska umožňuje výstava uplatnění nevystavených sbírek a prohloubení základního obrazu, podaného v expozici, rozšiřuje programovou nabídku převzetím výstav od jiných muzeí

²⁷ ANM, RNM – Sekretariát generálního ředitele, kart. 1976/1 Ríša SÚK: *Výzkum návštěvnosti muzeí. Závěrečná zpráva rezortního vědeckovýzkumného úkolu R18/72*. 1976, 303 s. + nestránkované přílohy, s. 13, strojopis, neinventarizováno.

²⁸ Tato podkapitola vznikla na základě vlastního pozorování při pořádání fondu RNM–SOP, jen částečně je doplněna o poznatky z literatury.

²⁹ Tak například ještě v roce 1964 označuje Václav Pubal v drobné zprávě v tisku expozice jako „sbírky“ „projevuje se v návštěvnosti výstav a sbírek“ Václav PUBAL – Muzejní a vlastivědná práce, ročník 2, 1964, s. 115–116.

a rozšiřuje akční radius vytvářením PUTOVNÍCH VÝSTAV, uplatněných mimo sídlo muzea.“³⁰

V této definici je zásadní vymezení výstavy proti expozici. V praxi totiž často nebývá rozlišován druhý základní typ prezentace, kterým je expozice jako komplexní pojetí tématu a bývá přihlíženo zejména k délce trvání. Je-li pak výstava opravdu dlouhodobá, bývá občas označována jako „expozice“. Častější je ale případ opačný, kdy je expozice označována jako „stálá výstava“ nebo jako „dlouhodobá výstava“.

Diminutivum „výstavka“ je pak používáno pro výstavy rozsahem nejmenší a zpravidla připravené k nějakému výročí, nebo podobným příležitostem, svépomocí a na kratší časový úsek, většinou nepřesahující délkou trvání jeden měsíc, často trvajících jen několik dnů. Termín „výstavka“ ale není nijak vymezen.

Druhý okruh termínů, kde dochází k nesprávnému používání se týká termínů pro označení publikací k výstavě. Kupodivu zde není zcela přesný ani Muzeologický slovník, který neuvádí samostatné heslo pro *katalog výstavy*, ale zná jen *katalog musejní sbírek*,³¹ tedy evidenční pomůcku v oblasti sbírkotvorné činnosti, a z publikací k výstavám uvádí jen *průvodce expozicí (výstavou)*, kde se sice o katalogu mluví, ale v souvislosti s odborným publikem. Správně je zde uvedeno, že katalog by měl podávat číslovaný seznam exponátů. Heslo *Katalog výstavy* ale Muzeologický slovník nezná, v tomto ohledu zde najdeme pouze označení *Průvodce*. „PRŮVODCE EXPOZICÍ (VÝSTAVOU) označení pro brožurku či skládačku, jejímž posláním je usnadnit návštěvníkovi prohlídku a umožnit, aby pochopil vnitřní vztahy speciálních témat. Obsahuje populárně psaný text, vyobrazení základních dokladů, obvykle i plánec prostorového řazení jako pomůcku pro správný směr obchůzky při prohlídce (CIRKULACI). Dobré grafické řešení činí z P. trvalou památku na návštěvu muzea a potenciální pramen hlubšího poznávání problematiky v pozdější době, tj. následně, nikoli přímo během prohlídky muzea. Teoreticky by bylo optimální vydat jej ve dvou verzích – v jednoduchém (levném) provedení a v bohatším vydání s ilustracemi (dražší), samozřejmě též cizojazyčně pro cizince podle národnosti nejčastějších návštěvníků. Nepřesně bývá nazýván KATALOG VÝSTAVY podle toho, že obsahuje soupis exponátů, např. uměleckých děl, určený pro odborníky. Problematiku zpracoval J. BENEŠ.“³² Heslo rozlišuje oba typy materiálů, odmítá ale zásadně označení katalog. Označovat ale všechny zcela odlišné publikace výrazem průvodce, přičemž ten podrobnější neobsahuje plánec výstavy a jeho

³⁰ Josef BENEŠ: *Muzeologický slovník*. Praha 1978, s. 160–161.

³¹ Josef BENEŠ: *Muzeologický slovník*. Praha 1978, s. 56.

³² Josef BENEŠ: *Muzeologický slovník*. Praha 1978, s. 116–117.

funkcí není usnadnění orientace ve výstavě, není zcela správné, měl by být podle této funkce rozlišován průvodce a vedle něj katalog, jehož funkcí je zpravidla trvale pro návštěvníka uchovat obsah výstavy.

Vymezení těchto dvou základních typů publikací je nezbytné, lze jej ještě doplnit o další dvě skupiny tisků, které ale zpravidla s vlastním obsahem výstavy souvisí jen tematicky, nikoli obsahově. I na těchto tiskovinách se občas objevuje název „katalog“ nebo „průvodce“, jakkoli po stránce obsahové nemají tyto tiskoviny s jmenovanými nic společného. Při tomto členění vycházím především z praktické zkušenosti, jakkoli zde uvádím názory dobových teoretických příruček. *Katalog* s očíslovaným seznamem jednotlivých vystavených exponátů, případně s texty o nich a jejich fotografiemi. *Průvodce expozicí (výstavou)* jehož základní funkcí je doplnění tématu a především usnadnění orientace ve výstavním prostoru, často s plánkem a postupným uvedením jednotlivých tematických celků bez detailního popisování jednotlivých předmětů, případně s výběrem pouze těch nejzajímavějších.

Třetí typ tiskovin bychom mohli nazvat *propagační tisk k výstavě* sem by kromě plakátu patřily jeho zmenšeniny (častěji i ve formátu A5), dále výstavní zpravodajství, různé typy letáků apod. Poslední skupina „*příležitostných tisků k výstavě*“ se pak netýká výstavy samé, ale pouze jejího námětu, sem patří nejen různé grafické listy, reprodukce (facsimile) dokumentů, záložky do knih, ale i publikace knižního charakteru a brožury, vážící se k tématu výstavy samému, nepoznáme-li z nich, co přesně a jak bylo vystaveno.

Třetí oblast, kde se objevují terminologické nepřesnosti je zaměňování pojmů *sbírkový předmět* a *exponát*. Zde je ale záměna termínů na první pohled zřejmá a nevznikají zásadnější nejasnosti. Je sice zřejmé, že exponát je zpravidla také sbírkovým předmětem, a naopak každý sbírkový předmět potenciálním exponátem, našli bychom ale řadu výjimek. Rozhodně bychom však měli užívat vždy správný termín. *Exponát* pro vystavovaný předmět a naopak *sbírkový předmět*, pokud nemáme na mysli výstavní sovislosti.

1.5 Typologie prezentačních aktivit ve sledovaném období³³

Základní rozdělení prezentačních aktivit je na expozice, které mají ucelenou koncepci a prezentují určité téma (obor) v úplnosti a výstavy. Můžeme ale sledovat řadu dalších parametrů, podle kterých můžeme výstavy dále kategorizovat. Ne vždy je ale možné přesně ohraničit jednotlivé kategorie, u některých hledisek je nutné uvažovat pouze zařazení na určité

³³ Tato kapitola je zpracována především na základě vlastního pozorování při práci na zpracování fondu RNM–SOP.

místo plynule rozloženého spektra. Takto můžeme například u rozsahu výstavy porovnat plochu instalace ve čtverečních metrech, nebo rozpočet na realizaci, další z parametrů nemůžeme na základě pramenů zcela přesně zařadit. Snaha vytvořit přesný systém ex post (ostatně jednu z dobových klasifikací uvádím výše) je limitována existencí řady přechodných typů a výjimek, vymykajících se pravidlům, ostatně je to situace v našich disciplínách běžná. Zároveň je zřejmé, že jednotlivá hlediska se vzájemně prolínají a ovlivňují.

1.5.1 Klasifikace výstav podle rozsahu a formy

Rozsah výstavy je zpravidla dán jejím významem, a především určen, bylo by možno říci i „omezen“, velikostí výstavního prostoru (výstava v několika sálech muzea oproti výstavě v Kabinetu knižní kultury). Rovněž účel a forma provedení determinuje rozsah výstavy (velká výstava ve výstavním sále muzea oproti putovní výstavě, někdy provedené pouze v panelové podobě s několika málo trojrozměrnými exponáty, sloužícími jen pro dokreslení, nebo výstavce k méně významnému výročí, či exponátu měsíce).

1.5.2 Klasifikace výstav podle místa konání

Zde nemůžeme určit jednotlivé skupiny zcela přesně, je třeba stejně jako výše u rozsahu výstavy brát v potaz vliv výstavního prostoru. Kromě velkých výstav, jimž byl vyhrazen výstavní sál v hlavní budově Národního muzea se výstavy konaly v dalších prostorách budovy, zatímco pro některé obory byly vyhrazeny prostory speciální - tak již zmíněný Kabinet knižní kultury v předsálí Knihovny Národního muzea, nebo přízemní chodba, kde se opakovaně konaly výstavy divadelního oddělení. Mimo hlavní budovu se některé výstavy zaměřené na určité obory, zpravidla těch oddělení, která sídlila mimo hlavní budovu, konaly v jejich sídle, pro příklad můžeme uvést národopisné oddělení v letohrádku Kinských na Smíchově, nebo Muzeum knihy ve Žďáru nad Sázavou a řadu dalších pražských i mimopražských prostor. V průběhu padesátých let využívalo Národní muzeum také výstavní síň paláce Dunaj na Pražské Národní třídě. Specifickou kombinací prostoru, účelu a rozsahu pak vyniká soubor vitrin, zbudovaný při stavbě pražského metra a integrovaný do vestibulu stanice Muzeum. Zde byly pořádány výstavky propagačního charakteru, neboť vystavení sbírkových předmětů v tomto prostoru by bylo nepřípustné. Jednotlivá témata ale bylo možné doplnit odlitky, maketami nebo faksimilemi.

1.5.3 Klasifikace výstav podle účelu a zaměření na cílovou skupinu

V této oblasti nelze určit přesné rozdělení na jednotlivé typy, přesto je jasné, že některé výstavy byly určeny pro určité publikum. Typicky je to například školní mládež, již byla určena dlouhodobá výstava v rámci mineralogické expozice. Specifickým typem byly také putovní výstavy, připravované např. Náprstkovým muzeem. Měly se konat nejen ve velkých, ale i v malých městech tak, aby se na ně dostali i lidé, pro které by byla instalace v Praze obtížně dostupná. V 50. letech 20. století měla řada těchto výstav nejen „masám“ poskytovat poučení o exotických končinách našeho světa a vzdělávat lid, zároveň bylo toto poučení nezdůvodněně využito k prezentaci „správného“ světonázoru. Podrobněji ale v podkapitole 1.6 o ideologizaci.

Některé výstavy tak byly plánovány pro širokou veřejnost, včetně školních výprav, jiné pro poměrně úzce vymezené publikum specialistů (především výstavy menší a příležitostné).

1.5.4 Klasifikace výstav vzniklých ze zahraniční spolupráce

Z hlediska typologie můžeme výstavy vzniklé v rámci zahraniční spolupráce rozdělit na dva základní typy, na výstavy v zahraničí a na výstavy připravené v zahraničí a prezentované v Národním muzeu. Oba tyto typy lze potom dále členit na výstavy přímo pro zahraničí (nebo pro Prahu) vytvořené a na zápůjčky výstav „domácích“ které byly po úspěšné instalaci v domovské instituci přesunuty do Prahy a naopak některé úspěšné výstavy z Prahy byly reprízovány na půdě spřátelených muzejních institucí v zahraničí.

1.5.5 Nerealizované expozice a výstavy

Problematika nerealizovaných expozic a výstav by byla velmi zajímavá a mnohé by vypovídala, výrazně jsme zde ovšem limitováni možnostmi pramenů, kde se tyto záležitosti zpravidla vyskytují ve značně omezené míře. Že nebyl nějaký projekt realizován z takových či jiných příčin jsme někdy schopni postihnout, pokud byl například zachycen v plánu výstav na příslušný rok a k jeho realizaci nakonec nedošlo. Jindy nás prameny nezbaví pochybností o tom, zda projekt ve skutečnosti realizován byl, či nikoli. Jindy se jeho realizace plánovala několi let po sobě a není zřejmé, zda nakonec k realizaci došlo. Zde máme ale na mysli expozice a výstavy, které, byť jejich realizace nedošla konečného naplnění, byly nějakým způsobem připravovány a zanechaly tak více či méně výraznou stopu v registratuře Národního muzea, případně v jiných dokumentech. Zcela stranou je potom otázka námětů

výstav, které nebyly ani navrhovány, protože bylo již předem zřejmé, že se jedná o témata ve své době nevyhovující a tím pádem předem odsouzená k zamítnutí. Zde ovšem nemůžeme potvrdit tuto skutečnost jakýmkoli prameny a musíme se uchýlit k podpoře hypotézy srovnáním s tématy, která se objevují až po listopadu 1989. Zde přicházejí témata jako samizdat, T. G. Masaryk nebo témata církevně historická, jako maltézští rytíři, Svatý Jan Nepomucký, nebo Vyšehradská kapitula.

Zajímavostí je v tomto směru i v padesátých letech minulého století nejen zamýšlená, ale v ideové rovině rovněž připravovaná expozice na Pražském hradě, jmenovitě v objektu Jiřského kláštera. Expozice měla vzniknout ve spolupráci Národního muzea a Československé akademie věd.³⁴ Ze stejné myšlenky zřejmě vycházela také o několik desetiletí později otevřená expozice v protějším Lobkovickém paláci, byť byla koncepčně pojata poněkud jinak. To ovšem bylo dáno i odlišnými prostorovými podmínkami, jimž se musela expozice v památkově chráněném, byť pro její potřeby rekonstruovaném Lobkovickém paláci přizpůsobit.

1.6 Výstavní činnost Národního muzea v historickém kontextu – Ideologizace výstav, politicky orientovaná témata, cenzura

Tato kapitola měla být věnována odrazu dobového kontextu v pramenech k dějinám výstav Národního muzea. Při studiu příslušných pramenů se ale dostává mírné zklamání, neboť nám zdaleka neposkytují odpovědi, na všechny otázky, které nás zajímají a zároveň možnost zjišťovat tyto skutečnosti je poměrně omezená nerovnoměrným dochováním pramenů. Některé skutečnosti jsou v pramenech zachyceny jakoby mimochodem a v soupisech nebo inventářích zmiňovány nejsou. Také tuto problematiku bude možné zpracovat podrobněji teprve tehdy, až budou příslušné fondy inventarizovány.

Z celé problematiky nám zřetelně vystupují tři okruhy otázek, přičemž jsou do jisté míry spojeny nádobami a jsou proto zařazeny do jedné kapitoly. Do prvního okruhu patří ideologizace témat výstav, do druhého přímé politické požadavky na výstavy a jejich obsah a do třetího otázky schvalování a cenzury.

Ideologická rovina se projevuje ve volbě tématu řady výstav, a to zdaleka nejen historických. U těch je patrné upřednostňování námětů vážících se k husitské problematice (Husitské revoluční hnutí, Jan Žižka) zatímco například témata církevněhistorická se

³⁴ Doklady v ANM, RNM – Registratura ředitelství Historického muzea 1964–1985, kart. 4, inv. č. 75, *Expozice dějin Československa ze sbírek HM NM na Pražském hradě „Památník dějin českého lidu“* 1952, 1957, 1960–1970.

výrazněji prosazují až v popřevratovém období (Vyšehradská kapitula, maltézští rytíři apod.). Tato skupina ale byla přes povinnou „úlitbu“ v podobě úvodního panelu nebo v podobné formě ve svém jádru zcela odborně provedená s důrazem na odbornou stránku věci. Ještě důsledněji se tento rys projevuje u výstav, které se na první pohled tváří, že se jednalo o realizaci na politickou objednávku, i když se toto zadání v praxi téměř neprojevovalo, případně jen nějakým prohlášením na úvodním panelu apod.

Sem patří výstavy, které byly zaměřeny svým obsahem k nějakému výročí, Měsíci československo-sovětského přátelství apod. Můžeme jmenovat např. Nerostné bohatství Uralu, nebo výstavu Lidové umění východní Evropy, připravenou národopisným oddělením právě k této příležitosti. Tyto výstavy pak byly ve svém obsahu odborné, bez větší ideologické zátěže. V oblasti národopisu se pak projevovalo studium a prezentace výhradně lidové kultury a vedle tradičního studia „barokní“ lidové kultury na venkově se do popředí dostává také studium etnografie dělnické třídy ve městech.³⁵ Jeho výsledky jsou pak prezentovány s ideologickým podbarvením. Zatímco vlastní studium lidové kultury v urbanizovaném prostředí je samo o sobě zcela v pořádku a rozvíjí se během dvacátého století v celé Evropě, otázka prezentace jeho výsledků je v našem prostředí specifická. Pro příklad můžeme uvést výstavu Stará dělnická Praha.

Například výstava k výročí osvobození Prahy kladla značný důraz na hrdinství Rudé armády, ale v celku možno říci, že tím nijak nevybočovala z dobového diskurzu oficiálních míst.

Druhý okruh otázek pak sleduje přímo ta témata, kde můžeme výstavu z hlediska realizace a určení označit za primárně ideologickou, která měla poskytovat širokým vrstvám návštěvníků nejen poučení v nejobecnějším smyslu slova, ale doslova jim vštěpovat správný světónázor. Do tohoto okruhu patří i některé výstavy přírodovědné, např. Nový pohled na vývoj člověka, jakkoli se na první pohled zdá, že jde o problematiku čistě antropologického charakteru. Důraz je kladen, na zajisté správný výklad evoluční teorie. Daleko více se ale tento rys projevuje u témat společenskovedních, sem patří například výstava Dějiny nás poučily – K vývoji československo-německých vztahů, konaná v hlavní budově Národního muzea od září 1963 do března 1964. Stačí nahlédnout do průvodce výstavou, kde je nezřídka používáno výrazových prostředků jako při líčení křížácké výpravy 1420 „Proti obrovské křížácké armádě, proti spojeným silám reakce“, nebo „v boji protio vykořisťovatelskému

³⁵ Ačkoli ke studiu dějin dělnického hnutí byla určena specializovaná muzea. K tomu srovnej: Ondřej TÁBORSKÝ: *Dějiny podle plánu. Politika dějin a paměti v normalizačním muzejnictví*. In: Radka ŠUSTROVÁ – Luba HÉDLOVÁ (eds.): *Česká paměť. Národ, dějiny a místa paměti*. Academia – Památník Lidice, Praha 2014, s. 279–328.

patriciátu ve městech“³⁶. Podobně je tomu při líčení československo-německých vztahů ve starším období: „lid necítil nepřátelství vůči prostému člověku, hovořícímu jiným jazykem, byly mu cizí myšlenky o národnostní a dokonce rasové nadřazenosti, a dokázal s ním najít společnou cestu. Pokud podlehl nacionálním iluzím, kdykoliv se stal nástrojem politiky vládnoucích tříd, které z národnostních rozporů těžily, doplatil na to novým ujařmením.“³⁷ Ostatně motem celé výstavy byla „solidarita českého, slovenského a německého lidu, tradice jeho společného odporu proti vykořisťovatelům českým a německým a tradice přátelství a spolupráce pokrokových společenských sil.“³⁸ Sem by patřily i výstavy *Náboženství a ateismus v dějinách společnosti* (1960) nebo *Afrika se osvobozuje* (1961).

Přestože je ideologický vliv objektivně neměřitelný, je zřejmé, že ačkoli většina výstav byla odborového zaměření, vznikaly i některé, které byly vysloveně na politickou objednávku. Kromě zmíněné výstavy *Dějiny nás poučily* to byly zejména některé putovní výstavy připravené v padesátých letech Náprstkovým muzeem. Z nich jmenujme alespoň výstavu *Kolonie* (proti imperialismu).³⁹ Šlo o putovní výstavu, připravenou Náprstkovým muzeem a Společností pro šíření politických a vědeckých znalostí. Nejprve byla instalována od 28. března do 3. května v Ostravě, poté byla reprodukována na řadě míst v Čechách, na Moravě i na Slovensku. Výstavě byl přikládán mimořádný politický a lidovýchovný význam a byla doprovázena přednáškovým cyklem předních odborníků (např. z Orientálního ústavu ČSAV) a promítáním krátkých filmů. Rovněž byla k výstavě nákladem 15000 výtisků vydána publikace s názvem *Boj národů proti koloniálnímu otroctví*.⁴⁰

Dalším okruhem, který stojí za pozornost je schvalovací proces výstav, včetně nikde výslovně neuváděné cenzury. Zatímco cenzura literatury je vybavena objemnou publikací,⁴¹ stálo by za to, věnovat pozornost i cenzuře výstav. Bohužel i zde narazíme na poměrně omezené možnosti pramenů. V padesátých letech můžeme pozorovat stopy schvalovacího procesu v podobě razítek Hlavní správy tiskového dohledu na librettech výstav, na rukopisech proslovů, pronesených při vernisáži, nebo na sylabech přednášek. Zcela ojediněle můžeme

³⁶ Obě citace z A. PETRÁŇOVÁ – F. LUKEŠ: *Dějiny nás poučily. K vývoji československo-německých vztahů*. Průvodce výstavou. Praha 1963, s. 11.

³⁷ Tamtéž s. 7.

³⁸ Tamtéž, s. 7.

³⁹ V aktovém materiálu ANM, RNM – NpM, k. 10, složka D II./1 Propagace a výstavy, *Kolonie* se objevuje několik názvů, mj. *Kolonie v boji proti koloniálnímu otroctví*, *Kolnie proti imperialismu*, nejčastěji je označována pouze jako *Kolonie*.

⁴⁰ Jiří HRONEK (red.) *Boj národů proti koloniálnímu otroctví*. Praha 1953, 61 s. + 2 příl.

⁴¹ Michael WÖGERBAUER – Petr PÍŠA – Petr ŠÁMAL – Pavel JANÁČEK a kol.: *V obecném zájmu. Cenzura a sociální regulace literatury v moderní české kultuře 1749-2014*. Praha 2015, 2 svazky, 1661 stran.

narazit na verbální komentář ke schvalovacímu razítku typu „pokud budete chtít vystavit jinou knihu téhož autora, nutno předložit k novému schválení“.

Rovněž ojedinělé jsou případy, jako situace, kdy musel být z distribuce stažen katalog výstavy proto, že jeho autor emigroval a podobně. Zkoumání těchto otázek je komplikované mimo jiné tím, že pokud příslušné informace jsou v pramenech vůbec postiženy, objevují se spíše náhodně a nelze je nějak systematicky vyhledávat.

1.7 Návštěvnost – statistika návštěvnosti.⁴²

Výkazy návštěvnosti jsou v různých obdobích zpracovávány různě, většinou celoroční formou, někdy pololetně a pokud máme k dispozici pouze výkaz za to či ono pololetí, nemůžeme zcela přesně vytvářet některé grafy, které bychom rádi získali. Prosté znásobení dvěma pro celý kalendářní rok by mohlo být, a nepochybně i bylo zavádějící, neboť údaje značně kolísají v závislosti na řadě faktorů, o čemž podrobněji níže. Detailní průzkum vedení statistiky NM a faktorů, které ji ovlivňovaly, by byl spíše námět na samostatnou bakalářskou práci. Statisticky totiž byla vyhodnocována řada ukazatelů, ať už šlo o přírůstky sbírek, jejich inventarizaci, počty domácích i zahraničních badatelů a jejich návštěv. Zdá se, že kromě statistického sledování návštěvnosti vědecko-osvětový útvar sledoval také tyto další faktory, které po vyplnění do příslušných formulářů předával ředitelství muzea, jehož prostřednictvím byly zasílány na ministerstvo kultury.

Dalším problémem, s nímž je nutno se vyrovnat a který se ve svém důsledku projevuje na velké časové náročnosti zpracování a někdy jej dokonce zcela vylučuje je nekonzistentnost zdrojových dat pro delší časové úseky. Tak nemůžeme kupříkladu sledovat některé ukazatele po jednotlivých měsících, protože někdy jsou sice uváděny po měsících, zatímco v dalším roce máme rozdělení podle čtvrtletí a podle jednotlivých objektů. Abychom tak neporovnávali příslušná jablka s hruškami, je potřeba, alespoň tam, kde to lze, provést příslušné přepočty. Ty ale lze provést pouze ve smyslu sčítání příslušných ukazatelů za delší časové období (lednový, únorový a březnový údaj, abychom dostali číslo srovnatelné s dalšími roky, kdy přichází údaje za čtvrtletí, nebo sečtení počtů návštěv v jednotlivých objektech pro srovnání s roky, kdy je počet návštěv uveden za celé NM). Jiné početní operace by byly zavádějící, ať už bychom rozdělili čtvrtletní hodnotu na třetiny a porovnávali s měsíčními údaji jiného roku, nebo naopak zdvojnásobili hodnotu pololetní.

⁴² Celá podkapitola je zpracována podle statistických výkazů z RNM–SOP, podle příslušných let, spisový znak D2 – Návštěvnost a lektorská služba, neinventarizováno.

Toho se nemůžeme dopustit z jednoduchého a zcela racionálního důvodu, některé faktory ovlivňující návštěvnost se projevovaly v určitých částech roku, zatímco v červenci a srpnu klesá počet školních výprav, objevuje se např. v roce 1965 výrazný nárůst právě v letním období, který můžeme připisovat hromadným návštěvám během Spartakiády. Naopak zimní měsíce, kdy byla z důvodu absence vytápění uzavřena expozice hudebních nástrojů ve Velkopřevorském paláci na Malé Straně i památník na Bertramce, nám výrazně ovlivňují kolísání návštěvnosti během roku, pokud bychom sledovali návštěvnost těchto konkrétních objektů.

U některých, a možná že u většiny, ukazatelů proto nestačí sledovat absolutní číselné údaje, ale je třeba statisticky zachycenou skutečnost vnímat v širších souvislostech. Zatím není možné sledovat takové detaily, ale bylo by jistě zajímavé zkoumat, kolik např. chodilo školních výprav v době určité výstavy, zda byla tato výstava nějak společensky preferována, případně naopak poklesy návštěvnosti v období, kdy se žádná velká zajímavá výstavní akce nekonala, expozice byly z důvodu reinstalace uzavřené apod.

Rovněž prameny samy o sobě jsou občas zavádějící a je třeba je pozorně kriticky vyhodnotit – když najdeme v celkovém počtu návštěvníků započteny také badatelské návštěvy, a zejména KNM má těchto návštěv velké množství, zcela se nám posune celkový počet návštěv, byť běžně jsou badatelé evidováni v samostatné statistice. Musíme proto použít příslušný mezisoučet, nikoli počet celkový.

Prameny máme k dispozici několikero druhu, bohužel vykazují značnou nekonzistentnost dat. Jde o výkazy pro ministerstvo kultury, které se ovšem někdy podávaly pololetně a nemáme dochované oba exempláře, navíc se nezdá, že by se měnily jednotlivé sledované ukazatele. Nemůžeme poskládat do jednoho grafu data, například pokud jde o statistiku skupinových návštěv. Někdy je sledován celkový počet skupin a z toho počet výprav školní mládeže, jindy také ROH, vojsko a cizinci. Jindy není sledován počet výprav, ale celkový počet účastníků v nich. V ideálním případě jsou sledovány oba tyto ukazatele, ale nějaký dlouhodobější přehled se vytvořit v podstatě nedá.

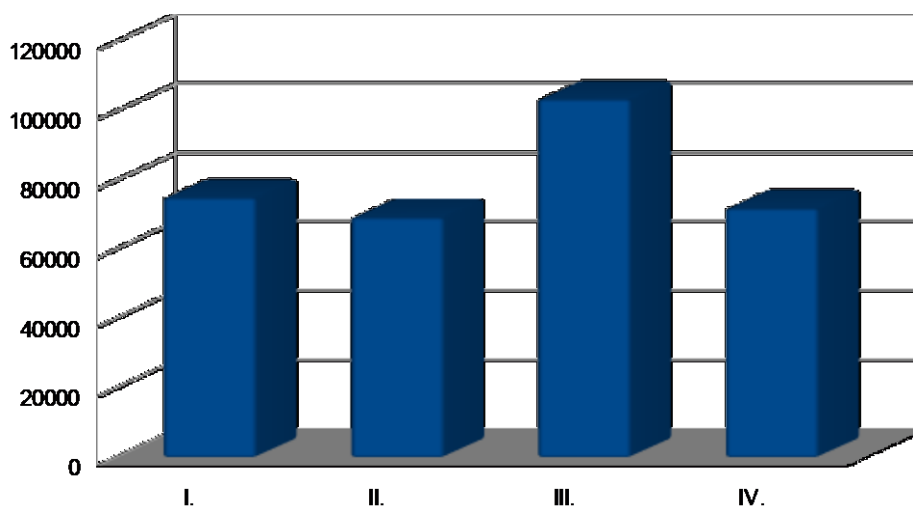
Obdobně to platí pro většinu dalších ukazatelů, ne všechny prameny jsou kompletní (měsíční hlášení návštěvnosti z externích budov apod.), navíc trpí již zmíněným nešvarem, že se hlásily různé skupiny v průběhu času promiskue a někdy ani není zcela jednoznačně jasné, obzvláště je-li pramen rukopisnou tabulkou, o jaké údaje vlastně jde.

Dalším, i když napravitelným, nedostatkem jsou početní chyby, nejčastěji v situaci, kdy neodpovídají součty v posledním sloupci a v posledním řádku tabulky. Většinou se chyba

v součtu odhalí sama při přepisu dat do excelové tabulky, ale odhalení počáteční chyby je časově náročnější, je třeba celou tabulku postupně překontrolovat.

Pokud jde o různé typy grafů, vzhledem ke zpracovávaným datům se nám nejlépe hodí dva základní typy a sice běžný sloupcový, ať už si na vodorovnou osu vyneseme jednotlivé měsíce konkrétního roku, nebo naopak jednotlivé roky a na svislou osu patřičně odstupňované počty návštěvníků.

Pro názornost zde uvedeme několik grafů⁴³, které bylo možné na základě těchto pramenů sestavit, výběrovost je zde ovšem z výše uvedených důvodů zřejmá.

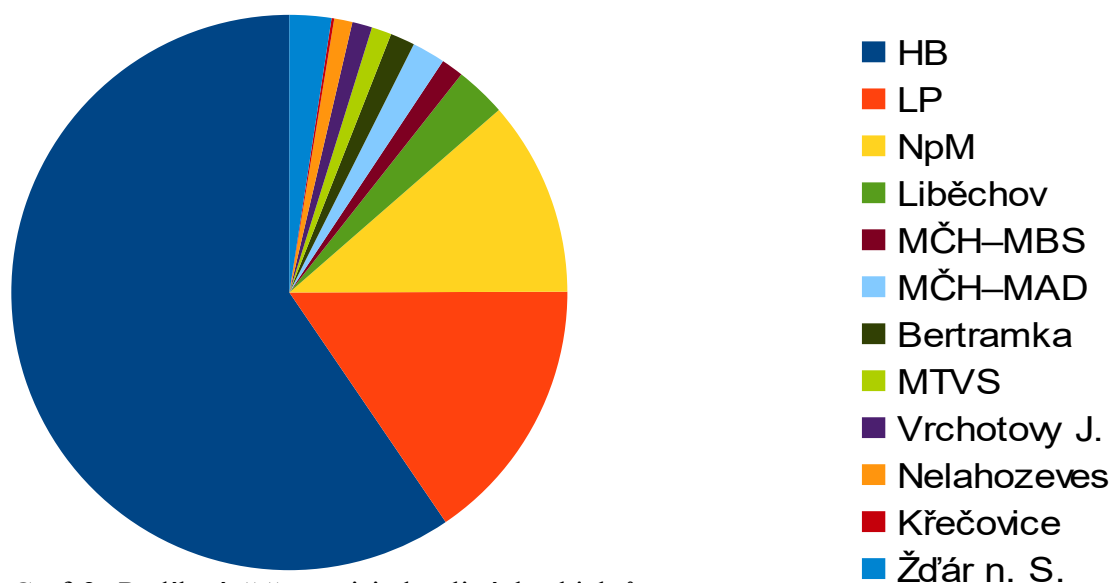
Graf 1: Návštěvnost NM v roce 1965 po čtvrtletích, je vidět výrazný nárůst ve třetím čtvrtletí, způsobený výraznou mimořádnou návštěvností během letní spartakiády.

I.čtvrtletí	74929 návštěvníků
II. čtvrtletí	69344 návštěvníků
III. čtvrtletí	103351 návštěvníků
IV. čtvrtletí	71861 návštěvníků

Tabulka 1: Návštěvnost NM v roce 1965 po čtvrtletích.

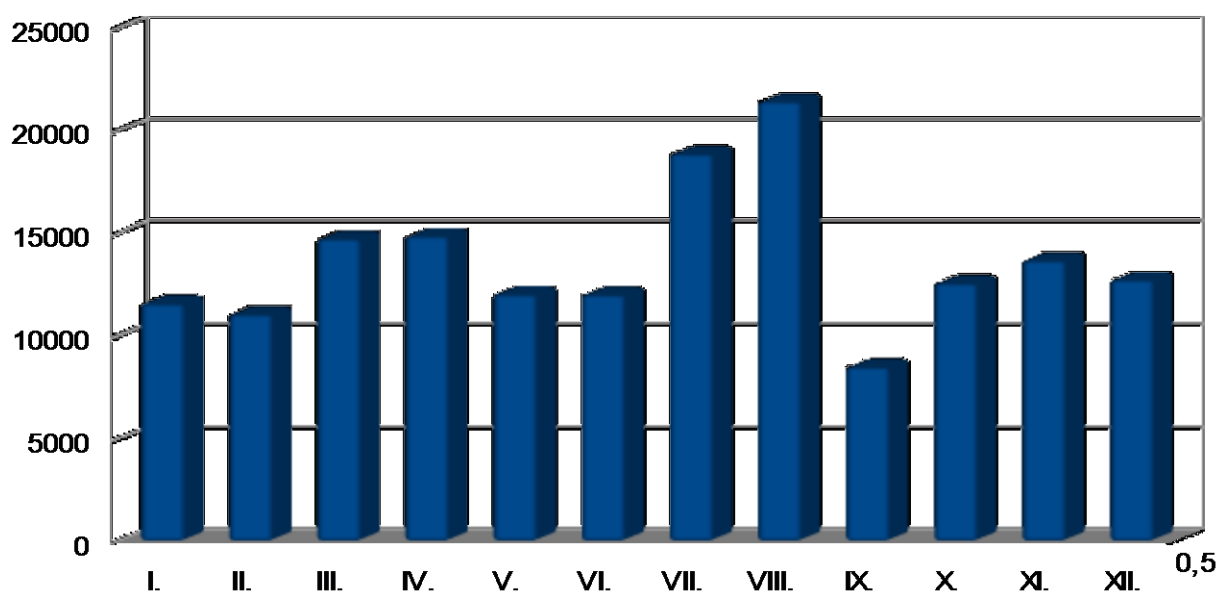
⁴³ Data pochází z RNM–SOP z výkazů a hlášení za příslušné roky, spisový znak D2 – Návštěvnost a lektorská služba, dosud neinventarizováno.

Výšečový graf je možno použít kupříkladu pro zobrazení celkové roční návštěvnosti (zde za rok 1991) podle jednotlivých objektů.

Graf 2: Podíl návštěvnosti jednotlivých objektů na celkové návštěvnosti NM za rok 1991.

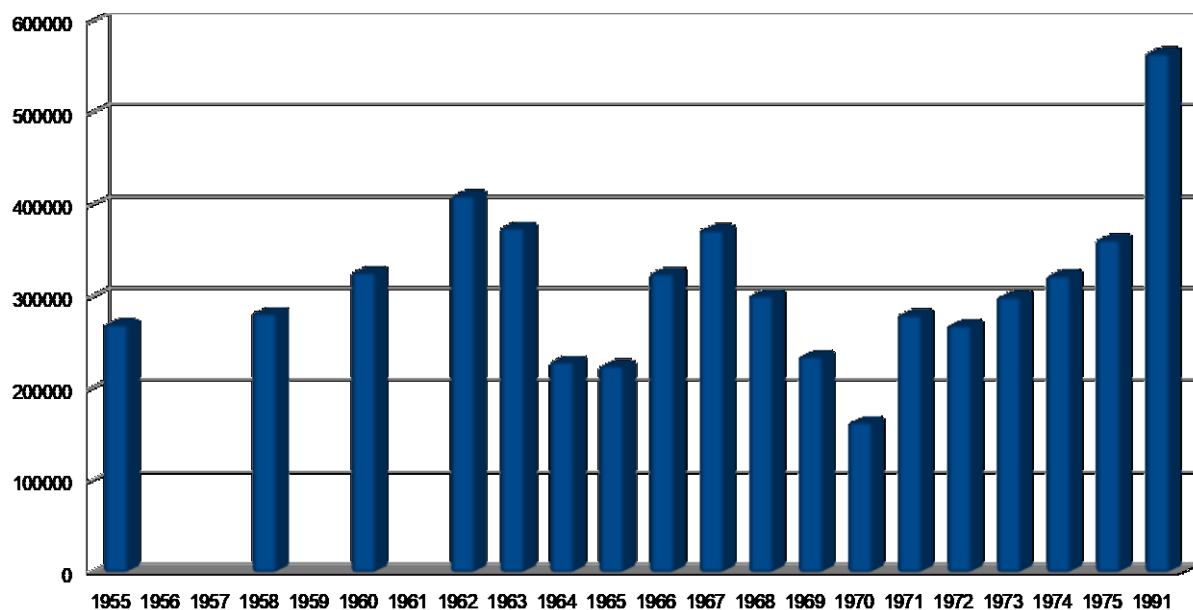
Tam, kde máme k dispozici data pro návštěvnost po jednotlivých měsících lze použít graf sloupkový (viz Graf 3), zde pro rok 1970.

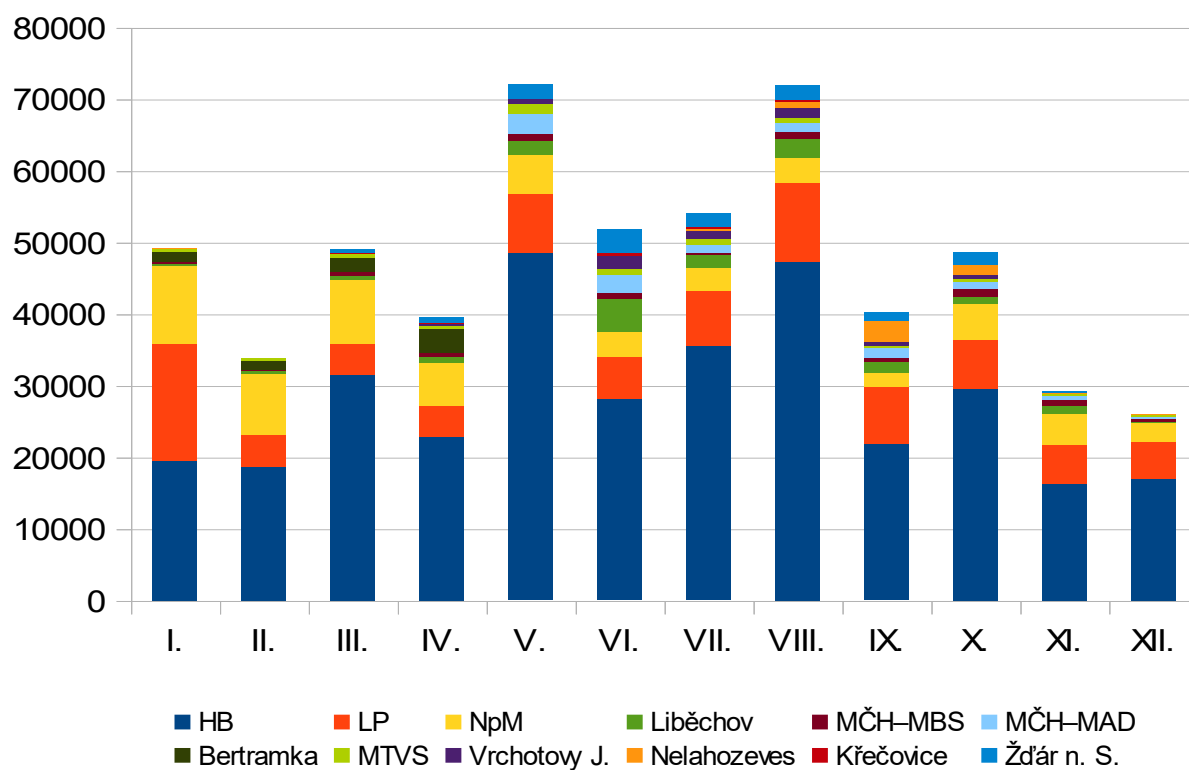
Graf 3: Návštěvnost NM podle měsíců v r. 1970.

I.	11560	V.	12011	IX.	8463
II.	11034	VI.	11985	X.	12537
III.	14713	VII.	18832	XI.	13648
IV.	14845	VIII.	21384	XII.	12701

Tab. 2: Návštěvnost NM podle měsíců v r. 1970.

Graf 4: Celková návštěvnost NM 1955-1975, v prázdných sloupcích nemáme k dispozici výkazy vůbec, nebo pouze za jedno či druhé pololetí. Pro srovnání je přidán rok 1991, kdy máme dochován celkový přehled. Od roku 1976 se ve výkazech jedná o přehledy návštěvnosti pouze v hlavní budově NM, tedy nelze tyto hodnoty v tomto grafu uplatnit. Výraznější pokles na přelomu šedesátých a sedmdesátých let byl způsoben jednak stavebními pracemi ohledně přestupní stanice metra Muzeum a jednak výraznějšími zásahy do reinstalace expozic a jejich dačasným uzavřením.

Graf 5: Skládání sloupkový graf je vhodný pro zachycení více skutečností současně, v našem případě poměry návštěvnosti objektů NM v jednotlivých měsících roku 1991. Nevýhodou tohoto typu grafu je, že se od určité hranice stává nepřehledným. Je zde vidět výrazná dominance hlavní budovy NM, Lobkovického paláce a Náprstkova muzea, ostatní nejsme schopni podrobněji rozlišovat, vidíme jen, že návštěvnost zbylých objektů dohromady tvoří jen zlomek návštěvnosti celkové. Srv. Tab. 3.

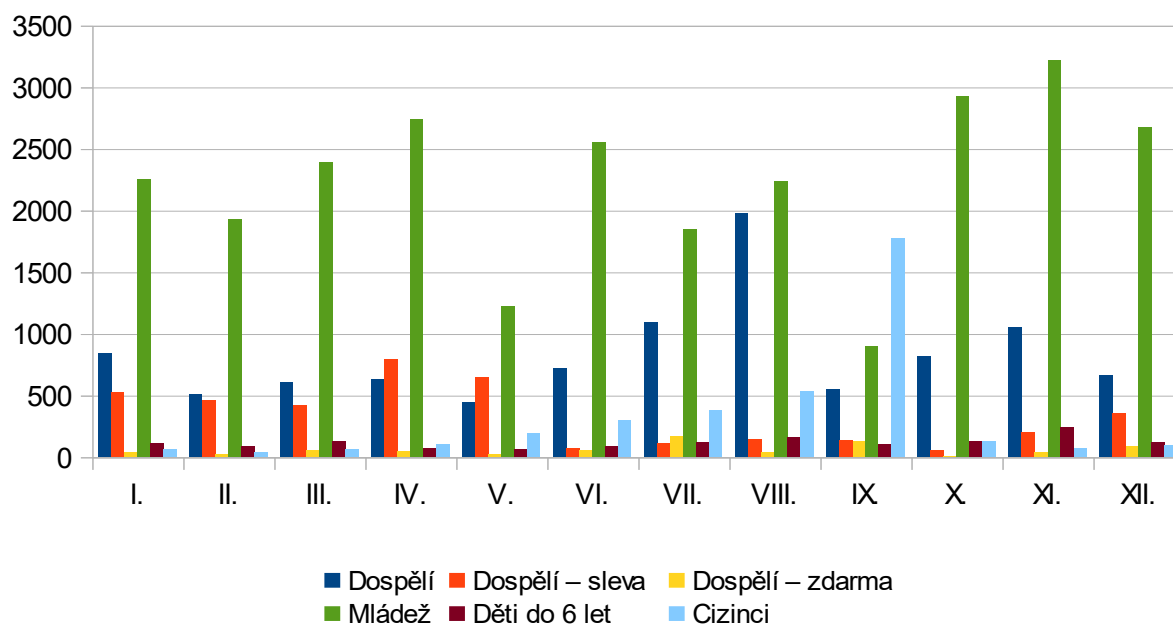
HB	19434	18577	31458	22803	48560	28171	35545	47326	21872	29475	16194	16911	336326
LP	16416	4528	4329	4286	8201	5875	7676	10911	7875	6927	5564	5217	87805
NpM	10916	8601	8983	6105	5383	3505	3250	3590	2046	4904	4299	2662	64244
Liběchov	290	284	536	838	2052	4543	1722	2605	1554	1100	1142	109	16775
MČH-MBS	199	210	483	543	933	791	357	946	602	1077	787	412	7340
MČH-MAD	0	0	0	0	2846	2552	1096	1236	1271	1005	593	316	10915
Bertramka	1394	1197	2081	3380	0	0	0	0	0	0	0	0	8052
MTVS	453	290	578	412	1331	802	823	756	231	402	256	216	6550
Vrchotovy J.	0	0	0	293	782	1819	1113	1395	679	488	0	0	6569
Nelahozeves	17	0	0	0	0	0	380	925	2910	1510	140	108	5990
Křečovice	0	0	23	47	0	479	143	151	21	0	0	0	864
Žďár n. S.	0	0	522	764	1980	3246	1939	2050	1222	1729	285	0	13737
Celkem	49119	33687	48993	39471	72068	51783	54044	71891	40283	48617	29260	25951	565167

Tab. 3: Přehled návštěvnosti objektů NM za rok 1991 po měsících.

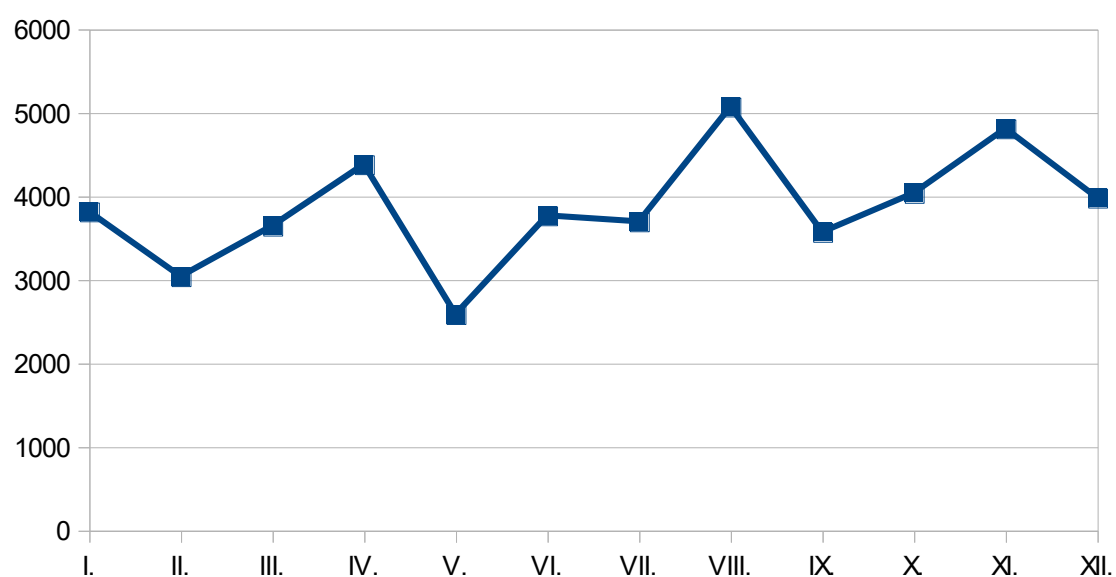
Kromě celkových výkazů a statistik můžeme použít jako pramen i měsíční hlášení jednotlivých budov, zde pro příklad výkazy Náprstkova muzea z roku 1978. Můžeme z nich vyčíst mimo jiné strukturu návštěvníků, což nám celková statistika zpravidla neumožňuje. Srv. Tab. 4 a následující grafy.

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	CELKEM
Dospělí	835	510	601	631	443	720	1090	1976	548	812	1053	659	9878
Dospělí – sleva	523	459	414	792	647	72	112	140	134	53	200	349	3895
Dospělí – zdarma	40	23	54	47	24	50	164	37	122	4	33	89	687
Mládež	2254	1924	2389	2740	1219	2547	1843	2232	896	2920	3218	2669	26851
Mládež – zdarma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Děti do 6 let	105	85	127	72	62	87	114	157	102	128	240	121	1400
Cizinci	60	40	62	100	193	294	375	531	1770	122	68	95	3710
Cizinci – zdarma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CELKEM	3817	3041	3647	4382	2588	3770	3698	5073	3572	4039	4812	3982	46421

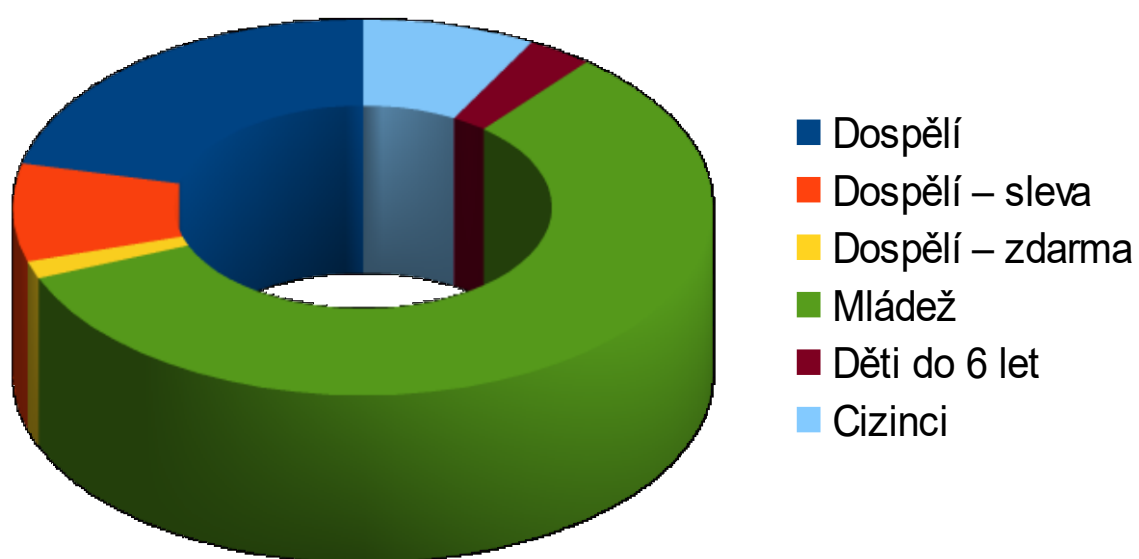
Tab. 4: Struktura návštěvníků Náprstkova muzea v roce 1978 podle měsíčních hlášení.

Graf 6: Struktura návštěvníků Náprstkova muzea v roce 1978 po měsících. Patrný je pokles návštěvnosti v květnu, kdy bylo v důsledku plynování týden zavřeno. Naopak tatáž situace v listopadu nezanechala stopy.

Graf 7: Celkový počet návštěvníků NpM po měsících. Opět je patrný květnový propad.

Graf 8: Struktura návštěvníků Náprstkova muzea za rok 1978.

2. Popisná část

2.1 Expozice

2. 1. 1 Hlavní budova Národního muzea – přírodovědné expozice

Přírodovědné expozice se skládaly z expozice mineralogické v pěti sálech prvního poschodí.⁴⁴ Petrografická expozice byla instalována společně s mineralogickou.

Expozice paleontologického oddělení zaujímala celkem šest sálů, z toho pět bylo věnováno přehlednému představení československého geologického vývoje. Zde byly prezentovány v chronologickém sledu sbírky prvohorních zkamenělin, včetně trilobitů a bezobratlých z Barrandovy sbírky, dále bohaté ukázky druhohorních zkamenělin rostlinného i živočišného původu, přes třetihory až po čtvrtohory. Šestý sál byl potom věnován prezentaci sbírky světové paleontologie a expozici paleontologie všeobecné s názvem „Vznik zkamenělin a jejich význam“.

Botanické, stejně jako mykologické oddělení svou vlastní expozicí ve sledovaném období nedisponovalo. Rovněž sbírky entomologického oddělení neměly vlastní expozici, uplatňovaly se ale v systematické expozici zoologie a byly z nich (vzhledem k choulostivosti sbírkových předmětů) pořádány časově omezené výstavy.

Expozice zoologického oddělení byly instalovány v sedmi sálech druhého poschodí. Byly systematicky uspořádány od bezobratlých až po expozici primátů. Expozice *Bezobratlí* byla otevřena v únoru 1964, expozice *Ryby, plazi, ptáci* v září 1966. Souběžně s expozicí systematické zoologie byla instalována expozice československé zvířeny. Nejznámějším exponátem zde nepochybně byla kostra plejtváka myšoka („velryby“). Na chodbě potom byla instalována osteologická expozice savců.⁴⁵

2. 1. 2 Hlavní budova Národního muzea – historické expozice

Pravěká expozice v prvním poschodí prezentovala vývoj osídlení na našem území od nejstarších nálezů až po slovanské osídlení našich zemí. Byla doplněna rovněž ukázkami srovnávacího materiálu, dokládajícími vývoj v celoevropském měřítku.⁴⁶ K expozici byl

⁴⁴ Viz kapitola 2.3, kde je vývoj expozice a přehled výstav mineralogicko-petrografického oddělení zpracován samostatně.

⁴⁵ K zoologickým expozicím bylo vydáno několik katalogů. Otakar ŠTĚPÁNEK: *Zoologické sbírky Národního muzea*. Praha 1960, 87 s., obr. příl.; Týž: *Primáti a člověk*. Praha 1963, 32 s.; Ivan HERÁŇ: *Kostrý savců ve sbírkách Národního muzea v Praze*. Praha 1963, 65 stran, ilustrace; Týž: *Katalog k expozici koster savců*. Praha, 1968 65 stran, ilustrace; Týž: *Savci*. Praha 1968, 55 stran, ilustrace. Jiří ČIHAR: *Ryby*. Praha 1971, 76 stran, ilustrace.

⁴⁶ Viz kapitola 2.4, kde je vývoj expozice prehistorického oddělení zpracován samostatně.

vydán průvodce.⁴⁷ Mimopražské expozice prehistorického oddělení *Z pravěkého stavebnictví a Naše nejstarší města* se nacházely na zámku v Peruci na Lounsku.

Numismatické oddělení prezentovalo studijní expozici v prvním patře hlavní budovy, ta byla roku 1970 reinstalována. V chronologickém sledu představovala peněžní vývoj na území Československa od nejstarších dob až do roku 1953, včetně tzv. primitivních platebních prostředků z předmincovního období. Pod názvem *Dějiny peněz na území ČSSR* byla znovu reinstalovaná expozice znovu otevřena v listopadu 1981.

Oddělení historické archeologie představovalo své sbírky v expozici *Památky národní minulosti*, instalované ve třech sálech hlavní budovy Národního muzea a zachycující v chronologicky navazujícím uspořádání památky od 11. do 19. století. Od července 1987 byla expozice nahrazena obdobnou expozicí se stejným názvem v Lobkovickém paláci na Pražském hradě⁴⁸. V souvislosti s tímto přesunem byla v hlavní budově Národního muzea v květnu 1986 otevřena chronologicky navazující expozice *České dějiny XIX. a 20. století*.

2. 1. 3 Pražské expozice mimo hlavní budovu Národního muzea

Pod oddělení historické archeologie spadly také expozice v Památníku Františka Palackého a Františka Ladislava Riegera v Palackého ulici a expozice Lapidária v Parku kultury a oddechu Julia Fučíka. Expozice *Lapidarium – sbírka kamenných památek sochařských a architektonických* byla nově otevřeno v červnu 1954 po reinstalaci, proběhlé v letech 1947–1954. K otevření expozice byl vydán průvodce.⁴⁹ Mezi další pražské expozice mimo budovu patří také již častěji zmíněná expozice *Památky národní minulosti* v Lobkovickém paláci na Pražském Hradě. Pod historickou archeologii patřila rovněž expozice historických lékáren v Nerudově ulici.

Hlavní expozice hudebního oddělení – *Studijní sbírka hudebních nástrojů* byla přístupná od května 1954 ve Velkopřevorském paláci na Malé Straně, kde bylo v devíti sálech, v zimě ovšem nepřístupných z důvodu absence vytápění, instalováno ne 350 exponátů historických hudebních nástrojů. K hudebnímu oddělení patřila rovněž Bertramka – Památník W. A. Mozarta a manželů Duškových. Expozice na Bertramce byla vybavena zvukovým průvodcem, reinstalovaná Bertramka byla otevřena v říjnu 1987. V současné době patří k Českému muzeu hudby i dvě původně samostatné expozice. Tou první je Muzeum Antonína

⁴⁷ Jiří NEUSTUPNÝ: *Pravěké dějiny československého území*, Praha 1966, 28 s.

⁴⁸ Touto expozicí, jak je uvedeno již výše, se bude zabývat bakalářská práce Terezy Koplové, proto ji ponechávám zcela stranou.

⁴⁹ Jana KYBALOVÁ: *Lapidarium*. Praha 1954, 36 s. + 30 obr. příl.

Dvořáka v letohrádku Michnů z Vacínova, nazývaném Amerika, s pobočkami v Dvořákově rodné Nelahozevsi a expozicí Josefa Suka v jeho rodných Křečovicích na Sedlčansku. Druhou je Muzeum Bedřicha Smetany na Novotného lávce, s pobočkami v myslivně v Jabkenicích a ve Smetanově rodné Litomyšli, kde byla také později instalována expozice k dějinám české hudby *Vývoj české hudební kultury*.

Další velkou pražskou expozicí, tradičně sídlící mimo hlavní budovu na Václavském náměstí byla expozice národopisného oddělení v Letohrádku Kinských na úpatí Petřína. Expozice byla vytvořena v roce 1964 v I. patře letohrádku na ploše 600 m². Naproti dřívějším expozicím⁵⁰, které zdůrazňovaly tematické členění, nová expozice kladla důraz na vývoj lidové kultury, zasazený do souvislostí s přírodními podmínkami i s historickým děním.

Náprstkovo muzeum, sídlící ve svém původním sídle na Betlémském náměstí dlouho pořádalo především výstavy. Teprve v prosinci 1962 byla otevřena první expozice s názvem *Oceánie*, představující etnografii i historický vývoj této oblasti. Následovala expozice *Indiáni Severní Ameriky*,⁵¹ otevřená v roce 1964 a v roce 1968 *Expozice Afrických sbírek*. Americká expozice později byla nahrazena dvěma samostatnými. První byly *Indiánské kultury Latinské Ameriky*, otevřené v květnu 1983, druhou *Indiánské kultury Severní Ameriky*, otevřené v lednu 1986⁵². Náprstkovo Muzeum se výrazně zapojovalo do přípravy putovních výstav.⁵³

K původně samostatným expozicím, které se později (1972) staly součástí Národního muzea, patřila i expozice Muzea tělesné výchovy a sportu v Tyršově domě na Malé Straně. Nová expozice *Sportovní sláva*, prezentující historii československého sportu a tělesné výchovy, byla po reinstalaci v roce 1971 umístěna v 8 sálech o celkové ploše přibližně 400 m², přičemž byl k dispozici ještě výstavní prostor o ploše 190 m². V expozici byl kladen důraz na proces sjednocování československé tělovýchovy po roce 1945, a na prezentaci významných úspěchů našich sportovců na mezinárodních sportovních akcích.

2. 1. 4 Mimopražské expozice

Zcela mimopražskou expozici prezentovala Knihovna Národního muzea v Muzeu knihy, umístěném na zámku ve Žďáru nad Sázavou. Expozice byla otevřena v roce 1955⁵⁴ a roku

⁵⁰ Např. v prosinci 1954 otevřená expozice *Národopisný obraz západních Čech*.

⁵¹ Někdy je expozice uváděna pod názvem *Indiáni a Eskymáci*.

⁵² Patrně zde šlo o reinstalaci původní severoamerické expozice. Podobně byla v březnu 1980 otevřena nová expozice afrických sbírek a v květnu 1991 byla otevřena i nově připravená expozice *Kultury Austrálie a Oceánie*.

⁵³ Náprstkovo muzeum připravuje publikaci o svých dějinách, proto se zde omezují jen na základní informace.

⁵⁴ V ANM, RNM – SOP máme dochovanou pozvánku na otevření s datem 22. září 1957. Zda se jednalo rovněž o reinstalaci, nebo dokončení již dříve zčásti přístupné expozice se zatím nepodařilo vyjasnit.

1963 byla reinstalována ve výrazně rozšířené verzi s moderní instalací. Zachycovala vývoj písma, knihy, tisku a knižní kultury od počátků až po nejnovější dobu ve světovém kontextu, přičemž byl zdůrazněn vývoj domácí. Další reinstalace *Muzea knihy* proběhla v roce 1974. Průvodců po muzeu knihy ve Žďáru nad Sázavou bylo za dobu jeho existence vydáno několik.⁵⁵

K prehistorickému oddělení patřily dvě výše zmíněné expozice na zámku v Peruci. Divadelní oddělení mělo expozici k dějinám českého loutkářství na zámku v Hříměždicích (okr. Příbram). Hudební oddělení mělo několik výše zmíněných drobných expozic v pobočkách původně samostatných muzeí Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka a velkou expozici *Vývoj české hudební kultury* na zámku v Litomyšli (okr. Svitavy). První část byla otevřena v roce 1984, druhá v roce 1989.

Na zámku ve Vrchotových Janovicích (okr. Benešov) byly zpřístupněny celkem tři expozice. První z nich pod názvem *Rilke, Kraus a Vrchotovy Janovice* připravila Knihovna Národního muzea, expozice *České zvonařství a Společnost v Čechách 19. století* pak byly připraveny oddělením starších českých dějin.

Expozice asijských kultur byla v červnu 1977 zpřístupněna na zámku v Liběchově (okr. Mělník) jako mimopražská instalace Náprstkova muzea.

2.2 Výstavy

Pro chronologicky vymezenou sondu do výstavní činnosti bylo zvoleno období prvního desetiletí od vzniku Vědecko-osvětového útvaru. Důvody pro tuto volbu jsou zmíněny výše. Sestavení podrobného a úplného soupisu výstav, včetně nerealizovaných, zatím neinventarizované fondy neumožňují, vedle podrobného zpracování uvedeného období je tak v příloze uveden seznam výstavních aktivit, resp. záznamů o nich. Nezřídka se objevují dvě různá data vernisáže a podobně, přičemž nemáme-li k dispozici např. pozvánku, nemůžeme rozhodnout, které z obou dat je správné. Datum zahájení je někdy proti vernisáži o den opožděné, což je dáno oznámením (např. v tisku) pro veřejnost a skutečně se vztahuje ke dni zahájení návštěvnického provozu výstavy, zatímco vernisáž byla uzavřenou akcí pouze pro pozvané hosty.

V řadě případů rovněž neznáme přesné denní datum zahájení, jen víme, že v určitém měsíci nějaká výstava byla, zpravidla se to týká drobných akcí. Seznam v příloze je proto

⁵⁵ Po starších z let 1965 a 1968 je třeba jmenovitě zmínit *Muzeum knihy ve Žďáru nad Sázavou. Trvalá expozice Knihovny Národního muzea v Praze*. Praha 62 s., obr. v textu. Edice „Inventáře a katalogy, č. 16“.

pouze orientační a bude třeba jej dále doplňovat a upřesňovat. Pokud jde o další informace, objevují se v závislosti na dochování konkrétních pramenů nejrůznější, takže je možné o každé výstavě zjistit základní a některé doplňující, značně rozličné informace. Proto je vedle základního zpracování v podobě tabulky vhodné shrnout poznatky narativní formou.

2.2.1 Výstavy zahájené v roce 1953

Výstava *Život a práce Zdeňka Nejedlého*, uspořádaná k jeho 75. narozeninám byla zahájena 13. února 1953 v Národním muzeu proslovem předsedy vlády Zdeňka Fierlingera. Výstava trvala do 15. května 1953.⁵⁶ K výstavě byl vydán katalog nákladem 3000 výtisků.⁵⁷

Jen o čtyři dny později, 17. února 1953, byla otevřena výstava divadelního oddělení *Vendelín Budil (1847–1928) a jeho doba*, konaná k 25. výročí Budilova úmrtí ve výstavní síni na Národní třídě 9 (Topičův salon). Výstava, za přispění Archivu města Plzně a Západočeského muzea v Plzni, připravená divadelním oddělením Národního muzea pod vedením Jana Porta, byla otevřena do 26. března 1953.⁵⁸ K výstavě byl vydán katalog nákladem 1000 výtisků.⁵⁹

Výstava numismatického oddělení byla téměř současně, od 19. února 1953, otevřena v Národním muzeu pod názvem *Nálezy mincí historickým pramenem*. Původně se jednalo o podtitul podstatně poetičtějšího názvu *Poklady se otvírají... (Nálezy mincí historickým pramenem)*.⁶⁰ Na slavnostním zahájení promluvil odborný ředitel Národního muzea numismatik Gustav Skalský, generální ředitel Státní banky československé Otakar Pohl a přednostka numismatického oddělení a autorka výstavy Emanuela Nohejlová-Prátová. K výstavě byl vydán katalog⁶¹ a od 7. do 28. dubna uspořádán cyklus přednášek se světelnými obrazy. Výstava byla po trojím prodloužení otevřena až do konce září 1954.⁶²

Náprstkovo muzeum se spolu s Československou společností pro šíření politických

⁵⁶ ANM, RNM–SOP, 1953, D1, *Život a práce Zdeňka Nejedlého*, pozvánka, katalog, neinventarizováno.

⁵⁷ Jaroslava VÁCLAVKOVÁ (red.): *Výstava Život a práce Zdeňka Nejedlého pořádaná vládním výborem pro oslavy 75. narozenin Zdeňka Nejedlého v Národním muzeu v Praze od 13. února do 15. května 1953. Katalog*. Praha 1953, 39 s. + 8 černobílých fotografických příloh.

⁵⁸ ANM, RNM–SOP, 1953, D1, *Vendelín Budil a jeho doba*, pozvánka, katalog, neinventarizováno.

⁵⁹ Jaroslav ŠVEHLA (red.): *Vendelín Budil, velký český herec, vychovatel hereckých generací, příklad organizátora a plánovatele, divadelní historik, umělecký recesent, výtvarník a spisovatel a jeho doba (1847–1928). Na paměť 25. výročí úmrtí. 17. únor–25. březen 1953. Katalog výstavy Národního musea*. Praha 1953, 67 s. + 16 obrazových příloh.

⁶⁰ ANM, RNM–SOP, 1953, D1, libreto výstavy *Nálezy mincí historickým pramenem* (Emanuela Nohejlová-Prátová) neinventarizováno.

⁶¹ Emanuela NOHEJLOVÁ-PRÁTOVÁ: *Nálezy mincí historickým pramenem*. Praha 1953, 33 s. + 15 obr. příloh.

⁶² ANM, RNM–SOP, 1953, D1, *Nálezy mincí historickým pramenem*, libreto, pozvánky, katalog, výstřižky, neinventarizováno.

a vědeckých znalostí a Okresní osvětovou besedou v Ostravě podílelo na přípravě putovní výstavy *Kolonie (proti imperialismu)*, její první instalace byla od 28. března 1953 do 3. května v Domě umění v Ostravě,⁶³ poté byla výstava přesunuta na Slovensko, kde byla vždy přibližně po dvou měsících instalována v Žilině, Košicích a Bratislavě. Následovala instalace v Praze a poté v řadě dalších měst v českých zemích. Výstavě byl přikládán mimořádný politický a lidovýchovní význam, byla doprovázena přednáškovým cyklem předních odborníků na jednotlivé oblasti (např. z Orientálního ústavu ČSAV)⁶⁴ a promítáním krátkých filmů. K výstavě byla vydána publikace⁶⁵ Pokračovaly také reprízy putovní výstavy *Cestou inž. Hanzelky a Zikmunda*, tu zde ale neuvádíme, protože se jednalo o výstavu, zahájenou v roce 1952.

Ve spolupráci se Státním výborem pro věci umění připravilo divadelní oddělení výstavu *Eduard Vojan a jeho doba 1853–1920* ke stému výročí narození významného herce. Byla zahájena 18. května 1953 ve výstavním sále v paláci Dunaj na pražské Národní třídě.⁶⁶

Menšího rozsahu byla výstavka pravěkého oddělení, otevřená od června do listopadu 1953 v přízemí Národního muzea v chodbě před pravěkým oddělením. Nesla název *Nejstarší památky lidské práce z Čech a Moravy. Problematika starého paleolitu*.⁶⁷ K výstavce byl vydán drobný průvodce výstavou.⁶⁸

Botanické oddělení ve spolupráci s VÚOZ a ÚKZÚZ Průhonice a Krajským výborem jednoty zahrádkářů v Praze připravilo výstavu *Ovoce, květin a zeleniny*. Výstava byla otevřena 9. října 1953 ve výstavní síni Národního muzea.⁶⁹

Hudební oddělení zahájilo 27. října 1953 ve výstavní síni paláce Dunaj na pražské Národní třídě výstavu *Johann Sebastian Bach a jeho doba*. K výstavě byly uspořádány 10. a 24. listopadu přednášky s hudebními ukázkami.⁷⁰

Knihovna Národního muzea, Státní nakladatelství dětské knihy a Státní výzkumný ústav pedagogický J. A. Komenského se podíleli na přípravě výstavy *Dětská kniha*, zahájené 9. listopadu 1953 opět v paláci Dunaj.⁷¹

⁶³ ANM, RNM–SOP, 1953, D1, Kolonie, pozvánka, neinventarizováno.

⁶⁴ V aktovém materiálu ANM, RNM–NpM, k. 10, složka D II./1 Propagace a výstavy, Kolonie zjišťujeme, že u některých přednášek naopak s největší pravděpodobností převažovala ideologická složka nad odbornou. Například u přednášky *Útočné plány amerických imperialistů na Dálném Východě*, kterou proslovil redaktor Práce a autor průvodce výstavou Jiří Hronek 21. dubna 1953.

⁶⁵ Jiří HRONEK (red.): *Boj národů proti koloniálnímu otroctví*. Praha 1953, 61 s. + obr. příl.

⁶⁶ ANM, RNM–SOP, 1953, D1, Eduard Vojan, pozvánka, neinventarizováno.

⁶⁷ ANM, RNM–SOP, 1953, D1, Nejstarší památky lidské práce, pozvánka, průvodce výstavou, neinventarizováno.

⁶⁸ J. NEUSTUPNÝ – J. SKUTIL: *Nejstarší památky lidské Práce z Čech a Moravy. Problematika starého paleolitu*. Praha 1953, 7 s.

⁶⁹ ANM, RNM–SOP, 1953, D1, Ovoce, květiny a zelenina, pozvánka, neinventarizováno.

⁷⁰ ANM, RNM–SOP, 1953, D1, Johann Sebastian Bach a jeho doba, pozvánky, neinventarizováno.

V listopadu 1953, u příležitosti Měsíce československo-sovětského přátelství byla v národopisném oddělení v Petřínských sadech otevřena výstavka *Ukázky staré a nové tvořivosti národů Sovětského svazu a současná sovětská národopisná literatura*. Výstavka byla otevřena do konce roku 1953.⁷²

Velká pozornost byla věnována výstavě *Husitské revoluční hnutí*, zahájené 13. prosince 1953 za účasti ministra kultury Václava Kopeckého. Výstava byla koncipována jako příprava na novou instalaci historických sbírek. Autorem architektonického řešení byl architekt Zdeněk Rossmann. Doprovodný program výstavy se skládal z přednášek Vladimíra Denksteina o *Husitských památkách v Národním muzeu* (14. dubna 1954) a Zoroslavy Drobné o *Památkách umění a řemesla na výstavě Husitské revoluční hnutí* (21. dubna 1954). Kromě přednášek byly 20., 27. dubna a 4. května 1954 pořádány na schodišti muzea Tři večery středověké hudby a poesie.⁷³ K výstavě byl vydán značně podrobný průvodce výstavou.⁷⁴

2.2.2 Výstavy zahájené v roce 1954

Výstava *Z čínské malířské akademie*, připravená Náprstkovým muzeem⁷⁵ ve spolupráci s Národní galerií a čínskou stranou, zastoupenou ministerstvem se konala ve výstavní síni Československý spisovatel na pražské Národní třídě od 8. ledna do 7. února 1954. Výstavní síň byla za tímto účelem pronajata za 90 Kčs na den. O záměru výstavy čteme, že „Úkolem této výstavy je seznámit naši pracující veřejnost se současným čínským malířstvím jak v originále tak i v reprodukci a má jí být uctěna památka vzácného a velkého přítele našeho národa Sü Pchej-Chunga, presidenta čínské akademie výtvarných umění a předsedy všečínského svazu umělců, který dne 26. 9. 1953 zemřel ve věku 59 let.“⁷⁶ Podle libreta se dozvídáme, že výstava měla být rozdělena do čtyř částí, z nichž první dvě se věnovaly malířům, třetí grafice a dřevorytu a ve čtvrté byly představeny „reprodukce kopií pořízených současnými čínskými umělci ve skalních chrámech v Tun-chuangu. Tyto reprodukce jsou výmluvným svědectvím o kladném poměru dnešní Číny k národnímu kulturnímu dědictví.“ Vlastní výtvarný materiál byl pro ilustraci doplněn trojrozměrnými exponáty ve

⁷¹ ANM, RNM–SOP, 1953, D1, Dětská kniha, pozvánka, neinventarizováno.

⁷² K dispozici máme pouze informativní letáček o konání výstavy bez přesné datace. RNM–SOP, 1953, D1, Ukázky tvořivosti národů Sovětského Svazu, leták, neinventarizováno.

⁷³ ANM, RNM–SOP, 1953, D1, Husitské revoluční hnutí, pozvánky, průvodce výstavou, výstřižky, neinventarizováno.

⁷⁴ Vladimír DENKSTEIN: *Husitské revoluční hnutí. Průvodce výstavou*. Praha 1953, 1955, 78 s. + 28 obr. příloh.

⁷⁵ Podklady jsou v ANM, RNM–SOP, ale především v ANM, RNM–NpM, kart. 10., složka *Z čínské malířské akademie*, neinventarizováno.

⁷⁶ Přípis NpM výstavnímu referátu ministerstva kultury z 5. prosince 1953, jímž žádají schválení libreta a rozpočtu. ANM, RNM–NpM, kart. 10, složka *Z čínské malířské akademie*, neinventarizováno.

třech vitrinách, jmenovitě šlo o cloisonné, slonovinu, jadeit a porcelán. Výstavu realizoval podnik Výstavnictví hl. m. Prahy, autorem architektonického řešení byl arch. B. Forman. K výstavě byl vydán plakát v nákladu 2000 kusů a stejnojmenná publikace.⁷⁷

Výstava *Wiliam Shakespeare v Československu* byla otevřena ve výstavní síni Národního muzea 1. února 1954 u příležitosti 390. výročí Shakespearova narození, 100. výročí souborného vydání jeho děl Národním muzeem a 90 let od oslav, které „razily cestu českému Národnímu divadlu“.⁷⁸ K výstavě byl připraven zajímavý doprovodný program s názvem *Shakespearovy večery*, který probíhal v rozmezí 22. února–5. dubna 1954 v zasedací síni vždy v pondělí v podvečer. Byl složen jednak z odborné přednášky, doplněné ukázkami v podání našich významných hereckých osobností.⁷⁹

Ve Svobodném slovu (Brno) z 28. února 1954 se objevila drobná zpráva „Jak hospodařili naši předkové. Archeologické oddělení Národního musea v Praze připravuje na letošní léto výstavu na námět „Hospodářské a domácí náradí středověku“. Výstava zachytí obraz středověké vesnice a způsoby práce za feudalismu.“⁸⁰ Pravděpodobně se jednalo o výstavu, otevřenou až 28. září 1956 pod názvem *Česká vesnice ve středověku*.

Výstava *Slavnickovská a Vršovská Libice*, připravená prehistorickým oddělením Národního muzea ve spolupráci s Hellichovým muzeem Poděbradska v Poděbradech, byla zahájena 20. března 1954 v sále č. 6 v prvním patře Národního muzea. Jednalo se o upravenou a mírně doplněnou reinstalaci výstavy, původně přístupné v Poděbradech.⁸¹ K výstavě byl vydán průvodce výstavou s textem jejího autora Rudolfa Turka.⁸²

Botanické oddělení připravilo ve spolupráci s Výzkumným ústavem okrasného zahradnictví v Průhonicích *Výstavu květin pro výzdobu obydlí pracujícího člověka*, zahájenou 3. dubna 1954. Jedná se o zvláštní typ výstavy, protože bylo, vzhledem k vystavovanému materiálu, od počátku počítáno s tím, že bude potřeba průběžná obměna vystavených rostlin a nahrazené exempláře budou odprodávány za sníženou cenu návštěvníkům. Jednalo se tak, byť ne prvoplánově, o výstavu prodejní, což je v prostředí muzea poměrně ojedinělé. Výstava trvala do 2. května 1954.⁸³

⁷⁷ Augustin PALÁT – Lubor HÁJEK – Berta KREBSOVÁ: *Z čínských malířských akademie*. Praha 1954, 19 str.

⁷⁸ ANM, RNM–SOP, 1954, D1, W. Shakespeare v Československu, pozvánky, neinventarizováno.

⁷⁹ Tamtéž.

⁸⁰ ANM, RNM–SOP, 1954, D1, Hospodářské a domácí náradí středověku, výstřižek, 1 ks, neinventarizováno.

⁸¹ ANM, RNM–SOP, 1954, D1, Slavnickovská a vršovská Libice, libreto, pozvánka, publikace, výstřižky, neinventarizováno.

⁸² Rudolf TUREK: *Slavnickovská a vršovská Libice. Výstava 1954*. Praha 1954, 15 s.

⁸³ ANM, RNM–SOP, 1954, D1, Květinová výzdoba obydlí pracujícího člověka, námět výstavy, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

Výstava ze sbírek Náprstkova muzea byla pod prostým názvem *Vietnam* otevřena 28. dubna 1954 v hale ústředí Městské lidové knihovny.⁸⁴

Hudební oddělení uspořádalo ve své budově na Velkopřevorském náměstí na Malé Straně 6. května 1954 otevření *Studijní sbírky hudebních nástrojů*.⁸⁵

Další z výstav pravěkého oddělení *Pravěké náměty v umění* podle libreta Jiřího Neustupného byla otevřena ve výstavní síni Národního muzea 12. května 1954. Z doprovodného programu můžeme zmínit přednášku Jiřího Schäfera, realizovanou 23. května.⁸⁶ K výstavě byl vydán průvodce výstavou.⁸⁷

Náprstkovo muzeum připravilo ve spolupráci s Ministerstvem kultury výstavu *Z Čech až na konec světa*. Byla zahájena 22. června a představovala české cestovatelství od nejstarších dob. K výstavě byl vydán katalog⁸⁸ a byla doprovázena soutěží. Nedělní Práce otiskovala průběžně otázky, vždy po pěti, na které umožňovala výstava odpovědět. Z řady cen zmiňme alespoň první čtyři. Za první místo bylo možné vyhrát televizor Leningrad, za druhé kanoi, za třetí jízdní kolo Favorit, za čtvrté týdenní cestu po hradech a zámcích, od pátého do padesátého místa byly cenami vesměs knihy, s výjimkou dvanáctého místa, za které bylo možné získat globus světa.⁸⁹

V Parku kultury a oddechu Julia Fučíka bylo 28. června 1954 otevřeno *Lapidarium, sbírka kamenných památek sochařských a architektonických*. Nová instalace do značné míry kopírovala předválečné rozvržení vystaveného materiálu, provoz v Parku kultury a oddechu pak umožnil uvažovat o stálém zpřístupnění sbírky.⁹⁰ K expozici byl také vydán katalog.⁹¹

Divadelní oddělení připravilo od 9. července 1954 ve výstavní síni Národního muzea výstavu *Husitská doba a české divadlo*. Výstava na jedné straně představovala vliv husitských námětů v českém divadle, jednak působení divadelních her s husitskými náměty na vývoj české společnosti v moderní době.⁹²

Na další prodejní výstavě se svou spoluprací podílela Knihovna Národního muzea, pořadatelem byl národní podnik Kniha – Antikvariát. Z výstavy *Obrozená kniha. Od Josefa*

⁸⁴ ANM, RNM–SOP, 1954, D1, Vietnam, pozvánka, neinventarizováno.

⁸⁵ ANM, RNM–SOP, 1954, D1, Studijní sbírka hudebních nástrojů, pozvánka, neinventarizováno.

⁸⁶ ANM, RNM–SOP, 1954, D1, Pravěké náměty v umění, libreto, pozvánky, průvodce výstavou, výstřižky, neinventarizováno.

⁸⁷ Jiří NEUSTUPNÝ – Jiří SCHÄFER – Rudolf TUREK: *Pravěké náměty v umění*. Praha 1954, 16 s. + 10 obr. příloh.

⁸⁸ Otakar NAHODIL – František SVEJKOVSKÝ: *Z Čech až na konec světa*. Praha 1954, 30 s.

⁸⁹ ANM, RNM–SOP, 1954, D1, Z Čech až na konec světa, pozvánka, leták doprovodné soutěže, výstřižky, neinventarizováno.

⁹⁰ ANM, RNM–SOP, 1954, D1, Lapidarium, pozvánka, výstřižky, katalog, neinventarizováno.

⁹¹ Jana KYBALOVÁ: *Lapidarium*. Praha 1954, 36 s. + 30 obrazových příloh.

⁹² ANM, RNM–SOP, 1954, D1, Husitská doba a české divadlo, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

Jungmanna k Boženě Němcové si bylo možné si bylo možné knihy a grafiku hned odnést, nebo je zde ponechat a vyzvednout si je po skončení výstavy, která v malém sále paláce Žofin trvala od 1. do 30. září 1954.⁹³

Podzim roku 1954 přinesl návštěvníkům možnost shlédnout ve výstavní síni Národního muzea *Výstavu hub*, přístupnou od 2. do 17. října 1954. Na výstavě bylo možné shlédnout 120 vyobrazení hub od malířů Ušáka a Laštovičky, klasickou i nejnovější mykologickou literaturu, a živé houby. Ty jsou v libretu výstavy uvedeny poznámkou: „Konkrétní údaje o druzích vystavených hub nelze předem udati. Jejich výběr bude odvislý od sběracích možností a druhů hub právě rostoucích“⁹⁴. K výstavě byl vydán letáček s textem Alberta Piláta *Kam, kdy a jak na houby*⁹⁵.

V tzv. Lešehradeu na pražském Smíchově byla od 13. do 27. listopadu 1954 přístupna vzpomínková výstavka na *S. K. Neumanna*.⁹⁶

Národopisné oddělení připravilo ve vestibulu své budovy v Petřínských sadech u příležitosti Měsíce československo-sovětského přátelství výstavku *Ukrajinské lidové umění*. Výběr ze sbírek Fr. Řehoře k 55. výročí jeho úmrtí. Výstavka podle libreta Aleny Plessingerové trvala do konce ledna 1955.⁹⁷

V téže budově byla 17. prosince 1954 zpřístupněna první část nové instalace sbírek národopisného oddělení s názvem *Národopisný obraz západních Čech*.⁹⁸

Výstavu svých přírůstků za rok 1953 připravilo uspořádalo národopisné oddělení někdy během roku 1954 pod názvem *Kroje, keramika a nářadí* výstavku svých přírůstků. Jediným dokladem je leták této výstavky, ovšem bez bližší datace.⁹⁹

Na přelomu roku 1954 a 1955 proběhla v Národním muzeu *Výstava hodin*. K dispozici ale máme pouze několik málo výstřižků, bez přesnějších údajů.¹⁰⁰

⁹³ ANM, RNM–SOP, 1954, D1, Obrozenská kniha, letáček výstavy, neinventarizováno.

⁹⁴ ANM, RNM–SOP, 1954, D1, Výstava hub, libreto, neinventarizováno.

⁹⁵ ANM, RNM–SOP, 1954, D1, Výstava hub, libreto, pozvánka, leták k výstavě, výstřižky, neinventarizováno.

⁹⁶ ANM, RNM–SOP, 1954, D1, St. K. Neumann, leták, neinventarizováno.

⁹⁷ ANM, RNM–SOP, 1954, D1, Ukrajinské lidové umění, libreto, leták, neinventarizováno.

⁹⁸ ANM, RNM–SOP, 1954, D1, Národopisný obraz západních Čech, pozvánka, neinventarizováno.

⁹⁹ ANM, RNM–SOP, 1954, D1, Kroje, keramika a nářadí, leták výstavky, neinventarizováno.

¹⁰⁰ ANM, RNM–SOP, 1954, D1, Výstava hodin, výstřižky z 30. 12. 1954–29. 1. 1955, neinventarizováno.

2.2.3 Výstavy zahájené v roce 1955

V Karlínském divadle byla péčí divadelního oddělení Národního muzea 12. ledna 1955 otevřena výstava *Oskar Nedbal – člověk a umělec*. Autorem libreta výstavy byl Jaroslav Švehla.¹⁰¹

Prehistorické oddělení připravilo v sále č. 1 v Národním muzeu na únor 1955 výstavu *Sto let české archeologie* ke stému výročí vydávání časopisu *Památky archeologické*. Posláním výstavy bylo seznámit veřejnost s odbornou literaturou, v periodické i monografické formě, v oblasti pravěké archeologie za poslední století. Výstava byla doplněna výběrem trojrozměrných předmětů z nejvýznamnějších nálezů.¹⁰²

Oznámení divadelního oddělení Hlavní správě tiskového dohledu z 22. března 1955 je jediným dokladem drobné výstavky francouzských teatrálů v našich sbírkách při příležitosti zájezdu Théâtre National Populaire. V několika vitrínách byl vystaven přehled francouzských her na pražských jevištích, zájezdy francouzských souborů do Československa, vzácné francouzské památky ze sbírek divadelního oddělení a české překlady francouzských her.¹⁰³

Na závěr měsíce knihy byla 30. března v sále č. 1 Národního muzea zahájena výstava *Krásná česká kniha*, připravená ve spolupráci Knihovny Národního muzea, Hlavní správy vydavatelství, tiskáren a knižního obchodu ministerstva kultury a Spolkem českých bibliofilů podle libreta Karla Bezděka.¹⁰⁴

Další jubilejní výstavka *Akademik Jan Eisner sedmdesátiletý* v chodbě v přízemí hlavní budovy Národního muzea byla drobnější a trvala od 21. dubna do 16. května 1955. Vystaven byl portrét, ukázky prací, diplomy a fotografie.¹⁰⁵

K výstavě *Přírůstky Národopisného oddělení Národního muzea za rok 1954*, plánované na duben až květen 1955, se zachovalo jen libreto Aleny Plessingerové, a nemůžeme tak zcela s jistotou říci, že se výstava realizovala právě v tomto termínu. V budově v Petřínských sadech byl z prostorových důvodů představen pouze výběr z předmětů získaných na studijních cestách v předchozím roce.¹⁰⁶

V Náprstkově muzeu byla 13. května 1955 otevřena výstava *Jules Verne: Dílo – sen – skutečnost*, připravená k 50. výročí úmrtí spisovatele.¹⁰⁷

¹⁰¹ ANM, RNM–SOP, 1955, D1, Oskar Nedbal – člověk a umělec, libreto, pozvánka, neinventarizováno.

¹⁰² ANM, RNM–SOP, 1955, D1, Sto let české archeologie, libreto, pozvánka, neinventarizováno.

¹⁰³ ANM, RNM–SOP, 1955, D1, Výstavka francouzských divadelních her, oznámení, neinventarizováno.

¹⁰⁴ ANM, RNM–SOP, 1955, D1, Krásná česká kniha, libreto, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁰⁵ ANM, RNM–SOP, 1955, D1, Akademik Jan Eisner sedmdesátiletý, oznámení, leták, neinventarizováno.

¹⁰⁶ ANM, RNM–SOP, 1955, D1, Přírůstky národopisného oddělení za rok 1954, libreto, neinventarizováno.

¹⁰⁷ ANM, RNM–SOP, 1955, D1, Jules Verne: dílo – sen – skutečnost, libreto, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

Prehistorické oddělení Národního muzea připravilo na léto 1955 výstavu *Počátky šperku – Šperkařství od paleolitu po dobu hradištní*. Byla zahájena 4. června 1955 a trvala do konce srpna téhož roku.¹⁰⁸ Autorem libreta výstavy byl Jiří Neustupný, který byl také redaktorem průvodce výstavou.¹⁰⁹

Výstava *Naše muzea 1945–1955; deset let práce československých muzeí* byla zahájena za účasti náměstka ministra kultury Zdislava Buřivala v Národním muzeu 20. června 1955.¹¹⁰

Národopisné muzeum zahájilo 30. září 1955 ve své budově v Petřínských sadech výstavu *Národopisné akvarely a kresby Josefa V. Scheybala; dokumentární kresba jako součást národopisného výzkumu*, která byla otevřena po celý říjen 1955. Autorem libreta byl pracovník národopisného oddělení S. F. Svoboda.¹¹¹

Stejně jako na podzim předchozího roku byla botanickým oddělením připravena *Výstava hub*, otevřená 1. října 1955 v sále č. 1 v hlavní budově Muzea. Kromě ukázek hub samých, nasbíraných před výstavou byla výstava doplněna ukázkami literatury, nástěnkami s výkladem o biologii a ekologii hub.¹¹²

Numismatické oddělení Národního muzea ve spolupráci se Státní mincovnou v Kremnici a za účasti slovenských muzeí připravilo ve výstavní síni Národního muzea výstavu *Kremnická mincovna; její život a dílo v minulosti a přítomnosti*, zahájenou 19. října 1955. K výstavě byl pořádán doprovodný program v podobě cyklu přednášek se světelnými obrazy a 16. listopadu 1955 večerní prohlídka výstavy spojená s půlhodinou staré kremnické hudby.¹¹³

Národopisné oddělení vystavilo, podobně jako v minulých letech u příležitosti Měsíce československo-sovětského přátelství, *Ruské lidové výšivky, tkaniny a kroje; ukázky ze slovanské sbírky*. Výstava byla zahájena 7. listopadu 1955.¹¹⁴

Entomologické oddělení otevřelo 14. listopadu 1955 výstavu *Motýli z celého světa*, autorem jejíhož libreta byl Josef Mařan. Výstava trvala z důvodu citlivosti vystaveného materiálu na světlo pouze do konce roku 1955.¹¹⁵

váno.

¹⁰⁸ ANM, RNM–SOP, 1955, D1, *Počátky šperku*, libreto, pozvánka, katalog, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁰⁹ Jiří NEUSTUPNÝ (red.): *Počátky šperku*. Praha 1955, 16 s. + 16 obr. příl.

¹¹⁰ ANM, RNM–SOP, 1955, D1, *Naše muzea 1945–1955*, pozvánky, vernisáž, neinventarizováno.

¹¹¹ ANM, RNM–SOP, 1955, D1, *Národopisné akvarely a kresby J. V. Scheybala*, libreto, pozvánka, leták, neinventarizováno.

¹¹² ANM, RNM–SOP, 1955, D1, *Výstava hub*, libreto, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

¹¹³ ANM, RNM–SOP, 1955, D1, *Kremnická mincovna*, pozvánky, výstřižky, neinventarizováno.

¹¹⁴ ANM, RNM–SOP, 1955, D1, *Ruské lidové výšivky, tkaniny a kroje*, leták, neinventarizováno.

¹¹⁵ ANM, RNM–SOP, 1955, D1, *Motýli z celého světa*, libreto, pozvánky, výstřižky, neinventarizováno.

Výstavka geologicko-paleontologického oddělení *Georgius Agricola 1494–1555*, byla uspořádána k 400 výročí jeho úmrtí. Z dochovaného letáčku ale není zřejmé datum zahájení.¹¹⁶

2.2.4 Výstavy zahájené v roce 1956

Na samém počátku roku, 2. ledna 1956 byla v předsálí Knihovny Národního muzea otevřena vzpomínková výstavka *Václav Hanka, první bibliotékař Národního musea, zemřel 12. ledna 1861*. Autorem libreta výstavy byl Jaroslav Vrchotka.¹¹⁷

Výstava divadelního oddělení *Josef Kajetán Tyl, tvůrce české národní hymny*, připomínající sté výročí Tylova úmrtí byla zahájena v Panteonu Národního muzea 13. února 1956. Autorem libreta výstavy byl Jan Port.¹¹⁸

Zoologické oddělení zahájilo 24. února 1956 v Národním muzeu výstavu *Afrika očima lovce*. Autorem libreta byl O. Štěpánek, výstava byla doplněna cyklem deseti přednášek se světelnými obrazy, pořádanými od 28. února do 8. května 1956. Na výstavě byl natáčen televizní pořad *Vyprávění o dalekých krajích*.¹¹⁹

V Náprstkově muzeu byla 9. dubna 1956 zahájena výstava *Jan Jeník z Bratřic; 200 let od narození vlastence a sběratele památek české minulosti*, připravená podle libreta Pravoslava Kneidla. Výstava připomínala Jeníkův život a dílo a byla doplněna 13. května literární přednáškou s přednesem ukázek a 20. května přednáškou s koncertem.¹²⁰

Rovněž v Náprstkově muzeu byla 24. dubna 1956 zahájena výstava *Neznámý Tibet*, představující donedávna izolovanou zemi. Výstava přinášela nové poznatky, že o její zapůjčení požádali Švýcaři s úmyslem nainstalovat ji v Curychu a v Bernu¹²¹.

Národopisné oddělení vystavilo od 28. dubna 1956 v Letohrádku Kinských *Přírůstky, získané na sběrných cestách v r. 1955*.¹²²

Výstavka *František Palacký a Národní museum* v Panteonu Národního muzea byla otevřena při konání vzpomínkové akce v den 80. výročí Palackého smrti, 26. května 1956,

¹¹⁶ ANM, RNM–SOP, 1955, D1, Georgius Agricola 1494–1555, leták výstavy, neinventarizováno.

¹¹⁷ ANM, RNM–SOP, 1956, D1, Václav Hanka, první bibliotékař, libreto, neinventarizováno.

¹¹⁸ ANM, RNM–SOP, 1956, D1, J. K. Tyl, libreto, výstřižky, neinventarizováno.

¹¹⁹ ANM, RNM–SOP, 1956, D1, Afrika očima lovce, pozvánky, doprovodné přednášky, výstřižky, TV pořad, neinventarizováno.

¹²⁰ ANM, RNM–SOP, 1956, D1, Jan Jeník z Bratřic, libreto, pozvánky, výstřižky, neinventarizováno.

¹²¹ ANM, RNM–SOP, 1956, D1, Neznámý Tibet, libreto, pozvánky, výstřižky, neinventarizováno. Kromě oznámení švýcarského zájmu v novinách (Lidová demokracie, Brno; Smena, Bratislava) se ale zatím nepodařilo doložit, že by se uvedená zápůjčka realizovala.

¹²² ANM, RNM–SOP, 1956, D1, Přírůstky, získané na sběrných cestách r. 1955, leták, neinventarizováno.

pořádané v rámci širších oslav Palackého. Autory libreta byli Karel Švehla a Pravoslav Kneidl.¹²³

Výstavu *Květy pozdního jara* ve výstavní síni Národního muzea připravilo muzeum ve spolupráci s Výzkumným ústavem okrasného zahradnictví a krajinářství v Průhonících, Koniferovými školkami v Žehušicích a Vědeckou zahradnickou společností I. V. Mičurina. Byla zahájena 9. června 1956 a trvala včetně prodloužení do 25. června téhož roku.¹²⁴ Autorem libreta výstavy byl Miloš Deyl, který byl rovněž autorem publikacem vydané k výstavě.¹²⁵

Do výstavní činnosti Náprstkova muzea patří i výstava Krištof Kolumbus, která byla u příležitosti 450. výročí smrti objevitele Nového světa zahájena v přednáškovém sále Náprstkova muzea 12. června 1956. K výstavě byl 27. června 1956 uspořádán hudební a recitační večer na téma *Krištof Kolumbus v českém básnictví a hudbě*.¹²⁶

V Národním muzeu byla 19. června 1956 zahájena výstava *Karel Havlíček Borovský*, připomínající 100. výročí jeho úmrtí.¹²⁷ K výstavě byl vydán katalog¹²⁸ a její náplň se měla stát základem expozice Havlíčkova muzea v Havlíčkově Brodě.

Drobná výstavka v chodbě před divadelním oddělením, otevřená ve stejný den jako velká výstava Havlíčkova (19. června 1956) připomenula padesáté výročí úmrtí dramatika Henrika Ibsena.¹²⁹

Ve výstavní síni Národního muzea byla 28. září 1956 k týdnu Mezinárodní muzejní kampaně 1956 otevřena výstava *Česká vesnice ve středověku*, připravená historicko-archeologickým oddělením ve spolupráci s oddělením národopisným. Autorkou libreta byla Zoroslava Drobná. K výstavě byl uspořádán od 8. listopadu do 6. prosince 1956 cyklus přednášek se světelnými obrazy a vydán text na skládacím letáčku.¹³⁰

¹²³ ANM, RNM–SOP, 1956, D1, Fr. Palacký a Národní museum, libreto, pozvánky, výstřižky, neinventarizováno.

¹²⁴ ANM, RNM–SOP, 1956, D1, Výstava květů pozdního jara, libreto, pozvánka, publikace, výstřižky, neinventarizováno.

¹²⁵ Miloš DEYL: *Výstava květů pozdního jara. Národní museum v Praze. Jak člověk přetváří rostliny*. Praha 1956, nestránkováno.

¹²⁶ ANM, RNM–SOP, 1956, D1, Krištof Kolumbus, pozvánky, výstřižky, neinventarizováno.

¹²⁷ ANM, RNM–SOP, 1956, D1, Karel Havlíček Borovský, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

¹²⁸ Bohumil NOVÁK (ed.): *Karel Havlíček Borovský 1856–1956. Katalog výstavy, Praha, červen–říjen 1956*. Praha 1956, 70 s. + 1 příl.

¹²⁹ ANM, RNM–SOP, 1956, D1, J. K. Tyl, výstřižky (Mladá fronta z 20. června 1956), neinventarizováno.

¹³⁰ ANM, RNM–SOP, 1956, D1, Česká vesnice ve středověku, libreto, pozvánky, leták, výstřižky, neinventarizováno.

Náprstkovo muzeum připravilo ve spolupráci s ministerstvem školství výstavu *Egypt, země, o které se mluví*. Probíhala od 16. října 1956 ve výstavní síni Myslbek Na Příkopěch do 11. listopadu téhož roku.¹³¹

V přednáškovém sále Národního muzea byla 5. listopadu 1956 zahájena výstava divadelního oddělení *Stoletý G. B. Shaw na českém jevišti*. Výstava byla přístupná do konce roku 1956.¹³²

Národopisné oddělení v Letohrádku Kinských uspořádalo k expozici Národopisný obraz jižních Čech doplňující výstavku *Lidové umění jižních Čech*, otevřenou 1. prosince 1956 a přístupnou do března 1957. Autorkou libreta výstavy byla Alena Plessingerová.¹³³

Nátisk letáku Barrandea a Geologicko-paleontologického oddělení nás informuje o příležitostné výstavce *Putující zkameněliny*. Vzhledem k absenci dalších údajů ale vyvstává pochybnost, zda byla výstavka vůbec realizována.¹³⁴

2.2.5 Výstavy zahájené v roce 1957

Divadelní oddělení připravilo na první čtvrtletí roku 1957 příležitostnou výstavku *Fráňa Šrámek na divadle a ve filmu (1877–1952)*, instalovanou podle libreta Jana Porta v chodbě před pracovny divadelního oddělení.¹³⁵

Rovněž teatrologický námět měla výstava Balet a pantomima na našich jevištích, zahájená 12. března 1957. Výstava byla připravena podle libreta Jaroslava Švehly v sále č. 1 v hlavní budově Národního muzea. K výstavě se konal doprovodný program v podobě *Večera dramatického tance a veselých pantomim*. První se konal 10. května 1957 v Komorním divadle a druhý 24. května v Divadle Komedie.¹³⁶

Náprstkovo muzeum se podílelo na výstavě *Jak žili a bojovali severoameričtí Indiáni* ve výstavní síni Melantrich na Václavském náměstí. Výstava byla zahájena 13. března 1957 a trvala do 6. dubna téhož roku.¹³⁷

¹³¹ ANM, RNM–SOP, 1956, D1, Egypt – země o které se mluví, výstřižky, neinventarizováno.

¹³² ANM, RNM–SOP, 1956, D1, G. B. Shaw, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

¹³³ ANM, RNM–SOP, 1956, D1, Lidové umění jižních Čech, libreto, leták, neinventarizováno.

¹³⁴ ANM, RNM–SOP, 1956, D1, Putující zkameněliny, leták, neinventarizováno.

¹³⁵ ANM, RNM–SOP, 1957, D1, Fráňa Šrámek na divadle a ve filmu, libreto a pozvánky na komentovanou prohlídku, neinventarizováno. Libreto je datováno 14. února 1957 a uvádí konání výstavy „od března 1957“. Pozvánka na komentovanou prohlídku ale nese datum již 26. února 1957.

¹³⁶ ANM, RNM–SOP, 1957, D1, Balet a pantomima na našich jevištích, libreto, pozvánky, výstřižky, neinventarizováno.

¹³⁷ ANM, RNM–SOP, 1957, D1, Jak žili a bojovali severoameričtí Indiáni, pozvánka, neinventarizováno.

K 250. výročí narození Karla von Linné uspořádalo Národní muzeum 23. května 1957 vzpomínkovou slavnost. Ke stejné příležitosti zapůjčilo botanické oddělení 3 portréty a 3 knihy von Linného na vzpomínkovou výstavku v Ústřední informační službě.¹³⁸

Numismatické oddělení připravilo u příležitosti 250. výročí založení inženýrských škol v Praze výstavu *Technická práce v obrazech mincí a medailí*. Byla zahájena v Národním muzeu 3. června 1957.¹³⁹

Výstavka J. Gebauera proběhla v červnu 1957.¹⁴⁰

Náprstkovo muzeum připravilo k Mezinárodnímu dni dětí výstavu *Japonsko - dětské kresby, hračky a hry*. Autorem scénáře výstavy byl kolektiv zaměstnanců Náprstkova muzea ve spolupráci se spisovatelem Joe Hlouchou. Výstava byla otevřena ve výstavním sále Národního muzea 6. června 1957 a trvala do 7. října téhož roku. Výstavu během 107 návštěvních dnů navštívilo 65835 osob, z toho 22936 návštěvníků z řad mládeže. Vrcholu dosáhla návštěvnost v září, přičemž 15. 9. výstavu navštívilo 2500 osob za jediný den.¹⁴¹

Knihovna Národního muzea vystavila od 12. do 24. června 1957 díla Vladislava Vančury, výstavku připravila J. Mourková a vystavené knihy byly doplněny fotografiemi a ukázkami rukopisů a dopisů.¹⁴²

Výstava *Václav Tille-Říha 1867-1937, jeho život a dílo* byla zahájena 25. června 1957. Výstava v přednáškovém sále Národního muzea, připomínající zároveň výročí narození i úmrtí, měla připomenout všestrannou osobnost umělce, vědce, žurnalisty, spisovatele a knihovníka, inspektora sbírek a knihovny Národního muzea a spoluzakladatele Národopisného muzea.¹⁴³

Ve spolupráci s Vědeckou společností zahradnickou I. V. Mičurina, Krajskou pobočkou V. S. Z. I. V. M. v Praze, Odrůdovou zkušebnou v Dobřichovicích a Koniferovými školkami v Žehušicích připravilo Národní muzeum ve svém výstavním sále od 7. do 23. září 1957 výstavu *Květy pozdního léta*.¹⁴⁴

Péči botanického oddělení byla 28. září 1957 otevřena již tradiční *Výstava hub*, trvala do 7. října téhož roku. Za devět návštěvních dnů výstavu navštívilo 8076 osob (z toho 3410

¹³⁸ ANM, RNM-SOP, 1957, D1, Karl von Linné, korespondence, pozvánka, neinventarizováno.

¹³⁹ ANM, RNM-SOP, 1957, D1, *Technická práce v obrazech mincí a medailí*, libreto, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁴⁰ ANM, RNM-SOP, 1957, D1, Výstavka J. Gebauera, přípis ze 3. června 1957, neinventarizováno. Bližší údaje se nepodařilo nalézt. Padesáté výročí úmrtí připadá na 25. května.

¹⁴¹ ANM, RNM-SOP, 1957, D1, *Japonsko – dětské kresby, hračky a hry*, scénář, pozvánka, statistika návštěvnosti, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁴² ANM, RNM-SOP, 1957, D1, Výstavka V. Vančury, žádost o schválení, neinventarizováno.

¹⁴³ ANM, RNM-SOP, 1957, D1, *Václav Tille – Říha*, libreto, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁴⁴ ANM, RNM-SOP, 1957, D1, *Květy pozdního léta*, realizace, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

příslušníků mládeže), nejvyšší denní návštěvnost byla 29. 9., kdy výstavu navštívilo 2208 osob.¹⁴⁵

Spolu se zahájením *Týdne museí 1957* byly 19. října otevřeny tři výstavy, uspořádané k 40. výročí Velké říjnové socialistické revoluce. První výstava *Ukázky z přírody SSSR* byla od 3. do 17. prosince doplněna stejnojmenným přednáškovým cyklem. Druhá výstava *Styky Národního muzea s ruskou a sovětskou vědou* představovala vzájemné styky na poli vědy a třetí výstava *Česko-ruské styky v originálních dokumentech literárního archivu* vzájemné styky na poli literárním.¹⁴⁶

Výstava *F. X. Procházka – malíř zvířat 1887–1950*, připravená podle libreta doc. dr. Otakara Štěpánka byla otevřena k 70. výročí malířova narození 16. listopadu 1957 a trvala do konce roku. 29. listopadu se konala přednáška autora výstavy na téma *Spolupráce přírodovědce a malíře*.¹⁴⁷

Před Vánoci připravilo národopisné oddělení podle libreta Aleny Plessingerové ve své budově v Petřínských sadech výstavku *Lidové jesličky a jiné doklady zimních obyčejů*. Výstava byla otevřena do února 1958.¹⁴⁸

Výstavka rukopisů, děl a fotografií k výročí narození Jiřího Mahena je doložena pouze žádostí Knihovny Národního muzea o povolení. Podle této žádosti měla být zahájena 9. prosince 1957, není vyloučeno, že se jednalo pouze o jednorázové vystavení.¹⁴⁹

2.2.6 Výstavy zahájené v roce 1958

Výstava národopisných akvarelů a kreseb Adolfa Kašpara byla v přednáškové síni Národního muzea otevřena 25. ledna 1958 při příležitosti nedožitých 80. narozenin umělce a trvala do konce března 1958.¹⁵⁰

Výraznějším výstavním počinem byla výstava *Pravěk Československa*¹⁵¹ otevřená v sále č. 1 hlavní budovy Národního muzea od 28. února 1958. Výstava byla pořádána ve spolupráci s ministerstvem školství a kultury, autorem muzeologického návrhu byl Jiří

¹⁴⁵ ANM, RNM–SOP, 1957, D1, Výstava hub, pozvánka, statistika návštěvnosti, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁴⁶ ANM, RNM–SOP, 1957, D1, Ukázky přírody SSSR, pozvánka, doprovodný program, výstřižky, neinventarizováno; Česko-ruské styky v originálních dokumentech Literárního archivu, libreto, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁴⁷ ANM, RNM–SOP, 1957, D1, F. X. Procházka – malíř zvířat, libreto, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁴⁸ ANM, RNM–SOP, 1957, D1, Lidové jesličky a jiné doklady zimních obyčejů, libreto, pozvánka, neinventarizováno.

¹⁴⁹ ANM, RNM–SOP, 1957, D1, Výstavka Jiřího Mahena, žádost o povolení, neinventarizováno.

¹⁵⁰ ANM, RNM–SOP, 1958, D1, Národopisné akvarely a kresby Adolfa Kašpara, libreto, pozvánka, tisková zpráva, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁵¹ ANM, RNM–SOP, 1958, D1, Pravěk Československa, libreto, realizace, pozvánky, tisková zpráva, výstřižky, neinventarizováno.

Neustupný, do vědeckého vedení výstavy kromě něj patřili také Ivan Hásek, Jitka Hralová-Adamczyková, Jiří Břeň, Rudolf Turek, každý pro období podle vlastní specializace, a Anton Točík pro slovenské kultury. Autorem projektu a výtvarného řešení výstavy byl Zdeněk Rossmann. Velmi dobře je reinstalace pravěké expozice charakterizována v tiskové zprávě.

„Výstava předvádí nejstarší dějiny lidí na území našeho státu od jejich prvního vystoupení asi před 600.000 lety až do vytvoření silných feudálních monarchií – české a uherské – v polovině 13. století. Vzhledem k tomu, že naše území leželo vždy na průsečíku evropských obchodních cest a nelze proto ani naše nejstarší dějiny chápati odděleně od celoevropského vývoje, je na stěně proti hlavním exponátům uveden současný vývoj v ostatní Evropě a přilehlých oblastech Středomoří, při čemž převažují ukázky z končin, které byly s námi v obchodním a kulturním styku nebo měly vliv na náš dějinný vývoj. Pro další rozvíjení vědomí česko-slovenské sounáležitosti je důležité, že po prvé v dějinách naší prehistorie je předveden vývoj na území celého našeho státu a že je současně poukázáno na vzájemné souvislosti vývoje. Doposud většina výstav tohoto druhu totiž vyčerpávala sice do jisté míry soustavně archeologický materiál, ale nepodávala pro široké lidové vrstvy skutečné dějiny pravěkého člověka. Tuto závalu se snaží odstranit nová výstava tím, že jednak jiným způsobem rozčleňuje celé předhistorické období a jednak předvádí nové museologické řešení nutné pro dokonalejší pochopení dějinných souvislostí. Nerozděluje prehistorický vývoj na dobu kamennou, bronzovou a železnou, jak bývalo dosud obvyklé, ale jako základné prehistorické jednotky staví archeologické kultury, z nichž následné řadí za sebou, současné vedle sebe, a uvnitř každé z nich vystihuje hospodářský život člověka, společenské poměry a jeho duchovní kulturu. Tím odpadá samoučelné vystavování archeologických předmětů, předhistorický vývoj se stává pochopitelnější a zákonitější pro každého návštěvníka. Vzhledem k této zásadě bylo ovšem nutno použít jiného museologického řešení, které je naprostou novinkou a společně s vědeckým řešením vyvolává pro svou pokrokovost a originalnost zájem i v zahraničních odborných kruzích. Nepřetržité předvedení celkového vývoje, pochopení současnosti, následnosti a vztahu jednotlivých archeologických kultur zajišťují proudové hloubkové vitriny vždy po celé délce sálu. Současně je ještě zvýšena moderní úroveň výstavy kombinovaným světelným zařízením; návštěvníky bude zvláště upoutávati výklad namluvený na magnetofonové pásky, který je bude provázet od počátku až do opuštění výstavy.

...

Výstava Pravěk ČSR se tak stává velkou událostí nejen odborných kruhů, ale celého našeho kulturního života, nejen hlavního města, ale celé naší země, a stává se bohatou studnicí pro poučení širokých mas našeho lidu o nejstarších dějinách naší vlasti.“¹⁵²

V chodbě před divadelním oddělením byla 3. března 1958 zahájena výstava *František Langer*, připravená k 70. výročí narození významného dramatika.¹⁵³

Náprstkovo muzeum uspořádalo z darů indické vlády Náprstkovu muzeu výstavu *Lidové výrobky a umělecké řemesla Indie*, která byla zahájena 4. března 1958 ve výstavní síni Národního muzea. Od 11. července do 9. srpna téhož roku byla výstava instalována v závodním klubu Závodů Vítězného února v Hradci Králové.¹⁵⁴

Národní muzeum připravovalo v rámci kulturní dohody také výstavy zahraniční. V roce 1958 to byla výstava *Die revolutionäre Hussitenbewegung*, kterou hostilo Museum für Deutsche Geschichte v Berlíně a která byla slavnostně zahájena 12. dubna 1958 v jeho budově na třídě Unter den Linden 2. Jako doprovodný program se konalo několik přednášek. Již 15. dubna přednášel Vladimír Denkstein na téma *Die Schilde des hussitischen Fußvolkes (Pavesen)*. Následoval 22. května Jan Durdík z Vojenského historického muzea v Praze s tématem *Die Entstehung der Feuerwaffen in der CSR*. Zoroslava Drobná proslovila 19. června přednášku *"Der Jenaer Kodex" (Eine hussitische Bilderhandschrift)*. Cyklus uzavřel 25. září ředitel Historického ústavu ČSAV Josef Macek přednáškou na téma *Die revolutionäre Hussitenbewegung*.¹⁵⁵

Numismatické oddělení zahájilo 3. května 1958 výstavu *Vývoj keltského mincovnictví a nejstarší mince v našich zemích*.¹⁵⁶

Podobně jako výstavu indických darů, představilo Náprstkovo muzeum *Výstavu darů Korejské lidové demokratické republiky Náprstkovu muzeu uspořádanou k XI. sjezdu KSČ*. Výstava byla zahájena v Národním muzeu za přítomnosti korejského velvyslance 11. června 1958.¹⁵⁷

¹⁵² Tamtéž, tisková zpráva, s. a., neinventarizováno.

¹⁵³ ANM, RNM–SOP, 1958, D1, František Langer, libreto, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁵⁴ ANM, RNM–SOP, 1958, D1, Lidové výrobky a umělecká řemesla Indie, scénář, pozvánky, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁵⁵ ANM, RNM–SOP, 1958, D1, Die revolutionäre Hussitenbewegung, pozvánka, tisková zpráva, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁵⁶ ANM, RNM–SOP, 1958, D1, Vývoj keltského mincovnictví a nejstarší mince v našich zemích, pozvánky, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁵⁷ ANM, RNM–SOP, 1958, D1, Výstava darů KLDK Náprstkovu muzeu, scénář, pozvánky, program zahájení, výstřižky, neinventarizováno.

Náprstkovo muzeum připravilo na červenec–říjen 1958 tradiční výstavku akvizic pod názvem Výběr přírůstků za rok 1957.¹⁵⁸

Výstava *Velký skok v životě Číny* byla otevřena ve výstavních místnostech Národního muzea 10. října 1958. Výstavu připravilo Náprstkovo muzeum ve spolupráci s ministerstvem školství a kultury organizoval ji Dům výstavních služeb.¹⁵⁹

Národopisné oddělení tradičně přichystalo i v roce 1958 výstavu k Měsíci československo sovětského přátelství. Autorkou libreta byla Helena Johnová a výstava *Lidové umění ruské, ukrajinské a běloruské* byla otevřena v budově národopisného oddělení v zahradě Kinských 7. listopadu 1958.¹⁶⁰

K výročí Národního divadla byly připraveny dvě výstavy. První z nich, *Národní divadlo – dokumenty o uměleckých a politických bojích*, byla zahájena v Národním muzeu 18. listopadu 1958. Druhá byla zahájena o den později v Muzeu hlavního města Prahy v jeho budově Na Poříčí pod názvem *Národní divadlo a jeho výtvarníci*. Výstavu v Národním muzeu navštívilo během 42 návštěvních dnů 22229 osob.¹⁶¹

K příležitosti 500. výročí volby Jiřího z Poděbrad za českého krále byla uspořádána výstava *Jiří z Poděbrad a jeho doba*, zahájená 20. prosince 1958 v Pantheonu Národního muzea. Libreto výstavy vzniklo ve spolupráci Národního muzea, komise ČSAV a akademika univ. prof. Rudolfa Urbánka. Výstava trvala do konce června roku 1959.¹⁶²

2.2.7 Výstavy zahájené v roce 1959

Náprstkovo muzeum se podílelo spolu s Ministerstvem školství a kultury, Čs. společností pro šíření politických a vědeckých znalostí a Hrdličkovým muzeem člověka na přípravě výstavy *O životě a díle dr. Aleše Hrdličky, světového anthropologa*. Ta byla zahájena 9. ledna 1959 ve výstavní síni paláce Dunaj na Národní třídě.¹⁶³

Výstavku *Meiningenští v Praze* připravilo divadelní oddělení doplněním bohemik do souboru exponátů zapůjčených z Meiningen, původně určeného pro vystavení v divadle

¹⁵⁸ ANM, RNM–SOP, 1958, D1, Výběr přírůstků za rok 1957, libreto, neinventarizováno.

¹⁵⁹ ANM, RNM–SOP, 1958, D1, Velký skok v životě Číny, realizace, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁶⁰ ANM, RNM–SOP, 1958, D1, Lidové umění ruské, ukrajinské a běloruské, libreto, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁶¹ ANM, RNM–SOP, 1958, D1, Národní divadlo – dokumenty o uměleckých a politických bojích, pozvánka, statistika návštěvnosti, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁶² ANM, RNM–SOP, 1958, D1, Jiří z Poděbrad a jeho doba, libreto, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁶³ ANM, RNM–SOP, 1959, D1, O životě a díle dr. Aleše Hrdličky, pozvánka, neinventarizováno.

v Českých Budějovicích. Výstava byla otevřena 9. února 1959 v chodbě před pracovny divadelního oddělení.¹⁶⁴

Výstava *Lužičtí Srbové v minulosti a přítomnosti* byla zahájena 25. května 1959 v budově národopisného oddělení v Petřínských sadech 98. Autory výstavy byli přednosta národopisného oddělení S. F. Svoboda a Alena Plessingerová. Snahou výstavy nebylo pouze představení sbírky lužickosrbského národopisu, ale také změn v poválečném životě Srbů a snaha o vytvoření nové roviny česko-lužickosrbských vztahů.¹⁶⁵

Ministerstvem školství a kultury zaštitěná výstava Národní knihovny ve Varšavě byla pod názvem *Polští ariáni* zahájena 17. října 1959 v Pantheonu Národního muzea a trvala do 7. ledna 1960. Za 66 návštěvních dnů ji navštívilo 32246 osob.¹⁶⁶ K výstavě byl vydán průvodce.¹⁶⁷ Souběžně byla v Národním muzeu zahájena výstava *Polské vědecké literatury*, připravená ve spolupráci Nakladatelství ČSAV a Ossolinea, polského státního vědeckého nakladatelství.¹⁶⁸

Ve výstavních místnostech Náprstkova muzea byla 30. října 1959 zahájena výstava *Asie – cesta asijských národů*. Autory scénáře byli Milan Stuchlík a Josef Šubrt, realizaci výstavy prováděl Dům výstavních služeb.¹⁶⁹

Národní muzeum ve spolupráci s Odbočkou Svazu československo-sovětského přátelství připravilo k měsíci československo-sovětského přátelství výstavu *Z pravěkého stavebnictví*. Ta byla instalována a zahájena na zámku v Peruci u Loun 8. listopadu 1959. Autorem výstavy byl Jiří Neustupný, byly zde vystaveny především modely a rekonstrukce staveb, doplněné fotografiemi.¹⁷⁰

2.2.8 Výstavy zahájené v roce 1960

Numismatické oddělení Národního muzea připravilo na 30. ledna 1960 vernisáž výstavy *Vývoj mincovnictví Předního východu*.¹⁷¹

¹⁶⁴ ANM, RNM–SOP, 1959, D1, Meiningenští v Praze, libreto, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁶⁵ ANM, RNM–SOP, 1959, D1, Lužičtí Srbové v minulosti a přítomnosti, libreto, tisková beseda, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁶⁶ ANM, RNM–SOP, 1959, D1, Polští ariáni, pozvánka, texty, statistika návštěvnosti, průvodce po výstavě, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁶⁷ Alodia KAWECKA-GRYCZOWA – Lech SZCZUCKI – Janusz TAZBIR: *Polští ariáni. Cesta k sociálnímu a ideologickému pokroku. Průvodce po výstavě*. Praha 1959, 34 s. Překlad Antonín MĚŠTAN.

¹⁶⁸ ANM, RNM–SOP, 1959, D1, Výstava polské vědecké literatury, pozvánka, neinventarizováno.

¹⁶⁹ ANM, RNM–SOP, 1959, D1, Asie – cesta asijských národů, scénář, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁷⁰ ANM, RNM–SOP, 1959, D1, Z pravěkého stavebnictví, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁷¹ ANM, RNM–SOP, 1960, D1, Vývoj mincovnictví Předního východu, libreto, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

Náprstkovo muzeum otevřelo 2. února 1960 ve svých výstavních prostorách výstavu *Korea ve fotografii bratří Formanových*. Výstava byla připravena ve spolupráci s Ministerstvem kultury.¹⁷²

Divadelní oddělení připomenulo výstavou *A. P. Čechov - dramatik* sté výročí jeho narození. Výstava byla zahájena 4. února 1960 v pantheonu a instalována ve výstavním sále Národního muzea. Autorem architektonického řešení byl K. Dostál. Od 25. září do 16. října téhož roku pak byla výstava instalována v Krajském vlastivědném muzeu v Českých Budějovicích.¹⁷³ Zároveň se divadelní oddělení podílelo na přípravě výstavy v Divadle hudby v Praze, která začala v polovině ledna 1960 a nesla název *A. P. Čechov na českých jevištích*.¹⁷⁴

Pod záštitou ministerstva školství a kultury se Národní muzeum podílelo spolu s Moravským muzeem v Brně na přípravě výstavy *Lid a krása*, která byla zahájena 26. února 1960 ve výstavní síni u Hybernů. Vlastní realizaci výstavy provedl Dům výstavních služeb.¹⁷⁵

Hudební oddělení uspořádalo ve výstavní síni Divadla hudby výstavu *Pumorty – kvintony – mirlitony a jiné probuzené hudební nástroje minulých století*. Výstava byla zahájena 31. března 1960 a během jejího trvání do 5. května byla doprovázena přednáškami na téma starých hudebních nástrojů a jejich nahrávání na současné gramofonové desky. Autorem libreta výstavy a magnetofonového průvodce byl Alexandr Buchner, přednosta hudebního oddělení a autorem výtvarného řešení Otakar Sixta.¹⁷⁶

Rovněž na výstavě *Zatoulaná píseň – životem a dílem českého skladatele a klavíristy J. L. Dusíka* se podílelo hudební oddělení Národního muzea, tentokrát ve spolupráci s výstavní síní Divadla hudby v Praze a Okresním vlastivědným muzeem v Čáslavi, v jehož prostorách byla stálá výstava, připomínající čáslavského rodáka, instalována. Autorem libreta a magnetofonového průvodce byl odborný asistent hudebního oddělení Oldřich Pulkert, autorem výtvarného řešení a instalace výstavy Otakar Sixta.¹⁷⁷

Autorem libreta výstavy *Maroko* byl Josef Šubrt z Náprstkova muzea, v jehož výstavních prostorách byla výstava 15. dubna 1960 zahájena. Součástí vernisáže bylo promítání marockého dokumentárního filmu *Hlína a oheň* o výrobě lidové keramiky. K výstavě byl vydán letáček s textem Ivana Hrbka o Maroku. Výstava byla založena na fotografiích pořízených v Maroku Václavem Kubickou během jeho dvouleté práce pro rozhlas

¹⁷² ANM, RNM–SOP, 1960, D1, *Korea ve fotografii bratří Formanových*, pozvánka, neinventarizováno.

¹⁷³ ANM, RNM–SOP, 1960, D1, *A. P. Čechov – dramatik*, libreto, pozvánka, oznámení pro školy, pozvánka (České Budějovice), výstřižky, neinventarizováno.

¹⁷⁴ Tamtéž, výstřižky, *Obrana lidu* ze 4. ledna 1960.

¹⁷⁵ ANM, RNM–SOP, 1960, D1, *Lid a krása*, pozvánka, neinventarizováno.

¹⁷⁶ ANM, RNM–SOP, 1960, D1, *Pumorty – kvintony – mirlitony*, pozvánka, neinventarizováno.

¹⁷⁷ ANM, RNM–SOP, 1960, D1, *J. L. Dusík*, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

v Rabatu a doplněna trojrozměrnými exponáty buďto ze starších sbírek Náprstkova muzea nebo nově pro muzeum získanými.¹⁷⁸

Knihovna a literární archiv Národního muzea se podíleli spolu s Maticí slovenskou na výstavě *Ze společných kořenů – tisíciletí literárních vztahů Čechů a Slováků, otevřené 29. dubna 1960* v Památníku národního písemnictví na Strahově. Autorem libreta výstavy byl Karol Rosenbaum.¹⁷⁹ K výstavě byla vydána publikace *Dobré poselství – Z korespondence o literárních vztazích Čechů a Slováků*.¹⁸⁰

Ze spolupráce s Památníkem národního písemnictví vznikla i výstava *Celému světu, patnáct let zahraničních úspěchů našeho umění*, zahájená 17. června 1960 v Národním muzeu. Výstava, připravená k 15. výročí osvobození, se skládala z literárního, hudebního a divadelního oddílu, z nichž každý prezentoval zahraniční úspěchy českých literárních, hudebních a divadelních děl ve svém oboru. Současně byla zahájena také výstavka *15 let Národního muzea*.¹⁸¹

Výstava se sportovní tematikou byla byla zahájena 23. června 1960 poněkud netradičně v Náprstkově muzeu. Bylo to ale dáno jejím geografickým zaměřením, jednalo se totiž o výstavu s názvem *Sporty asijských národů*.¹⁸²

Knihovna Náprstkova muzea připravila ve výstavních sálech Náprstkova muzea ve spolupráci s Československým ústavem zahraničním a Maticí slovenskou výstavu *Naši Krajané, z dějin českých a slovenských vystěhovalců*. Výstava, pořádaná u příležitosti II. celostátní spartakiády, byla zahájena 24. června 1960. K výstavě byl vydán skládací leták s textem. Většina vystaveného materiálu pocházela z Knihovny Náprstkova muzea a byla doplněna materiálem z dalších institucí i od jednotlivců.¹⁸³ Po ukončení byla výstava přesunuta do Košic, kde ale byl podceněn její rozsah a význam a teprve po přivezení materiálu na místo bylo rozhodnuto o rozšíření výstavy s akcentem na emigraci z východního Slovenska. V důsledku práce na rozšíření výstavy tak byla přesunuta vernisáž z 30. prosince 1960 na 3. ledna 1961.¹⁸⁴

¹⁷⁸ ANM, RNM–SOP, 1960, D1, Maroko, scénář, pozvánka, letáček, tisková zpráva, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁷⁹ ANM, RNM–SOP, 1960, D1, *Ze společných kořenů – tisíciletí literárních vztahů Čechů a Slováků*, pozvánka, neinventarizováno.

¹⁸⁰ Karol ROSENBAUM (ed.): *Dobré poselství. Z korespondence o literárních vztazích Čechů a Slováků*. Praha 1960, 59 s., Dokumenty sv. 2.

¹⁸¹ ANM, RNM–SOP, 1960, D1, *Celému světu*, podklady, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁸² ANM, RNM–SOP, 1960, D1, *Sporty asijských národů*, pozvánka, neinventarizováno.

¹⁸³ ANM, RNM–SOP, 1960, D1, *Naši krajané*, pozvánka, leták, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁸⁴ ANM, RNM–SOP, 1960, D1, *Naši krajané*, cestovní zpráva Františka Štědranského z Knihovny Náprstkova muzea do Košic ze 6. 1. 1961, neinventarizováno.

Knihovna Národního muzea připomněla výstavou *Dílo Methoda Kalába* v Muzeu knihy ve Žďáru nad Sázavou 75. výročí narození významného grafika a typografa. Výstava byla zahájena 10. července 1960 a z Prahy byl na vernisáž vypraven autobusový zájezd.¹⁸⁵

Náprstkovo muzeum ve spolupráci s Ministerstvem školství a kultury otevřelo ve svých prostorách 2. září 1960 výstavu *15 let Vietnamské demokratické republiky*.¹⁸⁶

Tvorbu současného čínského malíře představila výstava *Li Kche-žan*, která byla zahájena 30. září 1960 ve výstavních sálech Náprstkova muzea při příležitosti 11. výročí vzniku Čínské lidové republiky. Autorem architektonického řešení byl Miloš Třeška z podniku Propagační tvorba, pozdější zaměstnanec vědeckoosvětového útvaru Národního muzea.¹⁸⁷ K výstavě byl vydán katalog, zpracovaný externí spolupracovnící Náprstkova muzea Evou Rychterovou¹⁸⁸, která se podílela také na přípravě výstavy samotné.

Podle zprávy v Lidové demokracii „*Náprstkovo muzeum hodlá každoročně pořádat jednu výstavu výtvarného umění. Letos v září to bude expozice současného čínského malíře Li Kche-žana.*“¹⁸⁹ Přesto hned následující měsíc byla zahájena výstava obrazů, byť v tomto případě byl popudem k její instalaci spíše námět samotný, než fakt, že se jedná o současnou malbu, v tomto případě japonskou. Výstava *Hirošima, Iri Maruki – Tošiko Akamacu* byla zahájena v Náprstkově muzeu 4. října 1960.¹⁹⁰

Výstava fotografií ze sovětské střední Asie s názvem *V zemi pouští a hor* byla instalována rovněž v Náprstkově muzeu. Vernisáž se konala 9. prosince 1960.¹⁹¹

Výrazný ideologický podtext měla výstava *Náboženství a ateismus v dějinách společnosti*, připravená ve spolupráci s Československou společností pro šíření politických a vědeckých znalostí a zahájená v Národním muzeu 13. prosince 1960.¹⁹² Autory scénáře výstavy, skládající se z přibližně šedesáti panelů byli „*členové ústřední vědecko-metodické rady pro ateistickou výchovu při Československé společnosti pro šíření politických a vědeckých znalostí: Jaroslav Hranička, Otakar Nahodil, Václav Prokela, Antonín Robek, Ladislav Jeníček, Lubomír Valchář a Milan Zubek.*“¹⁹³

¹⁸⁵ ANM, RNM–SOP, 1960, D1, *Dílo Methoda Kalába*, pozvánka, seznam účastníků autobusového zájezdu, tisková zpráva, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁸⁶ ANM, RNM–SOP, 1960, D1, *15 let Vietnamské demokratické republiky*, pozvánka, neinventarizováno.

¹⁸⁷ ANM, RNM–SOP, 1960, D1, *Li Kche-žan*, pozvánka, podklady pro katalog, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁸⁸ Eva RYCHTEROVÁ: *Li Kche-žan*, katalog výstavy. Praha 1960.

¹⁸⁹ ANM, RNM–SOP, 1960, D1, *Li Kche-žan*, výstřižky, neinventarizováno, *Lidová demokracie*, Praha z 25. 8. 1960.

¹⁹⁰ ANM, RNM–SOP, 1960, D1, *Hirošima*, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁹¹ ANM, RNM–SOP, 1960, D1, *V zemi pouští a hor*, pozvánka, neinventarizováno.

¹⁹² ANM, RNM–SOP, 1960, D1, *Náboženství a ateismus v dějinách společnosti*, scénář, pozvánka, letáčky, korespondence, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁹³ ANM, RNM–SOP, 1960, D1, *Náboženství a ateismus v dějinách společnosti*, „katalog výstavy“ (letáček),

Knihovna a literární archiv Národního muzea a Matice slovenská ve spolupráci se Slovanskou knihovnou připravily výstavu *Lev Nikolajevič Tolstoj*, k 50. výročí jeho úmrtí. Výstava byla intalována v Národním muzeu a zahájena 21. prosince 1960.¹⁹⁴

2.2.9 Výstavy zahájené v roce 1961

Národní muzeum si 6. ledna 1961 připomnělo výstavkou *200. výročí narozenin zakladatele Národního muzea Kašpara Šternberka*. Na vernisáži pronesl akademik Radim Kettner přednášku o Kašparu Štenberkovi jako přírodovědci a vedoucí geologicko-paleontologického oddělení Vlastislav Zázvorka komentář k výstavce.¹⁹⁵

Náprstkovo muzeum otevřelo 20. ledna 1961 výstavu *Malíři z Poto-Poto*. Na výstavě byl vystaven soubor 90 temperových maleb ze čtvrti hlavního města Konžské republiky Brazaville. Celý soubor asi v dvojnásobném rozsahu proti vystavené části byl získán Karlem Petráčkem od krajana R. Slabého, žijícího delší dobu v Kongu. Výstava byla instalována postupně ve 12 městech – v Praze 20. 1.–22. 2. 1961, 5890 osob, Bratislava 5. 4.–23. 4. 1961, 4967 osob, Opava 5. 6.–16. 7. 1961, 1003 osob, Bruntál 23. 7.–13. 8. 1961, 512 osob, Krnov 20. 8.–10. 9. 1961, 354 osob, Olomouc 17. 9.–15. 10. 1961, 4844 osob, Uherské Hradiště 23. 10.–12. 11. 1961, 1753 osob, Moravská Třebová 19. 11.–10. 12. 1961, 236 osob, Hodonín 17. 12. 1961–17. 1. 1962, 739 osob, Valašské Meziříčí 18. 2.–11. 3. 1962, 1350 osob, Trutnov 18. 3.–15. 4. 1962, 570 osob, Děčín 5. 5.–27. 5. 1962, 1237 osob. Výstavu shlédlo celkem 23455 návštěvníků.¹⁹⁶

Výstava *Čínské novoroční obrázky* byla zahájena 7. března 1961 rovněž v Náprstkově muzeu.¹⁹⁷ Tamtéž byla zahájena 18. dubna 1961 výstava *V hrobce staroegyptského velmože*, realizovaná pod stejným názvem od 12. září do 22. října 1961 v Hodoníně a na jaře následujícího roku v Soběslavi.¹⁹⁸ Na stejném místě byla zahájena již 28. dubna 1961 výstava *Rabíndranáth Thákur a Československo*, uspořádaná v rámci širších oslav 100. výročí Thákurova narození.¹⁹⁹

Mineralogické oddělení uspořádalo výstavu *Drahé kameny slouží člověku*, zahájenou

neinventarizováno.

¹⁹⁴ ANM, RNM–SOP, 1960, D1, Lev Nikolajevič Tolstoj, libreto, realizace, pozvánka, tiskové zpravodajství, výstřižky.

¹⁹⁵ ANM, RNM–SOP, 1961, D1, 200. narozeniny zakladatele Národního muzea Kašpara Šternberka, pozvánka, výstřižky neinventarizováno.

¹⁹⁶ ANM, RNM–SOP, 1961, D1, Malíři z Poto-Poto, scénář, výstřižky, zpráva o likvidaci, neinventarizováno.

¹⁹⁷ ANM, RNM–SOP, 1961, D1, Čínské novoroční obrázky, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁹⁸ ANM, RNM–SOP, 1961, D1, V hrobce staroegyptského velmože, výstřižky, neinventarizováno.

¹⁹⁹ ANM, RNM–SOP, 1961, D1, Rabíndranáth Thákur a Československo, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

15. května 1961 v hlavní budově muzea. Koncepce výstavy byla odlišná od předchozích výstav, kdy byly vystavovány zpravidla šperky s drahými kameny a byla zaměřena na praktické využití drahých kamenů.²⁰⁰ K výstavě byla vydána publikace seznamující s problematikou drahých kamenů z pohledu mineralogie.²⁰¹

Výstava *Revoluční dělnické divadlo* měla vernisáž v Národním muzeu 17. května 1961 a mapovala činnost ochotnických dělnických spolků autory libreta byli podle jednotlivých období a specializací Karel Jiráček, František Němec, Jan Martinec, Milan Obst, Adolf Scherl, Ljuba Klosová, Marie Kubrová a Miroslav Frauentanka. V únoru následujícího roku byla výstava instalována ve foyeru Divadla Zdeňka Nejedlého v Ústí nad Labem.²⁰²

Výstava *Afrika se osvobozuje* byla zahájena v Náprstkově muzeu 23. června 1961. Představovala africké země osvobozující se od koloniální nadvlády.²⁰³

Na léto 1961 byla zoologickým oddělením na zámku v Peruci připravována výstava *Člověk – lovec*, která měla prezentovat lovecké trofeje z celého světa s představením významu lovu pro člověka od nejstarších dob v úvodu a poukázáním na nutnou ochranu zvěře zákony. Výstava byla plánována jako časově neomezená.²⁰⁴

Hudební oddělení podle scénáře Alexandra Buchnera připravilo v rámci jubilejních oslav pořádaných Světovou radou míru k 150. výročí narození a 75. výročí úmrtí Ference Listza v Hollareu výstavu *Liszt v českých zemích*, zahájenou 21. října 1961. K výstavě byl od 25. října do 6. prosince uspořádán přednáškový cyklus, sestávající ze šesti přednášek na lisztovská témata.²⁰⁵

Literární archiv Národního muzea spoluse Zdenkou Horovou připravili výstavu *Josef Hora – básník srdce a světa*, zahájenou 27. listopadu 1961 v Národním muzeu.²⁰⁶ K výstavě byl vydán propagační letáček s Horovým portrétem, jeho básní V Moskvě („*Do nekonečna se rozpíná/ země bílá./ Kolikátá už hodina/ uhodila?/ Jdu jako duch Rudým náměstím/ kol Leninova hrobu./ Tvé srdce bije, Je časoměr/ a měří dobu.*“)²⁰⁷ a přepisem řeči ministra V. Kopeckého nad rakví Josefa Hory: „*Jako mladičský básník stal se novinářem dělnického hnutí, aby po desetiletí oddaně sloužil sociálně uhněteným v jejich spravedlivém zápase, aby*

²⁰⁰ ANM, RNM–SOP, 1961, D1, Drahé kameny slouží člověku, realizace, pozvánka, výstřižky, likvidace, neinventarizováno.

²⁰¹ Jiří KOUŘIMSKÝ: *Drahé kameny slouží člověku*. Praha 1961, 64 s. + 16. obr. příloh.

²⁰² ANM, RNM–SOP, 1961, D1, *Revoluční dělnické divadlo*, libreto, realizací výstřižky, neinventarizováno.

²⁰³ ANM, RNM–SOP, 1961, D1, *Afrika se osvobozuje*, výstřižky, neinventarizováno.

²⁰⁴ ANM, RNM–SOP, 1961, D1, *Člověk – lovec*, libreto z 9. 10. 1960, neinventarizováno.

²⁰⁵ ANM, RNM–SOP, 1961, D1, *Liszt v českých zemích*, realizace, pozvánka, výstavní zpravodajství, přednáškový cyklus, výstřižky, neinventarizováno.

²⁰⁶ ANM, RNM–SOP, 1961, D1, *Josef Hora, básník srdce a světa*, realizace, pozvánka, neinventarizováno.

²⁰⁷ ANM, RNM–SOP, 1961, D1, *Josef Hora, básník srdce a světa*, propagační letáček, neinventarizováno.

*spolu s nimi nenáviděl úplatu, aby spolu s nimi miloval svobodu, aby spolu s nimi snil o lepším životě...*²⁰⁸ Doprovodný program tvořil *Večer Josefa Hory*, uspořádaný 28. února 1962, jehož program sestával ze vzpomínání jiných básníků, recitace Horových básní a komentované prohlídky výstavy.

Náprstkovo muzeum zahájilo 15. prosince 1961 ve svých výstavních prostorách výstavu *Necuke – drobné japonské umění*.²⁰⁹ Autorkou libreta výstavy a katalogu byla Libuše Boháčková, úvod ke katalogu napsal Lubor Hájek.²¹⁰

Na zámku v Peruci byla od prosince 1961 připravována výstavka Svatopluka Čecha.²¹¹

2.2.10 Výstavy zahájené v roce 1962

V Náprstkově muzeu byla 2. února 1962 zahájena výstava *Obrázky z Bolívie* zapůjčená bolivijským velvyslanectvím. Výstava se skládala z fotografií a dětských kreseb a byla doplněna o trojrozměrné exponáty.²¹²

Knihovna Národního muzea připravila ve spolupráci s Ústřední knihovnickou radou ČSSR výstavu *Německá státní knihovna včera a dnes*, zahájenou 5. února 1962 ve výstavním sále Národního muzea. Výstava byla původně instalována v Berlíně u příležitosti 300. výročí založení Německé státní knihovny, z Prahy pak byla výstava přesunuta v červnu do Bratislavy, kde byla instalována v Univerzitní knihovně.²¹³

Výstavu *Scénické dílo J. M. Gottlieba*, zahájenou 17. března 1962 připravilo divadelní oddělení v zasedací síni Národního muzea. Výstava vznikla k 80. narozeninám předního scénografa, kostýmního výtvarníka a dlouholetého šefa výpravy Národního divadla Josefa Matěje Gottlieba.²¹⁴

Hudební oddělení zahájilo ve výstavní síni Divadla hudby v Opletalově ulici 19. března 1962 výstavu *Český nototisk*. Výstava zachycovala vývoj českého notového tisku od počátku až po současnost, autorem libreta byl Oldřich Pulkert. Během trvání výstavy k ní byly připraveny tři tematické besedy.²¹⁵

²⁰⁸ Tamtéž.

²⁰⁹ ANM, RNM–SOP, 1961, D1, *Necuke – drobné japonské umění*, pozvánka, katalog, výstřižky, neinventarizováno.

²¹⁰ Libuše BOHÁČKOVÁ – Lubor HÁJEK: *Necuke, drobné japonské umění*. Praha 1962, 43 s.

²¹¹ ANM, RNM–SOP, 1961, D1, *Svatopluk Čech* (Peruc), realizace, neinventarizováno.

²¹² ANM, RNM–SOP, 1962, D1, *Obrázky z Bolívie*, realizace, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

²¹³ ANM, RNM–SOP, 1962, D1, *Německá státní knihovna včera a dnes*, realizace, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

²¹⁴ ANM, RNM–SOP, 1962, D1, *Scénické dílo J. M. Gottlieba*, realizace, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

²¹⁵ ANM, RNM–SOP, 1962, D1, *Český nototisk*, libreto, realizace, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

V Náprstkově muzeu byla 28. dubna 1962 zahájena výstava *Umění Konga*. Při vernisáži byl promítán krátký film *Pod černou maskou*. Na výstavě byly představeny plastiky, taneční masky a obřadní masky a řemeslné výrobky od všech významnějších kmenů Konga. Na jedné straně představilo muzeum nejucelenější partii své africké sbírky a na druhou stranu se snažilo poukázat na složitost národnostní pestrost a komplikovanost této oblasti. Od 16. června do září 1963 byla výstava k vidění v pavilonu Anthropos v Brně.²¹⁶

Literární archiv Národního muzea uspořádal u příležitosti jeho šedesátých narozenin od 12. května do 15. června 1962 výstavku knih a rukopisů spisovatele A. M. Piši.²¹⁷

Hudební oddělení Národního muzea připravilo ve spolupráci s Moravským muzeem v Brně ve své budově na Velkopřevorském náměstí výstavu *Současné inscenace oper Leoše Janáčka v zahraničí*. Vernisáž se konala 5. června 1962. Na výstavě byly vystaveny fotografie, plakáty, programy a kritiky z řady předních světových scén.²¹⁸

Od 10. června 1962 byla výstava v Prostějově v rámci Wolkerova Prostějova instalována výstava *Josef Hora, básník srdce a světa*, která byla reinstalací výstavy Národního muzea z předchozího roku a trvala do konce července.²¹⁹

Ve výstavních místnostech v budově Národního muzea se od 16. června do 31. července 1962 konala výstava *Myslivost – národní bohatství ČSSR*, připravená Národním muzeem ve spolupráci s ústředním výborem Československého mysliveckého svazu. Výstava seznamovala s minulostí a především současným stavem myslivosti a stavů zvěře na našem území.²²⁰

Výstava *Pohled do sbírek Divadelního oddělení Národního muzea* představovala sbírky a činnost tohoto oddělení. Vernisáž se konala 30. srpna 1962.²²¹

Na 1. září 1962 bylo na Bertramce plánováno otevření výstavy jiřinek, výstava měla trvat do 9. září. Není ale zřejmé, zda nakonec k realizaci výstavy došlo.²²²

Národní muzeum ve spolupráci se spolu s Muzeem hlavního města Prahy, Galerii hlavního města Prahy a Muzeem Bedřicha Smetany podílelo na přípravě výstavy *Sto let od otevření Prozatímního divadla*, která byla zahájena na Staroměstské radnici 20. listopadu 1962

²¹⁶ ANM, RNM–SOP, 1962, D1, *Umění Konga*, realizace, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

²¹⁷ ANM, RNM–SOP, 1962, D1, A. M. Piša (výstavka knih a rukopisů), žádost o povolení, neinventarizováno.

²¹⁸ ANM, RNM–SOP, 1962, D1, *Současné inscenace oper Leoše Janáčka v zahraničí*, realizace, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

²¹⁹ ANM, RNM–SOP, 1961, D1, *Josef Hora, básník srdce a světa (Prostějov)*, realizace, výstřižky, neinventarizováno.

²²⁰ ANM, RNM–SOP, 1962, D1, *Myslivost – národní bohatství ČSSR*, texty na panely, realizace, pozvánka, propagační leták, výstřižky, neinventarizováno.

²²¹ ANM, RNM–SOP, 1962, D1, *Pohled do sbírek Divadelního oddělení Národního muzea*, texty na panely, realizace, pozvánka, neinventarizováno.

²²² ANM, RNM–SOP, 1962, D1, *Výstava jiřinek*, podklady přípravy, neinventarizováno.

a trvala do 15. prosince. Výstava byla doprovázena přednáškami a nedělními hudebními programy.²²³

Náprstkovo muzeum otevřelo 20. 12. 1962 expozici *Oceánie*, která byla realizována jako první část nové celomuzejní instalace sbírek a to ve dvou menších sálech, oproti původně zamýšlenému jednomu většímu sálu, což ale nebylo možné kvůli trvající výstavě Necuke. Základem expozice byly obřadní masky, rybářské a zemědělské nářadí a další etnografický materiál, doplněný o obrazové a textové materiály.²²⁴

Národní muzeum uspořádalo u příležitosti umělcových nedožitých sedmdesátin výstavu jeho prací s názvem *Eduard Demartini, malíř ptáků a květin*. Vernisáž proběhla 21. prosince 1962 ve výstavní síni Národního muzea. K výstavě byl vydán letáček s textem o životě a díle Demartiniho.²²⁵

2.3 Vývoj expozice a výstavy mineralogického oddělení

Mineralogickou expozici můžeme označit za nejkonzervativnější, neboť vstoupila do námi sledovaného období v podobě, jakou dostala při uspořádání profesorem mineralogie Karlem Vrbou při instalaci po přestěhování do tehdy nové budovy muzea na Václavském náměstí v roce 1892. Po celou první polovinu 20. století, po roce 1922 se stala správkyní mineralogických sbírek Ludmila Slavíková, mineraložka a manželka profesora mineralogie Františka Slavíka. Její snahou bylo doplnit sbírku tak, aby byly prezentovány všechny nerosty z českých, moravských i slovenských nalezišť, podobně tomu bylo u hornin, vedle toho měl být představen srovnávací materiál světový.

Za druhé světové války byla expozice vystěhována včetně skříní, především v důsledku pořádání propagandistické výstavy německé velikosti, později z důvodů bezpečnostních. Po válce pak byla expozice (studijní sbírka) navracena na své původní místo.²²⁶

Kromě základní expozice bylo až v roce 1984 jednáno o nové *Expozici drahých kamenů*. Ideový návrh expozice autorů Drahomíry Březinové a Jiřího Kouřimského na

²²³ ANM, RNM–SOP, 1962, D1, Sto let od otevření Prozatímního divadla, realizace, pozvánka, výstřižky, neinventarizováno.

²²⁴ ANM, RNM–SOP, 1962, D1, Oceánie, scénář, výstřižky, neinventarizováno.

²²⁵ ANM, RNM–SOP, 1962, D1, Eduard Demartini, malíř ptáků a květin, ideový nástin, realizace, pozvánka, letáček, výstřižky, neinventarizováno.

²²⁶ Podrobnější popis staršího vývoje podává Karel TUČEK: *Mineralogické sbírky*. In: Gustav SKALSKÝ – Vladimír DENKSTEIN – Miloslav NOVOTNÝ – Jan OBENBERGER (eds.): *Národní museum 1818–1948*. Praha 1949, s. 169–176.

expozici v sále č. 15 v I. poschodí budovy počítal se dvěma částmi. Z nich první měla představovat systematickou expozici drahých kamenů, přičemž měl být kladen důraz na drahé kameny ČSSR. Expozice měla prezentovat ukázky surovin i broušené exempláře. Ve druhé, trezorové části expozice pak měly být prezentovány ukázky ze sbírek, které dosud byly pro svou mnohamilionovou hodnotu uloženy v trezoru Státní banky československé. Zde měly být vystaveny mimo jiné světově unikátní exempláře jako velký rubín z Barmy, vážící přes 27 karátů, tři žluté brilliantové brusy diamantů z Jihoafrické republiky, z nichž největší o váze přes 24 karátů a dále unikátní ukázky zelených berylů, topazů, akvamarínů, drahých opálů a řada dalších. Obě části pak měly být doplněny moderně pojatou expozicí skleněných imitací největších světových diamantů. Dále je zdůrazněno, že expozice se vyrovná největším světovým mineralogickým muzeím. Speciální typ trezorových vitrin byl požadován podobný jako již byl použit v trezorové expozici numismatiky.²²⁷

V roce 1988 byl podán již několikátý návrh na nové rozčlenění expozic mineralogicko-petrologického oddělení. V sále 12 měl být úvod k přírodovědným expozicím *Vývoj Země a vesmíru*. Jmenovitě měla být prezentována dvě témata, Země jako těleso sluneční soustavy, planetologie, vývoj vesmíru, meteority a kosmický materiál, vývoj Země a geologické procesy. Druhým tématem pak měla být obecná mineralogie – Vznik a vlastnosti minerálů a hornin. V sálech 13 a 14 měla navazovat expozice Geologie a mineralogie ČR, v sále 15 byl umístěn Kabinet drahých kamenů, v sále 16 petrologická expozice se zvláštním oddílem dekoračních kamenů a v sále 17 světová systematická sbírka mineralogických druhů. Kromě sálu 12 neměly být v stávajících expozicích prováděny výraznější zásahy. Do poloviny sálu 12 se měla trvale přenést výstava *Země, sluneční soustava a meteority*, druhá polovina sálu měla podle nového scénáře prezentovat fyzikální vlastnosti nerostů a jejich praktické využití.²²⁸

Vedle rozšiřování expozic se mineralogické oddělení podílelo také na řadě výstav. Již v roce 1954 to byla výstava *Nerosty Velké Prahy*. Zde máme ale k dispozici jen málo pramenů. Jde o seznam popisek podepsaný Jiřím Kouřimským, určený Hlavní správě tiskového dohledu ke schválení.²²⁹

Větší a lépe doloženou výstavou pak byla výstava *Drahé kameny slouží člověku*, otevřená v sále č. 10 v květnu 1961, přičemž výstava měla trvat přibližně rok. Výstava byla koncipována v duchu hesla, umístěného nad vitrinami „Po tisíciletí jenom zázračné amulety,

²²⁷ ANM, RNM–PM 1, Mineralogie, kart. 26, 1984–1986, Ideový návrh expozice drahých kamenů 1984, neinventarizováno.

²²⁸ ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 29, 1990–1993, složka *Návrh na využití sálu č. 12*, neinventarizováno.

²²⁹ ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 13, 1951–1954, neinventarizováno.

ozdoby bohatých a symboly moci. Dnes a v budoucnosti pomocníci pokrokové techniky, inspirace umělců a krása pro všechny.“ Zároveň si výstava kladla za cíl ukázat použití drahých kamenů od minulosti do současnosti a upozornit na technické využití některých drahých kamenů.²³⁰

Dne 29. srpna 1962 bylo zjištěno odcizení jednoho z vystavených kamenů z výstavy. Podle zápisu o události bylo zjistila pracovnice muzea R. Skřečková při každodenní obchůzce v mineralogické expozici v 7.30 ráno, že v zasklené vitrině v rohu výstavního sálu schází jeden ze 14 kusů leštěných podkrkonošských achátů. Jendalo se o inv. č. 27.994 získané a zapsané v roce 1937 jako *achát, šedomodrý, hustě proužkovaný, s křemenem ve středu, leštěný, 7,5 cm, z Levína u Nové Paky v Čechách*. Kámen byl zakoupen od F. Záveského v Nové Pace za cenu 28 Kčs.²³¹

Krátce po této události, a pravděpodobně, byť to prameny výslovně nepotvrzují, v souvislosti s ní, žádá již 11. září mineralogické oddělení na ředitelství Národního muzea v souvislosti se zpříšňováním dozoru o výměnu psa v nočním dozoru. „Mineralogické oddělení Národního muzea upozorňuje, že podle hlášení nočních dozorců, ve výstavě *Drahé kameny slouží člověku*, pes přidělený nočnímu dozoru nevyhovuje, neboť je zapotřebí po každých dvou hodinách vycházet s ním na dvůr. Vzhledem k této skutečnosti, kterou je nutno považovat za citelné oslabení bdělosti a pozornosti při vykonávání nočního dozoru na místě zvláště ohroženém, žádáme se vší naléhavostí, aby bylo učiněno opatření k výměně psa za hlídače skutečně cvičeného, lepší kvality.“²³²

K výstavě byl vydán katalog²³³ a byl uspořádán cyklus přednášek vědeckých pracovníků Národního muzea i odborníků z praxe. Snaha o prodloužení výstavy do 30. prosince 1962 ale bylo komplikováno nutností zajištění nadstandartního dozoru a nutností započít s demontáží již 10. prosince. Konečné rozhodnutí ředitelství v této záležitosti se nepodařilo dohledat.

Rovněž v roce 1962 byla otevřena *Vzorová výstavka krystalových modelů, nerostů a hornin pro ZDŠ*. Výstavka byla připravena v souvislosti s obnovením výuky mineralogie na základních devítiletých a středních všeobecně vzdělávacích školách. Tato výuka měla žáky nejen poučit o základech poznání nerostné přírody, ale také o nerostném bohatství republiky

²³⁰ ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 15, 1959–1961, složka Drahé kameny slouží člověku, neinventarizováno. Podle žádosti na HSTD lze datovat k 10. květnu 1961.

²³¹ ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 16, 1961–1963, složka Drahé kameny slouží člověku, neinventarizováno. *Hlášení krádeže achátu z výstavy*.

²³² ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 16, 1961–1963, složka Drahé kameny slouží člověku, neinventarizováno. Žádost dr. Karla Tučka o výměnu psa v dozoru ze dne 11. září 1962.

²³³ Jiří KOUŘIMSKÝ: *Drahé kameny slouží člověku*. Katalog výstavy. Praha 1961, 65 s. + 24 obr. příl.

a jeho významu pro rozvoj našeho průmyslu. Kolektiv pracovníků mineralogického oddělení se proto zavázal v souladu s posláním muzea pomáhat školství vytvořit ke 12. sjezdu KSČ prototyp sbírky nerostů a krystalových modelů, který měl sloužit jako názorná vyučovací pomůcka pro zmíněné školy.²³⁴ Výstavka byla otevřena v sále č. 14 v prvním poschodí Národního muzea 29. září 1962, následně byla 9. října 1962 uspořádána beseda se školskými pracovníky.²³⁵

V letech 1965–1968 byla připravována výstava *Geologický obraz Československa*, pořádaná u příležitosti 23. Mezinárodního geologického kongresu v Praze. Výstava, zahájená 18. srpna 1968 v Národním muzeu, měla za úkol představit poválečné „Úspěchy československé geologie“, jak ostatně zněl i její podtitul. Za Národní muzeum byl jmenován Karel Tuček předsedou výstavní komise při organizačním výboru kongresu a také další členové mineralogického oddělení se podíleli vedle specialistů z dalších institucí na přípravě výstavy. Autorem projektu byl arch. Josef Jiříčný a realizaci zajišťoval národní podnik Výstavnictví. Katalog výstavy měl být vydán v pěti jazykových mutacích, dochováno ale máme jen českou a ruskou.²³⁶ Doprovodný program se skládal z přednáškového cyklu a cyklu promítání našich i zahraničních geologických filmů. U příležitosti kongresu a současného zasedání Mezinárodní paleontologické unie byla 27. srpna 1968 na pražském Újezdě na domě čp. 419/III na rohu Vítězné ulice a Újezda odhalena pamětní deska Joachima Barranda.²³⁷

V roce 1975 se konala výstava *Ze světa drahých kamenů*. K této výstavě ale máme dochováno pouze minimum aktového materiálu.²³⁸ K výstavě *Polského jantaru*, zahájené 14. června 1977, máme k dispozici rovněž pouze něco málo korespondence a pozvánku. Podobně jsme na tom i v případě výstavy *Z pokladů sovětské přírody*, k jejíž přípravě máme k dispozici opět jen několik přípisů. Výstava samotná je charakterizována v plánu výstav na rok 1977. „Mineralogicko-petrografické a paleontologické oddělení PM NM hodlají uspořádat společně u příležitosti 60. výročí VŘSR výstavu o nerostném bohatství severní evropské části SSSR a žádají o její zařazení do plánu výstav na r. 1977.“²³⁹ Výstava se měla konat od října 1977 do začátku roku 1978 v Hollareu.

²³⁴ ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 16, 1961–1963. Závazek pracovníků mineralogického oddělení k 12. sjezdu KSČ, s. d. [1962], neinventarizováno.

²³⁵ ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 16, 1961–1963. *Vzorová výstavka krystalových modelů, nerostů a hornin pro ZDŠ, 1962, neinventarizováno.*

²³⁶ Jaroslav ŠVENEK – Drahomíra BŘEZINOVÁ (red.) *Geologický obraz Československa. Výsledky práce Československých geologů*. Katalog výstavy. Praha 1968, 32 s.

²³⁷ ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 19, 1968, složka *Výstava k 23. mezinárodnímu geologickému kongresu v Praze, neinventarizováno.*

²³⁸ V ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 22, 1974–1975, složka *Výstava Ze světa drahých kamenů*, zde je pouze trojí průpis poděkování policejním složkám za zajištění bezpečného průběhu výstavy.

²³⁹ ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 23, 1976–1977, složka *Plán výstav a publikací*, Plán výstav na r. 1977

V rámci zahraniční spolupráce realizovalo mineralogické oddělení několik instalací ve spřátelených, především zahraničních, institucích. Šlo tu zejména o výstavu *Drahé kameny ČSSR*. Ta byla v roce 1979 instalována nejprve v Muzeu Ziemi ve Varšavě a následně od dubna do prosince 1980 ve Slovenském národním muzeu v Bratislavě.²⁴⁰ Dále byla výstava *Drahé kameny ČSSR* zapůjčena do Moravského zemského muzea v Brně, kde byla zahájena 5. února 1981 a trvala do srpna téhož roku. Po jejím shlédnutí o ni projevíli zájem pracovníci Východoslovenského muzea v Košiciach, ale pro zapůjčení do Košic nemáme doklady.²⁴¹

Od 5. března 1982 pak byla tato výstava instalována v Idar-Obersteinu (spolková země Porýní-Falc), tradičním centru těžby a zpracování drahých kamenů. V roce 1983 bylo uvažováno o přesunu výstavy do Kodaně, nakonec ale byla v termínu 26. října 1983–8. ledna 1984 instalována v Naturhistorisches Museum ve Vídni. Odtud se výstava přesunula do Štýrského Hradce do Landesmuseumu Johannea, kde byla vystavena od 18. ledna do 31. března 1984 a poté se navrátila do ČSSR. Obě výstavy v Rakousku byly rozšířeny také o šperky, což se odrazilo i v doplněném názvu výstavy *Edle Steine und Schmuck aus der ČSSR*. Snaha prezentovat i použití drahých kamenů ve šperkařství se ale projevila už i v předchozích instalacích.²⁴²

Pro domácí i zahraniční výstavy platí, že zde můžeme mluvit pouze o těch výstavních aktivitách, ke kterým máme k dispozici konkrétní aktový materiál. Vedle toho se opakovaně vyskytuje řada titulů v dokumentech, jako jsou plány a harmonogramy výstavní činnosti, kde se zmíní o přípravě jednotlivých akcí opakují, nemáme ale vůbec jistotu, zda se v tom kterém termínu realizovaly, někdy nemáme ani jistotu, že k realizaci vůbec došlo.

V roce 1984 byla recipročně zapůjčena z Idar-Obersteinu výstava *Svět drahých kamenů*. Úspěšná výstava *Drahé kameny a šperky ČSSR* byla v roce 1984 navrhována k zapůjčení do Milána, kde ji mělo prezentovat největší italské přírodovědné muzeum – Museo civico di Storia Naturale. Itálie měla být díky předchozím kontaktům našich mineralogů s tímto muzeem upřednostněna před Norskem a Švédskem. I tak se ale jednalo až o roce 1986, v roce 1985 měla být výstava instalována v Sovětském svazu.²⁴³

z 20. 1. 1976.

²⁴⁰ ANM, RNM-PM1, Mineralogie, kart. 24, 1978–1980, složky *Drahé kameny ČSSR Varšava* a *Drahé kameny ČSSR Bratislava*, neinventarizováno.

²⁴¹ ANM, RNM-PM1, Mineralogie, kart. 25, 1981–1983, složka *Drahé kameny ČSSR v MM Brno*, neinventarizováno.

²⁴² ANM, RNM-PM1, Mineralogie, kart. 25, 1981–1983, složka *Zahraniční výstavy – Drahé kameny ČSSR*, neinventarizováno; a ANM, RNM-PM1 Mineralogie, kart. 26, 1984–1986, složka *Zahraniční služební cesty 1984*, neinventarizováno.

²⁴³ ANM, RNM-PM1, Mineralogie, kart. 26, 1984–1986, složka *Výstavy – příprava*, neinventarizováno.

V roce 1985 se mineralogické oddělení podílelo na přípravě výstavy *Netradiční drahé a ozdobné kameny ČSSR ve šperku* v Klubu pracujících v Trutnově. Výstava trvala od 7. do 20. února 1985.²⁴⁴

V roce 1987 byla po několika odkladech zapůjčena do Moskvy výstava *Nerostné suroviny ČSSR*. Měla se konat v prostorách Čs. obchodního zastupitelství od 23. listopadu do 6. prosince 1987. Její náplň byla charakterizována jako „Výstava k oslavám výročí VŘSR, prezentující úspěchy socialistického Československa v oblasti využití zdrojů nerostných surovin“.²⁴⁵

Od 4. listopadu 1986 do května 1987 probíhala výstava *Nerostné bohatství socialistických zemí Evropy*. Výstava byla realizována v přízemí Národního muzea, částečně v prostoru pod schodištěm, částečně ve vstupním prostoru před Hollareem. Materiálově nejrozsáhlejší část, věnovaná Sovětskému svazu byla omezena na rozsah rovný prezentaci ČSSR s ohledem na plánovanou výstavu *Nerostné suroviny SSSR*, která byla plánována jako nosná výstava pro oslavu VŘSR na rok 1987.

Výstava *Nerostné bohatství socialistických zemí Evropy* nám vzácně umožňuje nahlédnout do procesu recenzního řízení. Ačkoli nemáme zachován přímo posudek, z reakce autorů výstavy na něj si můžeme udělat poměrně plastickou představu celého procesu. Autorem posudku byl RSDr. Rudolf Janík, autory scénáře pracovníci mineralogického oddělení Národního muzea Jiří Kouřimský a Marcela Bukovanská. Jejich reakce na výrazně nedoporučující Janíkův posudek věcně rozebírá jednotlivé připomínky, některé uznává za oprávněné, proti jiným se zásadně vymezuje. „Výtku, že výstava tak, jak se jeví ze scénáře, by měla být pouze ‚školním kabinetem‘ s využitím map a fotografií jako doprovodem více či méně ‚mrtvých‘ exponátů považujeme za neoprávněnou. Naše výstava staví na exponátu jako základu, především exponát sám hovoří k široké návštěvnické obci a přitahuje návštěvníka k vysvětlujícímu textu. Odmítáme zásadně opačný přístup k výstavnické technice a to k přivádění diváka prostřednictvím textů k jakýmsi ‚mrtvým‘ exponátům, které jsou tam pro ozdobu. Jde o zcela mylný přístup autora posudku k základní muzeologické práci. Bude-li autor posudku trvat na tomto svém základním stanovisku, autoři scénáře výstavy odmítají výstavu realizovat.“²⁴⁶

²⁴⁴ ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 26, 1984–1986, složka *Výstava Netradiční drahé a ozdobné kameny ČSSR*, neinventarizováno.

²⁴⁵ ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 28, 1987–1989, složka *Zahr. výstavy „Nerostné suroviny ČSSR“*, neinventarizováno.

²⁴⁶ ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 28, 1987–1989, složka *Výstava Nerostné bohatství soc. zemí Evropy*, Stanovisko k posudku s. RSDr. Rudolfa Janíka, neinventarizováno.

Výstava, realizovaná národním podnikem Výstavnictví pod vedením ing. arch. V. Hainalla, byla zahájena 4. listopadu 1986 a při té příležitosti byl uspořádán menší seminář. Dále bylo počítáno se zapůjčením výstavy do Slovenského národního múzea v Bratislavě, Moravského muzea v Brně a pravděpodobně také do Ostravy.²⁴⁷

Již od roku 1987 bylo uvažováno o výstavě *Drahý kámen a šperk* v kapli Lobkovického paláce, realizována byla ale teprve v roce 1990.²⁴⁸ V lednu 1991 bylo odborným seminářem a otevřením výstavky (v prostorách mineralogické expozice) uctěno výročí 200 let od narození prvního kustoda mineralogických sbírek Franze Xavera Maxmiliana Zippe.²⁴⁹

Ačkoli nám prameny neumožňují souvislé zkoumání, občas máme zcela náhodně příležitost sledovat i otázky, jako je například stav výstavních prostor a expozičního vybavení, tj. především vitrin a dalšího nábytku. Takový průhled nám poskytuje např. zápis o kontrole expozic mineralogického oddělení z roku 1992 „Pokud jde o stav historického nábytku jde o záležitost, požadovanou z hlediska opravy na TS NM již od r. 1987 každoročně bez efektu... Ponurý dojem omšelosti a neudržování nábytku umocňuje řada silně znečištěných oken hlavně do prostoru Václavského náměstí, takže zejména zahraniční návštěvníci si přijdou jistě na své. Vzhledem k tomu, že mineralogické sbírky přitahují řadu návštěvníků, nelze s údržbou interiérů otálet (viz vyjádření návštěvníka z Anglie – ‚vidím, že jsem skutečně na východě‘).²⁵⁰

Podobně v přípisu Marcely Bukovanské z 8. 4. 1992. „Špatný stav skříní, potřeba jejich přelakování a doplnění opadlých listů, které zčásti byly zachovány, zčásti již nejsou, jsou předmětem našich opakujících se a neoslyšených²⁵¹ požadavků na truhláře p. Tkadlece. Namátkově uvádím požadavky z r. 87 (8. 4.), 90 (29. 1. a 12. 9.) 91 (leden) a 92 (9. 3.)... Vážíme si našeho starého nábytku, jediné zachované původní expozice podle architekta Schulze. Jde o neobyčejně cenný krásný nábytek, který si zasluhuje péči, která je mu po léta upírána.“²⁵²

²⁴⁷ ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 28, 1987–1989, složka *Výstava Nerostné bohatství soc. zemí Evropy*, neinventarizováno.

²⁴⁸ ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 29, 1990–1993, složka *Výstava drahý kámen a šperk*, neinventarizováno.

²⁴⁹ ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 29, 1990–1993, složka *F. X. M. Zippe, 200 let od narození*, neinventarizováno.

²⁵⁰ ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 29, 1990–1993, složka *Vnitřní korespondence 1992*, zápis vedoucího oddělení RNDr. Jiřího Litochleba o kontrole expozic ze 4. srpna 1992, postoupený ředitelství PM, neinventarizováno.

²⁵¹ Sic! Podle významu by mělo být „nevyslyšených“ nebo „oslyšených“.

²⁵² ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 29, 1990–1993, složka *Vnitřní korespondence 1992*, přípis M. Bukovanské z 8. 4. 1992, neinventarizováno.

V únoru 1992, byl podán návrh na reinstalaci expozice Český masív v sále č. 13,²⁵³ v březnu téhož roku byla ve vitrinách v podchodu stanice metra Muzeum otevřena výstava *Kamenná tvář Prahy*.²⁵⁴

2.4 Vývoj expozice prehistorického oddělení

V oblasti prehistorického oddělení se zaměříme především na vývoj expozice, která byla na svou dobu z hlediska koncepčního i technického pojata velmi moderně. Expozice *Pravěk Československa* byla slavnostně otevřena 28. února 1958. Na realizaci se podílel architekt Zdeněk Rosmann a provedl ji Dům výstavních a informačních služeb.

Jak se dozvídáme z dopisu Národního muzea ministerstvu kultury z 1. června 1955, muzeum opakovaně předkládá svůj návrh, aby se v roce 1956 realizovala nová instalace pravěkých sbírek Národního muzea pod názvem „Pravěk na území Československa“. Nalezneme zde i obsáhlé zdůvodnění potřeby nové instalace.²⁵⁵ „Prehistorické oddělení uskutečnilo již v roce 1946 a 1948 dvě zásadní instalace pravěku, ale vždy tak muselo učinit na úkor ideje stávajícími nouzovými prostředky (použitím starých vitrin), které nevyhovovaly ani vývojovému předvedení pravěkého materiálu ani moderním museologickým zásadám.“²⁵⁶

Dále bylo upozorňováno na zastaralost expozice, obzvláště patrnou v souvislosti se skutečností, že to bylo právě Národní muzeum, které u nás prosazovalo prezentaci „dějin pravěku“ v souvislém vývoji, namísto klasických „výstavních sbírek“ jak byly obvyklé již od předchozího století. Instalace z roku 1946 se materiálově omezovala pouze na území Čech, v roce 1948 byl přidán i materiál moravský. V nové instalaci se měly prezentovat pravěké dějiny (nikoli jen soubory nálezů) celého Československého území. Bylo počítáno s moderní instalací pravěku a tzv. ranné doby dějinné, tak, aby na tuto expozici mohla plynule navazovat již otevřená, moderně pojatá expozice pokročilého středověku.

Pokud jde o prostorové rozvržení, je rovněž vcelku podrobně popsáno ve zmíněném dokumentu. „V prostorové dispoziční instalace je pro sál č. 1 (vedle Pantheonu) plánována expozice paleolitu, mesolitu, neolitu, eneolitu, doby bronzové a starší doby železné (halštatské). Do sálu č. 4 je proponována expozice doby laténské a římské, pro sál č. 5 doba

²⁵³ ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 29, 1990–1993, *Návrh na přebudování expozice, sál č. 13*, neinventarizováno.

²⁵⁴ ANM, RNM–PM1, Mineralogie, kart. 29, 1990–1993, složka *Vnitřní korespondence 1992*, máme ale k dispozici jen seznam vystavených kamenů a kopii listu z výstavního plánu, neinventarizováno.

²⁵⁵ I když nutno věst v patrnosti též skutečnost, že prehistorická expozice Národního muzea byla zároveň jakousi zkušební laboratoří pro aplikování nových metod a koncepcí prezentace. Toto propojení bylo doslova ztělesněno postavou Jiřího Neustupného, archeologa a muzologa v jedné osobě.

²⁵⁶ ANM, RNM–HM1, Prehistorie, kart. 26, složka *A10, korespondence*, dopis ministerstvu kultury z 1. června 1955, neinventarizováno.

stěhování národů a počátky českých Slovanů. Rohové sály č. 2 a 3 pro svou excentrickou polohu, malou rozlohu a nedostatek vhodnějšího řešení výstavních prostorů v Národním muzeu, zůstaly by určeny pro zvláštní výstavy pravěkých sbírek, jak tomu bylo již od roku 1946 do roku 1948.²⁵⁷

Nová instalace prehistorické expozice měla být uspořádána důsledně historicky, proto se počítalo se zcela novým vybavením. V nově navrhované instalaci tak neměly být prezentovány pouze „výstavní sbírky“ prehistorického oddělení, ale pomocí materiálu trojrozměrného, grafického a prostorovým uspořádáním vyjádřených souvislosti měly být prezentovány dějiny prehistorického období a ranná doba dějiná.

Z přípisu vedoucího prehistorického oddělení Jiřího Neustupného se dozvídáme podrobnosti o koncepci a realizaci expozice. „Výstava PRAVĚK ČESKOSLOVENSKA je zamýšlena důsledně historicky a proto se počítá s takovou úpravou instalačního prostoru, aby vývoj pravěkých civilizací mohl být předveden v jediném nepřetržitém toku. Proto se, až na výjimky, nepoužije vitrin, nýbrž výstavního prostoru podél stěn, aby bylo lze znázorniti i současnost několika pravěkých kultur a jevů. Zcela nové u nás výstavní řešení je ideově navrhováno podepsaným přednostou, který využil svých zahraničních pozorování a zlepšil je využitím domácích hmot (tedy zčeštil); také vnitřní řešení je zcela nové, dosud nikde nepředvedené. Podepsaný našel vhodného architektonického spolupracovníka v arch. Zd. Rossmannovi, který ideu vyřešil by výtvarně a technicky: týž podal již předběžný rozpočet na výtvarné a technické řešení výstavy.“²⁵⁸ Narozdíl od výše uvedeného dopisu ministerstvu kultury zde uvádí dobu stěhování národů a počátky Slovanů v sále 5 a v sále 6 počátky českého státu.

Expozice byla uspořádána plynule, chronologicky podle archeologických kultur, s překryvy kultur současných, přičemž byly zároveň sledovány jednotlivé aspekty života prehistorického člověka jako hospodářství, odívání, nástroje, ale i kult, pohřbívání, zbraně, lékařství nebo hračky.²⁵⁹ Důraz expozice byl kladen na zobrazení historického vývoje, prezentace se snažila ukázat nejen soubor historických artefaktů, ale i souvislosti mezi nimi a vývojem ve své době. Rovněž byla upřednostňována vypovídací hodnota před hlediskem estetickým, oproti dřívějšímu způsobu, kdy byly vystavovány památky jednotlivě a s ohledem právě na estetické kvality toho kterého exponátu. „Aby návštěvník musejních sbírek měl před sebou nikoliv archeologii, ale skutečné nejstarší dějiny.“

²⁵⁷ Tamtéž.

²⁵⁸ ANM, RNM–HM1, Prehistorie, kart. 26, složka A, 10 korespondence, neinventarizováno.

²⁵⁹ ANM, RNM–HM1, Prehistorie, kart. 26 složka A, 11 Podklady ke scénáři (v podstatě soubor dílčích scénářů), neinventarizováno.

Rovněž technické řešení expozice bylo na svou dobu velmi moderní. Provoz expozice v „proudové vitrině“ byl doplněn „automatickým průvodcem“ na bázi magnetofonových nahrávek. Z návodu²⁶⁰ se dozvídáme, že se jednalo o technologii, částečně založenou na magnetofonové nahrávce, částečně byla funkční na principu elektronkovém. „Pokud nejsou magická oka zesilovačů impulsů na spodní části čelní stěny ovládacího stolu sytější zelená, nelze spustit chod automatického průvodce.“²⁶¹ Autory technického řešení byli inženýři Jiří Hradecký a Jiří Hadraba. Zadání popisuje poměrně výstižně, jaké úkoly mělo zkonstruované zařízení plnit. „Úkolem je vypracovati projekt a zhotoviti kombinované elektroakustické, světelné a elektromechanické zařízení, které by bylo instalováno v šesti sálech archeologické výstavy Národního musea v Praze a které by provádělo tyto úkony. 1. Samočinné a spojitě podávání výkladu k exponátům výstavy tak, že by návštěvník výstavy byl výkladem veden podél proudové vitriny s exponáty po celé výstavě, rozdělené na tři samostatné elektroakustické celky. 2. Výrazné osvětlení té části vitriny, o níž se právě hovoří při výkladu. 3. Upozornění na některé zvláště důležité, vzácné nebo jinak zajímavé exponáty, např. zvláštním přídavným ozářením, otáčením exponátu, současným prosvětlením transparentu s doplňujícími detaily, atd.“²⁶² Na automatického průvodce bylo počítáno s částkou 130 978 Kčs a teprve v roce 1972 bylo jednáno s firmou Merkur o nahrazení tohoto zařízení novějším a moderním.

Výstava (expozice) byla s měsíčním zpožděním otevřena za účasti ministra školství Františka Kahudy 28. února 1958.²⁶³ Z výstavy byl rovněž pořízen pod vedením režiséra Karla Vrby hodinový televizní pořad *Pravěk Československa*, jednalo se o přenos z expozice v Národním muzeu. Jeho vysílání bylo podle údaje na scénáři plánováno na 14. června 1958 v 17 hodin.²⁶⁴

V roce 1966 došlo k reinstalaci a doplnění původní expozice v souvislosti s konáním Mezinárodního kongresu věd prehistorických a protohistorických. Původní expozici tak nahradila nová s názvem *Pravěké dějiny Československého území*. Architektem pro úpravy byl zvolen již osvědčený Zdeněk Rossmann a proudová vitrina byla nově rozšířena v mělčí

²⁶⁰ ANM, RNM–HM1, Prehistorie, kart. 26, složka A,10 *Návod na obsluhu automatického průvodce*, neinventarizováno.

²⁶¹ Tamtéž.

²⁶² ANM, RNM–HM1, Prehistorie, kart. 26, složka A,12 – *Projekt a rozpočet automatického průvodce*, neinventarizováno.

²⁶³ ANM, RNM–HM1, Prehistorie, kart. 26, složka A,12 – *Pozvánky*. Cizojazyčné pozvánky mají datum 1. února, byly tedy tištěny ještě před odložením zahájení o měsíc.

²⁶⁴ ANM, RNM–HM1, Prehistorie, kart. 26, složka A,12 – *Scénář televizního pořadu Pravěk Československa*, neinventarizováno. Záznam jsem se zatím nepokoušel dohledat.

variantě i do prostoru demontovaného obložení dveřních otvorů, čímž vznikl skutečně nepřerušovaný výstavní pás, procházející skrze celou expozici.²⁶⁵

Reinstalace do počátku konání kongresu byla ohrožena především ze strany rozpočtu a plánu a na její odbrnou i technickou zastaralost bylo poukazováno i ze strany hlavního pořadatele kongresu, jímž byl Archeologický ústav Československé akademie věd.

²⁶⁵ ANM, RNM–HM1, Prehistorie, kart. 26, složka *A,13* – *Podklady reinstalace expozice*, neinventarizováno.

Závěr

Práce se zabývá problematikou expozic a výstav Národního muzea ve dvou rovinách. V obecné rovině, zkoumající, jaké otázky vůbec můžeme pramenům klást a naopak o čem prameny mlčí, jak vypadala prezentační činnost z hlediska výstavních prostor, rozsahu a typologie prezentačních aktivit, případně zásahů zvnějšku (politické vlivy, cenzura), co nám říkají prameny statistické povahy atd., můžeme konstatovat úspěšné zvládnutí vymezených problémů, včetně otázek, u kterých se ukázalo, že by byly zajímavé, ale stav pramenné základny a její inventární zpracování nám kladou určitá, někdy ne zcela drobná, omezení.

Druhá část potom zpracovává sondy do konkrétního materiálu, jehož důkladným prostudováním a pozitivistickým vytěžením získáváme poměrně plastický obraz prezentační činnosti v jednom konkrétním období a ve dvou sbírkotvorných odděleních Národního muzea.

Práce se kromě postihnutí základních rysů a tendencí předmětné problematiky snaží také nastítnit možnosti dalšího zkoumání. V první části (například u tématu cenzury) je třeba shromažďovat jednotlivé drobné údaje, porůznu rozptýlené, jimiž bude možno dále podpořit zde vyslovené nebo naznačené závěry. V popisné části to pak budou zcela konkrétní údaje, které nám přinesou onen již zmíněný plastický obraz expoziční činnosti Národního muzea jako celku. Podklady pro obecná tvrzení jsou zcela rozptýleny a nelze je zachytit jinak, než systematickým procházením muzejní registratury, neboť se často jedná o zmínky v dokumentech primárně jiného obsahu, tedy v soupisech a inventářích v podstatě nezachytitelných. Podklady pro popisnou část jsou na tom o něco lépe, ale i zde se situace zčásti opakuje. Scénář výstavy najdeme podle spisového znaku, ale různé drobné zmínky, které podstatně doplňují mozaiku našeho poznání jsou skryty ledaskde jinde.

Práce tedy přináší na jedné straně své vlastní výsledky ve zpracování dosud téměř nedotčené problematiky, na druhé straně ukazuje možnosti, jakým způsobem bude možné toto téma dále rozpracovávat. Význam výstav jako význačného fenoménu společenského vývoje je naznačen výše, význam Národního muzea jako naší přední paměťové instituce je rovněž zřejmý, proto bude mít i další zkoumání tématu vývoje expozic a výstavní činnosti své místo v rámci dějin Národního muzea a spolu s nimi v rámci dějin kulturních institucí.

Seznam použitých pramenů a bibliografie

Prameny:

Archiv Národního muzea:

- fond Registratura Národního muzea – Sekretariát generálního ředitele
- fond Registratura Národního muzea – Středisko osvěty a propagace (SOP)
- fond Registratura Národního muzea – PM 1, mineralogie
- fond Registratura Národního muzea – HM 1, prehistorie
- fond Registratura Národního muzea – Náprstkovo muzeum

Bibliografie:

Poznámka: Soupis literatury uvádí také některé tituly, které se týkají Národního muzea jako celku, případně jeho sbírek a dalších souvisejících témat. Nejde jen o úzký výběr literatury úzce zaměřené k expozicím a výstavám. Rovněž si seznam neklade nárok na úplnost.

1. *18. květen 1980 – Mezinárodní den muzeí*. Informace (zvláštní číslo), Praha, Národní muzeum – Ústřední muzeologický kabinet, s. 6, rozmn.
2. *Acta scaenographica*. Umělecko-technický divadelní časopis Scénografického ústavu v Praze. Ročník VIII, č. 9, s. 161–180, fotografie v textu. (Václav PUBAL: *Rozvoj československého muzejnictví a problémy jeho výstavní činnosti*. Ing. arch. Josef JIRIČNÝ: *K historii a poslání muzejního výstavnictví*. Ing. arch. Pavel Korčák, CSc.: *Autentické prvky v historickém interiéru*. Dipl. Ing. Gerhard GLASER: *Úloha architekta při instalování exponátů*.)
3. *Africké masky*. Katalog výstavy. Náprstkovo muzeum afrických a amerických kultur v Praze, červen–září 1966, obr. v textu.
4. Čestmír AMORT: *Středověké literární památky ze středního Povltaví*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 21 (91), 1983, s. 31–33.
5. Miloš ANDĚRA: *Stereotypem k ekologické výchově?* (Zamyšlení nad současným stavem muzejních přírodovědných expozic.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 30 (100), 1992, s. 115–116.
6. *Antické umění*. Katalog k výstavě. Národní muzeum v Praze, 1964, s. 24, 8 s. obr. příl.
7. Luboš ANTONÍN: *Ikonografie alchymistických rukopisů a tisků ze zámeckých knihoven Čech, Moravy a Slezska*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 33 (103), 1995, s. 87–98.
8. Luboš ANTONÍN: *Benařík, Tomáš: Historie knížecího archivu na Křivoklátě; Mašek, Petr: Křivoklátská knihovna rodu Fürstenbergů*. Recenze na Sborník Národního muzea, řada C, literární historie, sv. XXXVIII., č. 1–2, Praha 1996. In Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 34 (104), 1996, s. 185–186.
9. Luboš ANTONÍN: *Kašpar M. hrabě Sternberg a role svobodného zadnářství v utváření*

- středoevropské společnosti pozdního osvícenství*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 37 (107), 1999, s. 142–154.
10. *Asijské kultury ve sbírkách Národního muzea. Stálá expozice na zámku v Liběchově*. Praha, Národní muzeum 1981, s. 181, obr. v textu.
 11. Václav BARTUŠEK: *Výstava „Antické umění v československých sbírkách“*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce, ročník XVIII. (88), 1980, s. 227–228.
 12. Václav BARTUŠEK: *Život, dílo a odkaz Jana Evangelisty Purkyně ve výstavách a expozicích v letech 1887–1987*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 25 (95), 1987, s. 201–210 (+ foto na obálce).
 13. Václav BARTUŠEK: *Výstavy k jubileu Národního muzea*. (Recenze výstav.) Muzejní a vlastivědná práce, ročník 27 (97), 1989, s. 35–36.
 14. Václav BARTUŠEK: *Řada exkluzivních průvodců Národního muzea v Praze z roku 1999*. (Souhrnná recenze.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 38 (108), 2000, s. 244–246.
 15. Fr. BAŤHA (uspořádal): *Seznam literárních pozůstalostí a korespondencí v Literárním archivu Národního muzea*. Praha, 1958, str. 68. Recenze Jiřího ŠPĚTA v Časopisu Společnosti přátel starožitností, ročník 68, 1960, s. 116–117.
 16. František BAŤHA – Karel BEZDĚK – Miloslav BOHATEC – Pravoslav KNEIDL – Jarmila MOURKOVÁ – Taťjana SPUNAROVÁ – Karel ŠVEHLA (red.) – Josef TICHÝ – Jaroslav Vrchotka: *Knihovna Národního muzea*. Národní muzeum v Praze 1959 (v tiráži uvedeno 1960). Anotace Milady POKORNÉ-KLIKOVÉ v Časopisu Společnosti přátel starožitností, ročník 70, 1962, s. 54.
 17. Milena BĚLIČOVÁ: *Z dějin expozic a výstav Národního muzea 1891–1949*. Muzeum. Zvláštní vydání 2012, s. 9–15.
 18. Josef BENEŠ: *K otázce návštěvnosti vlastivědných muzeí*. Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci 56, 1956, s. 2–5.
 19. Josef BENEŠ: *Nad statistikou našich muzeí za rok 1962*. Časopis Národního muzea, oddíl věd společenských 1963, 2, s. 116–119.
 20. Josef BENEŠ: *Náprstkovo muzeum v Praze oslavilo sté výročí*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 1, 1963, s. 44.
 21. Josef BENEŠ: *K nové národopisné expozici v Národním muzeu*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 2, 1964, s. 231–234 (+ fotografie na obálce).
 22. Josef BENEŠ: *Působnost expozic jako muzeologický problém*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 8, 1970, s. 85–109.
 23. Josef BENEŠ: *Životní prostředí v historické expozici*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 10, 1972, s. 82–86.
 24. Josef BENEŠ: *Problémy muzeálnej prezentácie*. Múzeum 19, 1974, 3, s. 163–171.
 25. Josef BENEŠ: *Expozice „Husité“ očima návštěvníků*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 12, 1974, s. 36–44.
 26. Josef BENEŠ: *Fotografování muzejních výstav*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XIV. (84), 1976, s. 160–163.
 27. Josef BENEŠ: *Na okraj výstavy Stará dělnická Praha*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XIV. (84), 1976, s. 164–165.
 28. Josef BENEŠ – Karel SKLENÁŘ – J. ŠTOVÍČEK – M. VÁVRA: *Bibliografie*

- muzeologických prací Jiřího Neustupného*. Středisko pro výuku muzeologie FF UK při Národním muzeu, Praha 1975, s. 46. rozm.
29. Josef BENEŠ: *O muzejnické etice*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XV. (85), 1977, s. 72–78.
 30. Josef BENEŠ: *Muzeum a návštěvník – výzkum v NDR*. (Recenze). Muzejní a vlastivědná práce, ročník XV. (85), 1977, s. 112–113.
 31. Josef BENEŠ: *Návštěvnost muzeí jako muzeologický problém*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XV. (85), 1977, s. 167–174, ročník XVI. (86) 1978 s. 26–34 (pokračování).
 32. Josef BENEŠ: *Muzeum a veřejnost. Příspěvek k analýze postavení muzea v povědomí veřejnosti*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XVI. (86), 1978, s. 140–147 (zejména s. 143).
 33. Josef BENEŠ: *Mezinárodní seminář o muzejním výstavnictví v Maďarsku*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XV. (85), 1977, s. 184–185.
 34. Josef BENEŠ: *Muzeologický slovník*. Národní muzeum – Ústřední muzeologický kabinet Praha 1978, s. 169. rozm.
 35. Josef BENEŠ: *Výstavy v českých muzeích*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XVII. (87), 1979, s. 158–162.
 36. Josef BENEŠ: *Muzeologické poznatky z výstavy na Pražském hradě 1978*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XVII. (87), 1979, s. 1–13 (+ fotografie na obálce).
 37. Josef BENEŠ: *Výstavy v českých muzeích*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XVII. (87), 1979, s. 158–162.
 38. Josef BENEŠ: *Výstavní uplatnění muzejních sbírek*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XVIII. (88), 1980, s. 5–12.
 39. Josef BENEŠ: *Úvaha o vystavovatelském mistrovství*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XVIII. (88), 1980, s. 138–144.
 40. Josef BENEŠ: *Za muzeologem Jiřím Neustupným*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XX. (90), 1982, s. 38–40.
 41. Josef BENEŠ: *Scénář, scénárista a muzeum*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 20 (90), 1982, s. 147–157.
 42. Josef BENEŠ: *Muzejní prezentace*. Praha, Národní muzeum – Ústřední muzeologický kabinet 1981, 383 s., fot. příl. – „Knihnice Muzejní práce, sv. 19“.
 43. Josef BENEŠ: *Výstava slovenských lidových Šperků v Praze*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce, ročník 21 (91), 1983, s. 92–93.
 44. Josef BENEŠ: *Výstava slováckých výšivek v Praze*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce, ročník 21 (91), 1983, s. 97–98.
 45. Josef BENEŠ: *Výstava o lásce a svatbě v pražském Národopisném muzeu*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce, ročník 22 (92), 1984, s. 29–30.
 46. Josef BENEŠ: *Výstava o Srbském povstání 1941 v Národním muzeu*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce, ročník 23, (93), 1985, s. 39–41.
 47. Josef BENEŠ: *Výstava "Kde domov můj?"* (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce, ročník 28 (98), 1990, s. 169–171.
 48. Josef BENEŠ: *muzejní výstavy v červnu 1992*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 31 (101), 1993, s. 46–47.
 49. Josef BENEŠ: *18. květen 1991 v Národním muzeu v Praze*. Muzejní a vlastivědná práce –

- Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 29 (99), 1991, s. 235–236.
50. Josef BENEŠ: *Výstava keramiky v Lobkovickém paláci v Praze 1992*. (Recenze výstavy „Keramika vysokého ohně“). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 30 (100), 1992, s. 102–104 (+ foto na obálce).
 51. Luděk BENEŠ: *Příklad spolupráce*. (Recenze výstavy, podíl NpM). Muzejní a vlastivědná práce, ročník 27 (97), 1989, s. 97.
 52. Jan BERNARD: *Nejzajímavější nerosty ze střední Afriky*. Část I. Národní muzeum – Společnost Národního muzea Praha 1974, sv. 6, s. 24, rozmn.
 53. *Bertramka. Průvodce*. Národní muzeum Praha 1977, nestr., obr. v textu. (Bez uvedení autora.)
 54. Zdeňka BÍNOVÁ (zprac.): *Muzea ČSR v roce 1974. Přehled výstav a nových expozic*. Národní muzeum – Ústřední muzeologický kabinet Praha 1974, s. 43, rozmn.
 55. Libuše BOHÁČKOVÁ: *Museum cultus atque humanitatis asiae*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XVI. (86), 1978, s. 69–72 + foto na obálce.
 56. *Boj o rozluku v Městském divadle na Vinohradech*. Tisk k výstavě. Praha, Národní muzeum 1990, 24 s. (Bez uvedení autora).
 57. Jan BOUZEK – Marie DUFKOVÁ: *Umělecké řemeslo archaického Řecka*. Příležitostný tisk k výstavě. Praha, Národní muzeum 1985, 6 s., obr.
 58. Pavel BRODSKÝ: *Katalog iluminovaných rukopisů Knihovny Národního muzea v Praze*. Archiv Akademie věd České republiky ve spolupráci s Národním muzeem v Praze, Praha 2000, XLVI + 492 s. Recenze Michala DRAGONA v Muzejní a vlastivědné práci – Časopisu společnosti přátel starožitností, ročník 40 (110), 2002, s. 61–62.
 59. Vladimír BRYCH – Martin MÁDL: *Výstava Tisíc let české kultury ve Winston-Salemu (USA)*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 34 (104), 1996, s. 229–232.
 60. Vladimír BRYCH: *Výstava Tisíc let české kultury. Druhý rok ve Spojených státech*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s. 175–176 (+ fotografie na obálce).
 61. Vladimír BRYCH: *Král se sokolem na kostěné střeňce z Národního muzea. K poznání cest figurálních kostěných střeňek středověkou Evropou*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 37 (107), 1999, s. 36–39.
 62. Vladimír BRYCH: *Výžlabkové kachle s vertikálně orientovanou figurální výdobou. K typologii jedné skupiny českých pozdně gotických kachlů*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 39 (109), 2001, s. 193–203 (+ vyobrazení na obálce).
 63. Jiří BŘEŇ: *Keltské oppidum Třísov*. Národní muzeum, Praha 1966. 139 s., 32 tab. „Průvodce pravěkem 2“. Recenze Karla SKLENÁŘE v Muzejní a vlastivědné práci, ročník 7, 1969, s. 102.
 64. *Budujeme Muzeum české hudby* (z projevu ministra kultury ČSR doc. dr. Milana Klusáka, CSc., na slavnosti v Muzeu B. Smetany dne 2. 3. 1976). Muzejní a vlastivědná práce, ročník XIV. (84), 1976, s. 65–67.
 65. Alexandr BUCHNER: *Oskar Nedbal. Soupis pozůstalosti*. Národní muzeum Praha 1964, s. 382, obr. v textu. Edice Prameny k dějinám českého divadla. Sv. 1.
 66. Alexandr BUCHNER: *Oskar Nedbal. Soupis pozůstalosti*. Díl 2. Národní muzeum Praha

- 1968, s. 366. Prameny k dějinám českého divadla, sv. 2.
67. Alexandr BUCHNER: *Cedule kočovných divadelních společností v Čechách a na Moravě*. Divadelní ústav a Divadelní oddělení Národního muzea Praha 1968, rozmn. Prameny k dějinám českého divadla, sv. 3.
 68. Petra BURDOVÁ: *Kašpar Šternberk 1761–1838 v Národním muzeu v Praze*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce, ročník 27 (97), 1989, s. 228–230.
 69. Jiří BURIAN – Vlastimil VONDRUŠKA: *Průvodce historickou expozicí Národního muzea*. Praha Národní muzeum ve spolupráci s n. p. Výstavnictví 1987, 157 s.
 70. Karel CASTELIN – Josef PETRTYL: *Emanuele Nohejlové-Prátové k 3. červnu 1960*. Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 68, 1960, s. 112–113.
 71. *Celonárodní konference k tvorbě muzejních expozic a výstav*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XX. (90), 1982, s. 105–106.
 72. Jindřich ČADÍK: *Antické sklo*. Průvodce výstavou. Anglický text. Národní muzeum Praha 1970, s. 32, obr. příl.
 73. Adolf ČEJCHAN: *Zásadní aspekty vědecké práce muzeí a galerií*. Referát na zasedání Ústřední rady muzeí a galerií dne 27. 5. 1986. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 24 (94), 1986, s. 129–132.
 74. Jiří ČEJKA: *Výzkumná chemická laboratoř Přírodovědeckého muzea Národního muzea v Praze*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 23 (93), 1985, s. 88–92.
 75. Ivana ČEJKOVÁ: *Výstava Rozmluvy s minulostí pro budoucnost – kultura a příroda očima konzervátora-restaurátora a preparátora*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 34 (104), 1996, s. 226–227 (+ foto na obálce).
 76. Klára ČERMÁKOVÁ – Jindřich JINDŘICH: *Náprstkovo muzeum: Okno do světa*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 33 (103), 1995, s. 241.
 77. Václav ČERNÝ: *Les manuscrits néolatines de la bibliothèque du Musée National de Prague*. Knihovna Národního muzea, Katalogy a inventáře č. 8., 1964, s. 75, 2 obr. příl.
 78. *Česká dětská kniha - tradice a současnost*. Katalog výstavy v Muzeu knihy ve Žďáru nad Sázavou. Praha, Národní muzeum 1980, s. 13, obr. v textu.
 79. *České Vánoce*. Katalog výstavy. Praha, Národní muzeum ve spolupráci s Ústředím lidové umělecké výroby v Praze 1988, 39 s., obr. příl.
 80. *Českoslovenští archeologové světové vědě. Přínos k poznání mimoevropských populací*. Národní muzeum Praha 1970, s. 97, obr. příl.
 81. Jiří ČIHAŘ: *Obojživelníci a plazi*. Národní muzeum, Praha 1973, s. 96, fot.
 82. Bohuslav ČÍŽEK: *Sto let českého hudebního výstavnictví*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 30 (100), 1992, s. 4–7.
 83. *David Erevantzi - obrazy, grafika, plastiky, medaile*. Katalog výstavy. Praha, Národní muzeum 1984, nestr., obr. v textu.
 84. *Dějiny nás poučily*. Průvodce výstavou. Národní muzeum v Praze, 1963, s. 64.
 85. *Dějiny peněz na území Československa*. Průvodce stálou expozicí. Praha, Národní muzeum 1982, 86 s. Německá mutace: *Die Geschichte des Geldes auf dem Territorium der Tschechoslowakei*. Praha, Národní muzeum 1983, 84 s., obr. příl.
 86. Vladimír DOLÍNEK: *Palné zbraně z pražského Národního muzea*. (Recenze výstavy.)

- Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 38 (108), 2000, s. 236–237.
87. Z. M. DUDA: *Výstava drahé kameny v ČSSR*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce, ročník XX. (90), 1982, s. 110–112.
 88. Marie DUFKOVÁ – Václav MATOUŠEK: *Doteky pravěku a antiky I a II. Archeologické hmatové výstavy*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 32 (102), 1994, s. 129–139.
 89. Marie DUFKOVÁ: *Davidovo město*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 34 (104), 1996, s. 45–46 (+ foto na obálce).
 90. Tomáš DURDÍK: *Výstava České hrady a tvrze ve starých vyobrazeních*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 40 (110), 2002, s. 249–250 (+ vyobrazení na obálce).
 91. *Egypt*. Katalog výstavy. Náprstkovo muzeum v Praze, 1964.
 92. Jaroslav ERŠIL: *Prof. Stloukal sedmdesátníkem*. Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 65, 1957, s. 223.
 93. Jiří FAJT – Lubomír SRŠEŇ: *Nová expozice Lapidária Národního muzea v Praze*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 31 (101), 1993, s. 193–200 (+ foto na obálce).
 94. Ludmila FIEDLEROVÁ: *Řetězové provádění v zámku Vrchotovy Janovice*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 37 (107), 1999, s. 115–116.
 95. GRULICH: *Vyšíváno pod Radhoštěm*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce, ročník 24 (94), 1986, s. 41.
 96. T. GRULICH: *Konference „Lidová kultura a muzeum“, Praha, Lobkovický palác, 27.–29. 9. 1988*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 27 (97), 1989, s. 98–100.
 97. Věra HALÁSZOVÁ: *Nejstarší fotografie ze zámoří*. Praha, Národní muzeum 1989, nestr., obr. příl.
 98. Hana HANÁKOVÁ – Anna SEKAČOVÁ – Milan STLOUKAL: *Pohřebiště v Ducovém*. I. a II. díl. Národní muzeum - Přírodovědecké muzeum 1984, 175 + 166 s., rozmn.
 99. Josef HANUŠ: *Národní muzeum a naše obrození*. Praha 1921, 1923.
 100. *Harrachovské sklo*. Katalog výstavy. Praha, Národní muzeum 1988, 40 s., obr. příl.
 101. Jiří HARTL: *Eponyme Fundstelle Knovíz*. Národní muzeum Praha 1971–1972, s. 79, obr. příl. – „*Fontes archaeologici pragenses*, vol. 15“.
 102. Ivan HERÁŇ (zprac.): *Savci*. Katalog k expozici zoologického oddělení Národního muzea v Praze. Národní muzeum Praha 1968, s. 55, obr. v textu.
 103. Josef HOBZEK: *Soupis rukopisů v knihovnách státních hradů a zámků*. Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 67, 1959, s. 106–107.
 104. Josef HOBZEK: *Publikace o mladovožické zámecké knihovně*. (Anotace SNM C, VI., 1961, č. 1–2.) Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 69, 1961, s. 242.
 105. Radvan HORNÝ – Naděžda ZDOBNICKÁ: *150 let od narození Otomara P. Nováka, muzejníka, pedagoga a mimořádně nadaného českého paleontologa*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 39 (109), 2001, s. 95–111.

106. Růžena HRBKOVÁ (zprac.): *Moravská lidová keramika v letech 1700–1880*. Katalog výstavy. Historické muzeum – Národní muzeum Praha 1974, s. 43. obr. příl.
107. *Hudební nástroje v Národním muzeu*. Katalog stálé expozice hudebních nástrojů na Velkopřevorském náměstí. Národní muzeum Praha 1970, s. 47, obr. v textu.
108. Aleš CHALUPA: *Celostátní výstava archivních dokumentů v Praze*. (Recenze výstavy.) Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 66, 1958, s. 166–168.
109. Aleš CHALUPA: *Společnost Národního muzea*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 30 (100), 1992, s. 38–39.
110. Jindřich CHRTEK – Blanka SKOČDOPOLOVÁ: *Nález originálních vyobrazení k botanickému dílu F. A. Waldsteina a P. Kitaibela*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 33 (103), 1995, s. 227, 229–235.
111. *Illuminované rukopisy*. Katalog. Národní muzeum v Praze, 1965, s. 18, 45 obr. tab.
112. *Indiáni Severní Ameriky*. Katalog výstavy. Náprstkovo muzeum v Praze, 1963, s. 32.
113. Petr JAKŠ: *Z čeho je vlastně Měsíc?* Národní muzeum a Společnost Národního muzea Praha 1974, č. 7, s. 8, rozmn.
114. *Jan Evangelista Purkyně ve vědě a kultuře*. Katalog výstavy. Praha, Národní muzeum 1987, 10 s.
115. *Jan Žižka z Trocnova – demokratické a bojové tradice našeho lidu*. (Recenze výstavy, bez uvedení autora.) Muzejní a vlastivědná práce, ročník 13, 1975, s. 100.
116. Otto JANKA: *Výtvarná výzdoba zámku Vrchotovy Janovice*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 2, 1964, s. 101–102 (+ fotografie na obálce).
117. Otto JANKA: *Lapidárium plastik I. F. Platzera v Peruci*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 3, 1965, s. 170–172 (+ vyobrazení na obálce).
118. Otto JANKA – Helga TURKOVÁ: *Rilke a Kraus a Vrchotovy Janovice. K připravované expozici Knihovny Národního muzea*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XX. (90), 1982, s. 27–34.
119. Otto JANKA: *Max Švabinský a Vrchotovy Janovice*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XX. (90), 1982, s. 98–101 (+ foto na zadní obálce).
120. Otto JANKA: *Janovický prak a Karel Kraus*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 20 (90), 1982, s. 158–163 (+ foto na obálce).
121. Otto JANKA: *Návraty k dílu Karla Krause*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 22 (92), 1984, s. 16–19.
122. Otto JANKA – Helga TURKOVÁ: *"Rilke a Kraus a Vrchotovy Janovice"*. Poznámky ke zkušebnímu provozu nové expozice Knihovny Národního muzea. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 24 (94), 1986, s. 89–93 (+ fotografie na obálce).
123. Otto JANKA – Helga TURKOVÁ: *Rilke, Kraus, Vrchotovy Janovice*. Praha, Národní muzeum 1985, 59 s., obr. v textu.
124. Otto JANKA – Helga TURKOVÁ: *Zámecký park Vrchotovy Janovice před sto lety*. Z minulosti parku, který je součástí stálé expozice Knihovny Národního muzea "Rilke a Kraus a Vrchotovy Janovice". Muzejní a vlastivědná práce, ročník 26 (96), 1988, s. 200–205 (+ foto na obálce).
125. Otto JANKA: *Karel Kraus a Vrchotovy Janovice*. Praha, Národní muzeum 1988, 50 s., obr. příl.
126. Jakub JAREŠ: *Český „komunismus“ v muzeu. Mapování muzejní krajiny a konstitutivní*

- faktory pro její formování.* In: Radka ŠUSTROVÁ – Luba HÉDLOVÁ (eds.): *Česká paměť. Národ, dějiny a místa paměti.* Academia – Památník Lidice, Praha 2014, s. 356–375.
127. Jaroslav JÁSEK: *Pečetidlo společného cechu města Pyšely.* Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 33 (103), 1995, s. 35 + foto na obálce.
 128. Petr JELÍNEK: *Příspěvek k pojetí výstav přírůstků muzejních sbírek.* Muzejní a vlastivědná práce, ročník 28 (98), 1990, s. 36–39.
 129. Helena JOHNOVÁ: *K některým otázkám vystavování národopisných sbírek.* Muzejní a vlastivědná práce, ročník 3, 1965, s. 9–14 (+ fotografie na obálce).
 130. Olga KANDERTOVÁ – Kateřina KLÁPŠŤOVÁ: *Indiánské kultury Severní a Jižní Ameriky ve sbírkách Náprstkova muzea.* Průvodce ke stálé výstavě.
 131. Karel Svolinský a kniha. Katalog výstavy v Muzeu knihy ve Žďáře n. S. – Národní muzeum v Praze.
 132. Richard KHEL – Jana JAKŠOVÁ: *Knihovna Josefa Václava Friče. Bibliografický soupis.* Národní muzeum, Praha, 1965, s. 182, fot. příl.
 133. Josef KLIK: *Antonín Dolenský.* Nekrolog. Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 65, 1957, s. 110.
 134. Josef KLIK: *Historické vědecké společnosti.* Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 66, 1958, s. 132–136 (Zejména Společnost Národního muzea v Praze na s. 134.)
 135. Pravoslav KNEIDL: *K otevření rozšířené expozice Muzea knihy ve Žďáře nad Sázavou.* Muzejní a vlastivědná práce, ročník 1, 1963, s. 168 + fotografie na obálce.
 136. *K některým aspektům činnosti muzeí v osmém pětiletém plánu.* Projev ředitele Národního muzea v Praze RNDr. Adolfa Čejchana, CSc., na celonárodním aktivu v Olomouci. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 23 (93), 1985, s. 18–22.
 137. Hana KNÍŽKOVÁ: *Dvě výstavy k 50. výročí indické nezávislosti ze sbírek Náprstkova muzea.* (Recenze výstav.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s. 226–227 (+ fotografie na obálce).
 138. Josef KOČÍ – Vlastimil VONDRUŠKA a kol.: *Památky národní minulosti. Katalog historické expozice Národního muzea v Praze v Lobkovickém paláci.* Praha 1989.
 139. Marcela KODYMOVÁ (zprac.): *Právní aspekty správy muzejních sbírek.* Praha, Národní muzeum – Ústřední muzeologický kabinet 1980, s. 41., rozmn. – „Správa muzejních sbírek I – Informace 1980, č. 1“. Recenze Richarda SUKA v Muzejní a vlastivědné práci, ročník XVIII. (88), 1980, s. 58–59.
 140. Ivan KOLEBABA: *Lepení paleontologických exponátů na sklo (náhrada za „Fričovu masu“).* Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 41 (111), 2003, s. 39–40.
 141. Josef KOLOMÍNSKÝ: *Za přírodním bohatstvím Nového Zélandu.* Národní muzeum a Společnost Národního muzea Praha 1975, s. 8, rozmn.
 142. František KOP: *Národní museum, památník našeho kulturního obrození.* Praha 1941, 181 s.
 143. Veronika KORČÁKOVÁ: *Dvě nově objevená pragensia z grafické sbírky Národního muzea.* Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 38 (108), 2000, s. 129–143.
 144. *Kostry savců ve sbírkách zoologického oddělení Národního muzea.* Národní muzeum

- v Praze, s. 36.
145. Jaromír KOUBA: *Výstava českých sportovních medailí a plakátů v Polsku*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 27 (97), 1989, s. 223–224.
 146. Vlasta KOUBSKÁ: *Výstava Ema Destinová 1878–1930 v Londýně*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 34 (104), 1996, ss. 232–233.
 147. Jiří KOUŘIMSKÝ: *Drahé kameny Československa*. Katalog výstavy. Národní muzeum Praha 1971, s. 34, obr. příl.
 148. Jiří KOUŘIMSKÝ: *Dojmy mineraloga z cesty po Španělsku*. Národní muzeum a Společnost Národního muzea Praha 1973, sv. 6, 1973, 13 s., rozmn.
 149. Jiří KOUŘIMSKÝ: *Drahé kameny*. Národní muzeum Praha 1974, s. 64 rozmn.
 150. Jiří KOUŘIMSKÝ: *Ze světa drahých kamenů*. Národní muzeum, Společnost Národního muzea Praha 1975, s. 20, rozmn.
 151. Jiří KOUŘIMSKÝ: *Výstava „Drahé kameny ze sbírek Moravského muzea“ v Brně*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce, ročník 25 (95), 1987, s. 102–103.
 152. Jiří KOUŘIMSKÝ: *Drahý kámen a šperk*. Katalog výstavy. Praha, Národní muzeum 1989, 32 s., obr.
 153. Hana KUBÁLKOVÁ: *Průzkum lektorské služby v muzeích*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XIX. (89), 1981, s. 28–34.
 154. Ludvík KUNZ: *Zkušenosti z osvětové práce v Etnografickém ústavu Moravského muzea v Brně*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 1, 1963, s. 40. (Zde obecně i k expozicím a výstavám.)
 155. Jiří KVAČEK: *Bratři Preslové a jejich význam pro paleontologii*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 34 (104), 1996, s. 161–169.
 156. Jiří KVAČEK – Markéta STRAKOVÁ: *Catalogue of fossil plants described in works of Kaspar M. Sternberg*. National Museum, Prague 1997, 201 s., 64 tab. vyobr. Recenze Bořivoje ZÁRUBY v Muzejní a vlastivědné práci – Časopisu společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s. 252–253.
 157. Jiří KVAČEK: *Výstava Kašpar M. hrabě Sternberg – přírodovědec a zakladatel Národního muzea*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 37 (107), 1999, s. 110–111 (+ fotografie na obálce).
 158. Jiří KVAČEK: *Kašpar M. hrabě Sternberg a jeho styky s anglickým paleontologem Williamem Bucklandem*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 38 (108), 2000, s. 90–98.
 159. Zlatko KVAČEK: *Kašpar M. Sternberg, spoluzakladatel vědecké paleobotaniky*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 37 (107), 1999, s. 135–141.
 160. K. LANGER: *Vystavovat originály nebo kopie?* Muzejní a vlastivědná práce, ročník 25 (95), 1987, s. 107–108.
 161. Jiřina LANGHAMEROVÁ: *Výstavní spolupráce s maďarskými muzei*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 22 (92), 1984, s. 30–31.
 162. Jiřina LANGHAMEROVÁ: *Výstava Lidová kultura jižních Čech v Sandlu*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 37 (107), 1999, s. 176 (+ fotografie na obálce).

163. Jiřina LANGHAMEROVÁ: *České Velikonoce ve Varšavě*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 37 (107), 1999, s. 176–177.
164. Jiřina LANGHAMEROVÁ: *Národopisná slavnost v Kinského zahradě*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 37 (107), 1999, s. 250–251 (+ fotografie na obálce).
165. Jiřina LANGHAMEROVÁ: *Musaion – nové pojetí národopisného muzea v Praze*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 41 (111), 2003, s. 113–116.
166. Jaroslav LANGR: *Sedmdesát let Václava Pubala*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 21 (91), 1983, s. 99–100.; Tomáš GRULICH (zprac.): *Výběrová bibliografie Václava Pubala*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 21 (91), 1983, s. 101–102.
167. Václav LEDVINKA: *Výstava 150 let Archivu Národního muzea v Praze (1846–1996)*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s. 45–47.
168. *Lešehradeum. Sbirka literárních a historických dokumentů*. J. MOURKOVÁ, Národní muzeum v Praze, 1963, s. 236.
169. Milan LIČKA: *Jubileum edice Fontes archaeologici pragenses*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 41 (111), 2003, s. 189–191.
170. *Lidová hračka*. Katalog. Národní muzeum v Praze, 1965, 8 s., 8 s. obr. příl.
171. Jiří LITOCHLEB: *Rudní ložiska Českomoravské vrchoviny a její nerosty*. Národní muzeum, Společnost Národního muzea 1974, č. 1, s. 15, rozmn.
172. Jiří LUKAS: *Expozice nových dějin a současnosti v Národním muzeu v Praze*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 26 (96), 1988, s. 33–34.
173. Michal LUTOVSKÝ: *Láhev z raně středověkého pohřebiště v Dřevčicích, okr. Praha-východ*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 34, (104), 1996, s. 170.
174. Jaromír MACEK: *Muzejní knihovny a výstavní činnost*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 25 (95), 1987, s. 78–81.
175. Martin MÁDL: *Expozice historických lékáren*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s. 176–177.
176. Martin MÁDL: *Ohlédnutí za výstavou Klementinské matematické muzeum*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 36 (106), 1998, s. 236–240 (+ fotografie na obálce).
177. Jiří MAJER: *Počátky musea Vojty Náprstka*. Praha, nákl. Národního musea, 1956. 8⁰. (56) str. Sborník Národního musea v Praze, sv. X-A-Historický č. 3, str. 107–159. Recenze Bohumíra LIFKY v Časopisu Společnosti přátel starožitností, ročník 65, 1957, s. 116–117.
178. Jiří MAJER: *Kašpar Šternberk*. Academia, Praha 1997, 227 s. Recenze Markéty STRAKOVÉ v Muzejní a vlastivědné práci – Časopisu společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s. 251–252.
179. Jiří MAJER: *K osobnosti Kašpara M. hraběte Sternberga (1761–1838)*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 37 (107), 1999, s. 129–134 (+ vyobrazení na obálce).

180. Marcela MALÁ: *Oddělení časopisů Knihovny Národního muzea v Praze od svého vzniku v roce 1945 do současnosti*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 25 (95), 1987, s. 12–23 (+ foto na obálce).
181. Miroslav MALÍK: *K problémům výstav a prezentace muzejních exponátů*. Osvětová práce, č. 17, s. 331–332.
182. *Malovaný lidový nábytek, výstava v Národním muzeu v Praze 21. července–10. září 1973*. (Recenze výstavy, bez uvedení autora.) Muzejní a vlastivědná práce, ročník 11, 1973, s. 254–255 (+ fotografie na obálce).
183. Ivan MALÝ: *Památník na Vítkově. Hledání národní paměti v labyrintu státní ideologie*. In: Radka ŠUSTROVÁ – Luba HÉDLOVÁ (eds.): *Česká paměť. Národ, dějiny a místa paměti*. Academia – Památník Lidice, Praha 2014, s. 329–355.
184. Milada MAŇOUROVÁ – Markéta STRAKOVÁ: *Nová paleontologická expozice v Národním muzeu*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 33 (103), 1995, s. 1–11 (+ fotografie na obálce).
185. Milada MAŇOUROVÁ: *Unikátní sbírka třetihorních obojživelníků v Národním muzeu*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 34 (104), 1996, s. 110–112.
186. Milada MAŇOUROVÁ – Vojtěch TUREK: *Paleontologický motiv ve znaku další obce ČR*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 39 (109), 2001, s. 182–183.
187. Vladimír MARTINEC: *Lidové kožichy* (recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce, ročník XVII. (87), 1979, s. 178–179.
188. Vladimír MARTINEC (příprav.): *Muzea v roce 1985*. Nové expozice a výstavy muzeí ČSR v roce 40. výročí osvobození Sovětskou armádou. Praha, Národní muzeum - Ústřední muzeologický kabinet 1985, 64 s., rozmn.
189. Vladimír MARTINEC: *Muzejní pojetí výstavy obrazů*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 23 (93), 1985, s. 235–236.
190. Vladimír MARTINEC: *Principy tvůrčího řešení expozice v Litomyšli*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 24 (94), 1986, s. 82–88.
191. Petr MAŠEK: *Zámecká knihovna Tovačov*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 32 (102), 1994, s. 241–243.
192. Petr MAŠEK: *Zámecká knihovna Velké Meziříčí*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 33 (103), 1995, s. 171–172.
193. Petr MAŠEK: *Zámecké knihovny v textové databázi*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 34 (104), 1996, s. 222–223.
194. Petr MAŠEK: *Zámecká knihovna Čkyně*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 36 (106), 1998, s. 103–104.
195. Petr MAŠEK: *Zámecká knihovna Oltně*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 36 (106), 1998, s. 232–233.
196. Petr MAŠEK: *Modrá Krev. Minulost a přítomnost 445 šlechtických rodů v českých zemích*. Praha 1999, 330 s. Recenze Luboše Antonína v Muzejní a vlastivědné práci – Časopisu společnosti přátel starožitností, ročník 37 (107), 1999, s. 125–126.
197. Petr MAŠEK: *Zámecké knihovny Nádherných z Borutína*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 38 (108), 2000, s. 36–38.

198. Petr MAŠEK: *Zámecká knihovna Hlušice*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 40 (110), 2002, s. 28–30.
199. Per MAŠEK: *Zádecká knihovna Chotělice*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 41 (111), 2003, s. 37–39.
200. Václav MATOUŠEK – Václav CÍLEK – Vojtěch TUREK: *Člověk a jeskyně v českém krasu*. Praha (Národní muzeum, edice Ilustrovaný průvodce pravěkem, sv. 1) 1997, 32 s., obr. Recenze Karla SKLENÁŘE v Muzejní a vlastivědné práci – Časopisu společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s. 254.
201. *Medaile*. Katalog k výstavě Jan Tomáš Fischer – výběr z medailérství a reliéfní tvorby. Národní muzeum Praha 1973, nestr., obr. v textu.
202. *Mezinárodní pravidla zoologické nomenklatury*. Národní muzeum v Praze, entomologické oddělení, s. 86.
203. Radek MIKULÁŠ: *Fosilní stopy (ichnofosilie) v díle K. M. Sternberga*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 38 (108), 2000, s. 162–165.
204. Miroslava MOTOŠKOVÁ: „...A nezapomeňte zcela na vaši *Emu Destinovou*...“ (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 36 (106), 1998, s. 114–115.
205. *Muzea ČSR v jubilejním roce 1980. Přehled expozic a výstav v roce 1980*. Praha, Národní muzeum - Ústřední muzeologický kabinet 1980, rozm.
206. *Muzea ČSR v roce 1975. Přehled výstav a nových expozic v roce 30. výročí osvobození ČSSR*. Národní muzeum – Ústřední muzeologický kabinet Praha 1975, s. 37, rozm.
207. *Muzeum hudebních nástrojů*. Katalog stálé expozice hudebních nástrojů hudebního oddělení Národního muzea, Praha 1973, s. 48, obr. v textu.
208. *Muzeum knihy ve Žďáru nad Sázavou. Trvalá expozice Knihovny Národního muzea v Praze*. Praha, Národní muzeum 1990, 62 s., obr. v textu. Edice „Inventáře a katalogy, č. 16“.
209. *Národní divadlo 1883–1983*. Pamětní tisk výstavy k 100. výročí Národního divadla. Praha, Národní muzeum 1983, nestr., obr. v textu.
210. *Necuke* – katalog výstavy Náprstkova muzea v Praze. Národní muzeum v Praze, 1962.
211. Bořivoj NECHVÁTAL: *Dr. Bohumír Lifka (1900–1987) – sté výročí narození*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 38 (108), 2000, s. 184–185.
212. *Nejkrásnější brouci a motýli světa*. Katalog k výstavě. Národní muzeum Praha, listopad 1973–únor 1974, s. 20, rozm.
213. Jiří NEUSTUPNÝ – Jiří BŘEŇ: *Pomoc muzeí při výzkumném úkolu*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 2, 1964, s. 169–170.
214. Jiří NEUSTUPNÝ (sest.): *Pravěké dějiny československého území*. Průvodce výstavou. Národní muzeum, 1966, s. 28.
215. Jiří NEUSTUPNÝ: *Muzeum a věda*. Kabinet muzejní a vlastivědné práce při Národním muzeu v Praze v řadě Muzejní práce, sv. 13, Praha 1968, s. 165. Recenze Z. Z. STRÁNSKÉHO v Muzejní a vlastivědné práci, ročník 6, 1968, s. 205–211.
216. Jiří NEUSTUPNÝ: *Muzea a lidová univerzita*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XVI.

- (86), 1978 s. 129–139 (zejména s. 131–134. Národní muzeum a Lidová univerzita).
217. *Několik poznámek k fotografii šálku císařovny Alžběty*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 10, 1972, s. 104.
 218. Emanuela NOHEJLOVÁ-PRÁTOVÁ: *Tři numismatické přednášky*. Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 61, 1953, s. 241.
 219. Emanuela NOHEJLOVÁ-PRÁTOVÁ: *Několik numismatických vzpomínek (JUDr. Viktor Katz – František Kraumann – Člen korespondent ČSAV univ. doc. PhDr. Gustav Skalský, DrSc. – PhDr. Josef Petrtýl)*. In: Sběratelské zprávy č. 45-47, Hradec Králové 1984 (vyd. pobočka České numismatické společnosti v Hradci Králové), s. 136–157. Recenze Jar. Šůly v Muzejní a vlastivědné práci, ročník 23 (93), 1985, s. 59.
 220. Jan NOVOTNÝ: *Výstava „Květnové povstání českého lidu“ v Národním muzeu v Praze*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce, ročník 23 (93), 1985, s. 230–232.
 221. Stanislav NOVOTNÝ: *Náprstkovo muzeum po rekonstrukci*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 30 (100), 1992, s. 1–3 (+ fotografie na obálce).
 222. Stanislav OŠMERA: *Hydrobiologie v expozicích a výstavách regionálního muzea*. Muzejní a vlastivědná práce ročník 10, 1972, s. 39–97.
 223. Eva PACOVSKÁ: *Nové nálezy vltavínů v Čechách a na Moravě*. Národní muzeum a Společnost Národního muzea Praha 1975, č. 2., s. 17, rozmn.
 224. *Památky národní minulosti*. Soubor 12 pohlednic. Národní muzeum Praha 1972.
 225. [Pantheon – restaurování. Bez uvedení autora, bez názvu.] Muzejní a vlastivědná práce, ročník 13, 1975, obálka č. 3 (+ fotografie).
 226. Jindra PATKOVÁ: *České loutky z Národního muzea v Praze*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 34 (104), 1996, s. 233 (+ fotografie na obálce)
 227. Josef PETRTYL: *Výstava „Nálezy mincí historickým pramenem“*. (Recenze výstavy.) Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 61, 1953, s. 117–118.
 228. Josef PETRTYL: *Za doc. PhDr. Gustavem Skalským*. Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 64, 1956, s. 230.
 229. Josef PETRTYL: *Em. Nohejlová-Prátová, Současný stav československé numismatiky*. Numismatické listy XVI, 1961, č. 2, str. 33–40. (Anotace.) Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 70, 1962, s. 56.
 230. Václav PFLEGER – Marie MIKULOVÁ – Pavel MIKULA (zprac.): *Bezobratlí*. Katalog k expozici zoologického oddělení Národního muzea v Praze. Národní muzeum Praha 1972, s. 115, obr. v textu.
 231. Rudolf PITTERMANN: *Vědecké knihovny pomáhají rozvoji vědy a techniky*. Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 66, 1958, s. 15–23. (Zejména Knihovna Národního muzea v Praze s. 21.)
 232. Alena PLESSINGEROVÁ: *Lidové kožichy*. Katalog k výstavě v národopisném oddělení Národního muzea v Praze. Národní muzeum Praha 1979, nestr., obr. v textu. Recenze Richarda Suka v Muzejní a vlastivědné práci, ročník 18. (88), 1980, s. 55. (S údaji: 1978, 16. str., 9. obr.)
 233. Alena PLESSINGEROVÁ: *Prádlo z doby našich babiček*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce, ročník 28 (98), 1990, s. 171–173.

234. Alena PLESSINGEROVÁ: *Lidové čepce a klobouky z Rakouska*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 29 (99), 1991, s. 44–46.
235. *Poklady přírody SSSR*. Národní muzeum Praha 1977., nestr., obr. příl.
236. *Pokyny MK ČSR pro tvorbu expozic výstavby socialismu*. Národní muzeum - Ústřední muzeologický kabinet Praha 1978, s. 17, rozmn. - „Informace 1978, č. 2“. (Bez udání autora.)
237. Z. POLÁŠKOVÁ: *Zamyšlení nad současnými archeologickými výstavami*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s. 223–225.
238. Marcela POUBOVÁ – M. FIŠERA – J. ŠVENEK: *Geologický průzkum oblasti Zlatých hor*. Národní muzeum a Společnost Národního muzea Praha 1973, sv. 7, 18 s., rozmn.
239. Marcela POUBOVÁ: *Geologická expedice v Mongolsku*. Národní muzeum, Společnost Národního muzea Praha 1974, č. 3, s. 13, rozmn.
240. *Pravěké dějiny československého území*. Průvodce výstavou. Národní muzeum, Praha 1966.
241. *Primáti a člověk – katalog expozice*. Národní muzeum v Praze, s. 32, obr. příl.
242. *Prohlášení členů etnografické komise ÚMK NM k současnému stavu národopisného muzejnictví*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 28 (98), 1990, s. 113–115.
243. *Projev generálního ředitele Národního muzea doc. RNDr. Milana Stloukala, DrSc. Ze slavnostního shromáždění ke 180. výročí založení Národního muzea v Panteonu Národního muzea 18. května 1998*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 36 (106), 1998, s. 129–132.
244. *Projev rektora Univerzity Karlovy prof. JUDr. Karla Malého, DrSc. Ze slavnostního shromáždění ke 180. výročí založení Národního muzea v Panteonu Národního muzea 18. května 1998*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 36 (106), 1998, s. 133–134.
245. M. PROKOPEC: *Společnost Národního muzea vzpomíná 175. výročí svého založení*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s. 232–233.
246. *Průvodce sbírkami Národního muzea v Praze I. Sbírky v hlavní budově Národního muzea v Praze II., Václavské nám.* Praha 1932. Bez uvedení autora.
247. Václav PUBAL: *Musejnictví v Maďarsku*. Praha 1957.
248. Václav PUBAL: *NM – Národní muzeum*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 2, 1964, s. 115–116.
249. Václav PUBAL: *A. I. Michajlovskaja: Muzejnaja expozicija*. Recenze knihy. (Moskva 1954) v Muzejní a vlastivědné práci, ročník 4, 1966, s. 54–55.
250. Václav PUBAL: *Výstava Československá muzea 1945–1965*. (Recenze putovní výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce, ročník 4, 1966, s. 166–167 (+ foto na obálce).
251. Václav PUBAL: *Slovenské národní povstání (Výstava v Národním muzeu v Praze)*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce, ročník 12, 1974, s. 173 (+ foto na obálce).
252. Václav PUBAL: *Karel IV. a české vinařství. Příspěvek k oslavám světového kulturního výročí Karla IV.* Národní muzeum Praha 1978, s. 32, obr. v textu.

253. Václav PUBAL: *Kroniky a kronikáři*. Praha, Národní muzeum - Ústřední muzeologický kabinet 1985, 211 s., obr. – „Knihnice Muzejní práce, sv. 21.“
254. Václav PUBAL: *Soudruh Jiří Špét šedesátníkem*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 26 (96), 1988, s. 205.
255. Pavel RADOMĚRSKÝ: *Blaník a Louňovice pod Blaníkem. Historicko-archeologický přehled*. Vydal Osvětový dům v Benešově, 1966, str. 32. Recenze Jiřího TYWONIAKA v Muzejní a vlastivědné práci, ročník 5, 1967, s. 54.
256. Pavel RADOMĚRSKÝ (zprac.): *Blaníky, Louňovice pod Blaníkem a louňovická středověká keramika*. Katalog k výstavě. Národní muzeum březen–květen 1975, nestr. obr. v textu.
257. František REICHMAN: *Nové výsledky výzkumu fluoritových ložisek v ČSSR*. Národní muzeum a Společnost Národního muzea Praha 1975, č. 4, s. 15, rozm.
258. Vlasta REITTEREROVÁ: *Bedřich Smetana. Doba – život – dílo*. (Recenze expozice). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 36 (106), 1998, s. 235–236.
259. Jaroslav RICHTER (ed.): *Velká kniha o Národním muzeu*. Praha 2016.
260. František ROUBÍK: *Rukopisná mapa části panství kláštera Plas z r. 1674*. Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 61, 1953, s. 113–117.
261. *Ruská a sovětská grafika 19. a 20. století*. Ze státních uměleckých sbírek Grafického kabinetu v Drážďanech. Katalog výstavy. Národní muzeum a Vlastivědný ústav v Olomouci, Praha – Olomouc 1967, nestr. obr. příl.
262. Marie RYANTOVÁ: *Výstava k 200. výročí narození Františka Palackého ve Vídni*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 37 (107), 1999, s. 50–51.
263. Magdalena RYCHLÍKOVÁ: *Patroni země české*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s. 105.
264. Drahoš RYKL: *O umělém křemeni a jeho barvení*. Národní muzeum, Společnost Národního muzea Praha 1974, č. 4, s. 18 rozm.
265. Eva RYŠAVÁ: *Poslouchejte, mládenci a panny*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 34 (1996), s. 115–116.
266. Eva RYŠAVÁ: *Matice česká žije!* Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s. 233–234.
267. Eva RYŠAVÁ: *Výstava Knihovny Národního muzea*. (Recenze výstavy o písničkáři F. Haisovi.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 37 (107), 1999, s. 178–179.
268. Eva RYŠAVÁ: *Počátky a rozvoj Matice české*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 38 (108), 2000, s. 203–212.
269. Eva RYŠAVÁ: *Matice česká oslavila 170 let*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 39 (109), 2001, s. 246.
270. Řád republiky, propůjčený NM prezidentem Ludvíkem Svobodou ke 150. výročí NM reprodukován v Muzejní a vlastivědné práci, ročník 6, 1968, s. 77. (pouze foto s popiskou).

271. *Řecké umění z jižní Itálie*. Katalog výstavy. Národní muzeum Praha 1974, s. 24. obr. v textu.
272. *Sborník příspěvků k německé otázce*. Národní muzeum v Praze, 1964, s. 80.
273. Milena SECKÁ: *Výstava Poslyšte radostnou zvěst (Nový zákon ve sbírkách Náprstkova muzea)*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 34 (104), 1996, s. 228–229.
274. Milena SECKÁ: *Ve stínu velkého muže. Josefa Náprstkova v zápiscích a vzpomínkách (1838–1907)*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s. 229–230.
275. Vladimír SCHEUFLER: *Katalog lidové keramiky ze sbírek národopisného oddělení Národního muzea v Praze*. Praha 1975, 415 str. (+ 20 obr. příl.). Recenze R. Suka in Muzejní a vlastivědná práce, ročník XV. (85), 1977, s. 121–122.
276. Petr SKALA: *Poznáváme Podkarpatskou Rus*. (Zpráva o přednáškovém cyklu). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 36 (106), 1998, s. 51–52.
277. Karel SKLENÁŘ: *Archeologická expozice v počátcích Národního muzea*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 6, 1968, s. 85–91.
278. Karel SKLENÁŘ: *K úkolům archeologie v muzeích v 7. pětiletce*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XX. (90), 1982, s. 65–77.
279. Karel SKLENÁŘ: *Skanzenové expozice pravěkého stavebnictví*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 21 (91), 1983, s. 193–201.
280. Karel SKLENÁŘ: *Český archeologický sběratel Josef Pachtl*. Sborník Národního muzea v Praze, řada A – historie, 50, 1996, č. 1–4, 37 s., 16 obr. Recenze Lubomíra SRŠNĚ v Muzejní a vlastivědné práci – Časopisu společnosti přátel starožitností, ročník 36 (106), 1998, s. 185–186.
281. Karel SKLENÁŘ: *Archeologické expozice Národního muzea: z Čech do Evropy - a zpátky?* Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 36 (106), 1998, s. 15–30 (+ reprodukce na obálce).
282. Karel SKLENÁŘ: *Spor o „nález želkovický“ (Z dějin vztahů Národního muzea a Společnosti přátel starožitností)*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 36 (106), 1998, s. 195–202 (+ vyobrazení na obálce).
283. Karel SKLENÁŘ: *Obráz vlasti. Příběh Národního muzea*. Paseka, Praha – Litomyšl 2001, 424 s. + 32 str. obr. příloh. Recenze Lubomíra SRŠNĚ v Muzejní a vlastivědné práci – Časopisu společnosti přátel starožitností, ročník 40 (110), 2002, s. 125–127.
284. Karel SKLENÁŘ: *Terénní stopy zaniklých osad v materiálech tzv. Eichlerovy sbírky*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 39 (109), 2001, s. 224–235 (+ fotografie na obálce).
285. Karel SKLENÁŘ: *Zlomek nádoby z nálezu českých denárů u Neumětel*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 41 (111), 2003, s. 223–228.
286. Ludvík SKRUŽNÝ: *Přednáška PhDr. V. Scheuflera, Csc., "Habánská keramika" (proslovená v Národním muzeu v Praze dne 22. XI. 1982)*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 21 (91), 1983, s. 96–97.
287. Ludvík SKRUŽNÝ: *Výstava Premeny slovenskej dediny v Národním muzeu v Praze*.

- (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce, ročník 28 (98), 1990, s. 105–108.
288. Ludvík SKRUŽNÝ: *Výstava Obrazy a móda v 19. století*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 37 (107), 1999, s. 113–114.
289. Ludvík SKRUŽNÝ: *Výstava Filip II. a jeho doba*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 37 (107), 1999, s. 177–178.
290. Ludvík SKRUŽNÝ: *Kolekce podmaleb na skle v Lobkovickém paláci na Pražském hradě*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 40 (110), 2002, s. 107–109.
291. Ludvík SKRUŽNÝ: *Výstava magické stříbro*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 41 (111), 2003, s. 117–118.
292. Jiří SLÁMA: *Rudolf Turek (*20. června 1910 - +13. listopadu 1991)*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 30 (100), 1992, s. 54–55.
293. Stanislav SLAVÍK: *K přípravám expozice dějin devatenáctého a dvacátého století v Národním muzeu v Praze*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 22 (92), 1984, s. 9–12.
294. *Slezské lidové umění*. Katalog výstavy. Národopisné oddělení Historického muzea. Národní muzeum Praha 1968, nestr., obr. v textu.
295. *Slovenská knižní grafika*. Katalog výstavy. Národní muzeum Praha, 1966, s. 27, 14 str. obr.
296. *Současní lidoví řezbáři*. Katalog výstavy. Národní muzeum Praha, 1966, nestr.
297. *Správa, evidence a ochrana muzejních sbírek*. Sv. I, II. Praha, Národní muzeum - Ústřední muzeologický kabinet 1984, 76 + 126 s., rozm.
298. Taťjana SPUNAROVÁ: *Obchodník s přírodninami Václav Frič. (Souvislosti s muzejnictvím)*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 32 (102), 1994, s. 1–18.
299. Taťjana SPUNAROVÁ: *Alois Studnička a jeho místo v českém muzejnictví*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 34 (104), 1996, s. 213–221.
300. Taťjana SPUNAROVÁ: *Muzea v prvním průvodci po Čechách*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 40 (110), 2002, s. 73–80.
301. *Srbské povstání 1941 v dílech umělců*. Propagační tisk k výstavě. Praha, Národní muzeum 1984, 20 s., obr., rozm.
302. Lubomír SRŠEŇ: *Výstava restaurovaných předmětů v Národním muzeu* (recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce, ročník 21 (91), 1983, s. 35–37.
303. Lubomír SRŠEŇ: *Budova Národního muzea v Praze 1891–1991. Architektura, umělecká výzdoba a původní uměleckořemeslná vybavení*. Praha, Národní muzeum 1991, 141 s., obr. příl.
304. Lubomír SRŠEŇ: *Nástavec renesančního epitafu z Radonic nad Ohří*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 34 (104), 1996, s. 6–11 (+ fotografie na obálce).
305. Lubomír SRŠEŇ: *Jan Rejchart Štampach ze Štampachu, vyslanec Rudolfa II.* Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s.

306. Lubomír SRŠEŇ: *Poznámky k interpretaci Arcimboldových portrétních skic Rudolfa II.* Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 36 (106), 1998, s. 145–151.
307. Lubomír SRŠEŇ: *Projekt „Muzeum“.* Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 36 (106), 1998, s. 170–172.
308. Lubomír SRŠEŇ: *Výstava Vlaho Bukovace v Národním muzeu.* (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 38 (108), 2000, s. 175–177.
309. Lubomír SRŠEŇ: *Brožíkova skica podobizny Františka Ladislava Riegra.* Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 41 (111), 2003, s. 100–105 (+ vyobrazení na obálce).
400. Dagmar STARÁ: *Český porcelán v musejních sbírkách.* Muzejní a vlastivědná práce, ročník 2, 1964, s. 136–146 (+ fotografie na obálce).
401. Dagmar STARÁ (zprac.): *Cín. Z dějin českého konvářství.* Katalog výstavy v Národním muzeu v Praze od 21. 9. 1972–21. 1. 1973. Národní muzeum Praha 1972, s. 62, obr. v textu.
402. Eva STEJSKALOVÁ: *Co bylo nového před sto lety.* (Recenze výstavy ve Žďáru nad Sázavou.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 37 (107), 1999, s. 180–181.
403. Milan STLOUKAL: *Antropologie v muzeu.* Muzejní a vlastivědná práce, ročník XVII. (87), 1979, s. 73–83.
404. Milan STLOUKAL: *Polská muzea.* Muzejní a vlastivědná práce, ročník XVIII. (88), 1980, s. 220–226.
405. Milan STLOUKAL: *Národní muzeum v posledním desetiletí dvacátého století.* Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 40 (110), 2002, s. 81–92. (K výstavám s. 88.)
406. Zbyněk Z. STRÁNSKÝ: *Víme co chceme?* Příspěvek na diskuzním fóru 11. 1. 1990 v Národním muzeu v Praze. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 28 (98), 1990, s. 7–11.
407. Evžen STROUHAL: *Staroegyptské mumie.* Katalog výstavy. Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur Praha 1971, s. 38, obr. příl.
408. *Stručná zpráva o mimořádném zasedání oborových komisí ÚMK NM v Praze.* Z podkladů tajemníků komisí zpracoval L. ANTONÍN. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 28 (98), 1990, s. 112–113.
409. *Středověká keramika v Československu – průvodce výstavou.* Národní muzeum v Praze, s. 160, 33 s. obr. příl.
410. Ríša SUK (red?): *Výzkum návštěvnosti muzeí.* I. Kabinet muzejní a vlastivědné práce, Praha 1966, 74 s., rozmn. „Metodický list.“ (Recenze Zb. Z. STRÁNSKÉHO v Muzejní a vlastivědné práci, ročník 5, 1967, s. 249–251.) II. Praha 1968, 91 s. III. Praha 1970, 123 s.
411. Ríša SUK: *K výzkumu návštěvníků muzea.* Muzejní a vlastivědná práce, ročník 6, 1968, s. 219–220.
412. Richard SUK: *Václav Šebele – svědectví (experimentální výstava Muzeologického kabinetu v Praze).* Muzejní a vlastivědná práce, ročník 8, 1970, s. 185–187.

413. Richard SUK: *Výzkum návštěvníků muzeí*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 9, 1971, s. 187.
414. Richard SUK: *Uplatnění etnografií v muzejních expozicích socialismu*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 11, 1973, s. 241–247.
415. SUK. (Richard, nebo Suková?): *Výstava moravské lidové keramiky v Národním muzeu*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce, ročník 12, 1974, s. 240.
416. Richard SUK: *Výzkum návštěvnosti muzeí*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XIV. (84), 1976, s. 231–232.
417. Richard SUK: *Záměry muzeologického pracoviště Národního muzea*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 28 (98), 1990, s. 23–26.
418. Vlasta SUKOVÁ: *Tomáš Garrigue Masaryk – 1850–1937*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce, ročník 28 (98), 1990, s. 97 (+ foto na obálce).
419. Vlasta SUKOVÁ: *Obrázky malované na skle*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce, ročník 28 (98), 1990, s. 179.
420. Helena SVOBODOVÁ: *Výstava Svět Etrusků*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce, ročník 28 (98), 1990, s. 31–32.
421. Helena SVOBODOVÁ: *Kréta, Mykény, Trója*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 29 (99), 1991, s. 167–168.
422. Helena SVOBODOVÁ: *Řecké geometrické umění v Galerii antického umění v Hostinném nad Labem*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 30 (100), 1992, s. 182–183.
423. Helena SVOBODOVÁ: *Výstava díla antických mistrů ze sbírky Národního muzea*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 31 (101), 1993, s. 47–49.
424. Helena SVOBODOVÁ: *Země pyramid a faraonů (Starověký Egypt ve sbírkách Náprstkova muzea)*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s. 107–108.
425. František ŠEBEK: *Za Emanuelou Nohejlovou – Prátovou. (* 1900–+ 1995)*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 34 (104), 1996.
426. Eduard ŠIMEK: *Česká numismatika k dějinám středověku a novověku. Přehled bádání a publikace jeho výsledků v letech 1990–1995*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s. 17–29.
427. Eduard ŠIMEK: *Přednáškový cyklus Česká a švédská muzejní archeologie. Národní muzeum v Praze 28. 5.–24. 6. 1997*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s. 234–235.
428. Eduard ŠIMEK: *200. výročí narození Františka Palackého*. [Program oslav.] Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 36 (106), 1998, s. 167–170.
429. Eduard ŠIMEK: *Výstava František Palacký 1798–1876*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 36 (106), s. 173–174.
430. Evžen ŠNAJDROVÁ: *Přirůstky ve sbírkách Historického muzea v letech 1984–1986*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce, ročník 25 (95), 1987, s. 174–175 (+ foto na obálce).

431. Evženie ŠNAJDROVÁ: *Minulost afrických válečníků*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 34 (104), 1996, s. 178–179 (+ fotografie na obálce).
432. Evženie ŠNAJDROVÁ: *Chladné zbraně v Litoměřicích*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 34 (104), 1996, s. 228.
433. Evženie ŠNAJDROVÁ: *Dětská puška Josefa II.?* Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s. 97–101.
434. Evženie ŠNAJDROVÁ: *Charlotta Masaryková (1850–1923)*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 39 (109), 2001, s. 121–122.
435. Evženie ŠNAJDROVÁ: *Vpomínky na samurajskou slávu*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 39 (109), 2001, s. 244.
436. Evženie ŠNAJDROVÁ: *Starověké bronzы asijských stepí ze sbírek nadace Arthura M. Sacklera*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 41 (111), 2003, s. 248–249.
437. Václav ŠOLC: *Chiriqui culture*. Angl. text. Published by the Náprstek Museum Prague 1970, s. 218, obr. příl., rozmn.
438. *Šperky a ozdoby z mimoevropského světa*. Praha, Národní muzeum 1990, 54 s., obr. příl. (Bez uvedení autora.)
439. Jiří ŠPÉT: *Soupis literárních pozůstalostí v Literárním archivu Národního musea*. (Anotace.) Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 68, 1960, s. 241.
440. Jiří ŠPÉT: *Soupis pozůstalostí v Literárním archivu Národního musea*. (Anotace.) Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 69, 1961, s. 178.
441. Jiří ŠPÉT: *Soupis literárních pozůstalostí*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 1, 1963, s. 125.
442. Jiří ŠPÉT: *Soupis literárních pozůstalostí*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 1, 1963, s. 250–251.
443. Jiří ŠPÉT: *K vývoji vztahů mezi Národním muzeem a venkovskými muzei do let devadesátých*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 3, 1965, s. 88s–90.
444. Jiří ŠPÉT – Miroslav BURIAN (eds.): *150 let Národního musea v Praze. 1818–1968*. Sborník příspěvků k jeho dějinám a významu. Praha, 1968, 127 s. Recenze ? TURKOVÉ v Muzejní a vlastivědné práci, ročník 8, 1970, s. 208–209.
445. Jiří ŠPÉT (Zprac.): *Anotovaná výběrová bibliografie československé muzeologie za léta 1956–1968*. Středisko pro výuku muzeologie při Národním muzeu Praha 1969, s. 56, rozmn.
446. Jiří ŠPÉT: *Bibliografie muzeologické literatury za léta 1965–1967*. Muzeologický kabinet při Národním muzeu, Praha, 1970, str. 186, rozmnož., Edice: Metodický list. Recenze (T.) v Muzejní a vlastivědné práci, ročník 8, 1970, s. 209.
447. Jiří ŠPÉT: *Rejstřík ČNM 1957–1966*. (Anotace.) Muzejní a vlastivědná práce, ročník 9, 1971, s. 130–131.
448. Jiří ŠPÉT: *K současnému stavu a některým problémům tvorby expozic a výstav současnosti*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 9, 1971, s. 213–224.

449. Jiří ŠPÉT: *Československá muzea v Maďarsku*. (Zpráva o výstavě.) Muzejní a vlastivědná práce, ročník 10, 1972, s. 100.
450. Jiří ŠPÉT: *Bibliografie muzeologické literatury za léta 1968–1972*. Národní muzeum – Ústřední muzeologický kabinet Praha, 1973, s. 256, rozmn.
451. Jiří ŠPÉT: *K současnému stavu a problémům tvorby expozic kapitalismu a socialismu*. Z referátu na semináři k otázkám dokumentace nejnovějších dějin v Přerově v únoru 1973. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 11, 1973, s. 176–180.
452. Jiří ŠPÉT: *K problematice specializovaných muzeí a specializovaných expozic*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XV. (85), 1977, s. 1–10.
453. Jiří ŠPÉT: *Exposice období výstavby socialismu v muzeích regionálního typu*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XV. (85), 1977, s. 160–166.
454. Jiří ŠPÉT: *Muzea ve vývoji společnosti a národní kultury*. Národní muzeum – Ústřední muzeologický kabinet Praha 1979, s. 176, obr. příl. – „Muzejní práce, sv. 18“. Recenze Josefa BENEŠE v Muzejní a vlastivědné práci, ročník XVIII. (88), 1980, s. 118–119.
455. Jiří ŠPÉT: *Metodika regionální práce*. Učební texty pro posluchače pomaturitního studia, č. 1, Praha, Národní muzeum – Ústřední muzeologický kabinet 1983, 58 s., rozmn. Recenze V. BARTUŠKA v Muzejní a vlastivědné práci, ročník 21 (91), 1983, s. 259.
456. Jiří ŠPÉT: *K aktuálním problémům tvorby muzejních expozic období výstavby socialismu*. Z referátu na semináři k tvorbě expozic novodobých dějin v regionálních muzeích v Teplicích ve dnech 10. –11. září 1985). Muzejní a vlastivědná práce, ročník 24 (94), 1986, s. 65–73.
457. Jiří ŠPÉT: *Nové postřehy z rakouského muzejnictví*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 25 (95), 1987, s. 1–11.
458. Jiří ŠPÉT: *Lodí do dunajské delty*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce, ročník 27 (97), 1989, s. 38–39.
459. Jiří ŠPÉT: *Museum usui publico patens*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 27 (97), 1989, s. 101–102.
460. Jiří ŠPÉT: *Knihovna Františka Palackého* (recenze na SNM, řada C, sv. XXX), Muzejní a vlastivědná práce, ročník 27 (97), 1989, s. 239–240.
461. Jiří ŠPÉT: *Formování a rozvoj socialistického muzejnictví v ČSR (1945-1985)*. Národní muzeum v Praze – Ústřední muzeologický kabinet 1988, Edice „Muzejní práce sv. 22“, 366 s.
462. Vítězslav ŠTAJNOCHR: *Výstava České majoliky, mezzomajoliky a polofajánse ze sbírek Okresního muzea v Berouně a Národopisného oddělení Historického muzea Národního muzea v Praze*. (Zpráva o výstavě). Muzejní a vlastivědná práce, ročník 26 (96), 1988, s. 161–165.
463. Vítězslav ŠTAJNOCHR: *České betlémy ze sbírek Národopisného Národního muzea v Praze na mezinárodní výstavě v italské Veroně*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 27 (97), 1989, s. 224–230.
464. Vítězslav ŠTAJNOCHR: *České mezzomajoliky*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 28 (98), 1990, s. 79–89 (+ foto na obálce).
465. Vítězslav ŠTAJNOCHR: *Poslední století hrnčířské výroby bělniny a polokameniny v Českých zemích*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis

- Společnosti přátel starožitností, ročník 33 (103), 1995, s. 178–179.
466. Václav ŠTĚPÁN: *Sto let národního divadla na výstavě v Národním muzeu v Praze*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce, ročník 22 (92), 1984, s. 198–202.
467. Otakar ŠTĚPÁNEK: *Zoologické sbírky Národního musea*. Praha 1960.
468. Marie ŠTĚPÁNKOVÁ: *Dvě koutnice z 18. století*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 34 (104), 1996, s. 108–110 (+ fotografie na obálce).
469. Marie ŠTĚPÁNKOVÁ: *Lidové hřebeny*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 40 (110), 2002, s. 93–94.
470. Daniela ŠTĚPÁNOVÁ: *Václav Petr – pražský nakladatel v letech 1921–1949*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s. 108–109.
471. Květoslava ŠTURSOVÁ: *V zájmu dalšího rozvoje sportovních muzeí*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 25 (95), 1987, s. 33–34.
472. Květoslava ŠTURSOVÁ: *35 let Muzea tělesné výchovy a sportu v Praze*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 27 (97), 1989, s. 38.
473. Květoslava ŠTURSOVÁ: *35 let družebních styků Muzea tělesné výchovy a sportu v Praze s polským Muzeem sportu a turistiky ve Varšavě*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 27 (97), 1989, s. 234–237.
474. Květoslava ŠTURSOVÁ: *Zakladatelé Sokola a jejich odkaz současnosti*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 28 (98), 1990, s. 90–96.
475. Květoslava ŠTURSOVÁ: *Nástin dějin československého tělovýchovného a sportovního muzejnictví I*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 28 (98), 1990, s. 136–154.
476. Květoslava ŠTURSOVÁ: *Nástin dějin československého a sportovního muzejnictví II*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 28 (98), 1990, s. 193–199.
477. Květoslava ŠTURSOVÁ: *Nástin dějin československého tělovýchovného a sportovního muzejnictví III*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 29 (99), 1991, s. 1–12.
478. Květoslava ŠTURSOVÁ: *Nástin dějin československého tělovýchovného a sportovního muzejnictví IV*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 29 (99), 1991, s. 65–73.
479. Květoslava ŠTURSOVÁ: *Jubileum Tyršova muzea tělesné výchovy a sportu v Praze*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 41 (111), 2003, s. 244–248.
480. Jan ŠŤOVÍČEK: *Lid Československa očima Národního umělce Karla Plicky*. (Recenze.) Muzejní a vlastivědná práce, ročník XV. (85), 1977, s. 179–180.
481. J. ŠŤOVÍČEK: *Antické sbírky v českých zemích*. (recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce, ročník XVI. (86), 1978, s. 109–110.
482. Alena ŠUBRTOVÁ: *Průvodce cizinců v Praze z roku 1836*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 40 (110), 2002, s. 65–72.
483. Alena ŠUBRTOVÁ – Pavel ČERVENÝ: *Jeitelesové. Z historie významného židovského rodu*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 40 (110), 2002, s. 225–234.
484. Jaroslav ŠVENEK: *Zanikající ložiska Chvaletice*. Národní muzeum, Společnost

- Národního muzea Praha 1974, č. 5, s. 23, rozmn.
485. Ondřej TÁBORSKÝ: *Dějiny podle plánu. Politika dějin a paměti v normalizačním muzejnictví*. In: Radka ŠUSTROVÁ – Luba HĚDLOVÁ (eds.): *Česká paměť. Národ, dějiny a místa paměti*. Academia – Památník Lidice, Praha 2014, s. 279–328.
486. *Teatralia zámecké knihovny v Radeníně*. I. díl – katalog. Národní muzeum v Praze.
487. *Teatralia zámecké knihovny v Radeníně*. II. díl. Národní muzeum v Praze, 1964, s. 509, 27 obr. příl.
488. Zdeněk TEMPÍR (zprac.): *Dokumentace vývoje socialistického zemědělství muzejními formami*. Praha, Národní muzeum – Ústřední muzeologický kabinet 1980, š. 56, rozmn. – „Metodický list“.
489. Karel TUČEK: *Catalogue of the Collection of Meteorites of the National Museum in Prague*. Národní muzeum Praha 1968, s. 100, obr. příl.
490. Karel TUČEK: *Objev a využití nerostného bohatství poloostrova Koly v SSSR*. Národní muzeum, Společnost Národního muzea Praha 1974, č. 3, s. 32, rozmn.
491. Rudolf TUREK: *Libice – knížecí hradisko 10. věku*. Národní muzeum Praha 1968, s. 152, fot. příl., „Průvodce pravěkem sv. 1“. Recenze Karla SKLENÁŘE v Muzejní a vlastivědné práci, ročník 7, 1969, s. 102.
492. Vojtěch TUREK: *Přírůstky Paleontologického oddělení Národního muzea v Praze v r. 1992 a 1993*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 33 (103), 1995, s. 105–107.
493. Vojtěch TUREK: *Výstava Joachim Barrande v Národním muzeu*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 38 (108), 2000, s. 42–44.
494. Helga TURKOVÁ: *Zámecká knihovna ve Vrchotových Janovicích*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XX. (90), 1982, s. 102–104.
495. Helga TURKOVÁ: *Čtyřicet let muzea knihy ve Žďáru nad Sázavou*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 36 (106), 1998, s. 48–50.
496. Jana TURKOVÁ: *Více využívat knihovny a dokumentace Kabinetu muzejní a vlastivědné práce*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 2, 1964, s. 38.
497. Jana TURKOVÁ – Richard SUK: *Bibliografie muzeologické literatury za rok 1979*. Národní muzeum v Praze – Ústřední muzeologický kabinet, 1980, 127 s., rozmn. Recenze Václava Bartůška v Muzejní a vlastivědné práci, ročník XIX. (89), 1981, s. 123.
498. Jana TURKOVÁ: *Bibliografie muzeologické literatury za rok 1980–1981*. Praha, Národní muzeum – Ústřední muzeologický kabinet 1982, 176 s., rozmn.
499. Jana TURKOVÁ - Jiří ŠPĚT: *Bibliografie muzeologické literatury za léta 1975–1978*. Praha, Národní muzeum – Ústřední muzeologický kabinet 1983, 156 s., rozmn.
500. Jana TURKOVÁ: *Bibliografie muzeologické literatury za rok 1982–1983*. Praha, Národní muzeum – Ústřední muzeologický kabinet 1984, 166 s., rozmn.
501. Jana TURKOVÁ: *Bibliografie muzeologické literatury za léta 1984–1985*. Praha, Národní muzeum – Ústřední muzeologický kabinet 1986, 37 + 162 s. Recenze Josefa BENEŠE v Muzejní a vlastivědné práci, ročník 25 (95), 1987, s. 58–59, rozmn.
502. Jana TURKOVÁ: *Bibliografie muzeologické literatury za rok 1988–1989*. Praha, Národní muzeum – Ústřední muzeologický kabinet 1990, 121 s.

503. Jana TURKOVÁ: *Bibliografie muzeologické literatury za léta 1990–1991*. Praha, Národní muzeum – Muzeologické informační a studijní středisko 1992, 189 s. recenze Anežky FIALOVÉ v Muzejní a vlastivědné práci – Časopisu Společnosti přátel starožitností, ročník 32 (102), 1994, s. 58–59.
504. Marek TURNSKÝ: *Z českých luhů a hájů*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce, ročník 28 (98), 1990, s. 42–43.
505. Marek TURNSKÝ: *Výstava „Lidové umění z Čech a Moravy“ v rakouském Neuhořenu nad Ybbsem*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 31 (101), 1993, s. 108.
506. [Úmrtní oznámení Rudolfa Turka a řeč Tomáše Durdíka na jeho pohřbu.] Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 29 (99), 1991, s. 195.
507. Jiří URBAN: *Hmotný průzkum RKZ*. (Teze přednášek SPS). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 39 (109), 2001, s. 123–126.
508. Vlasta VAŇKOVÁ: *Sto let budovy Národního muzea v Praze*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 29 (99), 1991, s. 106–107 (+ foto na obálce).
509. Josef VAŘEKA: *Současní lidoví řezbáři*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce, ročník 4, 1966, s. 111–112 (+ fotografie na obálce).
510. Emanuel VLČEK: *Nejstarší Přemyslovci ve světle antropologicko-lékařského výzkumu*. Katalog výstavy. Praha, Národní muzeum 1982.
511. Václav VLČEK: *Muzea a socialistická zákonnost. (Na pomoc muzejní teorii a praxi)*. Metodický list. Praha, Národní muzeum - Ústřední muzeologický kabinet 1983, 89 s., rozm.
512. Věra VOKÁČOVÁ: *Carbunculus Granatus Zrnakoč*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 41 (111), 2003, s. 43–44.
513. *Volkskultur aus Böhmen und Mähren*. Katalog výstavy. Praha, Národní muzeum 1990, nestr., obr.
514. Vlastimil VONDRUŠKA: *Výstava „Lidové umění ruského severu“ (Národopisné oddělení historického muzea – Národní muzeum v Praze; prosinec 1983)*. (Recenze výstavy). Muzejní a vlastivědná práce, ročník 22 (92), 1984, s. 109–110.
515. Vlastimil VONDRUŠKA: *Dva roky činnosti historické expozice Národního muzea v Lobkovickém paláci na Pražském hradě*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 27 (97), 1989, s. 205–208.
516. Alena VONDRUŠKOVÁ: *Výstava „Česká lidová krajka“*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 22 (92), 1984, s. 229–230.
517. Alena VOŘÍŠKOVÁ: *Lidové obrázky na skle malované*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s. 105–106.
518. Alena VOŘÍŠKOVÁ: *Výstava Poutní tradice v Českých zemích*. (Recenze výstavy.) Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností, ročník 37 (107), 1999, s. 114–115.
519. *V Praze před 550 lety*. Katalog výstavy k výročí dobytí královského Nového Hradu

- husitskými Pražany. 1420–1421. Národní muzeum Praha únor–březen 1971, s. 12, rozmn.
520. Jaroslav VRCHOTKA (zprac.): *Mandragora. Ilustrovaná kniha vědecká 15.–17. století*. Katalog výstavy. Národní muzeum Praha 1974, s. 87, obr. v textu. Recenze Jany TURKOVÉ v Muzejní a vlastivědné práci, ročník 13, 1975, s. 45–46.
 521. Jaroslav VRCHOTKA: *20 let Muzea knihy ve Žďáře nad Sázavou*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník XVI. (86), 1978, s. 21–26 + foto na obálce.
 522. Jaroslav VRCHOTKA: *Z pokladnice knihovny Národního muzea*. Katalog výstavy. Národní muzeum, Praha 1981, s. 16, obr. v textu. Recenze Jany TURKOVÉ v Muzejní a vlastivědné práci, ročník XIX. (89), 1981, s. 186.
 523. Jaroslav VRCHOTKA: *170 let Národního muzea v Praze*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 26 (96), 1988, s. 135–141.
 524. Jaroslav VRCHOTKA: *Muzejní práce s knihou*. Referát na semináři pracovníků knihoven, muzeí a galerií, konaném 16. května 1989 ve Žďáru nad Sázavou. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 28 (98), 1990, s. 129–135.
 525. Jaroslav VRCHOTKA: *Výstavní činnost Knihovny Národního muzea v Praze v Muzeu knihy ve Žďáru nad Sázavou 1988 až 1990*. Sborník Národního muzea v Praze. Řada C – Literární historie. Praha, Národní muzeum sv. 33, 1988, č. 2. 31 s.
 526. *Výstavní sbírka medailí Národního muzea – katalog*. Národní muzeum v Praze, s. 160, 16 s. obr. příl.
 527. Klára WOITSCHOVÁ – Libor JŮN: *Dějiny Národního muzea jako historiografické téma*. Časopis Národního muzea – řada historická, ročník 184, 2015, č. 1–2, s. 79–92.
 528. *Za Indiány do Opočna*. Katalog k výstavě v Náprstkově muzeu. Národní muzeum Praha 1975, s. 8, obr. v textu.
 529. Ilias ZGAFAS: *K problémům budování expozic a výstav z období dějin kapitalismu a výstavby socialismu*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 4, 1966. s. 45–46.
 530. *Z naší přírody*. Katalog k výstavě. Národní muzeum v Praze spolu se sborem ochrany přírody Společnosti Národního muzea, 1964, s. 4, 32 s. obr. příl.
 531. *Zoologické sbírky Národního muzea v Praze*. Soubor 12 pohlednic. Národní muzeum Praha 1972.
 532. *Z projevu Ing. Elišky Veselé, ředitelky odboru Ministerstva kultury na semináři výstavy „Jan Žižka z Trocnova“*. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 12, 1974, s. 243–244 (+ fotografie na obálce).
 533. Jiří ŽALMAN: *Expozice Oddělení dějin tělesné výchovy a sportu Národního muzea v Praze*. (Recenze nové expozice). Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 29 (99), 1991, s. 111–112.
 534. Jiří ŽALMAN: *Muzejní expozice a výstavy potřebují nápady*. Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností, ročník 35 (105), 1997, s. 221–222.

Příloha:

Poznámka: Soupis není přehledem výstav ve vlastním slova smyslu, reflektuje stav pracovní databáze jednotlivých výstavních akcí. Záznamy jedné výstavy se proto mohou opakovat, přichází-li např. z více zdrojů a s odlišnými údaji. Celkový počet záznamů proto také neodpovídá jednak z tohoto důvodu a jednak z důvodu neúplnosti celkovému počtu realizovaných prezentačních aktivit ve sledovaném období.

	NÁZEV	Zahájení	Ukončení	Místo konání	Zdroj záznamu	Poznámka
1.	Život a práce Zdeňka Nejedlého	1953-02-13	1953-05-15	NM	SOP	
2.	Vendelín Budil (1847–1928) a jeho doba	1953-02-17	1953-03-26	Národní třída 9 (Topičův salon)	SOP	
3.	Nálezy mincí historickým pramenem	1953-02-19	1954-09-30	NM	SOP	
4.	Jaroslav Hašek	1953-05-19	1953-08-30	Národní třída	KNM – soupis na webu	
5.	Dětská kniha	1953-11-??		NM	KNM – soupis na webu	
6.	Novinky české a cizí odborné literatury (malá výstava)	1954		NM	KNM – soupis na webu	
7.	F. L. Čelakovský (malá výstava)	1954		NM	KNM – soupis na webu	
8.	J. Arbes (malá výstava)	1954		NM	KNM – soupis na webu	
9.	Jiří Mahen (malá výstava)	1954		NM	KNM – soupis na webu	
10.	V. Beneš-Třebízský (malé výstavy)	1954		NM	KNM – soupis na webu	
11.	J. V. Frič (malé výstavy)	1954		NM	KNM – soupis na webu	

12.	J. K. Šlejhar (malé výstavy)	1954		NM	KNM – soupis na webu	
13.	F. M. Pelcl (malé výstavy)	1954		NM	KNM – soupis na webu	
14.	A. Zápotocký (malé výstavy)	1954		NM	KNM – soupis na webu	
15.	Krásná česká kniha	1955		NM	KNM – soupis na webu	
16.	39 nejvýznamnějších rukopisů	1955		NM	KNM – soupis na webu	
17.	Novinky české a cizí odborné literatury (malá výstava)	1955		NM	KNM – soupis na webu	
18.	Rukopisy Husovy	1955		Betlémská kaple	KNM – soupis na webu	
19.	J. Vlček (malé výstavy)	1955		NM	KNM – soupis na webu	
20.	A. Mrštík (malé výstavy)	1955		NM	KNM – soupis na webu	
21.	Kryštof Harant (malé výstavy)	1955		NM	KNM – soupis na webu	
22.	K. H. Borovský (malé výstavy)	1955		NM	KNM – soupis na webu	
23.	S. K. Neumann (malé výstavy)	1955		NM	KNM – soupis na webu	
24.	A. Šubert (malé výstavy)	1955		NM	KNM – soupis na webu	
25.	K. V. Thám (malé výstavy)	1955		NM	KNM – soupis na webu	
26.	J. Jesenský (malé výstavy)	1955		NM	KNM – soupis na webu	

27.	Jan Jeník z Bratřic	1956		NM	KNM – soupis na webu	
28.	K. H. Borovský	1956-05	1956-09	NM	KNM – soupis na webu	
29.	Zahraniční muzeologická literatura	1956		NM	KNM – soupis na webu	
30.	František Palacký	1956		NM	KNM – soupis na webu	
31.	A. Pražák (malé výstavy)	1956		NM	KNM – soupis na webu	
32.	Z. Winter (malé výstavy)	1956		NM	KNM – soupis na webu	
33.	J. Opolský (malé výstavy)	1956		NM	KNM – soupis na webu	
34.	L. Štúr (malé výstavy)	1956		NM	KNM – soupis na webu	
35.	J. V. Sedláček (malé výstavy)	1956		NM	KNM – soupis na webu	
36.	Sv. Čech (malé výstavy)	1956		NM	KNM – soupis na webu	
37.	M. Polák (malé výstavy)	1956		NM	KNM – soupis na webu	
38.	P. Jilemnický (malé výstavy)	1956		NM	KNM – soupis na webu	
39.	B. Benešová (malé výstavy)	1956		NM	KNM – soupis na webu	
40.	J. Hořejší (malé výstavy)	1956		NM	KNM – soupis na webu	
41.	V. Dyk (malé výstavy)	1956		NM	KNM – soupis na webu	

42.	K. Toman (malé výstavy)	1956		NM	KNM – soupis na webu	
43.	P. J. Šafařík (malé výstavy)	1956		NM	KNM – soupis na webu	
44.	K. V. Rais (malé výstavy)	1956		NM	KNM – soupis na webu	
45.	D. Adam z Veleslavína (malé výstavy)	1956		NM	KNM – soupis na webu	
46.	J. Franko (malé výstavy)	1956		NM	KNM – soupis na webu	
47.	Fr. Halas (malé výstavy)	1956		NM	KNM – soupis na webu	
48.	Knižní novinky (malé výstavy)	1957		NM	KNM – soupis na webu	
49.	Česko-ruské styky v originálních dokumentech LA	1957		NM	KNM – soupis na webu	
50.	K. S. Amerling (malé výstavy)	1957		NM	KNM – soupis na webu	
51.	P. Bezruč (malé výstavy)	1957		NM	KNM – soupis na webu	
52.	J. Gebauer (malé výstavy)	1957		NM	KNM – soupis na webu	
53.	M. Hýsek (malé výstavy)	1957		NM	KNM – soupis na webu	
54.	V. Hollar (malé výstavy)	1957		NM	KNM – soupis na webu	
55.	A. Kašpar (malé výstavy)	1957		NM	KNM – soupis na webu	
56.	E. Lešehrad (malé výstavy)	1957		NM	KNM – soupis na webu	

57.	J. Mahen	1957		NM	KNM – soupis na webu	
58.	V. Martínek (malé výstavy)	1957		NM	KNM – soupis na webu	
59.	O. Menhart (malé výstavy)	1957		NM	KNM – soupis na webu	
60.	F. X. Šalda (malé výstavy)	1957		NM	KNM – soupis na webu	
61.	A. A. Šembera (malé výstavy)	1957		NM	KNM – soupis na webu	
62.	J. Thomayer (malé výstavy)	1957		NM	KNM – soupis na webu	
63.	VI. Vančura (malé výstavy)	1957		NM	KNM – soupis na webu	
64.	Ant. Zápotocký (malé výstavy)	1957		NM	KNM – soupis na webu	
65.	Nové přírůstky KNM (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
66.	Sv. Čech (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
67.	J. K. Tyl (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
68.	Z. Nejedlý (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
69.	Ed. Bass (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
70.	A. Krauss (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
71.	V. M. Kramerius (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	

72.	O. Fischer (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
73.	L. Kuba (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
74.	V. Mrštík (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
75.	Fr. Sušil (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
76.	Fr. Chudoba (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
77.	Fr. Palacký (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
78.	R. Svobodová (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
79.	B. Mathesius (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
80.	V. Nezval (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
81.	I. Krasko (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
82.	A. Klášterský (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
83.	J. H. Pospíšil (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
84.	L. N. Tolstoj (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
85.	V. Šolc (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
86.	A. Sova (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	

87.	O. Březina (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
88.	T. Nováková (malé výstavy)	1958		NM	KNM – soupis na webu	
89.	Nové přírůstky KNM (malé výstavy)	1959		NM	KNM – soupis na webu	
90.	Mezinárodní výstava knižního umění	1959		Lipsko	KNM – soupis na webu	
91.	Publikační činnost pracovníků NM	1959		NM	KNM – soupis na webu	
92.	Dobývání vesmíru	1959		NM	KNM – soupis na webu	
93.	Slovenské národní povstání	1959		NM	KNM – soupis na webu	
94.	P. O. Hviezdoslav (malé výstavy)	1959		NM	KNM – soupis na webu	
95.	P. Chocholoušek (malé výstavy)	1959		NM	KNM – soupis na webu	
96.	F. L. Čelakovský (malá výstava)	1959		NM	KNM – soupis na webu	
97.	J. Arbes (malá výstava)	1959		NM	KNM – soupis na webu	
98.	V. Štech (malá výstava)	1959		NM	KNM – soupis na webu	
99.	Z. Braunerová (malá výstava)	1959		NM	KNM – soupis na webu	
100.	V. Neff (malá výstava)	1959		NM	KNM – soupis na webu	
101.	J. W. Goethe (malá výstava)	1959		NM	KNM – soupis na webu	

102.	V. Kl. Klicpera (malá výstava)	1959		NM	KNM – soupis na webu	
103.	J. Kubín (malá výstava)	1959		NM	KNM – soupis na webu	
104.	J. Gregor-Tajovský (malá výstava)	1959		NM	KNM – soupis na webu	
105.	K. S. Amerling (malé výstavy)	1959		NM	KNM – soupis na webu	
106.	J. Nejedlý (malé výstavy)	1959		NM	KNM – soupis na webu	
107.	H. Boettinger (malé výstavy)	1959		NM	KNM – soupis na webu	
108.	Čeští historikové ve sbírce rukopisů KNM	1959		NM	KNM – soupis na webu	
109.	Knižní dílo Methoda Kalába	1960-09-15		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	KNM – soupis na webu	
110.	Knižní novinky (malé výstavy)	1960		NM	KNM – soupis na webu	
111.	J. Vlček (malé výstavy)	1960		NM	KNM – soupis na webu	
112.	K. Světlá (malé výstavy)	1960		NM	KNM – soupis na webu	
113.	A. Sládkovič (malé výstavy)	1960		NM	KNM – soupis na webu	
114.	E. E. Kisch (malé výstavy)	1960		NM	KNM – soupis na webu	
115.	V. Závada (malé výstavy)	1960		NM	KNM – soupis na webu	
116.	A. Heyduk (malé výstavy)	1960		NM	KNM – soupis na webu	

117.	I. Herrmann (malé výstavy)	1960		NM	KNM – soupis na webu	
118.	Fr. Hrubín (malé výstavy)	1960		NM	KNM – soupis na webu	
119.	J. V. Frič (malé výstavy)	1960		NM	KNM – soupis na webu	
120.	J. Š. Baar (malé výstavy)	1960		NM	KNM – soupis na webu	
121.	K. Nový (malé výstavy)	1960		NM	KNM – soupis na webu	
122.	Život a dílo Josefa Hory	1961 (1962?)		NM	KNM – soupis na webu	
123.	Karel Svolinský a kniha	1962		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	KNM – soupis na webu	
124.	Německá státní knihovna včera a dnes	1962		NM	KNM – soupis na webu	
125.	Ruští revoluční demokraté	1962		NM	KNM – soupis na webu	
126.	Kabinet knižní kultury – 9 malých tematických výstav	1963		KKK	KNM – soupis na webu	
127.	Oldřich Menhart – písmo a kniha	1963		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	KNM – soupis na webu	
128.	Člověk a současná literatura	1963		NM	KNM – soupis na webu	
129.	Zachováváme je dalším generacím	1964		NM	MVP 8, 1970, s. 195	
130.	Kabinet knižní kultury aj. – 18 malých tematických výstav	1965		KKK aj.	KNM – soupis na webu	
131.	Příběhy do dřeva řezané	1965		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	KNM – soupis na webu	

132.	Iluminované rukopisy Knihovny Národního muzea	1965	1966	NM	KNM – soupis na webu	
133.	Karel Svoboda a divadlo	1966		NM	MVP 4, 1966, s. 174.	
134.	K. H. Hilar, život a dílo	1966		NM	MVP 4, 1966, s. 174.	
135.	Slovenská knižní grafika	1966		NM	MVP 4, 1966, s. 174.	
136.	Slovenská knižní grafika 1945–1965	1966		NM	KNM – soupis na webu	
137.	Blago Symeonov – Spectaclu Fuga Idearum "Pro nás i pro poučení majora Brauna"	1966		NM	MVP 4, 1966, s. 174.	
138.	Československá muzea 1945–1965	1966		NM	MVP 4, 1966, s. 174.	
139.	České ex libris od roku 1900 po současnost	1966		NM	MVP 4, 1966, s. 174.	
140.	Umění tiskařského lisu	1966		NM	MVP 4, 1966, s. 174., KNM – soupis na webu	
141.	Ilustrace Čenka Pražáka	1966		NM	MVP 4, 1966, s. 174., KNM – soupis na webu	
142.	J. Kándl, hudební kresby	1966		NM – hudební oddělení	MVP 4, 1966, s. 174.	
143.	Kambodža dneška	1966		NpM	MVP 4, 1966, s. 174.	
144.	Hirošige – Tókaidó, barevné dřevoryty	1966		NpM	MVP 4, 1966, s. 174.	
145.	Africké masky	1966		NpM	MVP 4, 1966, s. 174.	
146.	Současní lidoví řezbáři	1966		Národopisné muzeum	MVP 4, 1966, s. 174.	
147.	Lidové umění Jugoslávie	1966		Národopisné muzeum	MVP 4, 1966, s. 174.	

148.	Československá expedice na Hindukuš 1965	1966		MTVS	MVP 4, 1966, s. 175.	
149.	Olympiáda v Tokiu (japonská fotografie)	1966		MTVS	MVP 4, 1966, s. 175.	
150.	Mladí turisté o sobě	1966		MTVS	MVP 4, 1966, s. 175.	
151.	Sparta v Americe	1966		MTVS	MVP 4, 1966, s. 175.	
152.	Sportovní rybářství	1966		MTVS	MVP 4, 1966, s. 175.	
153.	Pravěké dějiny československého území (expozice)			NM	MVP 4, 1966, s. 175.	
154.	Ryby, plazi, ptáci (expozice)	1966-09-02		NM	MVP 4, 1966, s. 175.	
155.	Umění písma	1966-09-16	1966-10-30	NM	MVP 4, 1966, s. 175., KNM – soupis na webu	
156.	Poezie písma	1966-09		NM	MVP 4, 1966, s. 236.	
157.	Otázka valounových industrií v Čechách			NM	MVP 4, 1966, s. 236.	Výstava k 7. kongresu prehistorických a protohistorických věd
158.	Naivní obrazy	1966-09-02		Národopisné muzeum	MVP 4, 1966, s. 236.	
159.	Moderní česká scénografie			NM	MVP 5, 1967, s. 45	
160.	Z jubilejí českých divadelníků v roce 1966			NM	MVP 5, 1967, s. 45	
161.	Lidové jesličky	1966-12-16		Národopisné muzeum	MVP 5, 1967, s. 45	
162.	Nigerijský textil	1966-10-25		NpM	MVP 5, 1967, s. 45	
163.	Slovenská lidová dřevorezba	1967-02-23		Národopisné muzeum	MVP 5, 1967, s. 111	
164.	Indické lidové obrázky z Purí	1967-04-21		NpM	MVP 5, 1967, s. 176	

165.	Tiskařský lis Jaroslava Picky, českého amatérského knihtiskaře a bibliofila	1967-06-18		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	MVP 5, 1967, s. 176; KNM – soupis na webu	
166.	Motýli z celého světa	1967-06-29		Entomologické oddělení	MVP 5, 1967, s. 237	
167.	Fryderik Chopin – medaile, medailóny a plakety ze sbírek Muzea Společnosti F. Chopina ve Varšavě	1967-06-24	1967-07-16	Hudební oddělení	MVP 5, 1967, s. 237	
168.	Obrázky Alžběty Lansfeldové ze Strážnice	1967-06-23		Národopisné oddělení	MVP 5, 1967, s. 237	
169.	Japonská kaligrafie	1967-08-07		NpM		S ministerstvem kultury a informací
170.	Ruská a sovětská grafika	1967-10-11		NM	MVP 6, 1968, s. 44	
171.	Archeologie z letadla	1967-08-23		NM	MVP 6, 1968, s. 44	
172.	Lidové jesličky	1967-12-20		Národopisné oddělení	MVP 6, 1968, s. 44	
173.	Nejkrásnější brouci z celého světa – ukázky z vědeckých sbírek Přírodovědeckého muzea NM	1967-12-15		NM	MVP 6, 1968, s. 44	
174.	Lidové umění Mexika	1967-10-25		NpM	MVP 6, 1968, s. 44	
175.	Umění lovců lebek – nové přírůstky sbírek z Nové Guineje	1967-11-01		NpM	MVP 6, 1968, s. 44	
176.	Sovětská tělesná výchova a čs.–sovětské sportovní styky	1967-10-14		MTVS	MVP 6, 1968, s. 44	
177.	Současná československá kniha	1967		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	KNM – soupis na webu	
178.	Periferie Františka Langra na domácích a zahraničních scénách		1968-03-23	Divadelní oddělení	MVP 6, 1968, s. 108	
179.	150 let Národního muzea	1968-04	1968-06	NM	MVP 6, 1968, s. 108	

180.	Vybudování Národního divadla	1968-05-15	1968-12-31	NM?	MVP 6, 1968, s. 108	K 100. výročí položení základního kamene, s Národním divadlem, zahájení v Alšově síni Národního divadla.
181.	Expozice afrických sbírek	1968-03-26		NpM	MVP 6, 1968, s. 108	
182.	Výstava staroslovanských rukopisů	1968-08-06		NM	KNM – soupis na webu	
183.	Geologický obraz Československa – výsledky práce československých geologů	1968-08-18		NM	MVP 6, 1968, s. 193.	Při příležitosti XXIII. Mezinárodního geologického kongresu v Praze.
184.	Jaroslav Kvapil – k stému výročí jeho narození	1968-10-02		Divadelní oddělení	MVP 6, 1968, s. 193.	
185.	Dílo Franka Tetauera – Nerosty a horniny ve škole	1968-10	1968-10	NM	MVP 6, 1968, s. 193.	
186.	Lidové obrázky na skle malované	1968-11-28		Národopisné oddělení	MVP 6, 1968, s. 193.	
187.	Výstava vybraných čínských obrazů ze sbírek muzea instalovaná na počest 20. mezinárodního kongresu čínských studií v Praze	1968-08-20		NpM	MVP 6, 1968, s. 193.	
188.	Moderní egyptská keramika	1968-12-13		NpM	MVP 6, 1968, s. 193.	
189.	Oldřich Menhart	1968		Lipsko	KNM – soupis na webu	
190.	Dílo českého písmáře Oldřicha Menharta	1968	1969	Offenbach, Mohuč	KNM – soupis na webu	
191.	Českoslovenští antropologové světové vědě – přínos k poznání mimoevropských populací	1969-04-30		NM	MVP 7, 1969, s. 89	

192.	Počátky českých novin	1969-02-20		NM	MVP 7, 1969, s. 89	Se Svazem českých novinářů a Ministerstvem kultury ČSR.
193.	250 let periodického tisku	1969		NM	KNM – soupis na webu	
194.	František Picka – hudební skladatel a dirigent Národního divadla	1969-02-21		NM	MVP 7, 1969, s. 89	
195.	Lidové dřevorezby z Jižních Čech	1969-03	1969-05	Národopisné oddělení	MVP 7, 1969, s. 89	S Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích a okresními muzei v Jindřichově Hradci a Soběslavi
196.	Režisér Vojta Novák	1969-04-30	1969-06-30	NM	MVP 7, 1969, s. 89	
197.	Austrálie – osobnost primitivního malíře	1969-04-09		NpM	MVP 7, 1969, s. 89	
198.	Nakladatelství J. R. Vilímek	1969-05-25	1969	Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	KNM – soupis na webu	
199.	Islámská architektura	1969-06-18		NpM	MVP 7, 1969, s. 89	
200.	Česká loutkářská tvorba	1969-06-25		NM	MVP 7, 1969, s. 223	
201.	Jan Evangelista Purkyně a začátky české antropologie	1969-08-28		Antropologické oddělení	MVP 7, 1969, s. 223	Ve spolupráci s Čs. Anatomickou společností a sekci Čs. Lékařské společnosti J. E. Purkyně.
202.	Lidové jesličky	1969-12-04		Národopisné oddělení	MVP 7, 1969, s. 223	
203.	Mahátma Gándí – k 100. výročí jeho narození	1969-11-11		NpM	MVP 7, 1969, s. 223	S Ministerstvem kultury ČSR, indickým velvyslanectvím v Praze a Českým výborem pro oslavy 100. výročí narození Mahátmá Gándhí.

204.	Indické lidové umění	1969-09-16		NpM	MVP 7, 1969, s. 223	S Ministerstvem kultury ČSR a indickým velvyslanectvím v Praze.
205.	Knižní grafika Josefa Lieslera	1970-01-22		NM	KNM – soupis na webu	
206.	V Praze bude metro – výstava o přípravách a výstavbě	1970-01	1970-01	NM	MVP 8, 1970, s. 195	
207.	Ochrana přírody ve Velké Británii	1970-02-10		NM	MVP 8, 1970, s. 195	S Ministerstvem kultury ČSR, britským velvyslanectvím v Praze a Státním ústavem památkové péče a ochrany přírody.
208.	Vzácná vydání děl V. I. Lenina	1970-02-21		NM	MVP 8, 1970, s. 195	
209.	Choroby a zranění v pravěku	1970-03-18		NM	MVP 8, 1970, s. 195	
210.	Tiskařský lis Aloise Chvály	1970-03-21		NM	KNM – soupis na webu	
211.	Dílo V. I. Lenina ve sbírkách Národního muzea	1970-04-22		NM	MVP 8, 1970, s. 195	
212.	Vzácná vydání děl V. I. Lenina v KNM	1970-05-18		NM	KNM – soupis na webu	
213.	Cyril Bouda – ilustrace	1970-05-18	1970-08	KNM	MVP 8, 1970, s. 195, KNM – soupis na webu	Soupis na webu KNM má jako "Ilustrace Cyrila Boudy k románové kronice V. Neffa"
214.	Expozice hudebních nástrojů	1970-06-18		Hudební oddělení	MVP 8, 1970, s. 195	
215.	Antické sklo z československých sbírek, prehistorické a protohistorické sklo z československých archeologických nálezů	1970-06-23		NM	MVP 8, 1970, s. 195	

216.	Lidové umění	1970-07-09		Národopisné muzeum	MVP 8, 1970, s. 195	
217.	Ilustrace Josefa Lady	1970-07-19		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	MVP 8, 1970, s. 195; KNM – soupis na webu	
218.	Knižní dílo grafika Aloise Chvály	1970-07	1970-08	KNM	MVP 8, 1970, s. 195	
219.	Jan Amos Komenský a Národní muzeum	1970-10-08	1970-11-15	NM	MVP 8, 1970, s. 195; KNM – soupis na webu	
220.	Dějiny peněz na území ČSSR	1970-10-26		NM	MVP 8, 1970, s. 195	
221.	Komeniana nejvzácnější	1970-09-02	1970-09-23	NM	KNM – soupis na webu	
222.	Krajina rodu v díle Františka Hrubína. K 60. narozeninám národního umělce	1970-09	1970-12	KNM	MVP 8, 1970, s. 195, KNM – soupis na webu	Soupis na webu KNM má jako „František Hrubín – Krajina rodu“
223.	Sovětské mincovnictví	1970-12-15		NM	MVP 8, 1970, s. 195	
224.	Ludwig van Beethoven a naše země	1970-12-03		NM	MVP 8, 1970, s. 195	S Výborem pro celostátní oslavy 200. výročí narození L. v. Beethovena
225.	Václav Šebele: Svědectví – obrazy a grafika	1970-09-06	1970-12-30	Oblastní muzeum v Písku	MVP 8, 1970, s. 195	Výstava Muzeologického kabinetu.
226.	Čínské hedvábí	1970-03-24		NpM	MVP 8, 1970, s. 195	
227.	Hudební nástroje severní Afriky a arabského Orientu	1970-05-26		NpM	MVP 8, 1970, s. 195	
228.	Núbie. Lid a jeho kultura	1970-10-29		NpM	MVP 8, 1970, s. 195	
229.	100. výročí narození V. I. Lenina	1970-04	1970-04	MTVS	MVP 8, 1970, s. 196	
230.	Vždyť cestovat je tak snadné. Turistikou za krásami vlasti	1970-06-08		MTVS	MVP 8, 1970, s. 196	

231.	Karel Müller – staropražské ilustrace	1971-01-13	1971-03	NM	MVP 9, 1971, s. 62; KNM – soupis na webu	
232.	Hirošige – Tókaidó, barevné dřevoryty	1971-02-12		NM	MVP 9, 1971, s. 62	
233.	Keramika homérského Řecka	1971-04-18		Galerie antického umění v Hostinném	MVP 9, 1971, s. 119	S Katedrou věd o antickém starověku Karlovy university a Muzeem Podkrkonoší v Trutnově.
234.	Jiří Švengsbír – grafika	1971-04	1971-06	NM	MVP 9, 1971, s. 119; KNM – soupis na webu	
235.	Staroegyptské mumie	1971-03-25		NpM	MVP 9, 1971, s. 119	
236.	Papuánská grafika	1971-04-27		NpM	MVP 9, 1971, s. 119	
237.	Výstava kosatců – výpěstky ze světového sortimentu botanické zahrady BÚ ČSAV v Průhonicích	1971-06-04		NM	MVP 9, 1971, s. 192	
238.	Český divadelní kostým 20. století	1971-06	1971-08	NM	MVP 9, 1971, s. 192	
239.	Československá muzea	1971-07-08	1971-08-31	NM	MVP 9, 1971, s. 192	Výstava Muzeologického kabinetu.
240.	Krása starých map	1971-07		NM	KNM – soupis na webu	
241.	Drahé kameny Československa	1971-09-08		Mineralogické oddělení	MVP 9, 1971, s. 242	
242.	Pestrý papír. Dějiny knihařských potahovaných a barevných papírů ze sbírek Německého muzea knihy a písma v Lipsku	1971-09-29		KNM	MVP 9, 1971, s. 242; KNM – soupis na webu	
243.	Krása mořského dna	1971-11-17	1971-12	PM - zoologické oddělení	MVP 9, 1971, s. 242; MVP 10, 1972, s. 40	

244.	Chryzantémy z našich zahrad a v asijském umění	1971-10	1971-11	NpM	MVP 9, 1971, s. 242	S podnikem Sady, lesy a zahradnictví a Výzkumným ústavem okrasného zahradnictví v Průhonicích.
245.	Historie československého sportu a tělesné výchovy. (Expozice.)	1971-10-06		MTVS	MVP 9, 1971, s. 242	
246.	Knížky F. L. Věka	1971-12-09	1972-02	NM	MVP 10, 1972, s. 40; KNM – soupis na webu	
247.	Divadlo Josefa Skupy. K nedožitým osmdesátinám národního umělce	1971-12-17		NM	MVP 10, 1972, s. 40	
248.	Dějiny antických sbírek v českých zemích	1972-08-30		NM	MVP 10, 1972, s. 40	
249.	Vánoce v zeleni a květech	1971-12-03	1971-12-08	NpM	MVP 10, 1972, s. 40	Se Sdružením zahradnických podniků.
250.	Moderní africké umění šedesátých let	1972-01-28		NpM	MVP 10, 1972, s. 40	
251.	100 nejlepších fotografií r. 1971	1971-12	1971-12	MTVS	MVP 10, 1972, s. 40	
252.	Od Chamonix k Sapporu – výstava z dějin zimních olympijských her 1924–1972	1972-02-08	1972-03-05	MTVS	MVP 10, 1972, s. 40	
253.	Emil Kotrba – knižní značky, ilustrace	1972-03-16	1972-05	NM	MVP 10, 1972, s. 106; KNM – soupis na webu	
254.	Umění starých Čibčů – kopie skalních maleb z Kolumbie	1972-03-09		NpM	MVP 10, 1972, s. 106	
255.	Hokej ve fotografii	1972-03-16		MTVS	MVP 10, 1972, s. 106	
256.	Staropražské ilustrace Karla Müllera	1972-04-26		Lipsko	KNM – soupis na webu	

257.	František Ondříček – výstava k 50. výročí úmrtí českého houslisty	1972-05-06		NM	MVP 10, 1972, s. 187	
258.	Antický portrét – první souborná výstava originálních portrétů starověkých Řeků a Římanů z československých sbírek	1972-05-25		NM	MVP 10, 1972, s. 187	
259.	Současné malířství japonské školy Nanga	1972-05-31		NpM	MVP 10, 1972, s. 187	S Ministerstvem kultury ČSR a Velvyslanectvím Japonska.
260.	Tajemství tvarů. Japonská keramika každodenního života z kolekce V. a Z. Hrdličkových	1972-07-12		NpM	MVP 10, 1972, s. 187	
261.	Arabská kaligrafie Ahmeda Fuada Selima	1972-08	1972-08	NpM	MVP 10, 1972, s. 187	
262.	Cín. Z dějin českého konvářství.	1972-09-21	1973-01-21	NM	MVP 11, 1973, s. 60, 70	+ foto na obálce
263.	Jaroslav Heyrovský – 50 let polarografie	1972-10-05	1972-10-22	NM	MVP 11, 1973, s. 60	+ foto na obálce
264.	Poezie a humor obrázků Josefa Lady	1972-10-12		NM	MVP 11, 1973, s. 60	
265.	Ilustrace Josefa Lady	1972-10-12		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	KNM – soupis na webu	
266.	50 let SSSR – vítězství idejí proletářského internacionalismu	1972-10-24		NM	MVP 11, 1973, s. 60	+ foto na obálce
267.	Nerostné bohatství Uralu	1972-10-24	1972-11-19	NM	MVP 11, 1973, s. 60	
268.	Chryzantémy	1972-11-04		NM	MVP 11, 1973, s. 60	S oborovým podnikem SEMPRA.
269.	Maroko v díle Fatmi El Fathemy	1972-10-06		NpM	MVP 11, 1973, s. 60	S Ministerstvem kultury ČSR
270.	Největší režiséři sovětského divadla – K. S. Stanislavskij, V. I. Němrovič-Dančenko, J. B. Vachtangov, V. Mejerchold		1973-01-07	NM	MVP 11, 1973, s. 100	

271.	Humoristické ilustrace Františka Kolára	1972		NM	KNM – soupis na webu	
272.	Knižní značka minulosti	1972		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	KNM – soupis na webu	
273.	První československý umělec v SSSR – Oskar Nedbal	1973-01-15		NM	MVP 11, 1973, s. 100	
274.	Jan Tomáš Fischer – výběr z medailérské a reliéfní tvorby	1973-02-12		Numismatické oddělení	MVP 11, 1973, s. 100	
275.	Vítězná cesta. K 25. výročí Vítězného února	1973-02-20		NM	MVP 11, 1973, s. 100	
276.	Socialistickou cestou – výstava soutěžních fotografií sportovních zařízení a areálů k 25. výročí Února	1973-03-01		MTVS	MVP 11, 1973, s. 100	
277.	Indie – 25 let svobody	1973-01-25		NpM	MVP 11, 1973, s. 100	S Velvyslanectvím Indické republiky v Praze a čs.-indickým výborem při Čs. společnosti pro mezinárodní vztahy
278.	Hudba bojujícího Vietnamu a Koreje	1973-02-22		NpM	MVP 11, 1973, s. 100	
279.	Kamenná krása Země	1973-04	1973-04	NM	MVP 11, 1973, s. 202	
280.	Olga Scheinpflugová	1973-04-16		NM	MVP 11, 1973, s. 202	
281.	Josef Jungmann a Národní muzeum	1973-04-12		NM	MVP 11, 1973, s. 202	
282.	Revoluční rok 1848	1973-05	1973-05	NM	MVP 11, 1973, s. 202	
283.	Peruánské lidové umění	1973-04	1973-04	NpM	MVP 11, 1973, s. 202	

284.	Al-íd Al-Kabír. Velký svátek	1973-04-12		NpM	MVP 11, 1973, s. 202	
285.	Chraňme pptactvo	1973-05-30		NM	MVP 11, 1973, s. 259	
286.	Eduard Vojan. K 120. výročí narození	1973-06	1973-06	NM	MVP 11, 1973, s. 259	
287.	„Člověk a kůň“	1973-06-22		MTVS	MVP 11, 1973, s. 259	S ÚV České tělovýchovné organizace.
288.	Drahé kameny ČSR	1973-07	1973-10	NM	MVP 11, 1973, s. 259	
289.	Malovaný lidový nábytek. Výběr nejkrásnějších exponátů ze sbírek národopisného oddělení NM	1973-07-21	1973-09-10	NM	MVP 11, 1973, s. 259	
290.	Život a mýty Senegalu	1973-06-14		NpM	MVP 11, 1973, s. 259	
291.	Julius Fučík. K 30. výročí smrti národního hrdiny	1973-09	1973-10	NM	MVP 12, 1974, s. 49; KNM – soupis na webu	Soupis KNM má jen "Julius Fučík".
292.	Max Švabinský a kniha	1973-09-19		NM	MVP 12, 1974, s. 49; KNM – soupis na webu	Soupis KNM uvádí od 26. 9. 1973.
293.	Jiří Dimitrov. K 40. výročí vystoupení Jiřího Dimitrova na Lipském procesu	1973-11-07		NM	MVP 12, 1974, s. 49	
294.	Nejkrásnější motýli a brouci	1973-11-15		NM	MVP 12, 1974, s. 49	
295.	Římské nálezy v Čechách	1973-11-22		NM	MVP 12, 1974, s. 49	+ foto na obálce
296.	Československá tělovýchova 1948–1973	1973-10-25		MTVS	MVP 12, 1974, s. 49	
297.	Mistři úzké oceli. K 60. výročí organizovaného šermu v českých zemích	1973-09-15		MTVS	MVP 12, 1974, s. 49	

298.	Masovost k výkonnosti – k II. Sjezdu ČTO	1973-10-24		MTVS	MVP 12, 1974, s. 49	
299.	Fotografická výstava Edwarda Westona USA	1973-10-25		NpM	MVP 12, 1974, s. 49	
300.	Kapitán Ján Nálepka – život a dílo	1973-12-14		NM	MVP 12, 1974, s. 107	S MK ČSR a MK SSR.
301.	Výrobní značky starých papíren	1973		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	KNM – soupis na webu	
302.	Jiří Wolker. Výstava knižních a časopiseckých děl básníka	1974-01-03		NM	MVP 12, 1974, s. 107; KNM – soupis na webu	Soupis KNM uvádí od 2. 1. 1974
303.	Jihočeský masopust. Výstava lidových masek a masopustních zvyků z jižních Čech	1974-01-18		NM	MVP 12, 1974, s. 107	
304.	Nejkrásnější brouci a motýli	1974-02	1974-02	NM	MVP 12, 1974, s. 107	
305.	František Ladislav Čelakovský. 1799 až 1852	1974-03-14	1974-05	NM	MVP 12, 1974, s. 107; KNM – soupis na webu	KNM má jako "F. L. Čelakovský"
306.	Mandragora – ilustrovaná kniha vědecká 15.-17. století	1974-03-14		NM	MVP 12, 1974, s. 107; KNM – soupis na webu	
307.	Sport 73. 100 nejlepších sportovních fotografií roku 1973	1974-03-17		MTVS	MVP 12, 1974, s. 107	
308.	8. tradiční vánoční výstava vazby a květin	1973-11-28		NpM	MVP 12, 1974, s. 107	
309.	Pralesní indiáni Ecuadoru a Peru	1973-12-19		NpM	MVP 12, 1974, s. 107	S MK ČSR.
310.	Linie a tón. Japonské hudební nástroje a dřevoryty	1973-12-20		NpM	MVP 12, 1974, s. 107	

311.	Podhlavníky ze čtyř světadílů	1974-01	1974-01	NpM	MVP 12, 1974, s. 107	
312.	Bangladéš – nový stát na mapě Asie	1974-03-21		NpM	MVP 12, 1974, s. 107	S MK ČSR.
313.	Oskar Nedbal 1874–1974	1974-04-09		Hudební divadlo v Karlíně	MVP 12, 1974, s. 179	
314.	Krása zkamenělin	1974-04-10		NM	MVP 12, 1974, s. 179	
315.	Nálezy středověké keramiky z výstavby pražského metra	1974-05-09		NM	MVP 12, 1974, s. 179	
316.	Řecké umění jižní Itálie	1974-05-29		NM	MVP 12, 1974, s. 179	
317.	Tropická květena – krása a lék	1974-04-10	1974-04-26	NpM	MVP 12, 1974, s. 179	
318.	Mochická keramika – keramika ze severní části pohoří Peru z období 400 let před n. l.–900 n. l.	1974-04	1974-05	NpM	MVP 12, 1974, s. 179	
319.	Japonské lidové hračky	1974-06	1974-07	NpM	MVP 12, 1974, s. 179	
320.	Naši přírodovědci v Íránu – výsledky expedice entomologického odd. NM	1974-06	1974-07	NpM	MVP 12, 1974, s. 179	
321.	Jak se dělá chátam-káří. Pohled na iránskou miniaturní mozaiku	1974-07	1974-07	Mp	MVP 12, 1974, s. 179	
322.	Moravská lidová keramika 1700–1880	1974-05-30		Národopisné muzeum	MVP 12, 1974, s. 179	S Vlastivědným ústavem v Olomouci.
323.	Svět sportu očima dětí – výběr nejkrásnějších kreseb sesportovní tematikou ze soutěže žáků pražských škol	1974-05	1974-06	MTVS	MVP 12, 1974, s. 179	
324.	Muzeum knihyve Žďáře nad Sázavou – reinstalace expozice	1974-06-16		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	MVP 12, 1974, s. 179	

325.	Adolf Kašpar – ilustrace	1974-06-16	1974-07	Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	MVP 12, 1974, s. 179; KNM – soupis na webu	Soupis KNM má jako "Ilustrace Adolfa Kašpara" s poznámkou Muzeum knihy, pak NM.
326.	Louňovická středověká keramika 12.–16. století	1974-07-14		NM	MVP 12, 1974, s. 244	S Klubem pro kulturu při MNV v Louňovicích pod Bláníkem.
327.	30 let Slovenského národního povstání	1974-08-30 (-29?)		NM	MVP 12, 1974, s. 244	S MK ČSR.
328.	Oskar Nedbal. K 100. výročí narození umělce.	1974-09-26		NM	MVP 12, 1974, s. 244	
329.	Počátky českého dělnického tisku	1974-09-20		NM	MVP 12, 1974, s. 244; KNM – soupis na webu	Soupis KNM má od 19. 9. 1974.
330.	Sovětská střední Asie 1924-1974	1974-09-20		NpM	MVP 12, 1974, s. 244	
331.	Africká platidla	1974-09	1974-09	NpM	MVP 12, 1974, s. 244	
332.	Tapa a její užití	1974-10	1974-10	NpM	MVP 12, 1974, s. 244	
333.	Svět sportu objektivem Signálu	1974-07	1974-08	MTVS	MVP 12, 1974, s. 244	
334.	Cesta za medailemi	1974-10-10		MTVS	MVP 12, 1974, s. 244	
335.	Nejvzácnější exponáty sbírky hudebních nástrojů 17. –20. století	1974-05-12		Muzeum hudebních nástrojů	MVP 12, 1974, s. 244	+ obrázky na obálce?
336.	Jan Žižka z Trocnova – demokratické a bojové tradice našeho lidu. K 550. výročí smrti Jana Žižky z Trocnova	1974-11-12		NM	MVP 13, 1975, s. 30	
337.	Ilustrace Adolfa Kašpara	1974-12-23		NM	MVP 13, 1975, s. 30	

338.	České lidové loutky	1974-12-12		Národopisné muzeum	MVP 13, 1975, s. 30	+ obrázky na obálce
339.	Cesty za medailemi	1974-10-17		MTVS	MVP 13, 1975, s. 30	S ČKD Praha - oborovým podnikem.
340.	Na stupních vítězů. Fotografie, plakáty a trofeje z dějin čs. Vysokoškolského sportu	1974-11-26		MTVS	MVP 13, 1975, s. 30	
341.	Islamská kniha	1974-11	1974-11	NpM	MVP 13, 1975, s. 30	
342.	Moderní vánoční vazba květin	1974-11-28		NpM	MVP 13, 1975, s. 30	
343.	P. Bezruč (malá výstava?)	1974		NM	KNM – soupis na webu	
344.	K. V. Rais (malá výstava?)	1974		NM	KNM – soupis na webu	
345.	A. Jirásek (malá výstava?)	1974		NM	KNM – soupis na webu	
346.	B. Němcová (malá výstava?)	1974		NM	KNM – soupis na webu	
347.	Ze světa drahých kamenů	1975-01-20		NM	MVP 13, 1975, s. 101	
348.	Středověká keramika z výstavby pražského metra	1975-02	1975-02	NM	MVP 13, 1975, s. 101	
349.	Louňovická středověká keramika	1975-03-24		NM	MVP 13, 1975, s. 101	
350.	Sport 74.	1975-01-17		MTVS	MVP 13, 1975, s. 101	S Klubem českých fotoreportérů a ČÚV ČSTV.
351.	Zelená je tráva... Výstava fotografií a dokumentů z dějin i současnosti kopané	1975-03-28		MTVS	MVP 13, 1975, s. 101	
352.	Indie v malířském díle Jaromíra Skřivánka	1975-01	1975-02	NpM	MVP 13, 1975, s. 101	

353.	Fotografie americké skupiny	1975-02	1975-02	NpM	MVP 13, 1975, s. 101	S MK ČSR a velvyslanectvím USA v Praze.
354.	Praha v květnu 1945.	1975-04-18	1975-05-18	NM	MVP 13, 1975, s. 164	
355.	Pamětní mince Československa	1975-05	1975-05	NM	MVP 13, 1975, s. 164	
356.	Výstava úspěchů tělesné výchovy v ČSSR	1974-06	1974-08	NM	MVP 13, 1975, s. 164	
357.	Kroniky a kronikáři. Výstava výsledků celonárodní soutěže kronikářů 30 vítězných let v kronikách	1975-06-10		NM	MVP 13, 1975, s. 164	+ foto na obálce
358.	Sklo a květina	1975-03-25		NpM	MVP 13, 1975, s. 164	S Odborným učilištěm podniku Sady, lesy a zahradnictví v Praze a Střední průmyslovou školou sklářskou v Novém Boru.
359.	Sbírky Vojty Náprstka od Indiánů kmene Dakota	1975-04	1975-04	NpM	MVP 13, 1975, s. 164	
360.	Tajemná Nubie. Čs. archeologické výzkumy v Egyptě 1961-1965	1975-04-02		NpM	MVP 13, 1975, s. 164	
361.	Tuniská fotografie	1975-05-14		NpM	MVP 13, 1975, s. 164	S MK ČSR a velvyslanectvím Tuniské republiky v Praze.
362.	Sportovní plakát socialistických zemí	1975-05	1975-06	MTVS	MVP 13, 1975, s. 164	
363.	Úspěchy tělesné výchovy v ČSSR	1975-06-11		MTVS	MVP 13, 1975, s. 121	
364.	Sportovní plakát socialistických zemí. K československé spartakiádě	1975-06-20		MTVS	MVP 13, 1975, s. 121	S ČÚV ČSTV

365.	Tradiční výtvarné umění nové Guineje	1975-06-19		NpM	MVP 13, 1975, s. 121	
366.	Japonský dřevoryt	1975-07	1975-07	NpM	MVP 13, 1975, s. 121	
367.	30 let socialistické knižní kultury	1975-06-22		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	MVP 13, 1975, s. 121; KNM – soupis na webu	
368.	Za Indiány do Opočna	1975		NpM	Pouze katalog v bibliografii?	
369.	S. K. Neumann a kniha	1975-10	1975-12	NM	MVP 14, 1976, s. 46; KNM – soupis na webu	Soupis KNM uvádí od 22. 9. 1975
370.	Bedřich Machulka – africký cestovatel a lovec	1975-11	1975-11	NM	MVP 14, 1976, s. 46	
371.	Život saharských pramoří – výsledky expedice MAGHREB 1974	1975-11	1975-12	NM	MVP 14, 1976, s. 46	
372.	30. výročí znárodnění čs. Průmyslu	1975-11	1975-11	NM	MVP 14, 1976, s. 46	
373.	Sovětská exlibris 1945–1975	1975-11-13		NM	MVP 14, 1976, s. 46; KNM – soupis na webu	Se Spolkem sběratelů a přátel exlibris v Praze.
374.	Československá a sovětská exlibris 1945– 1975	1975		Moskva	KNM – soupis na webu	
375.	Na zelené trávě... dějiny kopané ve fotografiích, trofejích a dokumentech	1975-11		MTVS	MVP 14, 1976, s. 46	S ÚV ČSTV.
376.	Bída - návštěva v nigerijském řemeslnickém a obchodním centru	1975-10	1975-10	NpM	MVP 14, 1976, s. 46	
377.	Ebenové sny – moderní umění lidu Makonde	1975-11	1975-11	NpM	MVP 14, 1976, s. 46	
378.	Kovové nádoby z dílen Střední Asie	1975-12	1975-12	NpM	MVP 14, 1976, s. 46	
379.	Vánoce 75 s květinou	1975-12-04	1975-12-12	NpM	MVP 14, 1976, s. 46	

380.	Lid Československa očima národního umělce Karla Plicky	1975-10-28		Národopisné muzeum	MVP 14, 1976, s. 46	
381.	Anatolij Kalašnikov	1975		NM	KNM – soupis na webu	
382.	VŘSR v české a slovenské krásné literatuře	1975		Metro - podchod Muzeum	KNM – soupis na webu	
383.	Ilustrace Adolfa Kašpara	1976-02-09		Lipsko	KNM – soupis na webu	
384.	Laténská keramika	1976-02	1976-02	NM	MVP 14, 1976, s. 109	
385.	Karel Kovařovic – výstavka autografů, partitur a fotografií významného českého hudebního skladatele	1976-02	1976-02	NM	MVP 14, 1976, s. 109	
386.	Sport 75. 100 nejlepších sportovních fotografií 1975. V. ročník soutěže.	1975-12-19		NM	MVP 14, 1976, s. 109	
387.	Linoleoryty Josefa Čapka	1975		NM	KNM – soupis na webu	
388.	Soudobé tuniské umění	1976-01-12		NpM	MVP 14, 1976, s. 109	
389.	Kouzlo katagami - japonské barvířské šablony	1976-01-29		NpM	MVP 14, 1976, s. 109	
390.	Malíři ze Sávantvádi	1976-01	1976-01	NpM	MVP 14, 1976, s. 109	
391.	Koptský textil	1976-03	1976-03	NpM	MVP 14, 1976, s. 109	
392.	Národní muzeum v Praze mezi XIV. a XV. sjezdem KSČ	1976-04-08		NM	MVP 14, 1976, s. 170	
393.	Nový pohled na vývoj člověka	1976-04-22		NM	MVP 14, 1976, s. 170	
394.	František Palacký 1798–1876. K větovému kulturnímu výročí UNESCO.	1976-05-26		NM	MVP 14, 1976, s. 170	

395.	Slavné tradice. 55 let od založení FDTJ a 50 let od vytvoření FTP.	1976-04-29		MTVS	MVP 14, 1976, s. 170	
396.	Malíř Lindauer - olejomalby a kresby Bohumíra Lindauera z Nového Zélandu z konce 19. stol.	1976-04	1976-04	NpM	MVP 14, 1976, s. 170	
397.	Československá egyptologie a František Lexa	1976-04-05		NpM	MVP 14, 1976, s. 170	S FF UK.
398.	Vojta Náprstek. 1826–1894.	1976-04-23		NpM	MVP 14, 1976, s. 170	
399.	Technika IKAT. Soudobá technika barvení látek v Indonésii.	1976-05	1976-05	NpM	MVP 14, 1976, s. 170	
400.	Sochařské umění z Gandhary	1976-06	1976-06	NpM	MVP 14, 1976, s. 170	
401.	Kanafas včera a dnes	1976-06-24		Národopisné muzeum	MVP 14, 1976, s. 170	S Ústředím lidové umělecké výroby.
402.	Stará dělnická Praha	1976-06-04		Národopisné muzeum	MVP 14, 1976, s. 170	
403.	Do indického Himaláje		1976-09-14	MTVS	MVP 14, 1976, s. 238	
404.	Mandragora – ilustrovaná kniha vědecká 15. –17. století	1976-07-04		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	KNM – soupis na webu	
405.	Olympijské hry	1976-09-24		MTVS	MVP 14, 1976, s. 238	
406.	Okruh Kula aneb „Obchod mezi divochy“	1976-08	1976-08	NpM	MVP 14, 1976, s. 238	
407.	Malíři z umučené země (Chile)		1976-09-15	NpM	MVP 14, 1976, s. 238	
408.	Africké piano – o africkém hudebním nástroji sanza	1976-09	1976-09	NpM	MVP 14, 1976, s. 238	

409.	Výstava o životě a díle Antonína Rejchy	1976-08	1976-08	Bertramka - Památník W. A. M. a manželů Duškových	MVP 14, 1976, s. 238	
410.	Volby a lidé	1976-10	1976-10	Metro - podchod Muzeum	MVP 15, 1977, s. 43	
411.	Odkryté knižní poklady. Ze sbírek Knihovny Národního muzea	1976-11	1976-11	NM	MVP 15, 1977, s. 43; KNM – soupis na webu	Soupis KNM uvádí od 28. 10. 1976
412.	Václav Vydra. K 100. výročí narození	1976-11	1976-12	NM	MVP 15, 1977, s. 43	
413.	Tajemství ptačího putování	1976-11	1976-12	NM	MVP 15, 1977, s. 43	
414.	Vltavín a šperk	1976-11	1976-12	NM	MVP 15, 1977, s. 43	
415.	Olympijské hry. Dokumentární výstavka z dějin OH	1976-10-07		MTVS	MVP 15, 1977, s. 43	
416.	Spartakiáda očima dětí – soutěžní kresby pražských dětí	1976-11-10		MTVS	MVP 15, 1977, s. 43	
417.	Kalamkán – vzory textilií z Íránu	1976-10	1976-10	NpM	MVP 15, 1977, s. 43	
418.	Výstavka technické a umělecké tvořivosti učňovské mládeže z energetiky		1976-10-24	NpM	MVP 15, 1977, s. 43	
419.	Oblastní výstava poštovních známek		1976-11-07	NpM	MVP 15, 1977, s. 43	S MV NF a Klubem čs. Filatelistů Slovan.
420.	Nanecuki – japonský badminton	1976-11	1976-11	NpM	MVP 15, 1977, s. 43	
421.	50. výročí premiéry opery Alana Berga Vojcek v Národním divadle	1977-01	1977-01	NM	MVP 15, 1977, s. 107	
422.	Sto nejlepších. Přehlídka 6. ročníku soutěžeo nejlepší sportovní fotografii roku	1977-01-17		MTVS	MVP 15, 1977, s. 107	

423.	Co to je kmenový styl. Masky afrických Senufů.	1976-12	1976-12	NpM	MVP 15, 1977, s. 107	
424.	Vánoce s květinou 1976 – 11. tradiční výstava vazačských a aranžérských prací a květin	1976-12-09	1976-12-13	NpM	MVP 15, 1977, s. 107	
425.	Zámecké knihovny	1976-12		Metro - podchod Muzeum	KNM – soupis na webu	
426.	Palackého knihovna	1976		NM	KNM – soupis na webu	
427.	Československá exlibris	1976		Moskva	KNM – soupis na webu	
428.	Africké kovové zvony a rolničky	1977-01	1977-01	NpM	MVP 15, 1977, s. 107	
429.	Indická keramika 19. a začátku 20. století	1977-01-19		NpM	MVP 15, 1977, s. 107	S MK ČSR a s Čs.-indickým výborem ČSMS.
430.	150 let Časopisu Národního muzea	1977-03-10		NM	MVP 15, 1977, s. 180; KNM – soupis na webu	
431.	Poslyšte mládenci, též i panny. Historický vývoj českých kramářských písní od 16. do 20. století.	1977-03-10	1978-01-15	NM	MVP 15, 1977, s. 180; KNM – soupis na webu	
432.	Antická knihovna	1977-03-15		NM	MVP 15, 1977, s. 180	
433.	Mostečtí havíři	1977-03	1977-03	NM	MVP 15, 1977, s. 180	
434.	Antika a dnešek	1977-03-24		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	KNM – soupis na webu	
435.	Bílou stopou. Dokumentární výstava o vývoji zimních sportů u nás	1977-03-24		MTVS	MVP 15, 1977, s. 180	
436.	Argonauté čtyř světových stran	1977-03	1977-03	NpM	MVP 15, 1977, s. 180	

437.	Indická keramika 19. a začátku 20. století	1977-03	1977-03	Npm	MVP 15, 1977, s. 180	
438.	Čanrăzi – patron Tibetánů	1977-03	1977-03	NpM	MVP 15, 1977, s. 180	
439.	A. A. Plastov – kresby a ilustrace	1977-03-18		NpM	MVP 15, 1977, s. 180	
440.	Nový pohled na vývoj člověka. První předvedení biologické hominizace člověka	1977-05-15		NM	MVP 15, 1977, s. 244	
441.	Jantar – nerostná pryskyřice z polských sbírek	1977-06-14		NM	MVP 15, 1977, s. 244	S Muzeem Země Polské akademie věd.
442.	Expozice asijských kultur v zámku Liběchově u Mělníka	1977-06-23		Liběchov - zámek	MVP 15, 1977, s. 244	
443.	Královna sportu. 80 let organizované atletiky v Československu	1977-05-26		MTVS	MVP 15, 1977, s. 244	Se Svazem lehké atletiky ÚV ČSTV.
444.	Wumera – vrhač oštěpu	1977-04	1977-04	NpM	MVP 15, 1977, s. 244	
445.	Lidová hrnčina v českých zemích	1977-05-04		Národopisné muzeum	MVP 15, 1977, s. 244	S Ústavem pro etnografii a folkloristiku ČSAV.
446.	Mistři sovětské scénografie	1977-09-21		NM	MVP 16, 1978, s. 48	Se Státním ústředním divadelním muzeem A. A. Bachrušina v Moskvě.
447.	Umění a řemeslo Antonína Šťastného. K 70. narozeninám našeho předního umělce - knihvazače.	1977-10	1977-10	NM	MVP 16, 1978, s. 48; KNM – soupis na webu	Soupis KNM uvádí od 15. 6. 1977
448.	Výzva národům. K 60. výročí VŘSR	1977-11-16		NM	MVP 16, 1978, s. 48	
449.	Kámen v pražském metru.	1977-08	1978-02	Metro - podchod Muzeum	MVP 16, 1978, s. 48	
450.	20 let Muzea knihy ve Žďáru nad Sázavou	1977-09-22	1978	Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	MVP 16, 1978, s. 48; KNM – soupis na webu	

451.	Šperky, plastiky, fotografie, oděvní kreace, hudba	1977-09-03	1977-09-04	ČMH - Bertramka	MVP 16, 1978, s. 48	
452.	Mokasíny severoamerických indiánů	1977-09	1977-09	NpM	MVP 16, 1978, s. 48	
453.	„Můj lid“ – mexická fotografická výstava Manuela Peñafiel	1977-10	1977-10	NpM	MVP 16, 1978, s. 48	
454.	Městská výstava poštovních známek PRAHA 1977	1977-10		NpM	MVP 16, 1978, s. 48	
455.	Váhy a vážení ve starém Egyptě	1977-11	1977-11	NpM	MVP 16, 1978, s. 48	
456.	Výstava květin k 60. výročí VŘSR	1977-11-18	1977-11-25	NpM	MVP 16, 1978, s. 48	
457.	Současná lidová výšivka	1977-11-17		Národopisné muzeum	MVP 16, 1978, s. 48	S Ústředím lidové umělecké výroby.
458.	Drahé kameny	1977-11-23		NM	MVP 16, 1978, s. 113	
459.	Poklady přírody SSSR	1977-02-16		NM	MVP 16, 1978, s. 113	
460.	Sovětské loutky	1978-02-09		NM	MVP 16, 1978, s. 113	
461.	Zdeněk Nejedlý 1878-1962	1978-02-10		NM	MVP 16, 1978, s. 113	S MK ČSR a ČSAV.
462.	160 let spolupráce. Vývoj vědeckých styků Národního muzea a Německé státní knihovny v Berlíně	1978-02	1978-02	NM	MVP 16, 1978, s. 113	
463.	160 let – spolupráce mezi KNM a Něm. St. Knihovnou v Berlíně	1978-01	1978-05	NM	KNM – soupis na webu	
464.	Příroda Kuby	1978-02-16		NM	MVP 16, 1978, s. 113	S Domem kubánské kultury v Praze a Českou vědeckotechnickou společností.
465.	První sportovní velmoc. Z dějin sovětské tělovýchovy	1977-12-20		MTVS	MVP 16, 1978, s. 113	S ÚV ČSTV.

466.	Africké trubky a rohy	1977-12	1977-12	NpM	MVP 16, 1978, s. 113	
467.	Malanéske schránky na vápno	1978-02	1978-02	NpM	MVP 16, 1978, s. 113	
468.	Frank Tetauer. K nedožitým 75. narozeninám českého spisovatele, dramatika, překladatele, divadelního teoretika a kritika	1978-03-30		NM	MVP 16, 1978, s. 186	
469.	Hudební kultura v ČSSR. Národní divadlo – výtvarné umění a česká hudba	1978-04-01		ČMH - zámek Litomyšl	MVP 16, 1978, s. 186	
470.	Vítězná cesta. K 30. výročí sjednocení tělovýchovy	1978-03-25		MTVS	MVP 16, 1978, s. 186	
471.	Indiáni	1978-03	1978-03	NpM	MVP 16, 1978, s. 186	
472.	Africké xylofony	1978-04	1978-04	NpM	MVP 16, 1978, s. 186	
473.	Habáni a habánská keramika na Slovensku. K 30. výročí Víťazného února	1978-03-16	1978-09-30	Národopisné muzeum	MVP 16, 1978, s. 186	S Městským muzeem v Bratislavě.
474.	Keramika datovaná mincemi	1978-06-22		NM	MVP 16, 1978, s. 245	
475.	Geologické expedice v Mongolsku	1978-06-15		NM	MVP 16, 1978, s. 245	
476.	Nejkrásnější kosatce	1978-06	1978-06	NM	MVP 16, 1978, s. 245	
477.	Výstava díla knižního umělce Waltera Tiemana	1978-06	1978-10	NM	KNM – soupis na webu	
478.	Dítě a hračka	1978-07-07		Metro - podchod Muzeum	MVP 16, 1978, s. 245	
479.	Franz Schubert	1978-04	1978-04	MČH v Divadle hudby v Praze	MVP 16, 1978, s. 245	

480.	Střecha světa – fotografie Ivo Petříka	1978-05	1978-09	MTVS	MVP 16, 1978, s. 245	
481.	25 let MTVS – z činnosti a sbírek Oddělení dějin tělesné výchovy a sportu Národního muzea v Praze	1978-07	1978-08	MTVS	MVP 16, 1978, s. 245	
482.	Co je fetiš	1978-05	1978-05	NpM	MVP 16, 1978, s. 245	
483.	Pinakotéka chudých – čínské novoroční obrázky	1978-06	1978-06	NpM	MVP 16, 1978, s. 245	
484.	O tádž Mahalu trochu jinak	1978-07	1978-07	NpM	MVP 16, 1978, s. 245	
485.	Ema Destinová. K 100. výročí narození	1978-09-14		NM	MVP 17, 1979, s. 50	
486.	Staré knižní značky v Národním muzeu v Praze	1978-09-09		NM	MVP 17, 1979, s. 50	Se Spolkem sběratelů a přátel exlibris.
487.	Staré knižní značky	1978-10	1978-12	NM	KNM – soupis na webu	
488.	Revoluční rok 1848.	1978-10-20		NM	MVP 17, 1979, s. 50	S Muzeem německých dějin v Berlíně.
489.	Tvůrci medailí Národního muzea v Praze	1978-11	1978-11	NM	MVP 17, 1979, s. 50	
490.	Moskva olympijská	1978-08-30		MTVS	MVP 17, 1979, s. 50	
491.	Tělovýchova mezi sjezdy	1978-09-26		MTVS	MVP 17, 1979, s. 50	
492.	Africký hudební luk	1978-09	1978-09	NpM	MVP 17, 1979, s. 50	
493.	Malé národy severní Sibiře	1978-10	1978-10	NpM	MVP 17, 1979, s. 50	
494.	Rakev Egyptana Pentahutrese	1978-11	1978-11	NpM	MVP 17, 1979, s. 50	
495.	Josef Lada	1978		Berlín	KNM – soupis na webu	
496.	50 let knižního umění v Lipsku	1978		NM	KNM – soupis na webu	

497.	Základní komunikační systém. Fotografická výstava dokumentující budování I. Severojižní magistrály	1979-01	1979-01	NM	MVP 17, 1979, s. 108	
498.	Josef Dobrovský 1829–1979. K 150. výročí úmrtí	1979-01-28		NM	MVP 17, 1979, s. 108	
499.	Josef Dobrovský a NM	1979-01-15		NM	KNM – soupis na webu	Jako předchozí, ale co správně?
500.	Sport 78. 100 nejlepších fotografií roku	1979-01	1979-02	MTVS	MVP 17, 1979, s. 108	
501.	Batakové v Čechách	1978-12	1978-12	NpM	MVP 17, 1979, s. 108	
502.	Nepál – lid a země	1979-12-14		NpM	MVP 17, 1979, s. 108	
503.	O japonském papíru	1979-01	1979-01	NpM	MVP 17, 1979, s. 108	
504.	Vietnamské „obrázky k svátkům“	1979-02	1979-02	NpM	MVP 17, 1979, s. 108	
505.	Lidové kožichy. Soubor vyšíváných lidových kožichů z českých zemí i ze Slovenska	1979-01	1979-01	Národopisné muzeum	MVP 17, 1979, s. 108	
506.	Česká dětská kniha - tradice a současnost	1979-03-13		NM	MVP 17, 1979, s. 180; KNM – soupis na webu	
507.	Poslední Přemyslovci. Výsledky antropologicko-lékařského výzkumu Přemyslovců 13. století	1979-03-15		NM	MVP 17, 1979, s. 180	
508.	Antonín Dvořák 1841–1904 – ze sbírek autografů a dokumentárních fotografií muzea. K 75. výročí úmrtí	1979-05-04	1979-05-14	MČH	MVP 17, 1979, s. 180	
509.	Nové poklady Náprstkova muzea 1974–1978	1979-03-15		NpM	MVP 17, 1979, s. 180	

510.	Modrotisk na Moravě	1979-04-26	1979-12-31	Národopisné muzeum	MVP 17, 1979, s. 180	S Krajským vlastivědným muzeem v Olomouci.
511.	Typografie, vazba, ilustrace – výstava Německé knihovny v Lipsku	1979-05-10		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	MVP 17, 1979, s. 180	S Krajským kulturním střediskem v Brně.
512.	Výtvarné umění Lipského kraje – Výstava Kabinetu pro kulturní práci v Lipsku	1979-05-10		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	MVP 17, 1979, s. 180	S Krajským kulturním střediskem v Brně.
513.	Typografie, vazba, ilustrace. Knižní úprava v Lipsku od přelomu 19./20. století	1979-05-10		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	KNM – soupis na webu	Obě předchozí výstavy dohromady? Podtitul nebo dvě samostatné? Jaké jsou správné názvy?
514.	Z odkazu Bohuslava Duška	1979-07	1979-07	NM	MVP 17, 1979, s. 239; KNM – soupis na webu	Soupis KNM uvádí od 22. 5. 1979.
515.	Jak jsme začínali. K 100. výročí narození J. Rösslera-Ořovského	1979-06-12		MTVS	MVP 17, 1979, s. 239	
516.	Ze zlatého věku českého sportu	1979-07	1979-07	MTVS	MVP 17, 1979, s. 239	
517.	Bedřich Hrozný – život a dílo 1879–1979	1979-05-05		NpM	MVP 17, 1979, s. 239	
518.	Lamaistický kult	1979-07	1979-07	NpM	MVP 17, 1979, s. 239	
519.	Kačiny indiánů Pueblo	1979-07	1979-07	NpM	MVP 17, 1979, s. 239	
520.	Palestinské lidové umění	1979-05-31		Národopisné muzeum	MVP 17, 1979, s. 239	S Ministerstvem kultury ČSR, Kulturním oddělením Organizace pro osvobození Palestiny a s Čsl. výborem solidarity se zeměmi Afriky a Asie.

521.	Lužickosrbské písemnictví v minulosti a současnosti	1979-09-25		NM	MVP 18, 1980, s. 42; KNM – soupis na webu	Soupis KNM uvádí od 27. 9. 1979.
522.	Zachráněné poklady 14. –19. století	1979-10-31		NM	MVP 18, 1980, s. 42	
523.	Kam přišli Evropané...	1979-08	1979-08	NpM	MVP 18, 1980, s. 42	
524.	Maorské oděvy	1979-10	1979-10	NpM	MVP 18, 1980, s. 42	
525.	Rytmus Afriky	1979-11-01		NpM	MVP 18, 1980, s. 42	
526.	Lužičtí Srbové v NDR. 30 let svobodného a rovnoprávného života	1979-11-13		Kulturní a informační středisko NDR.	MVP 18, 1980, s. 113	Se Svazem Lužických Srbů v NDR.
527.	Novou cestou. K 35. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou	1980-01-24		NM	MVP 18, 1980, s. 113	
528.	Nové přírůstky nerostů z polských nalezišť	1980-01	1980-02	NM	MVP 18, 1980, s. 113	
529.	Sport 1979. 100 nejlepších sportovních fotografií roku	1980-02-05		MTVS	MVP 18, 1980, s. 113	
530.	Indické lampy	1979-11	1979-11	NpM	MVP 18, 1980, s. 113	
531.	Tajné společnosti (Afrika, Asie, Amerika)	1980-01	1980-02	NpM	MVP 18, 1980, s. 113	
532.	V hrobce egyptské princezny	1980-02	1980-02	NpM	MVP 18, 1980, s. 113	
533.	Svět loutek a historie. K 30. výročí československých profesionálních divadel	1979-12	1979-12	Národopisné muzeum	MVP 18, 1980, s. 113	S Divadelním ústavem v Praze.
534.	Knižní grafika A. I. Kalašnikova	1980-03-26		NM	MVP 18, 1980, s. 169; KNM – soupis na webu	Soupis KNM uvádí od 25. 3. 1980.

535.	Ilustrace Zdeňka Buriana. K 75. narozeninám	1980-03	1980-03	NM	MVP 18, 1980, s. 169; KNM – soupis na webu	Soupis KNM uvádí jako Knižní ilustrace akad. Malíře Zdeňka Buriana
536.	Padělané pravěké starožitnosti	1980-03-14		Metro - podchod Muzeum	MVP 18, 1980, s. 169	
537.	Afrika. Stálá expozice	1980-03-28		NpM	MVP 18, 1980, s. 169	
538.	V hrobce staroegyptské princezny. Čs. Egyptologické výzkumy pohřebiště Staré říše v Abusíru	1980-04-11		NpM	MVP 18, 1980, s. 169	
539.	Moravská lidová výšivka	1980-02-14	1980-06-30	Národopisné muzeum	MVP 18, 1980, s. 169	S Moravským muzeem v Brně.
540.	Herci malují	1980-03-27		Národopisné muzeum	MVP 18, 1980, s. 169	
541.	Česká dětská kniha – tradice a současnost	1980-05-05		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	KNM – soupis na webu	
542.	Národní muzeum v osvobozeném Československu. Výstava o práci Národního muzea v Praze v letech 1945–1980	1980-05-07		NM	MVP 18, 1980, s. 240	
543.	Maďarsko dnes – výstava fotografií	1980-05-06		NM	MVP 18, 1980, s. 240	
544.	Kroniky a kronikáři	1980-06-10		NM	MVP 18, 1980, s. 240	
545.	Pražské palácové knihovny	1980-06	1980-06	NM	MVP 18, 1980, s. 240; KNM – soupis na webu	
546.	Nové přírůstky nerostů z polských nalezišť	1980-06	1980-06	NM	MVP 18, 1980, s. 240	
547.	Umění Latinské Ameriky	1980-06-26		NM	MVP 18, 1980, s. 240	

548.	Spartakiáda, spartakiáda – výstava dětských výtvarných prací	1980-06-03		MTVS	MVP 18, 1980, s. 240	
549.	Jihoamerické Panovy flétny	1980-06	1980-06	NpM	MVP 18, 1980, s. 240	
550.	Peruánské pohřební textilie	1980-06	1980-06	NpM	MVP 18, 1980, s. 240	
551.	Figurální motivy na čínském porcelánu	1980-07	1980-07	NpM	MVP 18, 1980, s. 240	
552.	Hračky a hry	1980-06-18		Národopisné muzeum	MVP 18, 1980, s. 240	
553.	Rumunské lidové divadlo	1980-09-05		NM	MVP 19, 1981, s. 44	S Ministerstvem kultury ČSR a velvyslanectvím RSR.
554.	Dvacet let státní ochrany přírody v Praze	1980-11-05		NM	MVP 19, 1981, s. 44	S pražským střediskem Státní památkové péče a ochrany přírody.
555.	Tvůrci medailí Národního muzea v Praze	1980-11	1980-11	NM	MVP 19, 1981, s. 44	
556.	Minulost ožívá v současnosti	1980-11	1980-11	NM	MVP 19, 1981, s. 44; KNM – soupis na webu	S Městskou knihovnou v Praze a pražským střediskem Státní památkové péče a ochrany přírody; soupis KNM uvádí od 21. 10. 1980
557.	Proměny papíru	1980-09	1980-09	NpM	MVP 19, 1981, s. 44	
558.	Figurální nádoby z mexické Oaxaky	1980-10	1980-10	NpM	MVP 19, 1981, s. 44	
559.	Ludvík Baran – národopisné fotografie	1980-09-25		Národopisné muzeum	MVP 19, 1981, s. 44	
560.	Krása nerostů Krušných hor	1980-12-18		NM	MVP 19, 1981, s. 109	S muzeem pro mineralogii a geologii v Drážďanech.

561.	Čeští Lucemburkové ve světle antropologického lékařského výzkumu	1980-12	1981-01	NM	MVP 19, 1981, s. 109	
562.	Knížecí hradisko Libice nad Cidlinou	1981-02-05		NM	MVP 19, 1981, s. 109	
563.	Scénografické práce Alexandra Vladimíra Hrsky	1981-01-29		Foyer Divadla na Vinohradech	MVP 19, 1981, s. 109	
564.	Indické stínové divadlo	1981-01	1981-01	NpM	MVP 19, 1981, s. 109	
565.	Umění Pobřeží slonoviny, Ghany, Liberie a Toga	1981-03-05		NpM	MVP 19, 1981, s. 109	
566.	Krkonošský národní park ve výtvarném projevu dětí	1981-04-10		NM	MVP 19, 1981, s. 181	
567.	Matice česká a naše knižní kultura	1981-03-19		NM	MVP 19, 1981, s. 181; KNM – soupis na webu	
568.	Z pokladnice knihovny Národního muzea. Nejkrásnější iluminované rukopisy z muzejních kmelí	1981-03-26		NM	MVP 19, 1981, s. 181; KNM – soupis na webu	
569.	Nové přírůstky nerostů z polských nalezišť	1981-03	1981-03	NM	MVP 19, 1981, s. 181	
570.	Vydavatelská činnost Národního muzea	1981-04	1981-04	NM	MVP 19, 1981, s. 181; KNM – soupis na webu	Soupis KNM uvádí od února 1981.
571.	Dvacet let státní ochrany přírody v Praze	1981-04	1981-04	NM	MVP 19, 1981, s. 181	
572.	Tradice a dnešek. K 60. výročí založení KSČ a FDTJ.	1981-04-14		MTVS	MVP 19, 1981, s. 181	S Českým ústředním výborem ČSTV.
573.	Indické lidové malby z Mithily	1981-04-02		NpM	MVP 19, 1981, s. 181	S ministerstvem kultury ČSR a velvyslanectvím Indické republiky v Praze.

574.	Peruánské kovy	1981-04	1981-04	NpM	MVP 19, 1981, s. 181	
575.	Indiáni Severní Ameriky	1981-04	1981-04	NpM	MVP 19, 1981, s. 181	
576.	Melanéske šipy	1981-04	1981-04	NpM	MVP 19, 1981, s. 181	
577.	Košíky a košíkářství	1981-04-16		Národopisné muzeum	MVP 19, 1981, s. 181	
578.	Český archeolog Josef Vojtěch Hellich	1981-05	1981-08	NM	MVP 19, 1981, s. 239	
579.	První noviny a časopisy KSČ ze sbírek Národního muzea	1981-06	1981-08	NM	MVP 19, 1981, s. 239; KNM – soupis na webu	Soupis KNM uvádí "První české komunistické noviny a časopisy".
580.	Vznik revoluční strany	1981-07	1981-08	Metro - podchod Muzeum	MVP 19, 1981, s. 239	
581.	Světové velehory. Z tvorby japonského fotografa Takeshi Mizukoshiho	1981-07-15		MTVS	MVP 19, 1981, s. 239	
582.	Alžírské hrnčířství	1981-05-13		NpM	MVP 19, 1981, s. 239	
583.	Český dělnický tisk ve Spojených státech	1981-07	1981-08	NpM	MVP 19, 1981, s. 239	
584.	Jiří Melantrich z Aventina, průkopník českého knihtisku	1981-05-24		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	MVP 19, 1981, s. 239; KNM – soupis na webu	S generálním ředitelstvím polygrafického průmyslu v Praze. Soupis KNM uvádí od 10. 5. 1981.
585.	Dějiny peněz na území ČSSR – nová numismatická expozice	1981-11		NM	MVP 20, 1982, s. 40	
586.	Drahé kameny ČSSR	1981-10-15		NM	MVP 20, 1982, s. 40	
587.	Srbské zlatnictví	1981-09	1981-09	NM	MVP 20, 1982, s. 40	Výstava ministerstva kultury ČSR.

588.	80 let čs. kopané	1981-10	1981-11	MTVS	MVP 20, 1982, s. 40	
589.	Peruánské kovy	1981-09	1981-09	NpM	MVP 20, 1982, s. 40	
590.	Jan Žižka z Kalicha a antropologicko-lékařský průzkum „čáslavské kalvy“	1981-12-16		NM	MVP 20, 1982, s. 114	
591.	Bernard Bolzano 1781–1848. Světové kulturní výročí UNESCO	1982-01	1982-02	NM	MVP 20, 1982, s. 114	
592.	Problémy ochrany plazů	1982-01	1982-02	NM	MVP 20, 1982, s. 114	
593.	Národní umělec Cyril Bouda – ilustrační dílo	1982-02	1982-02	NM	MVP 20, 1982, s. 114; KNM – soupis na webu	Soupis KNM uvádí od 14. 12. 1981-1982.
594.	Sport 81. 100 nejlepších sportovních fotografií roku	1982-01-06		MTVS	MVP 20, 1982, s. 114	S ČÚV ČSTV a Klubem českých fotoreportérů.
595.	Ekvádorské lidové umění	1981-11-27		NpM	MVP 20, 1982, s. 114	
596.	Mexické lidové umění	1982-02-02		NpM	MVP 20, 1982, s. 114	
597.	Nahlédnutí do minulosti planety Země se zasl. Umělcem Zdeňkem Burianem	1982-03	1982-03	NM	MVP 20, 1982, s. 169	
598.	Knižní vazby Ingrid Schulthaisové	1982-05-15		NM	MVP 20, 1982, s. 169	
599.	Knižní tvorba Ingrid Schultheissově	1982		NM	KNM – soupis na webu	stejně s předchozím, co správně?
600.	Tradiční umělecká řemesla Vietnamu	1982-04	1982-05	Metro - podchod Muzeum	MVP 20, 1982, s. 169	
601.	Nejstarší Přemyslovci ve světle antropologického výzkumu	1982-05	1982-10	Pražský hrad	MVP 20, 1982, s. 169	
602.	Sportovní potřeby včera a dnes	1982-04-14	1982-06-22	MTVS	MVP 20, 1982, s. 169	Se Správou výrobních podniků České organizace ČSTV

603.	Indiáni Severní Ameriky	1982-03	1982-04	NpM	MVP 20, 1982, s. 169	
604.	Alžírská keramika	1982-03	1982-04	NpM	MVP 20, 1982, s. 169	
605.	Bedřich Feuerstein – lovec absolutna	1982-03	1982-04	NpM	MVP 20, 1982, s. 169	
606.	Akademik Vincenc Lesný 1882–1953	1982-04	1982-04	NpM	MVP 20, 1982, s. 169	
607.	Diskotéka Karla Čapka	1982-05	1982-05	NpM	MVP 20, 1982, s. 169	
608.	Umění starého Egypta z českých sbírek	1982-05-06		NpM	MVP 20, 1982, s. 169	
609.	Z muzejních kimélií	1982-05-19		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	MVP 20, 1982, s. 169; KNM – soupis na webu	
610.	Lidice	1982-06-10		NM	MVP 20, 1982, s. 211	
611.	Antonín Frič – výstavka	1982-07	1982-08	NM	MVP 20, 1982, s. 211	
612.	Zvěř a její ochrana v ČSSR	1982-07-30		NM	MVP 20, 1982, s. 211	
613.	Cesty za poznáním – Josef Wünsch		1982-07-31	NpM	MVP 20, 1982, s. 211	
614.	Albert Vojtěch Frič	1982-08	1982-08	NpM	MVP 20, 1982, s. 211	
615.	Život a práce Lužických Srbů v NDR	1982-05-25		Národopisné muzeum	MVP 20, 1982, s. 211	S Domowinou, Svazem Lužických Srbů v NDR.
616.	Naše zvěř a její ochrana	1982-08-09		NM	MVP 21, 1983, s. 45	S Mysliveckým svazem.
617.	Jak si lidé mají hrát	1982-10	1982-10	NM	MVP 21, 1983, s. 45	
618.	2000 let města Nimes	1982-11	1982-11	NM	MVP 21, 1983, s. 45	

619.	„Tenis, tenis, tenis“ – minulost, současnost, budoucnost	1982-12-19		MTVS	MVP 21, 1983, s. 45	
620.	Umění Nového Irska	1982-11-02		NpM	MVP 21, 1983, s. 45	
621.	Burjati a Kalmyci	1982-11	1982-11	NpM	MVP 21, 1983, s. 45	
622.	VŘSR a vznik Sovětského svazu	1982-11	1982-12	NM	MVP 21, 1983, s. 103	
623.	Sport 82. 12. ročník soutěže „100 nejlepších sportovních snímků roku“	1983-01-05		MTVS	MVP 21, 1983, s. 103	
624.	Bronzy z indické džungle	1982-12	1982-12	NpM	MVP 21, 1983, s. 103	
625.	Hudební nástroje Kuby	1983-01	1983-01	NpM	MVP 21, 1983, s. 103	
626.	Výšivky od Buchlova a Javořiny	1982-12	1982-12	Národopisné muzeum	MVP 21, 1983, s. 103	
627.	Astronomické poklady 15. –18. století	1982-12-15		NTM	MVP 21, 1983, s. 103	Spolupráce NM a UPM na výstavě NTM.
628.	Kultura lidu a pro lidi	1983-02-24		Metro - podchod Muzeum	MVP 21, 1983, s. 179	
629.	Národní divadlo a výtvarné umění	1983-05-03		MČH ve Valdštejnské jízdárně	MVP 21, 1983, s. 179	
630.	Indické obrázky z poutí a trhů	1983-03	1983-03	NpM	MVP 21, 1983, s. 179	
631.	Tradiční západoafrické zemědělství	1983-03	1983-03	NpM	MVP 21, 1983, s. 179	
632.	Jak se svítilo v Japonsku	1983-03	1983-04	NpM	MVP 21, 1983, s. 179	
633.	Přírůstky KNM z posledních let	1983-03		NM	KNM – soupis na webu	

634.	Lidové šperky a ozdoby na Slovensku	1983-02-24	1983-06-30	Národopisné muzeum	MVP 21, 1983, s. 179	
635.	Knižní ilustrace Antonína Strnadela	1983-05-05		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	MVP 21, 1983, s. 179; KNM – soupis na webu	
636.	Relikvie revolucí v holografii	1983-05-19		NM	MVP 21, 1983, s. 249	S velvyslanectvím SSSR v Praze.
637.	Ekvádor – poklady minulosti	1983-05-24		NM	MVP 21, 1983, s. 249	S velvyslanectvím Ekvádorské republiky v Praze.
638.	Africké umění v Československu. Výběr z veřejných a soukromých sbírek	1983-06-01		Královský letohrádek	MVP 21, 1983, s. 249	S Národní galerií.
639.	Člověk a hmyz	1983-07-15		NM	MVP 21, 1983, s. 249	
640.	100 let Národního divadla	1983-07	1983-07	Palác kultury	MVP 21, 1983, s. 249	
641.	Sportovní potřeby včera a dnes	1983-04-14		MTVS	MVP 21, 1983, s. 249	
642.	100 let organizované cyklistiky	1983-05-25		MTVS	MVP 21, 1983, s. 249	
643.	Indiánské kultury Latinské Ameriky – expozice	1983-05-03		NpM	MVP 21, 1983, s. 249	
644.	Indiáni a dým tabáku	1983-07	1983-08	NpM	MVP 21, 1983, s. 249	
645.	Móda mimoevropských národů	1983-07-15?14		NpM	MVP 21, 1983, s. 249; MVP 22, 1984, s. 38	
646.	Kouzelný svět pohádek. Seznámení s 63letou historií divadla Říše loutek	1983-05-05		Národopisné muzeum	MVP 21, 1983, s. 249	
647.	Národní divadlo 1883 až 1983	1983-10	1983-12	NM	MVP 22, 1984, s. 38	

648.	Joachim Barrande a dnešek	1983-10	1983-12	NM	MVP 22, 1984, s. 38	
649.	Vzpomeň si – německá užitéková grafika 19. století	1983-10	1983-12	NM	MVP 22, 1984, s. 38	
650.	Svět zvířat v obrazech kanadského malíře Roberta Batemana	1983-10-11		NM	MVP 22, 1984, s. 38	S kanadským velvyslanectvím v Praze.
651.	Československá tělovýchova mezi sjezdy	1983-09-21		MTVS	MVP 22, 1984, s. 38	
652.	Na památku...	1983		NM	KNM – soupis na webu	
653.	Sjezd ČSTV	1984-01	1984-01	MTVS	MVP 22, 1984, s. 112	
654.	30 let Muzea tělesné výchovy a sportu	1984-01	1984-02	Metro - podchod Muzeum	MVP 22, 1984, s. 112	
655.	Kulturní plodina maniok	1983-12	1983-12	NpM	MVP 22, 1984, s. 112	
656.	Gruzie a Svanetie	1983-12	1983-12	NpM	MVP 22, 1984, s. 112	
657.	Drobná etnika severní Ghany	1984-01	1984-01	NpM	MVP 22, 1984, s. 112	
658.	Indické obrázky z poutí a trhů	1984-01	1984-02	NpM	MVP 22, 1984, s. 112	
659.	Masky z ostrova Srí Lanky	1984-02	1984-02	NpM	MVP 22, 1984, s. 112	
660.	Láska a svatba v lidovém umění	1983-07-21	1983-10-31	Národopisné muzeum	MVP 22, 1984, s. 112	
661.	Lidové umění ruského severu	1984-01-09		Národopisné muzeum	MVP 22, 1984, s. 112	
662.	Vývoj české a slovenské lidové kultury od konce 18. století do současnosti	1984-02	1984-02	Národopisné muzeum	MVP 22, 1984, s. 112	

663.	Květy a česká kultura – 150 let od 1. vydání časopisu Květy	1984-03-22		NM	MVP 22, 1984, s. 171; KNM – soupis na webu	
664.	Vlastenecká válka 1812	1984-03-29		NM	MVP 22, 1984, s. 171	
665.	Svět zvířat Mirko Hanáka – výběr z díla	1984-04-05		NM	MVP 22, 1984, s. 171	
666.	Znovuotevření rodného bytu Bedřicha Smetany v Litomyšli	1984-03-02		MČH - Litomyšl	MVP 22, 1984, s. 171	
667.	30 let nakladatelství Olympia	1984-03-28		MTVS	MVP 22, 1984, s. 171	
668.	Variace na téma „Měsíc knihy“	1984-03	1984-03	NpM	MVP 22, 1984, s. 171	
669.	Za hvězdami Arábie Felix	1984-04	1984-04	NpM	MVP 22, 1984, s. 171	
670.	Česká lidová krajka	1984-04-19		Národopisné muzeum	MVP 22, 1984, s. 171	
671.	55. výročí historického sjezdu KSČ	1984-03	1984-03	Metro - podchod Muzeum	MVP 22, 1984, s. 171	
672.	Zoologické sbírky Národního muzea	1984-04	1984-04	Metro - podchod Muzeum	MVP 22, 1984, s. 171	
673.	Zámecké knihovny. 30 let odborné správy Knihovny NM	1984-05-04		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	MVP 22, 1984, s. 171; KNM – soupis na webu	S ONV Žďár n. S.
674.	Vývoj české hudební kultury - otevření první části expozice ve státním zámku v Litomyšli	1984-06-22		MČH - Litomyšl	MVP 22, 1984, s. 241	
675.	Poklady české hudby	1984-06-03		NM	MVP 22, 1984, s. 241	
676.	Práce profesorů Vysoké školy uměleckoprůmyslové	1984-06-08		NM	MVP 22, 1984, s. 241	

677.	Olympijské hry	1984-06-11		Metro - podchod Muzeum	MVP 22, 1984, s. 241	
678.	Svět drahých kamenů – výstava kamenářského střediska v Idar-Obersteinu NSR	1984-07-12		NM	MVP 22, 1984, s. 241	
679.	Lodě a zámořský obchod	1984-07	1984-08	NM	MVP 22, 1984, s. 241	
680.	Sbírky Národopisného muzea	1984-07	1984-08	Metro - podchod Muzeum	MVP 22, 1984, s. 241	
681.	Jak viděli sport	1984-06	1984-08	MTVS	MVP 22, 1984, s. 241	
682.	Móda mimoevropských národů	1984-06	1984-08	NpM	MVP 22, 1984, s. 241	
683.	Výchova indiánských dětí	1984-06	1984-06	NpM	MVP 22, 1984, s. 241	
684.	Kamenné nástroje Egypta	1984-06	1984-08	NpM	MVP 22, 1984, s. 241	
685.	Slovenské národní muzeum, jeho sbírky a činnost	1984-08-28		NM	MVP 23, 1985, s. 50	
686.	Sklo, tapiserie, šperky – výstava Galerie am Fischmarkt v Erfurtu	1984-10	1984-10	NM	MVP 23, 1985, s. 50	
687.	David Erevantzi - obrazy, grafika, plastiky, medaile	1984-10-31		NM	MVP 23, 1985, s. 50	
688.	Srbské povstání 1941 v dílech srbských umělců	1984-11-14		NM	MVP 23, 1985, s. 50	S Historickým muzeem v Bělehradě.
689.	Podmořský ráj Kuby	1984-11-21		NM	MVP 23, 1985, s. 50	
690.	Veslování včera a dnes	1984-09-15		MTVS	MVP 23, 1985, s. 50	
691.	Fotografické výsledky autorů Víctor Flores Olea, Juan Rulfo	1984-09-05		NpM	MVP 23, 1985, s. 50	S velvyslanectvím Mexika v Praze
692.	Keramika Dálného východu	1984-09-25		NpM	MVP 23, 1985, s. 50	

693.	Vzácní poslové z vnitrozemí Sulawesi	1984-09	1984-09	NpM	MVP 23, 1985, s. 50	
694.	Fiesta na Altiplanu	1984-10	1984-10	NpM	MVP 23, 1985, s. 50	
695.	Hřeben - ozdoba melanésckých mužů	1984-10	1984-10	NpM	MVP 23, 1985, s. 50	
696.	Za Sajanskými horami	1984-11	1984-11	NpM	MVP 23, 1985, s. 50	
697.	Láska a svatba v lidovém umění	1984-09	1984-10	Národopisné muzeum	MVP 23, 1985, s. 50	
698.	Dukovany – výsledky přírodovědného, archeologického a etnografického výzkumu Západo-moravského muzea v Třebíči	1984-12	1984-12	NM	MVP 23, 1985, s. 106	
699.	Velkomoravské Mikulčice	1984-12-17	1985-01-05	NM	MVP 23, 1985, s. 106	S Archeologickým ústavem ČSAV.
700.	Ruská a soštská divadelní opona ze sbírek Bachrušinova muzea v Moskvě	1985-02-15		NM	MVP 23, 1985, s. 106	
701.	Lední hokej. My a svět	1985-02-12		MTVS	MVP 23, 1985, s. 106	
702.	Umělecké tradice Mongolska	1984-11-22		NpM	MVP 23, 1985, s. 106	
703.	Vešebti, pomocníci zemřelých	1984-12	1984-12	NpM	MVP 23, 1985, s. 106	
704.	F. M. Pelcl	1984		NM	KNM – soupis na webu	
705.	Jaroslav Olšák	1984		NM	KNM – soupis na webu	
706.	Josef Váchal – 100. výročí narození	1984		NM	KNM – soupis na webu	
707.	Japonská řezba ve slonovině	1985-02	1985-02	NpM	MVP 23, 1985, s. 106	
708.	Současné maďarské textilní umění	1985-03-12		NM	MVP 23, 1985, s. 170	S Velvyslanectvím MLR.

709.	Kroniky a kronikáři	1985-04-24		NM	MVP 23, 1985, s. 170	
710.	Květnové povstání českého lidu	1985-05-06		NM	MVP 23, 1985, s. 170	
711.	Rybáři v Oceánii	1985-03	1985-03	NpM	MVP 23, 1985, s. 170	
712.	Kultura západní Nigerie	1985-03-21		NpM	MVP 23, 1985, s. 170	
713.	Keramika Dálného východu	1985-04	1985-04	NpM	MVP 23, 1985, s. 170	
714.	Rybářství v Africe	1985-04	1985-04	NpM	MVP 23, 1985, s. 170	
715.	Hudební nástroje v Oceánii	1985-05	1985-05	NpM	MVP 23, 1985, s. 170	
716.	Lidová židle	1985-03-21		Národopisné muzeum	MVP 23, 1985, s. 170	
717.	Lidový textil a současný oděv	1985-05	1985-05	Národopisné muzeum	MVP 23, 1985, s. 170	
718.	Slovanské rukopisy ze sbírek Knihovny Národního muzea	1985-06	1985-06	NM	MVP 23, 1985, s. 245; KNM – soupis na webu	
719.	Umělecké řemeslo archaického Řecka	1985-06-18		NM	MVP 23, 1985, s. 245	
720.	Matěj Kopecký a loutkové divadlo	1985-06-26		NM	MVP 23, 1985, s. 245	
721.	Antická Gerulata	1985-07-23		NM	MVP 23, 1985, s. 245	Se Slovenským národním muzeem v Bratislavě.
722.	Československé spartakiády v odznacích, medailích a plakátech	1985-06-04		MTVS	MVP 23, 1985, s. 245	
723.	Čáry a kouzla bolivijských Ajmarů	1985-06	1985-08	NpM	MVP 23, 1985, s. 245	

724.	Americké indiánské umění	1985-06-12		NpM	MVP 23, 1985, s. 245	S Velvyslanectvím USA.
725.	Osacký dřevořez	1985-07-18		NpM	MVP 23, 1985, s. 245	
726.	Květen 1945 v české knižní kultuře	1985-05-06		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	MVP 23, 1985, s. 245; KNM – soupis na webu	
727.	Život a dílo Josefa Váchala	1985-06	1985-06	Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	MVP 23, 1985, s. 245	
728.	1000 let dolování a mincování v Kutnohorském revíru	1985-09-08		NM	MVP 24, 1986, s. 43	
729.	Člověk před tisícem let - antropologie starých Slovanů	1985-09-24		NM	MVP 24, 1986, s. 43	S Archeologickým ústavem ČSAV v Brně.
730.	Antonín Strnadel 1910-1975 - ilustrační tvorba a krásná kniha	1985-10-28		NM	MVP 24, 1986, s. 43	
731.	Antonín Strnadel	1985-09	1986-03	NM	KNM – soupis na webu	stejně s předchozím, co správně?
732.	Antonín Strnadel – ilustrace k Erbenově Kytici	1985-10		NM	KNM – soupis na webu	jak souvisí s předchozími?
733.	Kultura západní Nigérie	1985-09	1985-09	NpM	MVP 24, 1986, s. 43	
734.	Vyšívání svět	1985-09	1985-09	NpM	MVP 24, 1986, s. 43	
735.	Kresby indiánských kmenů Šipibo a Konibo		1985-11-01	NpM	MVP 24, 1986, s. 43	
736.	„Bižuterie“ ze starého Egypta	1985-11	1985-11	NpM	MVP 24, 1986, s. 43	
737.	Vyšíváno pod Radhoštěm. K 60. výročí Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm	1985-11-20		Národopisné muzeum	MVP 24, 1986, s. 43	
738.	Kouzlo bílého míčku (k ME ve stolním tenisu)	1985-12-19		MTVS	MVP 24, 1986, s. 112	

739.	Dr. Bohumír Lífka – 85. narozeniny	1985		NM	KNM – soupis na webu	
740.	Indiánské kultury Severní Ameriky – expozice	1986-01-30		NpM	MVP 24, 1986, s. 112	
741.	Želva a jiné totemy kmenových společností	1986-01	1986-01	NpM	MVP 24, 1986, s. 112	
742.	Cocos Nucifera L. v Oceánii	1986-01	1986-02	NpM	MVP 24, 1986, s. 112	
743.	Barmské umění	1986-02-25		NpM	MVP 24, 1986, s. 112	
744.	Masky dnešního Mexika	1986-02	1986-02	NpM	MVP 24, 1986, s. 112	
745.	České dějiny 19. a 20. století - expozice	1986-05-22		NM	MVP 24, 1986, s. 169	
746.	W. A. Mozart	1986-04-30		NM	MVP 24, 1986, s. 169	
747.	150 let Máchova Máje	1986-05	1986-05	NM	MVP 24, 1986, s. 169; KNM – soupis na webu	Soupis KNM má jako "150. výročí vydání Máje".
748.	Nenechme je vyhynout. Chráněné a ohrožené druhy živočichů v ČSSR.	1986-05-15		NM	MVP 24, 1986, s. 169	
749.	Šedesát let Federace proletářské tělovýchovy	1986-05-23		MTVS	MVP 24, 1986, s. 169	
750.	Tradice a současnost	1986-05-26		MTVS	MVP 24, 1986, s. 169	S ÚV ČSTV.
751.	Barmské umění v československých sbírkách	1986-03-12		NpM	MVP 24, 1986, s. 169	
752.	Svět istambulských mešit	1986-03	1986-04	NpM	MVP 24, 1986, s. 169	
753.	Akademik J. Rypka (1886–1986) – výročí UNESCO	1986-05		NpM	MVP 24, 1986, s. 169	

754.	Česká scénografie 20. a 30. let 20. století	1986-05	1986-07	NM	MVP 24, 1986, s. 239	
755.	XVII. sjezd KSČ	1986-06	1986-07	NM	MVP 24, 1986, s. 239	
756.	Z nových mineralogických přírůstků	1986-06	1986-07	NM	MVP 24, 1986, s. 239	
757.	Japonské košíky	1986-06	1986-06	NpM	MVP 24, 1986, s. 239	
758.	Čínská řezba v laku	1986-07	1986-07	NpM	MVP 24, 1986, s. 239	
759.	Z nových mineralogických přírůstků	1986-09	1986-09	NM	MVP 25, 1987, s. 45	
760.	XVII. sjezd KSČ	1986-05-21	1986-12-31	NM	MVP 25, 1987, s. 45	
761.	Česká scénografie dvacátých a třicátých let 20. století	1986-03-10	1986-09-30	NM	MVP 25, 1987, s. 45	
762.	Z paleontologických sbírek Národního muzea	1986-07-19	1986-10-31	NM	MVP 25, 1987, s. 45	
763.	V. H. Brunner – kulturní výročí UNESCO	1986-10-02	1986-12-31	NM	MVP 25, 1987, s. 45; KNM – soupis na webu	
764.	Mince Bulharské lidové republiky	1986-10-23	1986-11-06	NM	MVP 25, 1987, s. 45	
765.	Nerostné bohatství socialistických zemí Evropy	1986-11-04	1987-04-28	NM	MVP 25, 1987, s. 45	
766.	Hledání podoby Karla Hynka Máchy	1986-11-07	1986-12-31	NM	MVP 25, 1987, s. 45	
767.	Současná sovětská kultura	1986-11-07	1986-11-20	NM	MVP 25, 1987, s. 45	
768.	Kultura Staré Rusi – Slovo o pluku Igorově	1986-11-11	1987-01-14	NM	MVP 25, 1987, s. 45	
769.	Klement Gottwald	1986-11-22	1986-12-10	NM	MVP 25, 1987, s. 45	
770.	90 let plympijského hnutí v Československu 1896-1986	1986-09-19		MTVS	MVP 25, 1987, s. 45	

771.	Čínská řezba v laku	1986-07-01	1986-10-31	NpM	MVP 25, 1987, s. 45	
772.	Barevný svět mexických Vičolů – Huichol	1986-09-08	1986-11-30	NpM	MVP 25, 1987, s. 45	
773.	Umění a kultura starého Babylonu	1986-10-01	1986-12-31	NpM	MVP 25, 1987, s. 45	
774.	Indiánské masky	1986-11-01	1986-12-31	NpM	MVP 25, 1987, s. 45	
775.	Příběhy do mědi ryté	1986		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	KNM – soupis na webu	
776.	Památky dávné minulosti – z připravované expozice Historického muzea v Lobkovickém paláci	1987-01		NM	MVP 25, 1987, s. 114	
777.	W. A. Mozart	1987-02-10	1987-08-30	NM	MVP 25, 1987, s. 114	
778.	Přírůstky ve sbírkách Historického muzea Národního muzea v Praze v letech 1984– 1986	1987-02-26	1987-04-30	NM	MVP 25, 1987, s. 114	
779.	Zvířata ve fotografii – výsledky soutěže o nejlepší přírodovědecké fotografie	1987-04-14		NM	MVP 25, 1987, s. 181	
780.	Třicet let ČSTV	1987-03-11		MTVS	MVP 25, 1987, s. 181	
781.	Josef Čapek	1987-05	1987-08	NM	MVP 25, 1987, s. 245; KNM – soupis na webu	Soupis KNM uvádí od 23. 3. 1987.
782.	Zdeněk Seydl	1987-07	1987-07	NM	MVP 25, 1987, s. 245	
783.	Zdeněk Seydl - ilustrace k románu Gargantua a Pantagruel	1987		NM	KNM – soupis na webu	totéž jako předchozí?
784.	Medaile 19. století	1987-07	1987-09	NM	MVP 25, 1987, s. 245	
785.	Indický textil	1987-07	1987-09	NM	MVP 25, 1987, s. 245	

786.	Památky národní minulosti	1987-07-13		LP	MVP 25, 1987, s. 245	
787.	Textilie z hrobu kněžny Ludmily	1987-07-09	1987-07-31	LP	MVP 25, 1987, s. 245	
788.	Hudební kultura v českých zemích v období baroka a klasicismu – expozice	1987-06-26		Zámek Litomyšl	MVP 25, 1987, s. 245	
789.	Ve službách knize – tři desetiletí Muzea knihy ve Žďáru n. Sázavou	1987-05-05	1987-10	Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	MVP 25, 1987, s. 245; KNM – soupis na webu	
790.	Jan Evangelista Purkyně ve vědě a kultuře	1987-08-27	1987-12-04	NM	MVP 26, 1988, s. 44	Ve spolupráci s Československou akademií věd.
791.	Lidé a život – současná japonská fotografie	1987-09-03	1987-09-20	NM	MVP 26, 1988, s. 44	Ve spolupráci s ministerstvem kultury ČSR, Japan Foundation a japonským velvyslanectvím v Praze.
792.	Lomonosov a ruská věda	1987-11-10	1988-01	NM	MVP 26, 1988, s. 44	Ve spolupráci se Státním historickým muzeem v Moskvě.
793.	Krásy nerostů SSSR	1987-11-10	1988-03	NM	MVP 26, 1988, s. 44	Ve spolupráci s Mineralogickým muzeem A. E. Fersmana Akademie věd SSSR v Moskvě.
794.	Papírové skládanky, vystřihovánky a objekty	1987-11-13		NM	MVP 26, 1988, s. 44	Ve spolupráci s Muzeem písma a knihy v Lipsku
795.	Papír, skládanky, vystřihovánky, objekty	1987-11-13	1988	NM	KNM – soupis na webu	stejně s předchozím, co správně?
796.	Ochrana přírody v socialistických zemích	1987-11-02		Metro - podchod Muzeum	MVP 26, 1988, s. 44	Ve spolupráci s Českým svazem ochránců přírody

797.	Velká říjnová socialistická revoluce	1987-11-07		Metro - podchod Muzeum	MVP 26, 1988, s. 44	
798.	Umělecká řemesla na Slovensku v období feudalismu	1987-08-03	1987-10-04	LP	MVP 26, 1988, s. 44	Ve spolupráci se Slovenským národním muzeem v Bratislavě.
799.	Tradice a avantgarda v sovětském divadle 1917–1922 (divadlo revoluce)	1987-11-05	1987-12-06	LP	MVP 26, 1988, s. 44	Ve spolupráci se Státním ústředním divadelním muzeem A. A. Bachrušina v Moskvě.
800.	Sport v současném polském umění	1987-09-10	1987-10-10	MTVS	MVP 26, 1988, s. 44	Ve spolupráci s Muzeem sportu a turistiky ve Varšavě.
801.	Sedmdesát let sovětského sportu	1987-11-02		MTVS	MVP 26, 1988, s. 44	Ve spolupráci s Českým svazem tělesné výchovy
802.	Kouzelná Indie	1987-09-01	1987-10-11	NpM	MVP 26, 1988, s. 44	Ve spolupráci s velvyslanectvím Indické republiky v Praze a Československou společností pro mezinárodní styky.
803.	Památník W. A. Mozarta a manželů Duškových na Bertramce – expozice	1987-10-26		Bertramka - Památník W. A. M. a manželů Duškových	MVP 26, 1988, s. 44	
804.	Vuk Karadžić, jugoslávský spisovatel	1987-12-19	1988-01-30	NM	MVP 26, 1988, s. 114; KNM – soupis na webu	Soupis KNM má pod názvem "Vuk Štefanovič Karadžić, jugoslávský spisovatel - 200. výročí narození".
805.	Ladislav Pohrobek a jeho smrt	1988-01-11	1988-03-30	NM	MVP 26, 1988, s. 114	

806.	Legendární a neporazitelná – 70. výročí Sovětské armády	1988-02-18	1988-03-30	NM	MVP 26, 1988, s. 114	Ve spolupráci s ministerstvem kultury ČSR a Ústředním muzeem revoluce SSSR v Moskvě
807.	První desetiletí socialistického Československa	1988-02-23		NM	MVP 26, 1988, s. 114	
808.	Gustáv Husák	1988-01-07	1988-01-12	Metro - podchod Muzeum	MVP 26, 1988, s. 114	
809.	Vítězný únor	1988-02-19		Metro - podchod Muzeum	MVP 26, 1988, s. 114	
810.	Výtvarný projev v pravěku	1988-02-22		LP	MVP 26, 1988, s. 115	
811.	Sto let Sokola Malá Strana	1988-01-16	1988-02-29	MTVS	MVP 26, 1988, s. 115	Ve spolupráci s TJ Sokol Malá Strana a Fakultou tělesné výchovy a sportu UK v Praze.
812.	Klenoty ze sbírek Národního muzea v Praze	1988-04-15	1988-05-10	NM	MVP 26, 1988, s. 177; KNM – soupis na webu	
813.	Pokladnice české vědy a kultury	1988-04-15	1988-12-31	NM	MVP 26, 1988, s. 177; KNM – soupis na webu	
814.	Imprimatur – 170 let publikační činnosti Národního muzea	1988-05-15	1988-12-31	NM	MVP 26, 1988, s. 177	
815.	Imprimatur – 170 let vydavatelské a publikační činnosti NM	1988-04-15	1988-12-31	NM	KNM – soupis na webu	stejně s předchozím, co správně?
816.	100 let české turistiky	1988-03-17		MTVS	MVP 26, 1988, s. 177	

817.	Beethoven a české země	1988-05-19	1988-06-30	NM	MVP 26, 1988, s. 220	Ve spolupráci s ministerstvem kultury ČSR, Velvyslanectvím Spolkové republiky Německa v Praze a Beethovenova domu v Bonu.
818.	Josef Lada, ilustrátor	1988-05	1988-06	NM	MVP 26, 1988, s. 220; KNM – soupis na webu	
819.	Gloria cartographiae, krásné mapy pěti staletí	1988-05-05	1988-10-01	Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	MVP 26, 1988, s. 220; KNM – soupis na webu	Ve spolupráci s ONV ve Žďáru nad Sázavou.
820.	Autografy historických osobností	1988-10-25	1989-01	NM	MVP 27, 1989, s. 50	
821.	Archiválie k české státnosti	1988-10-25	1988-11-27	NM	MVP 27, 1989, s. 50	
822.	Poklady Archivu české koruny z let 1158 až 1743	1988-10-17	1988-12	LP	MVP 27, 1989, s. 50	Ve spolupráci s ministerstvem kultury ČSR, ministerstvem vnitra a životního prostředí ČSR a Státním ústředním archivem
823.	Harrachovské sklo	1988-10-24	1988-11-30	LP	MVP 27, 1989, s. 50	Ve spolupráci s muzeem skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou.
824.	Československá tělovýchova mezi sjezdy	1988-10	1988-12-30	MTVS	MVP 27, 1989, s. 50	
825.	Ze sbírek oddělení starších dějin Národního muzea	1988-09	1988-12	Metro - podchod Muzeum	MVP 27, 1989, s. 50	
826.	Lapidárium včera, dnes a zítra	1988-09-03	1988-10-02	Lapidárium	MVP 27, 1989, s. 50	

827.	Babí léto '88, módní šperky, ozdoby a oděvní doplňky	1988-09-09	1989-09-11	Bertramka - Památník W. A. M. a manželů Duškových	MVP 27, 1989, s. 50	
828.	Kašpar Šternberk	1988-12-07	1989-03	NM	MVP 27, 1989, s. 105	
829.	České vánoce	1988-12-06	1989-01-30	LP	MVP 27, 1989, s. 105	Ve spolupráci s Ústředím lidové umělecké výroby v Praze.
830.	Karel Čapek ve vinohradském divadle	1988-12-19	1989-06	Foyer Divadla na Vinohradech	MVP 27, 1989, s. 105	Ve spolupráci s Divadlem na Vinohradech.
831.	Česká numismatická společnost 1919–1989	1989-03-07	1989-06-30	NM	MVP 27, 1989, s. 238	
832.	Formy na perník a marcipán	1989-03-14	1989-04-20	NM	MVP 27, 1989, s. 238	
833.	Maďarské loutkové divadlo	1989-04-11	1989-05-21	NM	MVP 27, 1989, s. 238	
834.	Karel Václav Rais	1989-04	1989-04	NM	MVP 27, 1989, s. 238; KNM – soupis na webu	
835.	Svět Etrusků	1989-02-27	1989-04-30	U Hybernů	MVP 27, 1989, s. 238	
836.	Přírůstky ve sbírkách Muzea tělesné výchovy a sportu v Praze 1979–1988.	1989-03-10	1989-07-30	MTVS	MVP 27, 1989, s. 238	
837.	Vznik a rozkvět novodobé české hudební kultury – expozice	1989-03-31		MČH - Litomyšl	MVP 27, 1989, s. 238	
838.	Z pokladů numismatického oddělení Národního muzea v Praze	1989-05-10	1989-06-02	NM	MVP 27, 1989, s. 234 (č.4)	
839.	Martinů – Dvořák	1989-05-11		NM	MVP 27, 1989, s. 234 (č.4)	

840.	Nejvzácnější drahé kameny ze sbírek Národního muzea	1989-06-06	1989-06-30	NM	MVP 27, 1989, s. 234 (č.4)	
841.	Cennější než Mauritius	1989-06-29	1989-10-30	NM	MVP 27, 1989, s. 234 (č.4)	Ve spolupráci s Poštovním muzeem v Praze a POFIS.
842.	Petr Žitavský	1989-07-25	1989-08-27	NM	MVP 27, 1989, s. 234 (č.4)	Ve spolupráci s Archeologickým ústavem ČSAV v Praze.
843.	Velká francouzská revoluce a české země	1989-07-13	1989-09-02	LP	MVP 27, 1989, s. 234 (č.4)	
844.	Historie Liběchova	1989-07-01		Zámek Liběchov	MVP 27, 1989, s. 234 (č.4)	
845.	Za devaterými horami	1989-05-03		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	MVP 27, 1989, s. 234 (č.4); KNM – soupis na webu	Ve spolupráci s ONV ve Žďáru nad Sázavou.
846.	Dítě a hračka	1989-06-01	1989-10-30	Vrchotovy Janovice	MVP 27, 1989, s. 234 (č.4)	
847.	Premeny slovenskej dediny	1989-08-22	1989-11-20	NM	MVP 28, 1990, s. 43	Ve spolupráci se Slovenským národným múzeem v Martine.
848.	Krameriovy noviny	1989-08-25	1989-12-30	NM	MVP 28, 1990, s. 43; KNM – soupis na webu	
849.	Lovci mamutů z Dolních Věstonic	1989-08-29	1989-09-17	NM	MVP 28, 1990, s. 43	
850.	Mince NDR	1989-09-19	1989-11-07	NM	MVP 28, 1990, s. 43	
851.	Proč se ptáci kroužkují	1989-10-24	1990-02	NM	MVP 28, 1990, s. 43	
852.	Římské umění z československých sbírek a nálezů	1989-09-25	1989-11-29	LP	MVP 28, 1990, s. 43	
853.	Čínské tradiční divadlo a umění ve fotografii	1989-09-20	1989-10-29	Chodovská tvrz	MVP 28, 1990, s. 43	

854.	Staré čínské řemeslo	1989-10-30	1990-03	Metro - podchod Muzeum	MVP 28, 1990, s. 43	
855.	Objektiv století	1989-08-15	1990-05	MTVS	MVP 28, 1990, s. 43	
856.	Babí léto 1989, šperky, módní ozdoby a oděvní doplňky	1989-09-09		Bertramka - Památník W. A. M. a manželů Duškových	MVP 28, 1990, s. 43	
857.	Ochrana životního prostředí ve Francii	1989-11-21	1990-01-05	NM	MVP 28, 1990, s. 115	Ve spolupráci s Francouzským velvyslanectvím v Praze a Státní komisí pro vědeckotechnický a investiční rozvoj.
858.	Karel IV. a jeho rodina	1989-12-12	1990-02-25	NM	MVP 28, 1990, s. 115	
859.	Výstava muzeologické literatury	1990-01	1990-04	NM	KNM – soupis na webu	
860.	Středověké pergaménové listiny ve sbírkách archivu Národního muzea	1990-02-27		NM	MVP 28, 1990, s. 182	
861.	Tomáš Garrigue Masaryk	1990-03-06	1990-05-31	NM	MVP 28, 1990, s. 182	
862.	Karel Čapek a divadlo	1990-03-13	1990-05-25	NM	MVP 28, 1990, s. 182	
863.	Obrázky na skle	1990-03-01	1990-05-06	LP	MVP 28, 1990, s. 182	
864.	Drahý kámen a šperk	1990-04-19		LP	MVP 28, 1990, s. 182	
865.	Házená	1990-02-20		MTVS	MVP 28, 1990, s. 182	
866.	Člověk a hmyz	1990-02-23		Metro - podchod Muzeum	MVP 28, 1990, s. 182	

867.	Doba bronzová v Rakousku, 3.–2. tisíciletí před Kristem	1990-06-12		NM	MVP 28, 1990, s. 244	Ve spolupráci s Přírodovědným muzeem ve Vídni.
868.	Český sportovní plakát	1990-06-21		NM	MVP 28, 1990, s. 244	
869.	Historické hračky	1990-05-29	1990-06-08	LP	MVP 28, 1990, s. 244	
870.	Lidové čepce a klobouky z Rakouska	1990-06-26	1990-09-15	LP	MVP 28, 1990, s. 244	Ve spolupráci s Rakouským národopisným muzeem ve Vídni.
871.	Vývoj naší tělovýchovy do roku 1918	1990-07-03		MTVS	MVP 28, 1990, s. 244	
872.	Sokol v zahraničí	1990-07-03		MTVS	MVP 28, 1990, s. 244	
873.	Neznámé iluminované rukopisy	1990-12	1990-12	NM	KNM – soupis na webu	
874.	Přítomnost minulosti – umění faksimile	1990		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	KNM – soupis na webu	
875.	Zdeněk Sklenář a jeho žáci	1990		NM	KNM – soupis na webu	
876.	Mezinárodní den muzeí a 100. výročí otevření HB NM; vystaveny RKZ, dokumentární výstava o výsledcích nového zkoumání RKZ	1991-05-18		NM	KNM – soupis na webu	
877.	Libri prohibiti – Zakázané knihy šesti století	1991		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	KNM – soupis na webu	
878.	František Tichý – ilustrátor	1991-01-11	1991-03-31	NM	KNM – soupis na webu	
879.	Václav Hanka	1991-03-14	1991-08	NM	KNM – soupis na webu	

880.	Z nakladatelských archivů KNM	1991		NM	KNM – soupis na webu	
881.	F. X. Šalda	1992		NM	KNM – soupis na webu	
882.	Oldřich Menhart	1992		Muzeum knihy Žďár n. Sáz.	KNM – soupis na webu	
883.	Václav Rodomil Kramerius	1992		NM - vitriny u vchodu do KNM	KNM – soupis na webu	
884.	Soudobá umělecká knižní vazba ve sbírkách KNM	1992	1993	NM	KNM – soupis na webu	
885.	Božena Němcová a Národní muzeum	1992-01-20	1992-04-19	NM	KNM – soupis na webu	
886.	Vánoční motivy ve sbírkách KNM	1992		NM	KNM – soupis na webu	
887.	Jihoafrická literatura	1992-04-07		NM	KNM – soupis na webu	
888.	Libri castellani	1992		Böblingen SRN, Schlossbibliotheken Westböhmens	KNM – soupis na webu	
889.	Jan Ámos Komenský	1992-03-27	1993-01-10	NM	KNM – soupis na webu	
890.	Ilustrace L. Jiřincové ve sbírkách KNM	1992		NM	KNM – soupis na webu	